

LETNO POROČILO ZA OBDOBJE 1. 1. – 31. 12. 2019

Foto: arhiv Pionirskega doma – Centra za kulturo mladih

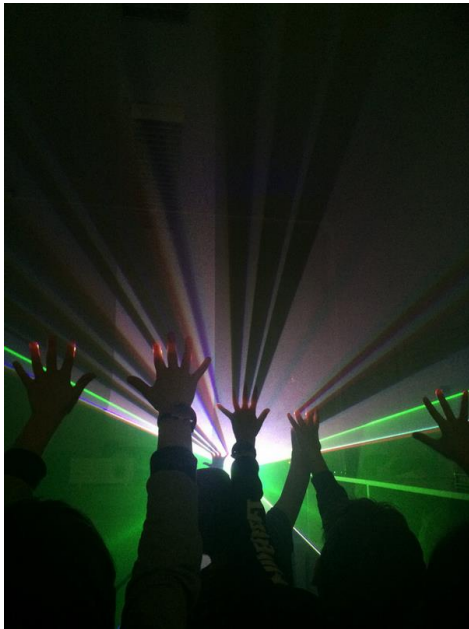

Foto: arhiv Pionirskega doma

Letno poročilo so pripravili:

Viktorija Potočnik, direktorica

Bjanka Kršmanc, pomočnica direktorice

Majda Mandelj, glavna računovodkinja

Vesna Tripković, vodja oddelka za kulturo s sodelavkami in sodelavci

Karmen Feher Malačič, vodja oddelka za tuje jezike in kulture s sodelavkami in sodelavci

Kazalo vsebine

UVOD	5
1 FINANČNI KAZALCI	7
1.1 FIZIČNI KAZALCI	7
1.2 FINANČNI KAZALCI	8
1.3 OPISNI KAZALCI	8
1.4 ČLOVEŠKI VIRI	9
1.4.1 Zaposlovanje in kadrovska rast	9
1.4.2 Delo po programu javnih del in študentsko delo	10
1.4.3 Izobraževanje zaposlenih in zunanjih sodelavcev	10
1.5.1 Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev	11
1.5.2 Ocena gospodarnosti in učinkovitosti poslovanja – normativi	12
VSEBINSKO POROČILO	14
UVOD	14
KULTURNO – UMETNIŠKI PROGRAMI	15
1 UPRIZORITVENA UMETNOST	15
1.1 GLEDALIŠČE	15
1.2 PLES	18
1.3 CIRKUS IN KLOVNADA	20
1.4 GLEDALIŠKA PREDSTAVA LABIRINT NOSTALGIJE	21
1.5 OTROŠKE GLEDALIŠKE MATINEJE	22
1.6 S PRAVLJICO OKROG SVETA	23
2 LIKOVNA UMETNOST	25
2.1 KIPARSTVO ZA OTROKE IN MLADINO	25
2.2 KIPARSTVO ZA MLADOSTNIKE IN ODRASLE	26
2.3 SLIKARSTVO ZA OTROKE IN MLADINO	28
2.4 SLIKARSTVO ZA ODRASLE	30
2.5 GRAFIKA ZA OTROKE	32
2.6 GRAFIKA ZA ODRASLE.....	33
2.7 LIKOVNE DELAVNICE ZA MLADE S POSEBNIMI POTREBAMI	34
2.8 MALA ŠOLA MODE	35
2.9 PRIPRAVA NA SPREJEMNI IZPIT	36
2.10 SOBOTNE USTVARJALNE DELAVNICE	37
2.11 ZAKLJUČNA RAZSTAVA LIKOVNIH DEL OTROK, KI OBISKUJEJO CELOLETNE TEČAJE V ART CENTRU	38
2.12 ZAKLJUČNA RAZSTAVA TEČAJNIKOV KIPARSTVA, SLIKARSTVA IN GRAFIKE ZA ODRASLE	39
3 GLASBENA UMETNOST	42
3.1 GLASBENE URICE	42
3.2 GLASBENA PRIPRAVLJALNICA.....	43
3.3 UČENJE PETJA	45
3.4 UČENJE BAS KITARE	47
3.5 UČENJE KLAVIRJA	48
3.6 UČENJE KITARE	50

3.7	UČENJE BOBNOV	52
3.8	UČENJE SAKSOFONA	52
3.9	UČENJE VIOLINE	53
3.10	FESTIVALNICE	54
3.11	KITARSKI ORKESTER.....	55
3.12	ROCK AKADEMIJA.....	56
4	DRUGI PROGRAMI IZOBRAŽEVANJA ZA KULTURO	58
4.1	FILM.....	58
4.2	MLADI RAZISKOVALCI.....	59
4.3	ANIMIRANI FILM.....	60
4.4	ZBIRKA DRAMSKIH BESEDIL ZA GLEDALIŠKO VZGOJO.....	61
4.5	NEKATERA SODELOVANJA PIONIRKEGA DOMA IZVEN ZAVODA	63
4.6	IZOBRAŽEVANJA IN PREDAVANJA ZA PEDAGOGE.....	65
5	FESTIVALI	68
5.1	FESTIVAL ZNANOSTI HOKUS POKUS (9. – 11. januar 2019).....	68
5.2	PIONIRSKI IMPRO FEST	69
5.3	LITERARNI NATEČAJ BODI PISATELJ/BODI PISATELJICA	71
5.4	LITERARNI NATEČAJ V TUJEM JEZIKU ZA SREDNJEŠOLCE IN OSNOVNOŠOLCE 3. TRIADE (ANGLEŠČINA, NEMŠČINA, FRANCOŠČINA, ITALIJANŠČINA).....	72
5.5	MEDNARODNI FILMSKI FESTIVAL ZOOM.12 (20. – 22. marec 2019)	74
5.6	17. OTROŠKI FESTIVAL GLEDALIŠKIH SANJ 2018 (1. – 14. april 2019)	75
5.7	12. GLASBENI FESTIVAL OSNOVNIH IN SREDNIH ŠOL (27. marec 2019).....	78
5.8	LIK FEST – LIKOVNI FESTIVAL.....	79
5.9	KALEJDOSKOP – FESTIVAL SODOBNE ODRSKE UMETNOSTI	81
5.10	PIONIRSKI FESTIVAL.....	83
6	KULTURNI DNEVI	85
7	POČITNIŠKE ŠOLE V PIONIRSKEM DOMU – CENTRU ZA KULTURO MLADIH	91
8	FESTIVAL KULTURNO-UMETNOSTNE VZGOJE BOBRI 2019 (sodelovanje na festivalu)	97
	PROGRAMI UČENJA TUJIH JEZIKOV IN KULTUR.....	99
9	CELOLETNI PROGRAMI.....	99
	RAČUNOVODSKO POROČILO	113

A POSLOVNO POROČILO

UVOD

Poslovno poročilo temelji na sledečih zakonih in podzakonskih aktih:

- Zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture – ZUJIK (Uradni list št. 96/02, 123/06, 7/07, 53/07, 65/07, 56/08)
- Zakon o zavodih (Uradni list št. 12/91, 17/91, 55/92, 13/93, 66/93, 45/94, 8/96, 31/00, 36/00, 127/06)
- Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Pionirski dom – Center za kulturo mladih (Uradni list št. 100/07 in 105/08)
- Zakon o javnih financah (Uradni list št. 79/99, 124/00, 79/01, 30/02, 56/02, 110/02, 127/06, 14/07, 64/08, 109/08, 49/09)
- Zakon o uravnoteženju javnih financ (Uradni list RS št. 40 in 105/12)
- Aneks h Kolektivni pogodbi za kulturne dejavnosti v Republiki Sloveniji (Uradni list RS št. 80/2018)

Izhodišče za pripravo poslovnega poročila predstavljajo dolgoročni in srednjeročni cilji strategije razvoja kulture v Republiki Sloveniji, Mestni občini Ljubljana ter Strategija razvoja Pionirskega doma – Centra za kulturo mladih.

Bistveni poudarki iz ciljev zavoda:

1. Zavod je v javnem interesu, izvaja javno službo na področju izvajanja programov kulturne vzgoje kot vzgoje za ustvarjalnost otrok in mladine.
2. Opravlja naloge osrednje inštitucije na področju kulturne vzgoje v Mestni občini Ljubljana in sodeluje s številnimi kulturnimi inštitucijami in nevladnimi organizacijami.
3. Izvaja programe kulturne vzgoje in vzgoje za umetnost in spodbujanje izražanja ustvarjalnosti na kulturno-umetniškem in jezikovno-kulturnem področju otrok in mladih.
4. Organizira in izvaja srečanja otrok in mladih iz Mestne občine Ljubljana, Slovenije in tujine na različnih področjih kulturno-umetniškega delovanja otrok in mladih.
5. Organizira izobraževanja, svetovanja in posvetovanja za mentorje vzgoje za kulturo, druge strokovnjake in praktike, vzgojitelje in starše s področja svoje dejavnosti.
6. Razvija tudi druge dejavnosti, ki so namenjene ustvarjalnemu preživljanju prostega časa, večanju socialne kohezivnosti, vseživljenjskega učenja, večanju dostopnosti kulturnih dobrin in znanja ter spodbujanju medgeneracijskega dialoga, pri čemer sodeluje s sorodnimi institucijami doma in v tujini.
7. Sodeluje z mednarodnimi organizacijami doma in v tujini.
8. Oddaja prostore za izvedbo kulturnih programov in projektov drugih organizatorjev kulturnih dogodkov.
9. Povečuje programsko pestrost in ponudbo za otroke in mlade ter delež prihodkov iz strani ustanoviteljice in sredstev pridobljenih na trgu.

10. V letu 2018 je bil končan denacionalizacijski postopek Baragovega semenišča, ki daje možnosti in priložnosti za celovito ureditev območja od Navja do Gospodarskega razstavišča in celovite prenove edinstvenega Plečnikovega objekta. Skupaj s Slovenskim mladinskim gledališčem smo Mestni občini Ljubljana predali idejne zasnove vsebin, ki bodo dobila mesto v prenovljeni stavbi.

Skladno s sprejetim programom dela in usmeritvami Strokovnega sveta ter Sveta zavoda je zavod izvajal programe na oddelkih:

- Oddelek za kulturno-umetniško vzgojo in ustvarjalnost,
- Oddelek za učenje tujih jezikov in kultur,
- tehnična služba in
- uprava.

Zavod ima v upravljanju prostore na Vilharjeva cesti 11, Miklošičevi cesti 28 in Komenskega 9.

Vsebinske cilje je zavod uresničeval z organizacijo in izvedbo:

- celoletnih programov s kulturno-umetniškimi in jezikovno-kulturnimi vsebinami za otroke in mlade ter odrasle,
- časovno krajših programov za otroke in mlade ter odrasle,
- festivalov za otroke in mladino, ki so pretežno namenjeni otrokom in mladim iz osrednje slovenske regije,
- matinej za otroke, mladino in odrasle na glasbenem, gledališkem in plesnem področju,
- enkratnimi dogodki, kjer prevladujejo kulturno-umetniške vsebine,
- številnih brezplačnih delavnic v okviru zavoda in izven, namenjenim spodbujanju ustvarjalnosti otrok in mladih,
- s povezovanjem v skupne akcije namenjene kulturni vzgoji in kreativnemu preživljanju prostega časa otrok in mladih na nivoju Mestne občine Ljubljana ter drugih sorodnih organizacij doma in v tujini,
- številnih strokovnih, poslovnih in družabnih dogodkov ter prireditev namenjenim vsem generacijam,
- izobraževanja mentorjev za kulturo, ter druge strokovne delavce v Mestni občini Ljubljana, Sloveniji in tujini,
- rednih srečanj in izobraževanj ožje delovne ekipe in vseh zaposlenih ter zunanjih sodelavk in sodelavcev zavoda,
- uspešno zaključili projekt Mlado gledališče, kjer je bil Pionirski dom nosilec in koordinator projekta,
- uspešno kandidiral s projektom Mlado gledališče v gibanju, kjer je Pionirski dom nosilec projekta in kot partner sodeluje v projektu Svoboda. Oba projekta sta financirana iz sredstev Evropske komisije – Ustvarjalna Evropa,
- sodeluje z drugimi zavodi in institucijami z namenom širitve kulturno-umetniških programov in vsebin v okviru Mestne občine Ljubljane in širše,
- v letu 2019 je Pionirski dom postal izpitni center za mednarodno preverjanje znanja iz angleškega in španskega jezika,
- Strokovni svet in Svet zavoda se redno sestajata in dajeta strokovne in strateške usmeritve zavodu.

Pri načrtovanju in izvajanju programov smo izhajali iz strokovnih izhodišč, ki pravijo, da ukvarjanje z umetnostjo predstavlja eno izmed najučinkovitejših sredstev osebnostnega razvoja posameznika in prispeva k višji kakovostni ravni življenja ter da umetnost pozitivno vpliva na ustvarjalnost in samopodobo otrok ter spodbuja njihove socialne spretnosti.

Zavod je v celoti izvedel celoletne programe za šolsko obdobje 2018/19 in z izvajanjem programov uspešno nadaljuje v letu 2019/20.

1 FINANČNI KAZALCI

1.1 FIZIČNI KAZALCI

Ocena uspeha zajema:

V letu 2019 smo število vpisanih v celoletne tečaje Pionirskega doma – Centra za kulturo mladih nekoliko povečali v primerjavi leta poprej. Eden izmed pglavitnih ciljev Pionirskega doma – Centra za kulturo mladih je kulturno-umetniška vzgoja otrok in mladih. Ta cilj smo v letu 2019 dosegli, saj smo povečali število tečajnikov, ki obiskujejo kulturno-umetniške programe ter omogočili dodatne nove celoletne programe (grafika za otroke, likovne delavnice za osebe z downovim sindromom).

V letu 2019 smo velik poudarek namenili utrjevanju interdisciplinarnemu povezovanju med obstoječimi dejavnostmi Pionirskega doma ter tako povečali kvaliteto pestrost programov in projektov (francoščina – moda, nemščina – glasba, mladi raziskovalci – angleščina, španščina – slikarstvo,...). ter nadgradnji likovnih programov v prostorih na Komenskega 9. V šolsko leto 2019/20 je vpisanih 1401 otrok, izpisalo se je 97 otrok. Pri vzrokih za izpis med navedenimi razlogi ni bilo nezadovoljstvo otrok in staršev z izvajanjem programa, temveč je bil v večini razlog preobremenjenost otrok s šolskimi obveznostmi ter finančna obremenjenost staršev.

Festivale Pionirskega doma, namenje mladim ustvarjalcem, smo vsebinsko dopolnili in razširili z dodatnimi programi. V okviru gledališkega, likovnega, filmskega, literarnega, znanstvenega festivala smo nadaljevali z uspešnim izobraževanjem mentorjev ter jim tako omogočili obogatitev znanj in izkušenj ter posledično dvigniti kvaliteto izvedenih gledaliških produkcij ter likovnih, filmskih in literarnih izdelkov. Literarni natečaj smo obogatili poleg slovenskega, angleškega, francoskega in nemškega jezika še z natečajem v italijanskem jeziku. Filmski festival ZOOM je postal prepoznaven mednarodni filmski festival, namenjen mladim filmskim ustvarjalcem, katerega program smo še dodatno obogatili z delavnicami za osnovnošolce in srednješolce ter popoldanskimi projekcijami filmov, kjer so se gledalci po projekcijah pogovarjali z avtorji filmov in člani žirije.

Festival znanosti smo zaradi izjemnega zanimanja še dodatno obogatili s spremljevalnim programom. Tokrat je razstavljala naša pedagoginja in uspešna umetnica Nina Koželj z razstavo in delavnicami za malde in mentorje.

Povečali smo število brezplačnih prireditev za otroke in mlade, saj smo poleg utečenega literarno-gledališkega projekta S pravljico okrog sveta, izvajali tudi številne vsebinsko pestre delavnice.

Pvečali smo sodelovanje Pionirskega doma na prireditvah izven naših prostorov in tako povečali število obiskovalcev na naših dogodkih, ki jih izvajamo izven zavoda. Skupaj s tečajniki Pionirskega doma smo v lanskem letu ponovno dosegli zavidljive uspehe: uvrstitve na državna plesna tekmovanja v različnih starostih med posamezniki in plesnimi skupinami, odmevni nastopi naših mladih glasbenikov ter številni pridobljeni mednarodni certifikati naših tečajnikov tujih jezikov in kultur.

Zavod je v letu 2019 obiskovalo 42 otrok, ki so plačali del šolnine ali bilo popolnoma oproščeni plačila šolnine. Z delno oprostitvijo plačila smo omogočili obiskovanje otrok iz doma Malči Belič.

V letu 2019 smo malenkostno povečali cene nekaterim od naših storitev in omogočili ugodnosti pri vpisih več dejavnosti in več otrok ter možnosti znižanja tečajnine zaradi gmotnega položaja družine.

Kazalci uporabe in najema Festivalne dvorane za neprofitne dejavnosti za otroke in mlade kažejo, da sledimo tako dolgoročnim kakor letnim strateškim ciljem – ustvarjanja osrednjega kulturnega centra za otroke in mlade.

1.2 FINANČNI KAZALCI

V letu 2019 je bilo skupnih prihodkov 1.485.067 EUR, od tega lastnih prihodkov v višini 774.419 EUR, delež Mestne občine v višini 774.419 EUR.

Gibanja razmerja med lastnimi viri in MOL je prikazan na spodnji razpredelnici:

leto	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Skupaj	1.015.711	1.065.642	1.112.563	1.177.176	1.304.431	1.417.642	1.485.067
lastni vir	507.281	507.259	521.784	583.138	663.115	752.135	774.419
MOL	508.430	558.383	590.779	594.038	641.316	665.507	710.648

Zavod je s svojimi programi vezan na izvajanje le teh po šolskem koledarju, ustanoviteljica pa potrjuje programe na osnovi koledarskega leta. Zaposleni, zunanji sodelavci in sodelavke zavoda so s svojim angažinarim delom izpeljali vse sprejete in načrtovane projekte in programe. Zaradi dotrajanosti stavbe na Vilharjevi cesti 11, ki jo ima zavod v upravljanju so potrebni številni dodatni napor od skrbne rabe energije do zagotavljanja varnosti otrok in zaposlenih. Omenjene težave, bo lažje odpravljati tudi ob dejstvu, da je prenova in dograditev stavbe v planih Mestne občine Ljubljana, kjer bi se gradnja pričela leta 2024.

Prenova stavbe na Komenskega 9, ki se je pričela v letu 2016 pomeni za zavod veliko pridobitev in programski izziv. Zahvala gre Mestni občini Ljubljana, ki je v proračunu zagotovila sredstva za prenovo stavbe. Zavod je tako prvič v vsej zgodovini delovanja v optimalnih prostorih.

V letu 2019 smo ugotovili presežek prihodkov nad odhodki v višini **1.320 EUR**, ki ostane nerazporejen. O njegovi porabi bo odločal svet zavoda.

1.3 OPISNI KAZALCI

Iz vsebinskih poročil in strokovnih ocen naših izvajanih programov, so le-ti v porastu, tako po številu izvajanih programov, po številu pozitivnih kritik in strokovnih ocen zunanjih institucij.

Vsi izvedeni festivali presegajo zgolj meje ljubljanske regije in vse bolj postajajo ustvarjalna srečanja mladih iz Slovenije, zamejstva in tujine. Kritike in objave o izvedbi festivalov so pozitivne in pomenijo veliko spodbudo za zaposlene in mlade, ki se udeležujejo festivalov v vse večjem številu. Vsi programi za otroke in mlade imajo skupen cilj: pri mladih z različnimi oblikami strokovnega dela spodbuditi njihovo ustvarjalnost, inovativnost in kritičnost do sebe kot prostora kjer odraščajo.

Mladi, ki obiskujejo dejavnosti v Pionirskem domu uspešno sodelujejo na različnih prireditvah, festivalih in tekmovanjih tako v okviru Mestne občine Ljubljana, Slovenije in tujine. Sodelovali so na številnih domačih in mednarodnih prireditvah na likovnem, filmskem in video, gledališkem, glasbenem, jezikovnem ter na številnih drugih kulturno-umetniških in

jezikovno-kulturnih področjih. Na mednarodnih tekmovanjih v znanju tujih jezikov so vsi udeleženci iz našega zavoda dosegli izjemne rezultate, kar so potrdili na podelitvi certifikatov predstavniki tujih kulturnih inštitucij pri nas.

Tudi v letu 2019 smo bili izjemno uspešni na področju pridobivanja evropskih sredstev s programa Ustvarjalna Evropa. Tako smo ponovno nosilci mednarodnega projekta sodelovanja Mlado gledališče v gibanju / Young Theatre on the Move ter partnerji v mednarodnem projektu sodelovanja velikega obsega pod imenom Liberty /Svoboda.

Mlado gledališče v gibanju je rezultat spoznanj pilotnega projekta, da je prav telesna izraznost tista, ki potrebuje več pozornosti in poudarka, saj je primanjkuje na vseh področjih življenja in izobraževanja mladih. V ta namen združujemo dve umetniški obliki, gledališko improvizacijo ter sodobni ples. Obe spodbujata ustvarjalnost, svobodo izražanja in aktivno sodelovanje vseh udeleženi. Umetniški obliki povezujemo skozi impro gib, ki predstavlja metodo izobraževanja mladih občinstev ter njihovih mentorjev – pedagogov ter gledaliških profesionalcev. Obe zvrsti uprizoritvenih umetnosti že vrsto let gojimo tudi v Pionirskem domu – Centru za kulturo mladih. Kot nosilci projekta smo odgovorni za njegovo uspešno implementacijo, za izmenjavo izkušenj in znanj ter uspešno sodelovanje celotnega konzorcija. Partnerjem iz prvega projekta, poleg Pionirskega doma so to še Dečji kulturni center Beograd, Srbija, Elcky Centrum Kultury, Poljska ter Opera Comica pentru copii Bukarešta, Romunija, se je pridružil še partner iz Francije – CNC Dance iz mesta Lille.

Liberty/Svoboda združuje 12 kulturnih partnerjev iz desetih držav, partnerjev s skupnimi vrednotami, strastjo in predanostjo. Vzpostavljamo dinamično kuratorsko in razvojno ekipo, ki bo omogočala sodelovanje umetnikov in kulturnikov v obdobju treh let. Rezultat bo 75 novih povezav 750 mladih umetnikov, ki bodo predstavljeni na prosto dostopnih dogodkih po Evropi. Projekt sestavljajo programski sklopi Inside Out Performance, Processional Theatre, Liberty Wall-Art, Outdoor Digital Art ter izobraževalni seminarji in delavnice. Vsi bomo raziskovali temo kulturne integracije in identitete skozi festivale, konference in interdisciplinarne povezave. V projektu se zavezujemo k razvoju, izobraževanju in usposabljanju občinstva. Kulturna različnost, ogrožene skupnosti, begunci, socialno depriviligirane in invalidne osebe so prioriteta tega projekta. Projekt LIBERTY/SVOBODA se bo zaključil s petmesečnim vse evropskim programom, ki bo potekal od maja do septembra 2022. Rezultat bo hkrati tudi velika zapuščina projekta – digitalni portfolio 750 evropskih mladih umetnikov.

1.4 ČLOVEŠKI VIRI

1.4.1 Zaposlovanje in kadrovska rast

Zaposleni – v zavodu je na dan 31.12.2019, 33 redno zaposlenih.

Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v letu 2019 je bilo 31.

Kadrovska struktura se izboljšuje tako po starosti kot izobrazbi zaposlenih. Le z nadomestnim zaposlovanjem mlajših ter strokovno usposobljenih ter zunanjih sodelavcev smo tudi do sedaj izvajali številne programske in strokovne izzive.

9 zaposlenih je starih nad 50 let, od tega je 8 zaposlenih v varovani kategoriji (nad 58 let). V letu 2019 sta se upokojila sodelavka in sodelavec. Za določen čas smo zaposlili 2 sodelavki, eno v kulturnem oddelku in čistilko.

Odsotnosti zaradi bolniških niso pomembno vplivale in smo tako uspeli izpeljati vse programsko zastavljene cilje.

Zunanji oz. honorarni sodelavci – zavod sodeluje na področju kulturnih dejavnosti z 48 umetniki oz. drugimi zunanjimi izvajalci. Sredstva za plačila po opravljenih programih zagotavlja zavod v celoti iz lastnih sredstev delovanja.

Za kakovostno delo zavoda so bili izvedeni tedenski sestanki vodij oddelkov, namenjeni usklajevanju programov, načrtovanju dela in pregledu izvajanja predpisov ter obravnave aktualnih dogodkov. Zaradi kakovostnega planiranja in izvajanja programov se vsake tri mesece sestanemo vsi zaposleni in honorarni sodelavci. Velik poudarek vseh srečanj je ustvarjanje pozitivne in ustvarjalne klime v zavodu. To dosegamo s stalnim izobraževanjem zaposlenih in skrb za zdravje posameznika in celotnega kolektiva.

Zdravstveni pregledi zaposlenih so bili opravljeni skladno z rednim letnim programom. V letu 2019 je Mestna občina Ljubljana opravilo revizijo na področju varstva pri delu in nam predlagala nekaj ukrepov, katere smo v večini odpravili v času pregleda.

Financiranje kadra – že leta in tudi sedaj v poročilih opozarjamo na potrebo po dodatnem financiranju določenih kadrov iz strani ustanoviteljice. Ob stalnem večanju števila celoletnih in krajših programov ter številnih delavnic, dogodkov in prireditvev izven Pionirskega doma so nove zaposlitve nujno potrebne. Tako bi nujno potrebovali financiranje dodatnih strokovnih delavcev za lokacijo Komenskega 9, ter na Vilharjevi 11. Zakonodaja na področju financ in računovodstva je vsako leto zahtevnejša in poleg vsega še nedorečena, tako da z zaposlenim kadrom težko sledimo zakonitemu izvajanju vseh nalog.

1.4.2 Delo po programu javnih del in študentsko delo

Zaposlitev preko javnih del nismo imeli.

Študentsko delo smo uporabljali za občasna dela v garderobi, tehničnih delih, kot pomoč pedagogom in za občasno delno izvajanje določenih programov.

1.4.3 Izobraževanje zaposlenih in zunanjih sodelavcev

Izobraževanja izvajamo kot redna srečanja na pedagoških kolegijih in krajša izobraževanja za pridobitev dodatnih strokovnih znanj organiziranih v sklopu strokovnih združenj – jezikovnih, kadrovskih, računovodskih in drugih.

Številni mladi, ki dobijo priložnost v našem zavodu za občasna dela, pridobijo tudi veliko izkušenj ter dopolnijo svoja znanja. Veliko mladih je s tako pridobljenimi znanji in izkušnjami stopilo na samostojno pot. Ocenjujemo, da so tudi z našo pomočjo povečali samostojnost in povečali mobilnosti na področju zaposlitve. Pionirski dom se tako uvršča med tiste institucije, ki s svojo odprtostjo, strokovnostjo in pripravljenostjo zaposlenih, da omogočamo mladim, ki vse težje dobijo priložnosti za delo, da se zaposlijo ali dobijo praktične izkušnje. Tudi v zavodu njihov prispevek ocenjujemo zelo pozitivno, saj mladi vnesejo novosti tako na didaktičnem, strokovnem kot praktičnem področju dela.

Strokovne reference potrjujejo nekateri naši pedagogi s predavanji na strokovnih srečanjih ter objavami člankov v različnih strokovnih in drugih revijah. Iz oddelka za jezike in kulture smo imeli tri sodelavke, ki imajo mednarodne licence za izpraševalce za mednarodne preizkuse znanja tujega jezika. Na tem področju imamo v primerjavi z drugimi jezikovnimi šolami veliko prednost, saj se izvajajo programi z izključno diplomiranimi kadri. Velik strokovni izziv za vse sodelavke je izvajanje mednarodnega programa »Mlado gledališče«, kjer smo nosilci projekta izobraževanja.

1.5 OCENA VPLIVA POSLOVANJA NA DRUGA PODROČJA

S ponudbo programov za otroke in mlade ter družine dobivajo le-ti kakovostne in pestre vsebine spoznavanja in ustvarjanja na različnih kulturno umetniških področjih ter možnosti za

kakovostno preživljanje prostega časa. S povezovanjem s sorodnimi institucijami se v Ljubljani oblikuje kakovostna, pestra in prepoznavna ponudba s kulturnimi vsebinami. S številnimi festivali za mlade v Pionirskem domu in z njihovo širitvijo vsebin na druga kulturna področja se Ljubljana zapisuje na zemljevid Evrope kot kulturna prestolnica s kvalitetno in pestro ponudbo za spodbujanje ustvarjalnosti otrok in mladih. Posledično imamo še večji obisk otrok in družin iz drugih krajev Slovenije, kar spodbuja in povečuje t.i. družinski kulturni turizem

v

Ljubljani.

Koncept izvajanja vsebin ter strokovna rast programov in vseh, ki izvajajo le-te, je postala zanimiva za domače in tuje strokovnjake. V ta namen smo podpisali dogovor o sodelovanju s Pedagoško fakulteto, Filozofsko fakulteto in pričeli postopek za vključitev našega zavoda v mednarodno mrežo ELK.

INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE IN POMEMBNEJŠE INVESTICIJE V LETU 2019

V letu 2019 smo izvedli večji del prenove stavbe na Komenskega 9, predvsem smo odpravljali gradbene pomanjkljivosti in opremili podstreho, pedagoško učilnico ter knjižnico. Po predložitvi idejne zasnove, prenove in dograditve Baragovega semenišča sodelujemo z oddelkom za kulturo in urbanizem Mestne občine Ljubljana za pričetek pridobivanja gradbenega dovoljenja.

1.5.1 Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev

PIONIRSKI DOM – CENTER ZA KULTURO MLADIH	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Število zaposlenih	33	33	32	32	32	34	33
(od tega financiranje iz lastnih sredstev)	18	18	17	17	17	19	17
Število vpisanih v dejavnost	1281	1413	1418	1455	1460	1385	1401
Število vpisanih v kulturno - vzgojne programe	780	889	947	952	975	832	820
Število prireditev (od tega v Festivalni dvorani)	221 (139)	275 (118)	305 (137)	325 (157)	347 (168)	362 (184)	394 (203)
(od tega javna služba)	139	207	215	223	240	251	304
Število obiskovalcev (od tega v Festivalni dvorani)	94.414 (18.280)	87.600 (17.730)	89.800 (28.184)	92.450 (39.769)	98.600 (45.239)	99.400 (46.354)	105.335 (52.455)
(od tega javna služba)	71.070	71.940	79.500	81.700	82.400	83.700	85.100
Sredstva sponzorjev /donatorjev	16.514 €	2.066 €	5.591 €	1.265 €	10.030 €	7.140 €	3.940 €
Prihodki	1.015.711 €	1.065.642 €	1.112.563 €	1.177.176 €	1.304.431 €	1.417.642 €	1.485.068 €
Odhodki	1.001.359 €	1.056.066 €	1.101.585 €	1.172.397 €	1.301.434 €	1.415.006 €	1.483.748 €
Delež lastnih prihodkov	49,90 %	47,60 %	46,90 %	49,54 %	50,84 %	53,06 %	52,15 %

Število koprodukcij z drugimi javnimi zavodi	-	-	-	-	-	1	2
Število koprodukcij z nevladnimi kulturnimi organizacijami	3	3	3	3	1	5	7
Število tujih koprodukcij	-	-	-	-	-	1	2
Število kulturno - turističnih dogodkov	-	-	-	-	-	4	7

Tabela prikazuje število vpisanih tečajnikov v celoletne in krajše programe ter počitniško varstvo. Hkrati natančneje opredeljuje podatke za izvajanje programov iz naslova javne službe in tržne dejavnosti, skupaj s številom obiskovalcev.

Vložili smo kar nekaj finančnih sredstev v nakup nove avdio (mikrofoni) in lučne (led luči) tehnične opreme in s tem povečali možnosti za večjo ponudbo naših prostorov za izvajanje izobraževalnih, poslovnih, družabnih in drugih prireditev. Številna podjetja so tako z nami podaljšala pogodbe o uporabi dvorane, številna so se k nam vrnila. Festivalna dvorana je postala odprt prostor za izvedbo gledaliških predstav, koncertov različnih glasbenih zvrsti (oblikovali smo kvaliteten zvok), plesnih dogodkov, konferenc in drugih srečanj (imamo dovolj opremljenih vzporednih prostorov in stolov v dvorani) ter ostalih dogodkov.

Cena najema dvorane, pomožnih prostorov ter celoletnih in krajših programov je bila potrjena s sklepom Sveta zavoda, maja 2019.

Dvorana bi bila lahko še bolj konkurenčna, če bi:

- uredili dostojen dostop za gibalno ovirane osebe (dvorana nima dvigala). V ta namen smo pričeli z izdelavo projektne dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja. Projekte pripravlja Atelierarhitekti d.o.o. (prof. Kobe). Projekt je bil zaradi priprave dokumentacije za celotno prenovu stavbe, ustavljen.
- uredili zunanji izgled objekta (dotrajana fasada, neurejene ceste in dostop)
- ustanoviteljica vložila še nekaj dodatnih sredstev v nakup tehnične opreme (popolna zamenjava z varčnimi led lučmi, avdio oprema – odrska tehnika,...)
- uredili izolacijo med našo dvorano in SMG (zvok z naše dvorane prehaja v dvorano Slovenskega mladinskega gledališča)

1.5.2 Ocena gospodarnosti in učinkovitosti poslovanja – normativi

Zaposleni so skoraj v celoti izpolnili normative in standarde – izstopajo le posamezni delavci, ki so odsotni iz delovnega procesa zaradi daljših bolniških. V letu 2019 smo dali poseben poudarek na izboljšanju strokovne rasti, pestrosti programov, lastni produkciji in večji dostopnosti vsebin in programov uporabnikom. Ob upoštevanju finančnih standardov in normativov smo sprotno spremljali smotrnost in gospodarnost poslovanja zavoda in vzdržnost financ, kar se kaže na vseh nivojih poslovanja, ki se kažejo v pozitivnih rezultatih poslovanja zavoda, zadovoljstvu zaposlenih, večanju pripadnosti zavoda, pozitivni prepoznavnosti našega dela doma in v tujini.

Foto: Iztok Amon

Foto: Iztok Amon

VSEBINSKO POROČILO

UVOD

Pionirski dom – Center za kulturo mladih je v letu 2019 svoje delo usmerjal predvsem v kakovostno in vsebinsko bogatitev izvajanja celoletnih in krajših programov na kulturno-umetniškem in jezikovno-kulturnem področju ter njihovem medsebojnem povezovanju. Vse to smo vključevali v izvajanje festivalov za otroke in mladostnike, počitniške šole, kulturne dni za vrtce in osnovne šole ter sodelovanja na številnih prireditvah v okviru Mestne občine Ljubljana in mednarodnih programih. Delovali smo kot profesionalna organizacija za vzpodbujanje in razvijanje programske raznolike ustvarjalnosti otrok in mladostnikov in kreativnega preživljanja prostega časa otrok in odraslih. Z delovanjem smo spodbujali medsebojno sodelovanje različnih akterjev znotraj MOL, v Sloveniji in tujini, s poudarkom na strokovni rasti in prepoznavanju velikega pomena kulturno-umetnostne vzgoje na razvoj mladih.

Kot sledi iz vsebinskega poročila smo odgovorno in skrbno izvedli naslednje naloge:

- Uspešno smo izvedli vse celoletne programe na kulturno-umetniškem in jezikovno-kulturnem področju.
- Omogočili smo dostopnost različnih programov otrokom iz socialno šibkejših družin in pričeli z izvajanjem likovnih delavnic za mlade za downovim sindromom.
- Uspešno smo izvedli 8 festivalov, kamor so vključeni mladi iz Slovenije in tujine.
- Pionirski dom ostaja številčno in programsko največji izvajalec počitniškega varstva. V letošnjem letu smo ponudili vsebinsko in organizacijsko pestre programe.
- Sodelovali smo na številnih prireditvah v okviru Mestne občine Ljubljana in širše, z namenom predstavitve ustvarjalnosti otrok in mladih ter vzpodbuditi mlade za kreativno in ustvarjalno preživljanje prostega časa.
- Povečali smo sodelovanje z vrtci, osnovnimi šolami ter drugimi institucijami pri izvajanju kulturnih dnevoev, festivalih in drugih prireditvah.
- Izvedli smo izobraževanja mentorjev, pedagog, učiteljev, ki so postala sestavni del vseh izvedenih festivalov v Pionirskem domu.
- Sodelovali smo s številnimi društvi in zavodi v MOL in širše.
- Kot dober gospodar smo skrbeli za zaščito kulturne dediščine – Baragovo semenišče.
- S skrbno načrtovanimi in izvajanimi promocijskimi aktivnostmi smo nagovarjali čim širše javnosti.
- Uspešno smo zaključili EU projekt in ponovno postali nosilci EU projekta ter partnerji v projektu Svoboda. Postali smo izpitni center za angleški in španski jezik.
- Za večjo strokovno rast in podporo smo podpisali dogovor o sodelovanju s Pedagoško fakulteto in Filozofsko fakulteto.

Kljub nekoliko težjim finančnim pogojem, povečanju bolniške odsotnosti zaposlenih delavcev, smo izvedli v celoti načrtovani plan. V izvajanje programov in dejavnosti Pionirskega doma – Centra za kulturo mladih smo vključili številne mlade strokovno usposobljene diplomante in priznane umetnike.

KULTURNO – UMETNIŠKI PROGRAMI

1 UPRIZORITVENA UMETNOST

1.1 GLEDALIŠČE

PEDAGOGINJE: Bjanka Kršmanc, Urša Strehar Benčina, Vesna Anđelković, Teja Bitenc

1. Vsebina

Koledarsko leto se je pričelo z zaključevanjem priprav na prvi polletni nastop - večina skupin se je namreč v začetku februarja predstavila na Improfestu, ki predstavlja zaključek prvega sklopa našega dela. Glavni cilj Improfesta je, da starši dobijo vpogled v naše ustvarjanje in delovne procese, obenem pa mladi prejmejo pomembno izkušnjo javnega nastopa pred večjim občinstvom. Ker to za nekatere predstavlja precejšen zalogaj in mnogo treme, gre tako predvsem za pridobivanje varnih izkušenj znotraj pogosto neudobne in tudi malo neprijetne situacije javnega nastopanja. V marcu smo nato izvedli premiero predstave Mojca Rockaculja - ob predstavi pa ponudili tudi pedagoška gradiva na temo uprizarjanja znanih pravljic, raziskovanje tem in zbiranje asociativnega gradiva in na temo življenja glasbenikov, predvsem tistih iz žanrskega področja rocka. Skupine so se med februarjem in junijem pripravljale na zaključne nastope; kot vedno so se nekateri mladi odločili za že obstoječe besedilo, na osnovi katerega so pripravili predstavo, nekateri so si zbrali osnovno besedilo, iz katerega so nato pripravili in razvili priredbo, vedno več skupin pa je takšnih, ki si izberejo samo osnovno temo in nato tako besedilo, kot tudi uprizoritev, s pomočjo raziskovanja in gledališke improvizacije pripravijo sami, mentor pa nastopa v vlogi dramaturga in so-režiserja. V okviru festivala Bobri se je tudi letos odvila delavnica gledališke improvizacije, tokrat s poudarkom na gibalnem izražanju, ki je bilo tudi glavna tema letošnje izvedbe festivala. V aprilu se je manjša odprava (igralce, režiserka/dramaturginja, tehnik in spremljevalka) udeležila mednarodnega mladinskega gledališkega festivala v Soukanih na Češkem, kjer se je Pionirski dom uspešno predstavil z monodramo koNEc?. Izkušnja je bila izjemna, porodila pa se je tudi ideja, da bi v prihodnje tudi sami našemu Otroškemu festivalu gledaliških sanj dodali še bolj mednarodno noto. V juniju smo nato z zaključnimi produkcijami zaokrožili šolsko leto, kjer se je zopet pokazalo, da so produkcije, kjer so mladi najbolj vključeni in aktivirani tudi pri pripravi predstave, najbolj žive in najbolj privlačne. Poudarek na pridobivanju tehnik gledališke improvizacije se je ponovno izkazal za pravega, saj ob vseh nepredvidenih produkcijskih težavah (od podiranja scene do zamujanja in odsotnosti nekaterih igralcev) večšine prilagajanja in ohranjanja zbranosti v vseh trenutkih ključnega pomena.

Poleg že omenjenih projektov in rednih skupin je delovala tudi ŠILA skupina, ki Pionirski dom predstavlja v Šolski impro ligi ter skupina TEDR, kjer pri pripravi in izvedbi programa sodelujeta pedagoginja Pionirskega doma Urša Strehar Benčina in gledališka pedagoginja SNG Drama Ljubljana, Špela Šinigoj.

Z novim šolskim letom, od septembra dalje, deluje v Pionirskem domu 12 rednih gledaliških skupin, ŠILA skupina ter skupina Male impro šole - MIŠ. Še vedno deluje in svoje delo vsako leto bolj nadgradi tudi skupina »Drama v Pionirskem domu, Pionirski dom v Drami«, kjer skupaj s SNG Drama Ljubljana pripravljamo pedagoški program za mlade, ki zajema tako poznavanje in obvladovanje impro tehnik, kot tudi ogled predstav znotraj abonmaja Najst, sodelovanje na okroglih mizah in tematskih razpravah. Skupina je pokazala lep napredek, prav tako pa se je ustalilo tudi sodelovanje med mentoricama in institucijama, ki lahko prinese lepe gledališko-pedagoške rezultate. V septembru smo po uspešni poletni počitniški šoli gledališča v angleškem jeziku in vzpostavitev povezave med mentoricama, odprli tudi začetno skupino gledališča v angleškem jeziku, saj je nadaljevalna skupina gledališča v angleščini že prekomerno napolnjena (česar smo seveda zelo veseli, saj to dokazuje, da je program zares uspešen).

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Cilji gledališke vzgoje v Pionirskem domu ostajajo usmerjeni v sproščen in suveren odrski nastop, sodelovanje med igralci, izoblikovanje lastnega odrskega izraza, spoznavanje in uporabo različnih uprizoritvenih tehnik in brušenje komunikacijskih, socialnih in individualnih veščin. Želimo si, da udeleženci postanejo bolj pozorni, čuteči, odprti, sprejemajoči, umirjeni, iskriivi, odzivni, pogumni in odgovorni posamezniki, ki bodo aktivno gradili svojo resničnost (in tisto na odru ter domišljiji) in skozi kritično razmišljanje iskali najboljše možne rešitve problemov in zadanih nalog. Prav vse skupine cilje dosegajo, v letošnjem šolskem letu pa tudi ni prišlo do posebnih odstopanj glede na individualno zastavljene cilje skupin - kar so si zadali, so tudi opravili, seveda pa se je kot vedno pokazalo, da tisti, ki so bolj osredotočeni na delovni proces, pripravijo bolj dovršen izdelek kot tisti, ki to jemljejo zelo lahko in morda malce površno. Čeprav je proces daleč najpomembnejši poudarek našega dela, je tudi to zelo pomembno spoznanje - več energije in truda, kot vložimo, boljši je lahko rezultat, in to velja tudi za gledališko improvizacijo ter polimprovizirane formate. Od septembra do decembra smo se na skupinah spet posvečali predvsem improvizirani igri, ki spodbuja razvoj različnih veščin, potrebnih tako za uspešen igralski nastop, kot tudi za posameznikov individualni in socialni razvoj. Skupine so tako uspešno zaključile tudi ta sklop dela, udeleženci pa so pridobili večšine spontanega pripovedovanja zgodb (tako skupinskega kot samostojnega), prepoznavanja, poimenovanja in vživljanja v različna čustva, oblikovanja in razvijanja odrskega lika ter gibalnega izraza ter predvsem medsebojnega sodelovanja.

b) Učinkovitost

Leta 2019 se je nadaljeval trend iz lanskega leta in sicer, da so se udeleženci vpisovali precej pozno, z glavnim razlogom, da kar nekaj časa traja, da postavijo urnik v šoli. Vpis je bil izjemen, spet smo presegli 100 udeležencev na gledališki dejavnosti, kar je tako rezultat našega strokovnega dela, ki ga prilagajamo potrebam posameznih skupin in udeležencev, kot tudi realnosti, da velika večina gledaliških studiev zaradi težav z vpisom in prostori zapira svoja vrata. Še bolj smo tako prepričani, da je gledališka improvizacija tista, ki mlade aktivira, zangažira in vključi do te mere, da (še) bolj vzljubijo tudi gledališko umetnost samo na sebi in glavni razlog, da mladi radi obiskujejo dejavnost. Kot vsako leto, so se posamezni člani skupinam pridruževali skozi celotno šolsko leto, pedagoginje pa smo nato skrbele, da so se znotraj heterogenih skupin počutili vključeni, upoštevani in slišani prav vsi, tako izkušeni kot manj izkušeni udeleženci naše gledališke dejavnosti.

V skupinah še vedno prevladujejo dekleta, največ zanimanja je za osnovnošolske skupine (9-14 let), najpogostejši razlog za izpis pa šolske obveznosti.

Posebni dodatni stroški poleg nekaj osnovnih rekvizitov, ki jih je zaradi pogostosti uporabe potrebno vsake toliko zamenjati (krone, palice za dedke, policijska kapa, ipd.) ter posameznih scenskih/kostumskih elementov, ki jih potrebujemo za kakšno od predstav, niso nastali. Še vedno pa si želimo bolj utrjenega odra, prekrivnih zaves in drugih manjših detajlov, sanjamo pa tudi o malce večjem (predvsem širšem) odru.

c) Dostopnost

Od januarja do junija je delovalo 11 rednih skupin, 1 projektna skupina, ki je delo zaključila marca in ena ŠILA skupina (skupina, ki sodeluje v MIŠ – Mali impro šoli je tudi ena od rednih skupin). V celotni program je bilo vpisanih več kot 100 otrok in mladostnikov, ki so bili stari od 6 do 31 let. Še vedno močno prevladujejo dekleta, največ otrok pa je starih med 9 in 13 let.

3. Smernice za vnaprej

Gledališka dejavnost Pionirskega doma bo še naprej temeljila na metodah in tehnikah gledališke improvizacije, v povezavi z znanji iz drugih področj, disciplin in umetniških praks (ples, cirkus, pantomima, ipd.), z glavnim poudarkom na procesu dela in ne nujno na končnem umetniškem produktu. Kljub temu so razvijanje estetskega čuta, kritično vrednotenje predstav, zmožnost umetniške argumentacije ter spodbujanje zanimanja za gledališko in performativno umetnost nasploh, še vedno zelo pomembni cilji dejavnosti. V prvi vrsti pa še vedno krepimo posameznika s pripadnostjo in ustvarjanjem v skupini, kjer

vsak predstavlja pomemben (pa naj bo še tako majhen) del umetniške celote, obenem pa vsi posamezniki razvijajo tudi posamične veščine in se urijo v situacijah, ki jih lahko nato preslikajo tudi v svoj vsakdan. Stremenje k iskreni, nepatetični igri in raziskovanje čustvovanja prav tako ostaja pomemben del naše pozornosti, saj je poleg gibalnega izraza, to močno zapostavljeno in pomanjkljivo izraženo na večini otrokovih drugih področjih življenja.

Še naprej bomo tako poskušali vzgajati sproščen odrski nastop, ki spodbuja obvladovanje svojega telesa, trening govornega aparata in spodbujanje različnih socialnih in individualnih veščin. Obenem pa bomo vsaki skupini (in če je le mogoče, tudi prav vsakemu posamezniku) poskušali ponuditi individualni pristop, ki bo ponudil tisto, kar skupine in posamezniki najbolj potrebujejo – tako za razvoj gledališkega izraza kot za vsakdanje življenje.

Ustvarjali bomo sproščen in svoboden duh dejavnosti, saj se s tem, ko se otroci ob vajah in igrah zabavajo, tudi bolje in hitreje učijo in si zapomnijo. Hvaležni smo tudi za povezovanje z drugimi aktivnostmi in institucijami, ki ga bomo prav tako ohranjali v prihodnje - še naprej bomo tako sodelovali s SNG Drama Ljubljana, obenem pa bo gledališka dejavnost še naprej čim bolj aktivno vpletena tudi v druge dejavnosti Pionirskega doma ter širšega kulturnega prostora v Ljubljani in okolici, saj je prav sodelovanje z drugimi področji, pedagogi in umetniki tisto, ki lahko še nadgradi dosedanje delo. Obenem pa na tak način tudi preizkušamo metodo gledališke improvizacije, kot izjemen paket orodij, ki ga lahko uporabimo v najrazličnejše namene in za doseg različnih ciljev.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Mnenje pedagoginje Urše Strehar Benčina:

Najbolj zanimiv aspekt pedagoškega dela v gledališki dejavnosti je njena kontradiktornost - na nekem nivoju se ukvarjamo s procesi, odzivi in aktivnostmi, ki uhajajo našemu zavednemu razumevanju, zato delujemo na principih intuitivnega, organskega, čutnega. Obenem pa se skozi dejavnost želimo tudi zavestno približati in poimenovati te procese, zato je poučevanje gledališča ves čas nekako razpeto med konkretno in abstraktno, ne le na nivoju uprizoritvenih strategij in konceptov, temveč tudi na izkustvenem nivoju doživljanja našega skupnega časa. Največ, kar si lahko damo, je skupni čas in prostor, kjer si dovolimo, da zraste - karkoli že. In da je ta karkoli že, ravno pravi in pravšen in točno tak, kot mora biti, čeprav se nam lahko zdi, da ni dovolj.. nekaj. Skratka, opisati pedagoško delo v gledališki dejavnosti je velik izziv, ker poteka na toliko ravneh hkrati, da je ozavestiti vse dejavnike in procese, ki se odvijajo naenkrat, praktično nemogoče. Zato pa še vedno v prvi vrsti stremimo k ustvarjanju varnega in toplega okolja, kjer je vsak lahko točno to, kar je in kjer je vse, kar se zgodi, na nek način prav in pravilno. Znotraj iger in vaj se morajo seveda vsi prilagoditi določenim pravilom, vendar je način prilagoditve popolnoma njihov. Prav to, da je v kompleksnih sistemih, kot so gledališki prizori in življenje, ni pravih ali napačnih odgovorov, temveč, da se vsi samo trudimo ubrati najboljšo možno pot in najti najboljšo možno rešitev - in se ob tem morda celo zabavati - je ena od najpomembnejših modrosti našega skupnega ustvarjanja. Ker sem tudi sama (bivša in na nek način tudi zdajšnja) udeleženka programa, lahko rečem, da vsi udeleženci pridobimo pomemben prostor za iskanje novih rešitev, za preizkušanje najbolj norih idej, za varno izkazovanje ranljivosti, za priznanje, da se kdaj tudi motimo, za poskuse preseganja sebe, za sproščanje ventilov, za medsebojno podporo in spodbudo, za pogovor o vsem in o ničemer, za pridobivanje poguma na vseh področjih, za fizično izražanje energije, za tenkočutnost in čuječnost, za to, da sem jaz lahko jaz, da si ti lahko ti in lahko kljub temu, ali ob tem, soobstajava oba skupaj in skupaj ustvariva še nekaj novega, nekaj, kar presega najin skupni seštevek in prispeva tako k najini dobrobiti, kot tudi k dobrobiti vsega sveta in vsega, kar je.

1.2 PLES

PEDAGOGINJE: Saša Lončar, Ana Romih, Katja Kušar

1. Vsebina

Delavnice smo izvajali po programu, kjer smo se pripravljali na različna gostovanja, tekmovanja in ostale nastope. Izvedli smo skupinske plesne miniature, due in solo plesne miniature.

- Ob koncu sezone 18/19 smo v juniju, tako kot vsako leto, izvedli mednarodni festival sodobne odrske umetnosti.
- Državno tekmovanje mladih plesnih ustvarjalcev OPUS 1 – plesna miniatūra 2019 (Španski borci Ljubljana, 9. in 10. 3. 2019)
- Območno srečanje plesnih skupin Plesno popotovanje 2019 (Španski borci Ljubljana 6. 5. 2019)
- Regijsko srečanje plesnih skupin Preplesavanja 2019 (Španski borci Ljubljana, 22. 5. 2019)
- Kalejdoskop 2019 – festival sodobne odrske umetnosti (Ljubljana, junij)
- Poletna počitniška šola (8. 7 – 12. 7. 2019, Pionirski dom)
- Projekt in program s slovenskim mladinskim nacionalnim orkestrom (24. 8. – 26. 8., Plesni center Jenko, 2019)
- Izvedba miniatüre na festivalu za tretje življenjsko obdobje, 1.10. v Cankarjevem domu
- Pika Miga 2019 – 17. mini festival otroških plesnih skupin (6. 10. 2019, Velenje)
- Sodelovanje na državni proslavi 30. 10. 2019 v Cankarjevem domu
- Živa 2019 – festival plesne ustvarjalnosti mladih (16. 11. 2019, Španski borci)

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Opus 1 – plesna miniatūra 2019: Ana Marija Zalar in Mila Wilson – Mitoza – Srebrno priznanje

Območno srečanje plesnih skupin Plesno popotovanje 2019 (Bronasto priznanje)

Plesna skupina Omaril – Željotrosci; Hana Kozina Balantič – Bojevnica Lijana
Plesna skupina Drobižki – Napaka; Plesna skupina Vrtavke – Ravno je težje; Plesna skupina Nitke – Strmo plezanje po ravnini; Plesna skupina Qaxis – 1, 2, 3..

Kiša Jankovič – Minljivka; Gaja Pikl in Kaja Cvetko – Iskrikaplj

Mila Medea Črnac – Sijaj

Regijsko srečanje plesnih skupin Preplesavanja 2019 (srebrno priznanje – možnost uvrstitve na državno srečanje PIKA MIGA in ŽIVA 2019)

Hana Kozina Balantič – Bojevnica Lijana; Plesna skupina Drobižki – Napaka
Plesna skupina Vrtavke – Ravno je težje; Plesna skupina Qaxis – 1, 2, 3,...

Kiša Janokvič – Minljivka; Mila Medea Črnac – Sijaj

- 7. 6. in 8. 6. smo izvedli KALEJDOSKOP – mednarodni festival sodobne odrske umetnosti v Ljubljani

- Pika Miga 2019 – 17. mini festival otroških plesnih skupin (6. 10. 2019, Velenje) ZLATO PRIZNANJE

Hana Kozina Balantič – Bojevnica Lijana; Plesna skupina Drobižki – Napaka
- Živa 2019 – festival plesne ustvarjalnosti mladih (16. 11. 2019 Španski borci)

ZLATO PRIZNANJE

Plesna skupina Qaxis – 1, 2, 3,...

Kar nekaj plesalcev pa se že pripravlja na predizbor za državno tekmovanje mladih plesnih ustvarjalcev OPUS 1 – plesna miniatūra, ki bo marca 2020.

Glede na prepreke in ovire, ki so nam prišle na pot v letu 2019 smo z rezultati in uspešnostjo programa kar zadovoljni.

b) Učinkovitost

Vse kar smo si zadali znotraj programa, gostovanj in izvedbo mednarodnega festivala smo v letu 2019 izvedli po zmožnostih in v ravnovesju s finančnim vložkom.

c) Dostopnost

V celoletnih plesnih delavnicah so otroci od 4. do 15. leta starosti. Prav tako izvajamo celoletno plesno delavnico za starejše (18+). Plesno sezono 18/19 je zaključilo 41 plesalcev. Z novim šolskim letom pa smo pridobili nekaj novih plesalcev.

3. Smernice za vnaprej

V prihodnjem letu načrtujemo izvedbo festivala sodobne odrske umetnosti Kalejdoskop 2020. Prav tako se bomo udeležili območnih srečanj, z željo in tendenco po dosegu čim boljših rezultatov.

Opus 1 – plesna miniatūra 2020 je prav tako eden izmed naših planiranih nastopov.

Predvsem bomo v 2020 strmeli k večji mednarodni izpostavljenosti, ki vključujejo gostovanja in sodelovanja z različnimi kulturnimi mediji in ustanovami.

Naš namen je vsakemu posamezniku čim bolj približati izkušnjo samega procesa in izvedbe nastopa na odru, za kar se bomo posebej trudili, da bomo izvedli čim več nastopov, gostovanj (možnosti, da se otroci srečajo z odrsko umetnostjo, samo kulturo plesa in preformativne umetnosti, kostumografijo, glasbo in z različnimi delavnicami) - saj nas izkušnje bogatijo in izpolnjujejo.

Poleg vsega zgoraj omenjenega pa bomo v prvi vrsti vzpodbujali posameznikovo ustvarjalnost, domišljijo, dožemanje zunanjega sveta, delovanje v skupini in skozi ples vedno znova izpolnjevali želje, uglaševali notranje glasove in komunicirali preko giba.

Zgodbe, ki jih bomo gradili skozi edinstvene procese, bodo tiste, ki puščajo sledi.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Posameznik se sreča z delovanjem v skupini, ki temelji na uglaševanju in grajenju zaupanja med posamezniki.

Predvsem gradimo na medsebojnih odnosih, ki jih kasneje otrok preslika v vsakdanje življenje.

Preko domišljije prebujamo, ozaveščamo in prepletamo telo in telesa na različne načine. Vedno znova iščemo izzive in neodkrite, včasih smiselne in včasih abstrakne zgodbe, ki vodijo v čudovite miniatüre, kot zaokroženo celoto.

Prav tako se srečamo z najrazličnejšimi ogrevalnimi vajami – igre za spoznavanje, sodelovanje, za zavedanje sebe in prostora, za fizično ogrevanje, za mentalno ogrevanje, vaje za pripovedovanje zgodb preko giba ter vaje za grajenje gibalnih sekvenc.

Improvizacija je sestavni del našega programa – spoznavanje z osnovami gibalne izraznosti preko tako imenovanih improvizacij.

Improvizacija v skupini, v parih (partnering) in individualna gibalna improvizacija.

Sodobna plesna tehnika je prav tako sestavni del programa, saj je pomembno da se poleg lastnega izraza, pravilno postavi telo in izvaja točno določene gibalne sekvence, ki mladostnikom nudijo večjo koordinacijo in podporo za izražanje lastnega.

Ko vse metode in predloge, ki jih ponuja celoletni program ustvarjalnega giba strnemo v celoto, posameznikom omogočamo, da razumejo, da je vera in želja po ustvarjanju tista, ki lahko doprinese neskočno paleto izkušenj, ki podpirajo in odpirajo nove razsežnosti...

1.3 CIRKUS IN KLOVNADA

PEDAGOGA: Natalija Sultanov, Ravil Sultanov

1. Vsebina

Program cirkuško-klovnskih delavnic izvajamo celo leto v skupini otrok, starih med 10 in 14 letom, v skupini so 4 udeleženci, ki so bili vpisani v dejavnost lansko leto.

Vsebino programa smo realizirali tako, da smo udeležence seznanili z različnimi vajami za koordinacijo, koncentracijo in z vajami za razvijanje motoričnih spretnosti. Prav tako izvajamo osnovne akrobatske vaje posamezno v paru in v skupini. Seznanili smo jih z različnimi cirkuškimi rekviziti, kot so: cirkuški krožniki, žonglerski robčki, žogice, keglji in obroči za žongliranje, rola-bola (cilindri za izvajanje ravnotežja), monocikel, velika ekvilibristična žoga. Izvajamo tudi osnovne igralske in pantomimske vaje. Za zaključek šolskega leta v juniju 2019 smo sestavili cirkuško-klovnovsko skupinsko točko in jo predstavili na javnem nastopu na Kongresnem trgu v sklopu Cirkuškega ponedeljka na festivalu Junij v Ljubljani. Naš nastop si je ogledalo in navdušeno ploskalo več kot 600 otrok in odraslih iz Ljubljane in okolice. Tudi naši nastopajoči in njihovi starši so bili zelo zadovoljni, vsi otroci nadaljujejo obisk dejavnosti.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

V skupini dosegamo zastavljene cilje.

Udeleženci so dosegli že kar dobre rezultate.

Maruša: žonglira s tremi rutami, štirimi žogami, tremi keglji, tremi obroči, žonglira tudi z različnimi predmeti (na primer dve žogi en kegelj itd.) izvaja akrobatske vaje v paru, balansira na rola-boli. Tudi že obvlada podajanje žogic v paru. Maruša bi želela šolanje nadaljevati na gledališki gimnaziji v Ljubljani, zato meni, da ji obisk našega krožka zelo koristi.

Brina: obvlada žongliranje s tremi in štirimi robčki, tremi žogami ter vrtenje krožnikov, obvlada koordinacijo istočasnega žongliranja in balansiranja na rola-boli in veliki krogli, izredno sposobna za izvajanje akrobatskih vaj solo in v paru. Obvlada vožnjo z monociklom.

Bruno: najmanjši udeleženec. Obvlada žongliranje s tremi in štirimi robčki, vrtenje krožnikov, obvlada koordinacijo istočasnega žongliranja s tremi predmeti in balansiranja na veliki krogli, obvlada balansiranje na rola-boli. Že dobro obvlada vožnjo z monociklom na kar je zelo ponosen. Izvaja osnovne akrobatske vaje in akrobatske vaje v paru.

Tisa: deklica, slabše fizične kondicije, z nerazvitim mišičnim sistemom. Rabi dodatno spodbujanje. Rada nastopa. Obvlada žongliranje s tremi robčki, vrtenje krožnikov, balansiranje na rola-boli in veliki krogli. Izvaja akrobatske vaje v paru. Za nastop sta z mentorjem pripravili žongliranje z tremi robčki stoje na ramenih mentorja.

Vsi dosežki pričajo o doseganju določene stopnje koordinacije. Pri tem aktivno sodelujejo tudi otroški možgani, ki te procese upravljajo.

Vsi obvladajo osnovne akrobatske vaje: prevale naprej in nazaj, svečo, most, kolo. Sposobni so držati telesno težo partnerja pri skupinskih akrobatskih vajah, kar zahteva določeno moč, ki se z vsako vajo povečuje. Pri vsaki vaji se razvijajo drugačne mišice. Pri zgornji osebi pa je pomembno, da ima neprestano napete vse telesne mišice, saj le tako spodnja oseba lahko lovi njegovo ravnotežje. Pri teh vajah je pomembno da se med otroci razvija medsebojno zaupanje.

Ekvilibristika poleg motoričnih sposobnosti in krepitve notranjih telesnih mišic razvija tudi duševno osnovo, ki ima veliko opraviti s pogumom, premagovanjem strahu, zaupanjem v lastne sposobnosti in svet. Preproste igralske vaje, ki jih izvajamo, pa pomagajo otrokom spoznati osnovne človeške emocije kot so veselje in žalost. Pomagajo otrokom prebiti zid v medsebojni komunikaciji in v komunikaciji z bodočim gledalcem.

b) Učinkovitost

Projekt smo izpeljali glede na finančne zmožnosti in z veliko željo po realizaciji tudi v prihodnje.

c) Dostopnost

Otroško skupinico obiskujejo sedaj štiri otroci. Vsi tečajniki se zelo radi udeležijo cirkuških ur pod našim vodstvom in ne manjkajo na vajah brez razloga. Tečajnike obravnavamo individualno in zato se je programu mogoče pridružiti tudi med letom.

3. Smernice za vnaprej

Upamo na zvišanje števila udeležencev tečaja, k čemu bodo morda prispevali javni nastopi tečajnikov ob zaključku šolskega leta, ki jih bomo izvedli na velikem odru na Kongresnem trgu, v sklopu festivala Klovnbuť in Junij v Ljubljani. Razmišljamo tudi o rednih (mogoče enkrat mesečnih nastopih), v sklopu posebnih dogodkov odprtih za javnost s ciljem popularizacije in promocije te zvrsti umetnosti in pristočasne dejavnosti. Program bo v skrajšani obliki vključen v projekt tedenskih počitniških šol.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-le tega.

Cirkus nudi veliko paleto možnosti. Znotraj cirkusa posamezniki lahko prevzamejo veliko različnih vlog, ker cirkus spodbuja in razvija različne talente. Zato lahko rečemo, da je cirkus celostni projekt z veliko prostora za ustvarjalnost in samooblikovanje. Cirkus je lahko poklic, lahko pa je tudi le hobi.

Mladi z učenjem cirkuških veščin pridobijo:

- izboljšanje možnosti osredotočanja in koncentracije,
- izboljšanje fine motorike,
- povečanje samozavesti, saj delajo nekaj, kar jim je bilo še pred kratkim nedosegljivo,
- razvijanje ravnotežja, ritmov in refleksov,
- simuliranje domišljije,
- ustvarjanje nečesa iz nič in pri tem doživljanje veselja,
- obvladovanje veščin prek poskusov in napak, pri tem pa veliko vaje, kar razvija potrpežljivost in vztrajnost,
- sodelovalno učenje, skupno ustvarjanje, zavedanje, da so izzivi lahko zabavni.

»Kot arhetip cirkus zahteva posameznikovo najboljše, posameznikovo koncentracijo in pripravljenost, v zameno pa obljublja pretvoriti običajno v neobičajno. Cirkus je prostor, kjer je vsakdo pomemben, kjer se začne iskanje ravnotežja in kjer lahko najdemo center med resnostjo in zabavo.« (J. Davis)

1.4 GLEDALIŠKA PREDSTAVA LABIRINT NOSTALGIJE

1. Vsebina

Gledališka predstava interaktivne narave z naslovom "Labirint nostalgije" je interaktivna predstava, ki je namenjena spoznavanju preteklosti, časa naših prastarih prednikov, pa tudi babic, dedkov in staršev. Skozi predstavo udeleženci aktivno sodelujejo in prek različnih "točk" spoznavajo čas, ko se nismo vozili z avtomobili in prostega časa nismo preživljali za računalniškimi monitorji, pred televizijo ali na telefonu.

Tako je interaktivna gledališka predstava "Labirint nostalgije" pravzaprav labirint točk, kjer udeleženci lahko doživljajo življenje skozi prizmo zgodovine, spoznajo stare izštevance in igre ("Enci benci na kamenci", "prstoborba" itd.).

"Labirint nostalgije" je gledališko izkustvena predstava, pri kateri igralec in igralki uporabljajo različne izkustvene tehnike, ki spodbujajo celostno doživljanje in občutenje.

Pri predstavi kot igralec in igralki sodelujejo Juš Milčinski, Mira Petek in Teja Bitenc ter Mojca Čampa, ki ob koncu predstave vodi še kratko delavnico, kjer si udeleženci izdelajo prstoborce.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Labirint nostalgije smo premierno zaigrali na Pionirskem festivalu, septembra 2019. Izvedli smo jo dvakrat. Nato smo imeli še eno ponovitev. Specifičnost predstave je, da je interaktivna in tako je na predstavi lahko največ 35 ljudi.

b) Učinkovitost

Pri snovanju predstave smo se držali načela, da uporabljamo naš gledališki fundus in da je finančni vložek minimalen. Tako smo uporabili tudi rekvizite, ki smo jih poiskali pri starejših ljudeh, kot npr. star telefon s številčnico.

c) Dostopnost

Za ogled in participacijo pri predstavi je bilo potrebno kupiti vstopnice. Otroci, ki obiskujejo programe Pionirskega doma, so imeli prost vstop.

3. Smernice za vnaprej

Želimo si, da bi to predstavo lahko igrali še večkrat in menimo, da je spoznavanje s preteklostjo ključno pri spoznavanju prihodnosti.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

S predstavo smo želeli in še želimo premagovati računalnike, tablice, telefone in še marsikatero tehnologijo, ki nas, ljudi, individualizira. Ki nas zapira med štiri stene. In, ki nas omejuje pri preživljanju našega prostega časa. Zadovoljni obrazi po koncih predstav, tako odraslih kot otroških, dajejo vedeti, da bi se ljudje veliko raje igrali, če ne bi starih iger, običajev prav-zaprav pozabili. Igra je še vedno pojmovana kot nekaj, kar v času kapitalizma, nima prave vrednosti, v smislu doprinosa k napredku družbe. Mi se s tem ne strinjamo in tako vsakemu udeležencu ponujamo odziv ali "porin" v svet iger naših mam, babic in prababic. Pa tudi dedkov.

1.5 OTROŠKE GLEDALIŠKE MATINEJE

VODJA PROJEKTA: Bjanka Kršmanc

1. Vsebina

Z otroškimi gledališkimi matinejami smo v lanskem letu sledili do sedaj že utečeni praksi predstavitve gledaliških predstav, s katerimi popestrimo kulturne vsebine za otroke, ki obiskujejo dejavnosti Pionirskega doma. Poleg naših rednih obiskovalcev, za katere smo predstave izvedli brezplačno, se je razširil tudi krog zunanjih obiskovalcev, ki so se na tak način spoznavali z različnimi gledališkimi predstavami. Kar nas loči od drugih tovrstnih otroških prireditev, so bili pogovori igralcev z gledalci po predstavi. Gledalci, zlasti najmlajši, so se zelo radi zblížali z igralci. S tem smo gledalcem približali gledališče, otroci so postali del odrskega sveta in tako smo jim omogočili, da so vsi liki postali prijazni, domači in nestráhljivi. Po predstavi prav tako organiziramo in izvedemo tematske ustvarjalne delavnice za obiskovalce predstav. Delavnice so kvalitetna popestritev že tako bogatega programa gledaliških matinej in omogočajo še dodatno družinsko druženje in skupno ustvarjanje. V okviru otroških gledaliških matinej smo v mesecu februarju 2019 izvedli otroški muzikal Lena in Lenart, avtorjev Teje Bitenc in Igorja Bračiča v produkciji Pionirskega doma, v mesecu aprilu izvedli gledališko uprizoritev kultne češke lutkovne predstave Žogica Marogica. V mesecu oktobru smo gledalcem predstavili interaktivno gledališko uprizoritev Labirint nostalgije, ki poteka vodeno skozi različne prostore in časovna obdobja. Meseca decembra predstavo Ješ, jež?, ki jo je spremljal obisk Dedka mraza.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Cilj je mladim udeležencem dejavnosti Pionirskega doma zagotoviti znotraj Pionirskega doma kvaliteten, dodaten kulturno umetniški program in vzgojo. S tem smo pripomogli k vzgoji mladega kulturnega posameznika. Zavedamo se, da je zgodnje otrokovo vključevanje v kulturno - umetniške in ustvarjalne programe za otrokov razvoj izrednega pomena, zato se trudimo, da otrokom omogočimo kvalitetne predstave ter pogovore in druženje z igralci po predstavi ter skupno družinsko ustvarjanje v vsebinsko domišljenih in raznolikih delavnicah.

b) Učinkovitost

Gledališke matinee Pionirskega doma so dobro obiskane, tako s strani tečajnikov Pionirskega doma ter njihovih staršev, kot tudi zunanjih obiskovalcev. Sredstva namenimo predstavam in materialom.

c) Dostopnost

Udeleženci vseh dejavnosti Pionirskega doma imajo ogled predstave brezplačno. Cena vstopnic za izven je zelo sprejemljiva za vse (otroci 4 €, odrasli 6 €).

3. Smernice za vnaprej

V prihodnje bomo s programom nadaljevali in upamo ob pomoči MOL-a ustvarjali za najmlajše še naprej. Verjamemo, da bomo na tak način, z izborom kvalitetnih gledaliških besedil, pripomogli k razvoju zgodnje kulture pri mladem posamezniku in tako na dolgi rok pripomogli k vzgoji ljubiteljev prave umetniške besede in umetnosti.

4. Kaj udeleženec projekta pridobi od le-tega

Nekaj mnenj udeležencev:

»Predstava se mi je zdela zelo zanimiva in poučna za mlade gledalce. Otroci so uživali ob gledanju, predvsem jim je bila všeč pošast, ki je delila špagete, saj so se počutili del predstave.«

»Predstavo sem si ogledala s šestletnim sinom. Sprva sem bila v strahu nad zelo nadzornimi kostumi, da ne bi v njem vzbudili kakšnih strahov. Vendar jih je sprejel z odobravanjem. Tudi mene so navdušila. Predstava je vsebinsko dobro zasnovana in otrokom prenaša pomembna sporočila. Všeč mi je, da je dogajanje ves čas tako, da otroka oz. gledalca motivira in ga ne dolgočasi.«

»Bilo je osvežujoče videti predstavo za otroke, v kateri so lahko uživali tudi starši. Občinstvo je dvorano zapustilo lahkotnejše, z občutkom poguma in dobre volje. Če to ni smisel gledališča, potem ne vem kaj je.«

»Predstava je bila fantastična, ena najboljših, kar jih je naša družina videla, saj smo se res vsi dodobra nasmejali. Zabavno je bilo za vse generacije, igralci so bili izvrstni. Upam, da kmalu pripravite še kaj podobnega.«

1.6 S PRAVLJICO OKROG SVETA

VODJA PROJEKTA: Teja Bitenc

1. Vsebina

Program S pravljico okrog sveta se izvaja že nekaj let zapovrstjo. Enkrat mesečno smo petke popoldne v Gledališki dvorani Lojzeta Kovačiča preživeli skupaj. Program je uspešen in ga zato vsebinsko malo spreminjamo, bolj se spreminja forma. Tako smo v letošnjem letu dodali glasbenico, ki spremlja vsak dogodek, vsako pripovedovanje pravljice. Pravljice smo letos

izbrale glede na svetovne dneve (ob svetovnem dnevu miru smo tako pripovedovali pravljico, kjer je tematika mir, ob svetovnem dnevu mokrišč pa prav ta npr.). Pri programu sodelujemo - Mira Petek je Palčica Pametovalčica, Anja Kocman je glasbenica, Mojca Čampa načrtuje delavnice, Tia Okič pomaga pri izvajanju delavnic in Teja Bitenc pripovedujem. Pripovedovanju sledila delavnica, kjer je pomembno, da izdelamo nekaj, kar bomo na koncu tudi uporabljali. Tako smo si naredili npr. knjižno kazalo.

Dogodki so interaktivni, kar pomeni, da je vsako pripovedovanje predstava sama zase. Otroci sodelujejo in tako sooblikujejo vsako srečanje. Veseli nas, da imamo že nekaj let stalno občinstvo.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Projekt je več kot uspešen. Glavni njegov cilj je, da otroci spoznavajo realnost sveta skozi pravljice in da si hkrati razvijajo domišljijo. Še nekaj drugih ciljev je kot npr. otroci spoznajo, da lahko sooblikujejo umetniško izražanje ali pa še en od ciljev: urjenje v empatiji in sprejemanje novih kultur in znanj. Ob vsakem novem srečanju se z otroki in njihovimi starši pogovarjamo tudi že o preteklih dogodkih in pravljicah ter o tem, kako so se doma še večkrat pogovarjali o druženju pri nas.

b) Učinkovitost

Pri načrtovanju se vedno držimo načela, da je finančni vložek minimalen. Zato tudi delavnice načrtujemo tako, da večinoma uporabimo material, ki ga dobimo, ki ga nabereemo in ki ga ponovno uporabimo.

c) Dostopnost

V zadnjem času se je vpeljala vstopnina, zato se je na začetku poznal osip obiskovalcev. Z dobrim delom smo zopet dobile stalno občinstvo. Med obiskovalci je veliko otrok, ki obiskujejo tečaje Pionirskega doma. A poleg njih je tudi kar nekaj obiskovalcev, ki v Pionirski dom, preko naše prireditve, vstopajo prvič.

3. Smernice za vnaprej

V naslednjem letu načrtujemo bore malo sprememb, saj nam obiskovalci dajo vedeti, da dobro delamo. Gotovo bo vsebinska prilagoditev, a tehnično bomo prilagajali sproti, glede na potrebe nas, ki ta program ustvarjamo in tudi glede na potrebe obiskovalcev.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Naš program je načrtovan tako, da ga sooblikujejo naši obiskovalci in tako tudi pridobijo samozavest za nastopanje in občutek, da je njihovo mnenje pomembno, saj je! Poleg tega pa si vsi skupaj, tako ustvarjalke kot obiskovalci, razširjamo obzorja, se urimo v empatiji, spoznavanju in sprejemanju kultur in družb drugih.

Foto: Iztok Amon

2 LIKOVNA UMETNOST

2.1 KIPARSTVO ZA OTROKE IN MLADINO

PEDAGOGINJA: Rosalia Maria Arnšek

1. Vsebina

Tako kot v preteklih letih so udeleženci kiparskega tečaja tudi v letu 2019 izražali svoje doživljanje in ideje v govorici likovne plastike – unikatnih plastik v glini, oblikovanju žice in papirja, izdelovanju nakita, sestavljanju mozaikov in oblikovanju na osnovi sodobnih materialov. Otroci in mladostniki so v sproščenem vzdušju delavnice razvijali ustvarjalni odnos do materialov, tehnik in predlagane likovne naloge. Pozitivna likovna izkušnja je obogatila njihovo zaznavo in kreativno interakcijo s svetom, ki jih obdaja. Na zaključni razstavi so predstavili svoja dela širši javnosti.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Delo je pretežno odgovarjalo programu, ki je bil predviden za kiparsko delavnico in načrtanim ciljem. Nekaj udeležencev ki že več let obiskujejo delavnico, se je lotilo bolj zahtevnih del, ki zahtevajo več časa in koncentracije. Veselje do igre z likovnimi elementi in do likovnega izražanja je bilo prisotno na vsakokratnem srečanju. V delavnici je bilo spodbudno okolje za eksperimentiranje in odkrivanje novih likovnih izrazov. Ob vsakem srečanju so udeleženci utrjevali svoja znanja in veščine in pridobivali nove. Vse to se je odražalo v vse bolj kvalitetnih plastikah, grafikah in drugih likovnih izrazih. Promoviranje dobrih odnosov in spoštovanja med samimi udeleženci, je ustvarjalo ugodno, sproščeno vzdušje, ki je odsevalo tudi v delih.

b) Učinkovitost

Sprememba pedagoga med letom predstavlja kar velik stres za otroke in ne glede na kvalitetno nadomeščanje, lahko vpliva na dolgoročni obisk delavnice. Letos sem bila dva meseca in pol odsotna zaradi bolniškega staleža, kar je bila novost za otroke in za starše. Likovna pedagoginja Eva Jeraj je zapisala »Z aprilom sem prevzela dve skupini otrok, ki obiskujejo kiparstvo, ter vse delo povezano z žganjem, glaziranjem in pripravo materialov za kiparstvo. Vsekakor je prevzeti skupine, ki so navajene na določen sistem dela kar izziv, a kljub temu se je, po mojem mnenju kar dobro obneslo vse skupaj. Otroke spoznavam sproti in tudi oni mene. Z vsakim tednom je vzdušje v učilnici boljše. V okviru kiparstva smo v tem mesecu izdelovali predvsem mozaik okoli ogledala, otroci pa so tudi oblikovali kar nekaj izdelkov iz gline, ki sem jih nato tudi odžgala. Izdelovali smo velikonočne pirhe, nakit itd. Prva polovica meseca maja se je vrtela predvsem okoli končne letne razstave, ki smo jo postavili z otroki kiparskih in slikarskih delavnic. Za pripravo kiparskih del za razstavo, sem vsekakor potrebovala nekoliko več časa, saj sem morala vsa keramična dela pripraviti za žganje, jih biskvitno žgati, ter nekatera tudi glazirati. Kiparska razstava poleg keramičnih del vsebuje tudi izdelke iz različnih umetnih mas, lesa, itd. Otroci so vsekakor pokazali veliko mero domišljije, ustvarjalnosti ter ročnih spretnosti. Nadomeščanje kiparskih tečajev sicer poteka nemoteno, otroci so se name lepo navadili. Ustvarjali smo predvsem v glini, predvsem dekleta pa so se lotila tudi ustvarjanja makramejev in nakita.«

c) Dostopnost

Delavnico je meseca marca obiskovalo 45 udeležencev, 23 deklic in 25 fantkov. Po moji začasni nezmožnosti vodenja delavnice zaradi bolniškega staleža od aprila 2019 do konca leta, sta delavnico vodili likovni pedagoginji Tjaša Travižan in Eva Jeraj. Aprila se je 5 otrok preselilo v slikarske delavnice. Med letom je več otrok kiparske delavnice izredno obiskalo slikarsko delavnico in obratno.

3. Smernice za vnaprej

Glede na to, da bom morala biti odsotna še vsaj dva meseca in pol v šolskem letu 2019-2020, bom od septembra dalje tako organizirala pouk tako, da bo delo v času moje odsotnosti potekalo dalje čim manj moteno. Septembra bodo otroci in starši dobili časovni načrt dela v delavnici v glavnih obrisih. Kolikor se bo le dalo, bodo meseci razdeljeni na posamezne naloge, materiale in tehnike. Možna bodo upravičena odstopanja v dogovoru z pedagogom.

Glede samega vpisa in skupin. Zelo pomembno je, da se pusti med letom odprte termine in tako omogoči formiranje novih skupin. V šolskem letu 2018- 2019, se je ponovno izkazalo, da se kiparske skupine formirajo do konca novembra, mnogi pa se vpišejo tudi po tem datumu.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Udeleženec pod mentorstvom pedagoga pridobiva dragocena likovna znanja in razvija spretnosti, ki mu omogočajo vse bolj suvereno, kvalitetno in svobodno izražanje.

2.2 KIPARSTVO ZA MLADOSTNIKE IN ODRASLE

PEDAGOG: Boris Beja, Nina Koželj

ZAČETNI PROGRAM:

1. Vsebina

Cilj prvega letnika kiparstva v Pionirskem domu je, da bi slušatelje kar se da najbolje pripravim na izdelavo portreta. Ta sledi v nadaljevanju na koncu prvega leta ali pa v začetku nadaljevalnega programa. Vsak slušatelj se v prvi nalogi sreča z modeliranjem jajca. Na videz preprosta forma nas nauči postopkov nanašanja gline na kiparski štafelaj. Oblikovanje forme, oblikovanje površine in v nadaljevanju še ohranitev kiparske forme za žganje in v nadaljevanju patiniranje oziroma glaziranje.

Sledi modeliranje po modelu mavčnega odlitka očesa in ust ter nosu. Ob tej nalogi združujemo z opazovanjem še abstraktno razmišljanje. Podobo reliefa morajo slušatelji postaviti v vlogo objekta, kjer je na drugi strani njegova abstraktna paslika. Ob tem se slušatelji srečujejo z različnimi izzivi, ki jih lahko v tehniki odzemanja in dodajanja dobro in učinkovito rešujemo. Namen naloge je krepitev zaznave in predvsem opazovano telo prenašati v material, ki je pred nami.

V nadaljevanju se srečamo s kubistično glavo. Gre za posplošene površine z ostrimi robovi, ki spominjajo na portret. Tu se že srečujemo z obvladovanjem proporcev, z razmišljanjem o karakterju portretiranca, srečujemo se z votlenjem in v modeliranje vključujemo tudi lastno zamisel. V podstavku namreč vsak slušatelj naredi svojo kreacijo, kjer gre za združevanje opazovanja in posnemanja s sproščanjem in realizacijo lastnih zamisli.

Program poleg modeliranja vključuje v nadaljevanju še patiniranje ali glaziranje.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Program je bil uspešno izveden. Saj vsak udeleženec izpelje dve zaključeni kiparski stvaritvi na semester. Oziroma v celem letu 4 izdelke.

b) Učinkovitost

Učinkovitost bi lahko ocenjevali individualno za vsakega slušatelja. Nekateri več pridobijo na vsebinski ravni, drugi bolje napredujejo v formalnem smislu.

c) Dostopnost

Program je dostopen in voljo vsem, ki imajo željo po ustvarjanju. Program se prilagaja posameznikovim zmožnostim in potrebam.

3. Smernice za naprej

Program je v osnovi seznanitev z medijem in na manjših plastikah omogoča napredovanje v bolj kompleksne forme. V letniku imamo dovolj mavčnih odlitkov, ki nam omogočajo delo in seznanitev z osnovami portreta za slušatelje.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

Moj cilj ni, da bi bili slušatelji osredotočeni zgolj na zaključne izdelke, ki jih bodo lahko odnesli domov. Moja želja je, da v ateljeju gradijo lastna spoznanja na eni strani o sebi, česa vse so kot posamezniki sposobni, na drugi strani pa se vzpostavlja nov način razmišljanja o likovni umetnosti in likovni materiji. V letniku se vzpostavlja kolektivna dinamika, kjer mi je zelo pomembno, da smo v kiparskem procesu nekje vzporednem koraku in da skupaj napredujemo, se skupaj lotevamo novih nalog. Ta proces nadgrajujejo še različna besedila, ki jih slušateljem berem med modeliranjem. Bodi si gre to za izbrana literarna dela ali za strokovna besedila s področja vizualne in likovne umetnosti.

NADALJEVALNI PROGRAM:

1. Vsebina

V letu 2019 smo v kiparskem letniku začeli koledarsko leto z vreteninami, ki smo jih posnemali po knjigi, kjer so predstavljene različne tehnike ikeban. Naše »vaze« so v nadaljevanju služile kot ready made, s katerim so se slušatelji seznanili preko predavanja in dela v realnosti. Vsebinsko smo objekte postavljali v nove kontekste in nove vsebinske reartikulacije.

V nadaljevanju smo upodobili manjšo plastiko pol ležečega akta. Akt, ki je formalno opredeljeval tudi »matisovsko« formuliranje človeškega telesa sem za njih modeliral vzporedno z njimi tudi sam. Kot mentor sem se vključil v skupinsko dinamiko in likovne ter formalne probleme reševal v spregi z njimi. Dela smo žgali in patinirali na bron, likovne izdelke pa razstavili na zaključni razstavi v Pionirskem domu.

Šolsko leto 2018/2019 smo zaključili z večjo kiparsko formo in sicer sem iz časa akademijskih študijskih let prinesel v atelje ženski torzo. Ob tem delu so se slušatelji seznanili kaj pomeni modelirati večjo kiparsko formo, kakšno armaturo potrebuje kip v svoji notranjosti, kaj pomeni obvladovanje večjega formata, kako smo mi kot telo vključeni v ta način dela. Na eni strani smo telo posnemali po kiparski formi, ki je bila pred nami, na drugi strani pa so bili slušatelji povabljeni k lastni interpretaciji telesnosti na drugi strani.

S torzi smo začeli novo šolsko leto, kjer so se žgani izdelki še površinsko obdelali in dobili nove vsebinske plasti. Nadaljevali smo s portretom, kjer gre za urjenje opazovanja in zaznavanja, hkrati pa smo v lasišču dopuščali možnost kreativnega pristopa. Med najboljšimi je Caravagiova Meduza, kjer so se lasje spremenili v leglo kač.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Program je bil uspešno izveden. Saj vsak udeleženec izpelje dve zaključeni kiparski stvaritvi na semester. Oziroma v celem letu 4 izdelke.

b) Učinkovitost

Učinkovitost bi lahko ocenjevali individualno za vsakega slušatelja. Nekateri več pridobijo na vsebinski ravni, drugi bolje napredujejo v formalnem smislu. V ateljeju lahko delujemo v zastavljenih protokolih.

c) Dostopnost

Program je dostopen in voljo vsem, ki imajo željo po ustvarjanju. Program se prilagaja posameznikovim zmožnostim in potrebam.

3. Smernice za naprej

Gre za slušatelje, ki se v naše ateljeje vračajo že več let. Vsebino, ki mora biti formalno prilagojena prostoru in materialnim zmožnostim je potrebno prilagajati. Kiparstvo ima svoje omejitve, predvsem pa gre za procesualno delo, ki ima več stopenj. Zasnova – izdelava – dodelava – ohranjanje – sušenje – žganje – patiniranje – glaziranje – umestitev na podstavek. Zato sem začel za potrebe nadaljevalnega programa sam pripravljati lastne kiparske forme, v katerih tudi sam postopam po vseh prej naštetih procesualnih točkah. Le tako lahko predvidim posebnosti in specifikke dela in preprečim morebitne zaplete v nadaljevanju.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

Žal je misel usmerjena predvsem v formalno pridobitev, ki se meri po številu izdelkov. V mojem procesu dela ne gre za to, da bi se misel zaključevala na lepem. Prav nasprotno, Plečnik je govoril, da je v stiski priložnost. In takšnih priložnosti in stisk imam v nadaljevalnem programu kiparstva veliko. Ne morem dovoliti, da bi vsak slušatelj ustvarjal svoje delo, saj menim, da smo še vedno v izobraževalnem sistemu, četudi neformalnem, in je pomembno, da se tudi drug od drugega učimo na isti nalogi. Od mentorja se pričakuje, da bo na mizo postavil idejo, zamisel, formo, ki pa bo morala soglašati z njihovimi pričakovanji in z njihovimi željami. To nekako poizkušam uspešno usklajevati a pri petih subjektih je pet želja in vedno se zgodi, da je kakšna neuslišana.

2.3 SLIKARSTVO ZA OTROKE IN MLADINO

PEDAGOG: Iztok Amon

1. Vsebina

Program je izveden in v skladu zastavljenimi cilji. V skupinah za leto 2019 so bile skupine za risanje in slikanje zapolnjene. Vsebinsko je bil program izveden kot je bil napovedan v prijaviteljem.

Glavna prednost in diferenciator s podobnimi konkurenčnimi programi je individualni pristop do otrok in spodbujanje avtentične ustvarjalnosti.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Cilji takšnega poučevanja so spodbujanje ustvarjalnosti otrok. V drugem planu so materialne likovne kategorije: izdelava in predelava izdelkov, ki bi bili zadovoljivi za odrasle, produkcija razstav in javne predstavitve. Takšna oblika izvajanja programov temelji na kompetencah in izkušnjah, ki omogoča individualni pristop pedagoga. Menim, da je takšna oblika spodbujanja ustvarjanosti najbolj trajna v prvi vrsti za občane/-ke (otroke) ter za sam zavod in ustanovitelja. Učinek spodbujanja ustvarjalnosti se pokaže dolgoročno pri skladnem razvoju posameznika, ki prispeva k družbi, odgovornemu komuniciranju in drugih vrednotah.

b) Učinkovitost

Zadovoljstvo strank na eni in investicije na drugi strani sta kompleksni merljivi kategoriji. Skupine ob sprejetih normativih (do 8 udeležencev v skupini) niso v celoti zapolnjene – število vpisanih otrok, ki obiskujejo celoletno dejavnost je med 60 in 70 otrok, kar je tudi maksimum za ohranjanje individualnega pristopa in zadovoljstvo otrok. Razmerje med otroki, ki še niso obiskovali in tistimi, ki se vpisujejo ponovno je v letu 2019 približno 50 % takšnih, ki so predhodno obiskovali, 50 % je novih vpisanih.

c) Dostopnost

Tečaji so dostopni vsakomur, z izjemami, ki pa se po sklepu zavoda zaradi socialnega položaja omogoča znižanje ali oprostitev tečajnine.

3. Smernice za vnaprej

Za ustvarjalni program likovne in zares vsakršne otroške ustvarjalnosti v zavodu je potrebno poudariti in raziskati pomen in učinek takšnih programov, ki ga lahko dosežemo pri razvijajočem se otroku, ter slediti trajnostnim rezultatom takšnega individualnega, interaktivnega modela spodbujanja ustvarjalnosti. Model lahko apliciramo na spremljanje nekaterih lastnosti osebnosti, ki so podvržene spremembam najbolj intenzivnem obdobju razvoja otroka (od petega leta naprej). Odgovoren pristop k poučevanju vidim kot sistem izboljšanja za družbene spremembe: ustvarjalnost je individualna svoboda in odgovornost sporazumevanja, v izboljšani kreativnosti učiteljev, spremembe pri integracijskem in t.i. problemski pouk, povečevanje števila občanov in državljanov, ki so prostorsko zavedni in spoštujejo načela sobivanja v urbanem in naravnem okolju ter vizualno sporočanje.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Risanje in slikanje je za mnoge otroke osnova izražanja zamisli – lahko gibalnih, racionalnih, čustvenih, abstraktnih ali kot izraz sam po sebi. Vsak pedagog ugotovi, kakšna je približno smer, v katero želi posameznik ter kako se časovno razmejene razvojne faze razlikujejo. V tem je enkratnost vsakega pedagoškega pristopa, saj ponuja enkratno spodbudo, a odgovornost za preusmeritev že tako otroškega osebnega (še: avtorskega) izraza.

PEDAGOGINJA: Eva Jeraj

1. Vsebina

Slikarske delavnice predstavljajo kreativne in ustvarjalne ure risanja in slikanja, ki jih obiskujejo otroci različnih starosti, od 5. pa vse do 15. leta. Skupino oblikuje do 8 tečajnikov podobnih starostnih skupin, kar omogoča prijetno klimo v ateljeju, ter individualen pristop k posamezniku ter njegovim željam. Glede na otrokovo predznanje, starost in interese oblikujemo program, ki mu najbolj ustreza. Z mlajšimi otroki tako nekoliko več gradimo na spoznavanju različnih tehnik, gradnji samozavesti ob uporabi le-teh ter ustvarjanju po domišljiji. Otroci se z likovnim in osebnim razvojem slej-ko prej soočajo s problemom in željo po upodobitvi prostora na ploskvi. Starejši otroci in najstniki tako ustvarjajo predvsem po opazovanju, se učijo gradnje iluzije prostora in plastičnih objektov, ter ob razlagah spoznavajo določena področja likovne teorije ter umetnostne zgodovine. Delo v ateljeju poteka sproščeno, ob slikarskih stojalih ali za mizo, odvisno od izbora motiva in tehnike. Tečajniki ustvarjajo v lastnem ritmu, a pod skrbnim mentorstvom. Z evalvacijo in razlago, ter navezovanjem teorije na njihova likovna dela, jim pomagam nadgrajevati risarsko ter likovno-teoretsko znanje. Vsi tečajniki preko leta spoznajo raznovrstne risarske ter slikarske tehnike, dotaknemo pa se tudi področja umetniške grafike in kiparstva. V toplejših mesecih se s tečajniki sprehodimo po Ljubljani, si ogledamo morebitne razstave in rišemo v naravi. Z otroki postavimo pregledno razstavo ob polletju ter zaključku leta.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Otroci na slikarskih delavnicah spoznajo raznovrstne likovne tehnike, slikarske pristope, ter skozi šolsko leto zelo dobro napredujejo na risarskem in ustvarjalnem področju. Skupine so sestavljene z do 8 tečajnikov, kar se mi zdi optimalno za delo. Trudim se predati čim več znanja na nevsiljiv način, saj želim, da otroci to počnejo z veseljem. Spodbuda k ustvarjalnosti in stopanju izven okvirjev je, po mojem mnenju najbolj potrebna pri otrokih starih okoli 10 let, saj se vplivu okolice in sistema nekoliko podredijo, ob tem pa ne upajo več ustvarjati po lastni volji in domišljiji. S pozitivnim pristopom in naravnostjo spodbujam otroke k medsebojnemu spoštovanju, samospoštovanju in cenjenju lastnih ter tujih likovnih del.

b) Učinkovitost

Nimam podatka o točni številki finančnega vložka za to leto, vendar lahko trdim, da se trudimo racionalno uporabljati pripomočke in potrebščine za ustvarjanje. Eno izmed osnovnih pravil v ateleju je spoštljiv odnos do orodij, potrebščin in ateljeja.

c) Dostopnost

Trenutno poučujem 6 skupin otrok, ki jih obiskuje 32 tečajnikov.

3. Smernice za vnaprej

Trenutno poteka oblikovanje skupin tako, da se najprej zapolnijo skupine Iztoka Amona, nato pa se, po potrebi odpre nova, ki jo vodim jaz. Ob tem nastaja nekolična zmeda, saj bi se že v začetku leta nekateri tečajniki radi vpisali pod moje mentorstvo, poleg tega pa so skupine nekoliko manj starostno strukturirane. Vpisi potekajo vse leto, zato se tudi dinamika skupin spreminja, nekateri se vpisujejo, drugi izpisujejo. Problem nastane, ko prevzamem novo skupino zaradi povečanega števila, nato pa se lahko zgodi, da se otroci prestavijo na drug termin, ker pomeni, da skupina ne obsega dovoljnega števila otrok za dva pedagoga. Skupino bi po tem takem morala prepustiti nazaj pedagogu Amonu, ter morebiti prevzeti novo skupino, ki se je odprla, zgolj zaradi dveh otrok, ki sta se prestavila. Vsekakor se mi zdi pomembno, da se ta problem v prihodnjem letu reši.

V prihodnjem letu bi rada dodala še več obiskov galerij in risanja v naravi, saj se mi zdi, da se tako otroci še bolj sprostijo ter povežejo med seboj.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Dinamika, ki nastaja v skupinah je neverjetno pozitivna. Otroci ob risanju in slikanju napredujejo na ustvarjalnem področju, ob razlagi osmišljajo in razumejo likovna dela ter z medsebojno spodbudo osebnostno rastejo. Tečajniki ustvarjajo v smeri, ki jih zanima, navadno tudi izberejo lasten motiv. V praksi to poteka tako, da mi pred risanjem predstavijo idejo, ob tem jih spodbudim, da razmislijo o primerni likovni tehniki, formatu, usmerjenosti formata, ter drugih tehničnih vprašanjih. Ob ustvarjanju se, glede na izbor motiva, likovne tehnike, navežem na teorijo ali pa predstavim umetnika, ki ustvarja na podoben način. Tečajniku podajam informacije, ki so relevantne za njegovo likovno delo, zato le-te takoj uporabi v praksi, s tem pa tudi ponotrani in razume. Tako individualen pristop k delu omogoča hitro in bolj uspešno napredovanje, ob enem pa je za otroka zanimiv in aktualen.

2.4 SLIKARSTVO ZA ODRASLE

PEDAGOG: Boris Beja

1. Vsebina

ZAČETNI PROGRAM

Slikarstvo v začetnih postopkih gradimo na zaznavi. Začenši s kocko, stolom in preprostimi oblikami. Risba je ves čas ogrodje in orodje, s katerim lahko razumemo svet, ki ga upodabljamo. In z nadgradnjo tonov, barvnih substanc lahko ta likovni svet še poglobimo, nadgradimo. Tihožitja so osnove preko katerih se začnemo zavedati, kako težko je naslikati vtis prostora na dvodimenzionalnem nosilcu. In ti začetki so ključni, da lahko potem nadaljujemo k bolj kompleksnim formam. Sledilo je svobodno slikanje, kjer smo v fokus vzeli prakso Sergeja Kapusa. Barvne substance smo nanašali tako, kot jih nanaša profesor. In zaključili letnik z domišljjsko pokrajino, ki smo jo z nadgradnjo silhete telesa razstavili na zaključni razstavi. V prvem delu šolskega leta 2019/2020 smo začeli z realistično upodobitvijo rastline. In to realistično podobo naprej izpeljali v impresionistični maniri in v nadaljevanju v ekspresionističnem značaju. Vse tri vaje so v začetku pospremila predavanja v katerih sem slušatelje opozoril na predstavnike obdobja oziroma smeri in kaj je za vsakega pomembno in značilno. Na podlagi reprodukcije smo se nato lotili ustvarjanja v ateljeju.

NADALJEVALNI PROGRAM

V slikarskem letniku smo leto 2019 začeli z ekspresionističnim načinom slikanja. Utrjevali smo še naprej formo, ki smo jo opazovali v ateljeju in te zaznave nadgrajevali z lastnimi zamislimi. Nadaljevali smo z lesenim kolesom, ki smo ga najprej narisali in ponovili elipso, ter kolo umestitvi v abstraktno okolje. Obiskali smo Moderno galerijo in tam poiskali kolo Dušana Kirbiša, ki je bil formalna zasnova za naše delo v ateljeju. Kolo je bilo potrebno vnovični artikulaciji postaviti v novo okolje, ki bi imelo svoje globinske ključne in bo tako kot renesančna slika : okno v svet. Sledila je tonska slika in sicer Van Goghove sončnice, ki sem jih kupil na obisku Amsterdama in so mi kot šablona služile, da smo utrjevali različne svetlostne nianse na slikovni površini. Z njimi smo ustvarjali iluzijo prostora na dvodimenzionalnem nosilcu. Letnik smo zaključili s krajino. Naš horizont se je nadaljeval z zametki kolaža, ki smo ga nadaljevali v novem šolskem letu. Srečali smo se z novo kompozicijo, ki so jo poleg tkanine, nadgrajevale v vertikalni petrolejka in nekaj jabolok. Naša vsebina je bila jasna: čim bolj se približati realnemu vtisu, ki smo ga opazovali in z barvami dodelali do zelenega cilja. Sledila je tehnika kolaža, kjer smo morali isti motiv prevesti v abstraktno formo. Slušatelji so bili nagovorjeni z začetki modernizma in kubizma v obliki predavanja in slikovne predstavitve. Sledilo je konstruiranje in upodabljanje kotov. Na ravni risbe smo posnemali kip, ki sem ga za potrebe ateljejskega dela ustvaril za kiparje in slikarje. Risbo smo v nadaljevanju opremili še s ploskovnimi nanosi v durovskem ključu.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Cilji se prilagajajo skupini. Odvisno je od tega, koliko so slušatelji redno prisotni na urah in koliko angažmaja sami vložijo v delo na urah. V dveh urah lahko ustvarimo veliko in napredki so vidni, kar je zadovoljstvo tako meni, kot tudi slušateljem.

b) Učinkovitost

Več poudarka je na delu in trenutno manj na refleksiji a bo tudi do tega zavedanja prišlo pri slušateljih, da umetnost ni zgolj samo delo v materialu ampak tudi v premisleku, prej, med delom in po delu.

Pomembno je slušatelje emancipirati tudi v tem pogledu, da je likovna umetnost koncept in da koncept potrebuje misel. Glede na to, da ustvarja vsak pedagog avtorske programe, ki se ne morejo »kolobariti« je potreben tudi angažma in študij pedagoga. Priprave terjajo svoj čas in energijo in nujno se mi zdi potrebno, da pedagog ustvarja z ljudmi tisto, kar tudi sam razume, torej je potrebna lastna izkušnja gradnje, konstrukcije, zasnove likovnega dela.

c) Dostopnost

Program je na voljo za vse enakovredno. Z nekaterimi je potrebnih več korektur, z nekaterimi manj. Vsekakor pa lahko vsak vnaša komentarje tudi drugih in se preko tega tudi veliko nauči in v mediju napreduje.

3. Smernice za vnaprej

ZAČETNI PROGRAM

Krepitev percepcije. Percepcija ali zaznava je kompleksen psihičen proces, ki nam omogoči, da zaznamo vse njegove lastnosti hkrati in v celoti. Pri procesu zaznavanja sodeluje več faktorjev, ki so po svoje objektivni pa vendar tudi ne. V nadaljevanju, ko v ustvarjalni proces v letniku omenjam tudi občutenja, ta so mi pri delu in polju umetnosti zelo pomembna in jih ne smemo spregledati, zanemariti ali potlačiti, se mi zdi pomembno, da se zavedamo čustev, ki lahko pomembno vplivajo na sposobnost zaznavanja, tako da zmanjšujejo objektivnost našega opažanja. Zavrgel bi rad strah in jezo, spodbujal bi rad ljubezen, veselje, včasih tudi žalost.

NADALJEVALNI PROGRAM

Ker so slušatelji z večletnimi izkušnjami vse hitrejši, bo v prihodnje več poudarka namenjenega tudi temu, da se lotimo poglobljenega razmišljanja o likovno teoretskih načelih

in zakonitostih. V zadovoljstvo mi je, da se med urami pogovarjamo tudi o kompoziciji, da razmišljamo o tem, da je potrebno ustvariti delo, ki bo v zadovoljstvo tako njim, kot tudi drugim, ki bodo to delo lahko gledali in ga mislili. Gradimo zaključene celote, ki se nadaljujejo v nova izkustva, ta pa niso nikoli v enaki obliki, kot so bila na primer z nami prvič.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

ZAČETNI PROGRAM

Ves čas poudarjam izkušnjo in to so tiste dragocene zadeve, ki jih ne moremo pokloniti kot darilo, izkušnja ostane in je z nami v vseh okoljih življenja. Slikarstvo v nadaljevanju postaja vse bolj pestro in radoživ. Od hitrih vaj, ki smo jih bili vajeni v prvem semestru se v programu srečujemo z večjimi in višjimi cilji. Pomembno je, da ustvarjamo na velikih formatih, tu ne gre za impresijo velikosti ampak predvsem za učni proces, saj lahko na večjih formatih hitreje opazimo napake in jih tudi lažje rešujemo. Reševanje v likovni umetnosti je eden od njenih predpogojev. Mi smo ves čas pred tankim zidom, slika je kot opna, na kateri se odlikujejo takšne in drugačne emocije, vtisi iz okolja in uvidi posameznika. Vse to skupaj je sestavni konglomerat izkušnje, ki jo slušatelji Pionirskega doma pridobivajo v naših ateljejih. Najbolj pomembno pa je tudi zavedanje, da se slušatelji učijo drug od drugega in tako dosegajo še boljše rezultate.

NADALJEVALNI PROGRAM

Ponavlja se že v preteklosti dognanje, da je dober ustvarjalec predvsem dober opazovalec. In s tem se mi zdi, da največ dodam njihovemu življenju in ga na nek način spreminjam. Slušatelji mojih programov namreč postajajo za voljo izkušenj v ateljeju boljši opazovalci, presenetijo jih druge stvari, kot bi jih sicer, če se ne bi srečevali z menoj kontinuirano vsak teden, ko osveščamo prav to, da gledati še ne pomeni tudi videti.

2.5 GRAFIKA ZA OTROKE

PEDAGOG: Tjaša Travižan

1. Vsebina

Cilj delavnic grafike v letu 2019 je bil, da tečajniki spoznajo različne grafične tehnike (tehniko ploskega, visokega in globokega tiska) in raziskujejo, kreativno razmišljajo ter ustvarjajo na področju grafike. Učenci spoznajo tudi lastnosti materialov, pripomočkov in strojev, ki jih uporabljamo pri grafiki. Skozi teorijo in prakso se tečajniki spoznavajo s principom grafike (zrcalnostjo), njenim namenom in preteklimi ter sedanjimi grafičnimi umetniki in deli.

Večjih odstopanj od prijavljene vsebine ni bilo. Le nekaj ur je bilo potrebno prilagoditi ali podaljšati, saj so tečajniki različnih starosti in imajo različno predznanje, zaradi česar občasno pride do zaostanka s snovjo oziroma zaostanka pri praktičnem delu.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Cilj delavnice grafike za otroke je razvijati likovne ideje skozi različne grafične tehnike, seznaniti tečajnike z grafičnimi materiali in orodji ter jih naučiti ustreznega ravnanja z le-temi. To nam je v tem letu uspelo, saj tečajniki zmorejo pod mentorskim nadzorom ustrezno in samostojno ravnati z grafično prešo, barvami in ostalimi orodji.

Izvedbo projekta torej ocenjujemo kot uspešno. To se kaže predvsem v odzivih tečajnikov in njihovih delih.

b) Učinkovitost

Razmerje med finančnim vložkom in rezultatom je enakopravno. Materiale uporabljamo preiščeno in z njimi varčujemo.

c) Dostopnost

Tečaje grafike za otroke trenutno obiskuje šest otrok, od tega le dve redni tečajnici. Ostali tečajniki prihajajo iz drugih aktivnosti na Komenskega 9 in se tečaja le občasno udeležujejo. Običajno takrat, ko to želijo ali ko je mentor njihovih delavnic odsoten. Starost tečajnikov je med osem in šestnajst let.

Tečajniki in njihovi starši so dostopni prek elektronske pošte in telefona.

3. Smernice za vnaprej

Skozi prihajajoče delavnice želimo dodatno poglobiti znanje tečajnikov o grafičnih tehnikah in orodjih. Želimo tudi odkriti nove tehnike oziroma z njimi eksperimentirati ter raziskati, kaj vse nam to področje umetniškega udejstvovanja lahko ponudi. Načrtujemo tudi nadaljnje spodbujanje tečajnikov v iskanju lastnih kreativnih rešitev ter delo na njihovi samozavesti oziroma večji suverenosti ter samostojnosti pri delu z grafičnimi orodji.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Delavnice tečajnikom omogočajo razvijanje lastne kreativnosti, iskanje unikatnih rešitev, poglobljanje v lastne zmožnosti ter razvijanje njihovih motoričnih sposobnosti. Spoznajo se tudi z izkušnjo organizacije dela v skupini.

2.6 GRAFIKA ZA ODRASLE

PEDAGOGINJI: Nina Koželj, Zora Stančič

1. Vsebina

Grafika je v drugem semestru potekala v dveh terminih, ponedeljkovega je vodila Zora Stančič in torekovega Nina Koželj. Grafiko je skupno obiskovalo 10 tečajnikov. V drugem semestru smo se spoznali z barvnim linorezom. Preizkušali smo različne kombinacije barv na istem odtisu, ter preučevali, kako linorezni rastrji vplivajo na izpovednost dela. Posebno poglavje smo posvetili likovni kompoziciji, saj je pri grafiki to zanimivo vprašanje predvsem zaradi zrcalne podobe. Nadaljevali smo z globokim tiskom – spoznali smo se z različnimi nosilci ter orodji in materiali, ki jih potrebujemo za izvedbo suhe igle. Uporabili smo CD plošče ter cinkove plošče. Nadaljevali pa smo z kolagrafijo, kjer smo po modelu narisali skice. Nato smo dve najboljši skici izvedli v grafični matrici večjih dimenzij, z motivom akta, ki smo jih izdelali za zaključno razstavo. Na koncu smo se lotili sitotiska, ki je zelo zahtevna za izvedbo, saj potrebuje veliko predpriprav in tehnične podpore. Prilagodili smo jo našemu načinu izvajanja delavnic. Pri tem nam je pomagal študent magisterija na PEF UL Jakob Puh, ki tudi sicer sooblikuje naš program.

2. Evalvacija programa/projekta

a) Uspešnost

Program je bil izveden v skladu z zastavljenimi cilji.

b) Dostopnost

Grafiko je obiskovalo 10 tečajnikov v dveh terminih, v novih prostorih pogrešamo predalnik za shranjevanje materialov in grafičnih odtisov in sušilnik za grafike.

3. Smernice za vnaprej

V prihodnjem letu načrtujemo nadaljevanje programa, ki bo seveda odvisen od strukture ter predznanja tečajnikov. Tečaj bo temeljil na spoznavanju različnih grafičnih tehnik ploskega, globokega in visokega tiska.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Udeleženec spozna nove grafične tehnike, logiko tiskanja grafik z različnimi materiali, hkrati spoznava nove izrazne možnosti ter krepí motorične spretnosti in potrpežljivost.

Na koncu se s svojimi deli udeleži zaključne razstave, se na ta način predstavi in poskuša reflektirati svoje delo.

2.7 LIKOVNE DELAVNICE ZA MLADE S POSEBNIMI POTREBAMI

1. Vsebina

Cilj delavnic v letu 2019 je bil, da tečajniki spoznajo različne risarske, slikarske, grafične in kiparske tehnik ter nadgradijo znanje že usvojenih tehnik. Uspeli smo izvesti delavnice za vsa omenjena likovna področja, nismo izvedli vseh načrtovanih nalog, saj imajo tečajnice različno omejene motorične sposobnosti, zaradi česar je bilo včasih težje predvideti trajanje določene likovne naloge. Nekatere naloge smo zato izvajali dalj časa in druge iz tega razloga opustili. Večjih odstopanj od prijavljene vsebine torej ni bilo.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Cilj delavnic je razvijati likovne ideje, raziskovati in kreativno razmišljati ter ustvarjati na različnih likovnih področjih, s pomočjo katerih gradimo na kognitivnem in motoričnem razvoju tečajnic. To nam je v tem letu uspelo.

Izvedbo projekta torej ocenjujemo kot uspešno. To se kaže v odzivih tečajnic in njihovih delih ter pohvalah s strani staršev tečajnic.

b) Učinkovitost

Razmerje med finančnim vložkom in rezultatom je enakopravno. Materiale uporabljamo preišljeno in z njimi varčujemo.

c) Dostopnost

Likovne tečaje za osebe s posebnimi potrebami obiskujejo tri tečajnice. Vse tri tečajnice imajo cerebralno paralizo. Stare so od 20 do 40 let.

Vse tečajnice, ki se trenutno udeležujejo delavnic, so bile na njih vpisane že v prejšnjem letu. Ponovna odločitev za obisk tečaja dodatno potrjuje, da delamo dobro.

3. Smernice za vnaprej

Skozi prihajajoče delavnice želimo odkriti nove tehnike, ki bodo prilagojene tečajnikom z omejenim motoričnim zmožnostim. Načrtujemo nadaljnjo uporabo drobnejših materialov ter izdelavo bolj detajlnih likovnih izdelkov, z namenom da bi izboljšali motorične zmožnosti naših tečajnic. Načrtujemo tudi nadaljnje spodbujanje tečajnic v iskanju lastnih kreativnih rešitev ter delo na njihovi samozavesti oziroma večji suverenosti pri delu.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Tečajnice so tekom programa lahko razširile tako likovne kot tudi socialne veščine. Delavnice tečajnikom omogočajo razvijanje lastne kreativnosti, iskanje unikatnih rešitev, poglobljanje v lastne zmožnosti in razvijanje motoričnih sposobnosti. Izpostavimo lahko tudi, da končni likovni izdelki, ki nastanejo pod ustreznim mentorstvom in so ustrezno načrtovani, tečajnicam dvignejo samozavest.

2.8 MALA ŠOLA MODE

PEDAGOGINJA: Manja Jagodic

1. Vsebina

Pri prvi skupini male šole mode smo se najprej lotile risanja skic in pridobivanja idej. S tem so dekleta lahko izrazila kaj bi želele izdelovati v prihodnjih mesecih. Najprej smo se lotile izdelovanja blazin/igračk, pri katerih so lahko vadile ravne šive na stroj in ročno šivanje. Naslednji projekt so bile toaletne torbice pri katerih so vadile šivanje zadrž. V decembru smo ročno izdelovale okraske za jelko in kosmate naušnike. V prihodnje imamo v planu izdelati majčke in krila za pomlad.

V drugi skupini smo se že na začetku lotile malo kompleksnejših projektov. Tudi one so se najprej lotile risanja skic izmed katerih smo izbrale najboljše ideje. Dekleta so si zašila komplet krila in majčke. Malo hitreje tudi jopico. Tiste, ki se tečaja udeležujejo prvo leto so začele z izdelovanjem lovilca sanj ali venčka, da sem preverila njihove ročne spretnosti. Kasneje so izdelale še torbice in blazine, pri katerih so vadile osnove šivanja. V decembru smo izdelovale okraske za jelko. V prihodnjih mesecih bomo izdelovale različna oblačila (pomladne oblekice, hlače, majčke) in modne dodatke.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Dekleta so uspešno izdelala vse projekte, ki so so jih zadale.

b) Učinkovitost

Zdi se mi, da so dekleta precej učinkovita. Pazimo, da porabimo čim več kupljenega materiala in se sproti držimo ciljev. Ostanke materialov pogosto porabimo za manjše projekte.

c) Dostopnost

Prva skupina 3 dekleta

Druga skupina 4 dekleta

Osnovna šola od 5-7 razreda

3. Smernice za vnaprej

V naslednjih mesecih se bomo lotile šivanja pomladnih/ poletnih oblačil in dodatkov. Dekleta bodo še izpopolnila svoje znanje strojnega in ročnega šivanja.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Pri mali šoli mode se udeleženke naučijo kreativnega razmišljanja, ki jih kasneje pripelje do končnih izdelkov. Vedno jih vzpodbujam naj razmišljajo izven okvirjev in poizkušajo izdelati nekaj kar ne bi mogle kupiti v trgovini, saj bo le tako izdelek resnično njihov in inovativen. Naučijo se kombiniranja barv in različnih materialov. Kako se določeni materiali obnašajo in za katere izdelke jih lahko uporabimo. Učimo se imena materialov in njihovih osnovnih lastnosti. Čim bolj jih poizkušam pripraviti do tega, da določene probleme pri izdelovanju, rešujejo same. Tako se navadijo biti bolj potrpežljive, kar je pri ročnem izdelovanju ključnega pomena. Največ poudarka pa seveda posvečamo ročnemu in strojnemu šivanju. Naučijo se šivati na dva različna stroja in pri tem spoznajo razlike pri šivanju različnih materialov. Uporabljajo raznorazne šive in kasneje poizkušajo same ugotoviti kateri bi jim pri določenih izdelkih prišli najbolj prav. Do končnega izdelka se kar najbolj potrudimo, da pridejo večinoma same, saj je naš cilj da dobijo čim več praktičnega znanja, ki jim bo v prihodnosti prišlo prav pri izdelovanju in šivanju lastnih izdelkov tudi doma.

2.9 PRIPRAVA NA SPREJEMNI IZPIT

PEDAGOG: Boris Beja

1. Vsebina

Priprave na sprejeme izpite temeljijo na upodabljanju in opazovanju sveta, ki nas obkroža. Pri tem je nujno potrebno, da se otroci zavedajo perspektive, upodabljanja predmetnega sveta na dvodimenzionalnem nosilcu. Ta prevod je v začetnih urah kot izziv predstavljen v obliki kocke, v obliki kvadra. V nadaljevanju pa se oglatim prizmam pridružijo še krožnice. Tako kocka kot tudi elipsa sta ključni in v njih najhitreje prepoznavamo morebitne napake. Naš namen je, da v programu otroci začnejo delovati suvereno in da z delom pridobijo samozaupanje in samozavest. Ob tem je nujna disciplina in natančnost. Žal, ugotavljam, da je likovni pouk očitno ura pri kateri se mladina sprosti in veliko je praznih besed, ki pa misel odnesejo drugam. Izgublja se fokus, ponavljajo se napake in posledično pride do slabšega izdelka. Zato se mi pri vsaki nalogi zdi pomembno, da delamo v tišini, da predvsem drugi poslušajo korekture drugega in se preko tega lahko tudi učijo in napredujejo.

Ob prenašanju proporcev in zaznav se v letniku srečujemo tudi z barvo. Gre za nov način upodabljanja in iskanja razlik, kjer v tonskem slikanju iščemo kontrast oziroma različne svetlostne tone, ki jih v začetku posplošimo v nadaljevanju s slikanjem krogle in vretenin pa bolj kompleksno odslikamo in upodobimo tako, da se krepil iluzornost prostora na dvodimenzionalnem nosilcu.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

V prvih treh mesecih dela smo dosegli zastavljene cilje.

b) Učinkovitost

V danih pogojih na Komenskega 9 je mogoče ustvarjati v slikarskem ateljeju z največ šestimi slušatelji. Pristop dela je skupinski. Delujemo kot skupina in sledimo drug drugemu, se oziramo na boljše realizacije kolegov in tudi tako napredujemo. Ključno je, da vsi kandidati uspešno opravijo sprejemne izpite na SŠOF.

c) Dostopnost

Program je na voljo za vse enakovredno.

3. Smernice za naprej

Krepitev percepcije. Percepcija ali zaznava je kompleksen psihičen proces, ki nam omogoči, da zaznamo vse njegove lastnosti hkrati in v celoti. Pri procesu zaznavanja sodeluje več faktorjev, ki so po svoje objektivni pa vendar tudi ne. V nadaljevanju, ko v ustvarjalni proces v letniku omenjam tudi občutenja, ta so mi pri delu in polju umetnosti zelo pomembna in jih ne smemo spregledati, zanemariti ali potlačiti, se mi zdi pomembno, da se zavedamo čustev, ki lahko pomembno vplivajo na sposobnost zaznavanja, tako da zmanjšujejo objektivnost našega opažanja. Zavrgel bi rad strah in jezo, spodbujal bi rad veselje, včasih tudi žalost.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

Sam verjamem, da je temelj vsake ustvarjalnosti razumevanje sveta, ki ga opazujemo. Od svojih slušateljev v letniku pričakujem, da so dobri opazovalci, vsaj tedaj, ko so z menoj v ateljeju. Opazovanje in zaznavanje je v likovni umetnosti, kot tudi sicer v drugih delovnih okoljih začetek dobrega delovanja. To delovanje pa je potrebno podkrepiti tudi z disciplino, kjer ustvarjanje ni več zgolj v polju užitka temveč včasih tudi napora. Otroci v letniku spoznavajo nove načine upodabljanja sveta, ki jih obkroža. Krepijo samozavest in so kritičnost do lastnega in tudi drugega dela. Spodbujanje k analiziranju in argumentiranju je pogoj, da v likovnem polju delujemo še bolje in se tako odzivamo na likovne realizacije, ki jih opazujemo v drugih okoljih, galerijah, muzejih, prostoru po katerem se gibljemo.

2.10 SOBOTNE USTVARJALNE DELAVNICE

1. Vsebina

Tedenski ustvarjalni dogodki so potekali vsako soboto med 10. in 12 uro od oktobra do decembra v prenovljenih prostorih na Komenskega 9. Delavnice so samostojni tematsko usmerjeni sklopi, kjer različne umetniške zvrsti prepletamo med seboj.

Namen tovrstnih srečanj je predstavitev uveljavljenih umetnikov ustvarjanje pogojev za kvalitetno preživljanje prostega časa, spodbujanje ustvarjalnost in umetniškega izražanja otrok in mladih. Poudarek delavnic je na aktivni soudeležbi otrok in mladih.

JANUAR: NAJ SE SLIŠI NAŠ GLAS!

V Pionirskem domu smo v sodelovanju s KŠTD Bivak januarске sobote posvetili radiu.

Delavnica spoznavanje radija in izdelava samo promocijskega spota

V uvodni delavnici smo z interaktivnim kvizom pokukali v nastanek, razvoj in zgodovino radija. Seznanili smo se z radijskimi profili in temeljnimi zakonitostmi delovanja radijske postaje. V središču našega druženja pa je bilo ustvarjanje kratkega identifikacijskega spota oziroma jingla. Skupaj z režiserjem radijskih oglasov smo naredili svoj identifikacijski spot.

Gost: Igor Krasnik, dobitnik oglaševalske nagrade Epica

Delavnica sinhronizacija animiranega filma

V omenjeni delavnici smo se lotili sinhronizacije odlomka animiranega filma. Preizkusili smo se kot igralci, režiserji in tonski mojstri. Izbrani odlomek risanke smo v živo sinhronizirali.

Gostja: Lena Hribar, članica igralskega ansambla MGL

Delavnica Radijska igra

V njej smo spoznali osnove radijske igre in se vživeli v vloge režiserja, igralca in tehnika. Izbrani odlomek radijske igre smo v živo izvedli in posneli. Z zlata vrednimi nasveti nam je družbo delal gost z uredništva igranega programa Radia Slovenija.

Gost: Klemen Markovčič, režiser v uredništvu igranega programa Radia Slovenija - Ars

Delavnica glasbena oddaja z lestvico

Delavnico smo posvetili glasbeni lestvici. S priznanim avtorjem in poznavalcem scene smo izbrali in razvrstili nekaj trenutno najpopularnejših skladb in poiskali kakšno zanimivost o izvajalcih in njihovih koncertih. Preizkusili smo se v vlogah glasbenih urednikov, tehnikov in napovedovalcev. Oddajo smo v živo izvedli in posneli.

Gost: Marko Doles, glasbenik v zasedbi Ana Papedan in glasbeni urednik na Radiu Študent

FEBRUAR: Literatura in strip

STRIP STOLPNICA - Maša Ogrizek in Miha Hančič

Na literarno-stripovski delavnici sta se nam predstavila stripar in ilustrator Miha Hančič ter mladinska pisateljica Maša Ogrizek. Sta ustvarjalni tandem, ki je skupaj ustvaril stripovski album Ko-Ko Krišna in zbirko kratkih zgodb Koko Dajsa v mestu. Udeležencem je Miha najprej na zabaven način razložil glavne zakonitosti stripa, nato pa so otroci skupaj z mentorjema na veliko škatlo ustvarili strip stolpnico, kjer jim je vsako stanovanje služilo kot en stripovski prizor. Za navdih jim je služila knjiga Koko Dajsa, v kateri živalski junaki bolj ali manj složno prebivajo v stanovanjskem bloku.

OD ZGODBE DO RISBE – Žiga Valetič in Nina Bric

Na delavnici od zgodbe do risbe bomo spoznavali osnove stripovske umetnosti, se naučili, kako iz zgodbe nastane strip ter ga skupaj tudi ustvarili. Najprej bomo pogledali, kako to počnejo slovenski in tuji ustvarjalci in se seznanili z osnovami pisanja scenaristične predloge za strip. V drugem delu delavnice pa bomo risali in idejo prelili na papir. Naš cilj je, da udeleženci po koncu delavnice domov odidejo s čisto pravim, svojim stripom.

LITERATURA IN STRIP - Maša Pfeifer in Meta Šolar

Delavnica Literatura in strip je otrokom in mladostnikom predstavila, kako velik del vsakega risanega stripa je pravzaprav njena literarna osnova. Udeleženci delavnice so tako v prvem delu našega srečanja najprej spoznali, kako nastane zgodba ali scenarij za strip. Skupaj smo

si ogledali nekaj najboljših primerov risanih romanov in stripov, še najbolj pa so nas zanimali tisti stripi, ki za svojo podlago jemljejo literarna dela književnega kanona.

MAREC: Moda potuje po Evropi – Manja Jagodič, Nina Žargi

Sobotne delavnice v Pionirskem domu v marcu so se navezovale na kulturne tradicije držav in njihovo oblikovno izraznost. Prva delavnica se je navezovala na tradicijo Mehike in na izraznost Fride Kahlo, ki ponuja različna izhodišča za pisane modne dodatke. V sledečih delavnicah smo se navezali na tradicije Japonske, Rusije, Francije in Slovenije. Na vsaki od teh delavnic smo spoznali nekatere lastnosti posameznih držav. Z izdelki smo se navezali na tradicijo držav in izdelali ročne izdelke, ki nosijo pečat držav, ki smo jih spoznali.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Dogodki so bili dobro obiskani. Nekatere delavnice bolj, druge manj. Radijske delavnice so bile na primer najbolj obiskane, v povprečju pa nas je vsak mesec obiskalo od 20 do 70 otrok.

b) Učinkovitost

Namen celotnega projekta je prvenstveno ponuditi kvalitetne delavnice ob sobotnih dopoldnevih in promovirati obnovljeno hišo z lokacijo v središču mesta.

c) Dostopnost

Prihajajo tako družine z majhnimi otroki kot tudi posamezni otroci in mladostniki. Delavnice so plačljive (3,00 EUR), za tečajnike Pionirskega doma pa brezplačne.

3. Smernice za vnaprej

Vsekakor bomo delavnice izvajali tudi v prihodnje, razmišljamo pa o skupni produkciji s Hišo otrok in umetnosti.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Udeleženci predvsem spoznajo nove pristope, nove umetnike in pedagoge, pri nekaterih pa spoznajo pedagoške prakse in pristope pedagogov in umetnikov, ki delujejo v Pionirskem domu. Na ta način jim približamo naš program in vsebine.

2.11 ZAKLJUČNA RAZSTAVA LIKOVNIH DEL OTROK, KI OBISKUJEJO CELOLETNE TEČAJE V ART CENTRU

PEDAGOGI: Izok Amon, Rosalia Arnšek, Vesna Grilj, Eva Jeraj

1. Vsebina

Razstava je izvedena v dveh delih, kjer lahko otroci predstavijo v enotnem formatu svoje izdelke drugim obiskovalcem in tečajnikom. Zasnovana je kot pregled ustvarjanja in povzema polletno in celoletno aktivnost otrok.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Cilji takšnega poučevanja so primarno spodbujanje ustvarjalnosti otrok. S tem tečajniki pridobijo odgovornost javnega sporočanja in likovnega/umetniškega komuniciranja, kar je pomembno za izgradnjo osebnostne likovne govorice.

b) Učinkovitost

Galerijski prostor je zasnovan zračno in omogoča predstavitev slik v okvirjih velikosti A2, kar po eni strani omogoča zelo uniformno predstavitev vseh tečajnikov, po drugi pa ravno te

omejitve zahtevajo usvarjalnost in svobodo znotraj danih pogojev. Izdelki na papirju niso zahtevni za postavitev, po tem, ko je bila galerija urejena kot standardiziran prostor.

c) Dostopnost

Razstave so dosotopne vsakomur, tako povprečno razstavo pogleda 100 ljudi - staršev, skrbnikov in drugih otrok, ki spremljajo tečajnike.

3. Smernice za vnaprej

Razstavi bi lahko povzemali dva ključna termina, ki še nista tako medijsko ali festivalsko zasedena: jesensko in pomladno enakonočje – čas, ko so rokodelci lahko ustvarjali že pri dnevni svetlobi oz. pri umetni svetlobi, oblikuje se lahko t.i. otroški artfest.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Otroci so ob predstavitvi lastnega dela z drugimi tečajniki zelo veseli, včasih tudi tekmovalni, kar je v naravi nekaterih otrok, s tem vsi pridobijo možnost 'primerjave' in to, da morajo biti pozorni na lastno likovno govorico. Izdelki so manj primerljivi med seboj, kar tudi ni cilj takšne razstave. Pri razstavah je pomemben element odprtost teme, ki je svobodna za vsakega udeleženca – zaradi tega so otroci bolj posvečeni lastnemu delu, kaj bi lahko izboljšali pri tem, manj pa primerjavi z drugimi. Spoznajo, da je likovni izdelek le stopnja v procesu razvoja, ki nima ozko določenega cilja ali prirejene ocene, razen tega, da sedaj v vsakem trenutku užije svobodo prostora in prostorske likovne govorice.

2.12 ZAKLJUČNA RAZSTAVA TEČAJNIKOV KIPARSTVA, SLIKARSTVA IN GRAFIKE ZA ODRASLE

1. Vsebina

Vsako leto v Pionirskem domu zaključimo tečaje s produkcijsko razstavo. Vsako umetniško delo nastaja v upanju in v veri, da bi bilo videno in da bi se lahko predstavilo javnosti. Umetniško delo je vedno v soodvisnosti do prostora, kjer se le to predstavlja in predvsem od gledalca, ki gleda, misli in preučuje razstavljeno delo. Poudariti je potrebno, da v prostorih pionirskega doma ne ustvarjamo umetniških del ampak likovne zasnove, ki so intelektualna last nas mentorjev, ki vodimo programe. Tekom leta za slušatelje pripravljamo vajenice, ki jih v realizacijah, te najboljše na koncu leta tudi razstavimo. Gre za proces, ki je del učnega programa. Predvsem pa gre za izkusveni proces, ko ustvarjalec lahko ugleda svoje delo v kontekstu drugih ustvarjalcev Pionirskega doma, ga uvidi v profesionalnih prostorih in na način, kot se umetnost naj bi predstavljala.

Število udeležencev naših tečajev vsako leto lepo narašča in prerasli smo okvirje nekaterih prostorov, kjer smo se v preteklosti predstavljali s produkcijo. S prenavo na Komenskega 9 smo dobili priložnost, da likovne zasnove predstavimo v naših prostorih in jih tako še bolj oplemenitimo, osmislimo in jim damo nove dimenzije. Razstavni projekt smo realizirali združno, torej program kiparstva, slikarstva in grafike.

Rdeča nit v tem šolskem letu je bila človeška figura ali akt. Motiv, ki je v kiparstvu sila priljubljen in večkrat upodobljen smo razstavili v obliki grafik, kiparskih zasnov in v obliki kolaža. Ker gre za različne stopnje predznanj in izkušenj v mediju, smo se pedagogi vsak po svoje potrudili, da bi sledili rdeči niti razstave. Človeška postava je narava in ta ustvarjalce zasleduje že od praveka. Venere, Afrodite, so v današnjem svetu lahko predmet antropoloških, filozofskih in socioloških raziskovanj. Razstava tako v treh nivojih predstavlja upodabljanje človeške postave v različnih medijih.

V pritličju smo to leto v razstavni projekt vključili tudi produkcijo pilotnega programa v Pionirskem domu, tečaj za osebe z Dawnovim sindromom. Razstavljeni formati izkazujejo njihovo veččinsko spoprijemanje z likovnostjo predvsem na dvodimenzionalnem nosilcu. Dela so sveža, likovno barvita in po formatih skromna. A nič ne de, pomembna je izkušnja in

začetek, ki se bo v nadaljevanju lahko izkazoval tudi z boljšimi rezultati, če je ta stavek sploh pomemben v kontekstu izobraževalnega sistema.

Na drugem nivoju smo se združili ustvarjalci slikarskega programa in programa grafike. Gre za začetne programe, ki se izvajajo pri nas šele dve leti z odraslimi, predvsem slikarstvo. Študijsko se še vedno spoprijemamo z upodabljanjem iluzije prostora. Slikarska dela so okna v svet, kjer so prestopi v svobodno misel dragocen doprinos k vsakemu ustvarjalcu. Predvsem je v ospredju izkušnja prevoda tako videnega kot tudi nevidnega. V Pionirskem domu namreč svobodo izražanja krepimo tudi tako, da začenjamo na upodabljalno se predmetnem svetu, ki ga v nadaljevanju pospremimo v domišljjski svet, ki pa je zahteven, tako za tečajnike same kot tudi za nas pedagoge, saj je potreben individualiziran pristop in velik angažma, da se s tečajniki razumemo, predvsem, kaj so želeli povedati s svojim delom. V podstrešnem prostoru sta se srečali kiparska plastika in grafika. Motiv je v tem segmentu razstave popolnoma jasen. Gola ženska figura nas suvereno nagovarja s svojo fatalnostjo. Izjemna postavitev je zaključena celota in je izpovedno zanimiva v patinas, načinih modeliranja in postavitvah grafičnih listov s kiparskimi objekti.

Četudi gre za na videz naiven pristop – akt ni samoumeven in je morda pravi čas, da ga začenjamo na novo misliti. Večina kiparjev se v sodobnem času tega motiva več ne loteva na način, kot so se ga je akademsko lotevale generacije starih kiparjev. Pionirski dom ponuja tečajnikom prestop v modeliranje žive figure tudi s pomočjo živega modela, kjer je opazovano telo še bolj žlahtno in na voljo, da se ga upodobi do realnosti. V tem smislu bi bilo lahko zanimivo razmišljati tudi o realizmu in realnosti. Tečajji so zasnovani študijsko in plansko stremimo k temu, da bi se čim bolj približali realizmu. Naše tečajnike zanima upodobitev, ki bi bila videti tako, kot je videti svet okrog nas. S posploševanjem in razčlenjevanjem tako razstava predstavi načine našega dela in naše realnosti, kjer se včasih srečujemo tudi s tečajniki, ki nimajo talenta (pod narekovaji) imajo pa močno željo po izražanju, ustvarjanju in iskanju novih resnic v dandanašnjem svetu.

Razstavniki projekt je na enem mestu ponudil javno predstavitev več kot 50 tečajnic in tečajnikov. Med njimi so tudi takšni, ki obiskujejo dvojne tečaje, tako je na ogled preko 70 likovnih zasnov, ki pričajo o času, ki je mineval in se kreativno udeleževal v kletnih prostorih Pionirskega doma, na Komenskega 9.

Razstavo je odprla gospa direktorica Viktorija Potočnik. Nagovoril pa nas je tudi varuh človekovih pravic.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Aktualnost in izvirnost ter uspešnost programskega koncepta se zagotovo kaže v tem, da projekti bazirajo na predstavitvi povsem nove produkcije, ki jo težko ponovimo in je vsakokrat drugačna. Čeravno likovna izrazna sredstva ostajajo enaka se njihova raba spreminja in spreminja se tudi kompozicija, objekt risanja, slikanja, modeliranja. Ne gre torej za že videne protokole, ampak za nove produkcije, ki so plod raziskovanja samega tečajnika in mentorja in sestoji iz dialogov mentorja, tečajnikov in umetnostnih rešitev. V kontekstu izobraževanja je naš prispevek aktualnosti in izvirnosti prav v dejstvu, da k temu pristopamo profesionalno, analitično, raziskovalno, včasih spontano in ob konkretnih primerih individualizirano obravnavamo same tečajnike. Uspeh se meri tudi z zadovoljstvom samih tečajnikov, ki so dobili na naših stenah in podstavkih svoje mesto in priložnost za izjavo.

b) Učinkovitost

Učinkovitost se je udeleževala tekom celotnega šolskega leta in se je v osnovi že z zasnovami programov vedelo, da nas čaka na koncu tudi javna predstavitev. Menim, da je glede na prostorske danosti vredno vztrajati v naših prostorih, ki so zračni, svetli in ponujajo priložnosti za različne dialoge in pogovore. Vložek je predvsem na strani pedagogov, saj je potrebno ustvarjati vsakič na novo povezave in navezave z drugimi, predvsem pa slušateljem dajati izkušnjo razstavljati, postavljati razstavo in nenazadnje tudi pospraviti razstavo. V tem pogledu je izjemna pedagoginja Nina Koželj, ki svoje slušatelje aktivira v vseh segmentih zaključne produkcije. Pedagoginja Zora Stančič in Boris Beja pa s svojimi morda manj

izkušenimi tečajniki pridobivata na izkušnjah, da to prakso Koželjeve udejanita tudi onadva v prihodnosti.

c) Dostopnost

Razstava je javno odprta vsak delovnik med deseto in sedmo uro zvečer. Z novimi prostori in infrastrukturo omogočamo ogled razstave tudi osebam z omejenim gibanjem, tako da nam dvigalo omogoča ogled celotne razstave. Javnost smo nagovarjali preko tiskovin, pripravljeni so bili plakati in vabila. Prav tako smo publiko povabili na naš dogodek in razstavo preko socialnih omrežji.

Razstava je dostopna in namenjena vsem slušateljem, ki ustvarjajo v naših prostorih in zdi se pravilno, da skupinsko razstavljamo vsi udeleženci naših tečajev. Nenazadnje sem že prej omenil, da gre za protokol učnega načrta, ki se vsako leto zaključi z razstavo.

3. Smernice za vnaprej

Osnovni namen programa na področju likovne umetnosti je v vsakem letu pripraviti vsaj eno likovno delo, ki bo vredno javne razgrnitve. Hkrati pa bi med smernice dodal še, da gre pri tem za večanje poznavanja, krepitev razumevanja umetnosti in kulture ter spodbujanje ustvarjalnosti in inovativnosti. Preko kvalitetnih kulturno-umetnostnih vsebin si bomo tako tudi v prihodnje prizadevali za zviševanje kulturne pismenosti mladih in odraslih, ki poleg poznavanja in razumevanje temeljnih likovnih umetniških smeri ter del obsega tudi razumevanje kulture v širšem družbenem kontekstu. Klasične in sodobne kulturno-umetnostne vsebine (kiparstvo, slikarstvo, grafika, film, video animacija, vizualno oblikovanje...) bomo tako v prihodnje povezali s širšimi družbenimi tematikami, kot so ekologija, recikliranje, potrošništvo, družbena neenakost, rasizem...

Delo bo še naprej potekalo individualno, čeravno so udeleženci tečaja srečujejo v skupinah je potrebno poudariti, da gre za individualno delo s posameznikom, kateremu se je ves čas potrebno prilagajati in ga pri delu spremljati in obravnavati individualno. Profesionalen, konstruktiven, včasih poljuden dialog med mentorjem in udeleženci tečaja se mi zdi kot pedagogu zelo pomemben in ne nazadnje ključen pri doseganju še boljših rezultatov. Na tem mestu se mi zdi, da se bom v prihodnje še gradil in se dodatno izobraževal ter izpopolnjeval in tudi z izkušnjami utrjeval zastavljene cilje.

Med smernice za naprej se mi zdi ključno razvijanje kritičnega mišljenja in argumentiranja likovne umetnosti. Začenši s ključnimi umetninami iz umetnostne zgodovine pa vse do danes. Med smernice zato vključujem tudi predavanje o likovni zgodovini, ker menim, da je le-to pomembno, da se ob delih pogovarjamo in poizkušamo analizirati predvsem v formalnem smislu likovno delo. Na podlagi formalne analize bomo lahko te uvide prevajali tudi v lastne likovne stvaritve.

Prav tako bi v bodoče bilo smiselno povabiti v zavod kuratorja, ki bi kot zunanji opazovalec imel priložnost narediti svoj izbor ter svojo lastno pripoved o kreativnem delu naših tečajev. Ob tem pa se seveda ponuja možnost za poglobljen premislek o delu naših tečajnikov. To seveda udejanjamo že z mesečnimi poročili a zdi se mi, da bi lahko v bodoče likovni artefakti bili predmet globlje refleksije. V bodoče bo zagotovo prišlo tudi do terapevtskih izkušenj s slušatelji, ki pri nas najdejo zavetje, udobje in prostor v katerem so lahko to, kar čutijo da so.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Udeleženci programa se pri nas srečujejo predvsem s strokovno likovno-teoretsko terminologijo. Vsak od udeležencev je posebna in sebi lastna entiteta, ki ima v sebi željo po kreativnosti in jo je potrebno na tej točki, spodbujati, bodriti in na nek način vzgajati.

3 GLASBENA UMETNOST

3.1 GLASBENE URICE

(januar – junij)

PEDAGOGINJA: Teja Bitenc

1. Vsebina

To šolsko leto, torej 2018/19, je minilo sedmo leto, ko smo na novo vzpostavili glasbeno izobraževanje za najmlajše v Pionirskem domu. Skozi leta se je vzpostavilo vedno več skupin in zanimanje za glasbeno izobraževanje najmlajših se iz leta v leto povečuje.

Glasbene urice so namenjene najmlajšim, od 4. do 5. leta starosti. Predstavljajo začetna srečanja z glasbenim svetom. Tako je program zasnovan predvsem z mislijo, da je glasbeni svet otrokom potrebno predstaviti kot svet, katerega raziskovanje se nikoli ne konča, kot svet, ki nam ponuja nešteto možnosti ustvarjanja. Pravzaprav je v začetnih srečanjih najpomembnejši cilj v otroku vzbuditi željo po raziskovanju glasbenega sveta.

Drugi cilj, ki mu v naslednjih srečanjih posvečamo precej pozornosti je razdeljen na dva dela in sicer: razvijanje ritmičnega in melodičnega posluha.

Zavedanje, da najbolje ustvarjamo v okolju, kjer se počutimo dobro, je pomembno tudi pri postavljanju ciljev, s katerimi vzpostavljamo skupino in vsakega posameznika v njej. Pomembno je, da otroci na glasbene urice prihajajo radi, da se v okolju dobro počutijo in tako tudi lažje usvajajo ostale (ne sociološko, pač pa teoretično, praktično) naravnane glasbene cilje.

Na glasbenih uricah precej rojujemo z najrazličnejšimi glasbili (glasbila Orffovega instrumentarija). Včasih poustvarjamo glasbena doživetja, spremljamo ples ali slišane kompozicije. Pomembno je, da vsako srečanje začnimo z igranjem na različna, tako ritmična kot tudi melodična glasbila.

2. Evalvacija programa/projekta

a) Uspešnost

Program Glasbene urice je precej uspešen, kar kaže tudi vpis. Večina otrok, ki se vključi v začetno glasbeno izobraževanje, le-tega nadaljuje tudi na drugih stopnjah. Najpomembnejše je, da mora glasba otroku predstavljati svet, v katerega se lahko zateče in v njem ustvarja ter se počuti varnega. Zato predvsem v začetku srečanj, posvečamo največ pozornosti ustvarjanju okolja, v katerem bo otrok vedel, da se lahko svobodno izraža. Ko ta cilj usvojimo, pa je usvajanje ostalih ciljev (npr. spoznavanje z osnovnimi glasbenimi pojmi kot so ritem, melodija itd.) lažje. Usvojeno znanje preverjamo sproti.

b) Učinkovitost

Pri delu potrebujemo prostor, ki je dobro opremljen z glasbili. V letošnjem letu novih glasbil nismo kupovali. Morda bo potrebno malo obnoviti fundus melodičnih glasbil, a pomembno se nam zdi uporabljati stara glasbila, ki so še vedno glasbeno ustrezna. Pri delu tudi sami izdelujemo učne pripomočke in jih večkrat uporabimo.

c) Dostopnost

V letošnjem letu je bilo v glasbene urice vpisanih 6 otrok. Starost otrok je od 3,5 do 5 leta.

3. Smernice za vnaprej

Program glasbene urice bo prevzela kolegica. A bo izhajala iz že zastavljenega programa, tako da bo program dopolnjevala z novimi in novimi idejami.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Danes, ko je svet pristočasnih dejavnosti vzcvetel, glasba še vedno predstavlja enega najmočnejših alternativnih svetov, prek katerega je možno ustvarjalno izražanje. In tako sem ga otrokom tudi vedno želela predstaviti. Glasbeno se lahko udejstvuje vsak, ki ga ta svet

zanima. Čeprav je dostopen vsem, pa ni enostaven in nam vedno znova in znova ponuja tisoče zvočnih podob, prek katerih lahko spoznaš sebe in tudi svet okoli sebe.

(september – december)

PEDAGOGINJA: Mira Petek

1. Vsebina

V začetnih mesecih smo z otroci dejansko izvajali vnaprej zamišljeno vsebino glede na opis programa ob prijavi. Začeli smo začeli s pogovori o glasbi nasploh, nato smo razvijali občutek za ritem s pomočjo koračnic, izštevanj in izvajanja ritma s ploskanjem. Spoznali smo tudi ljudsko pesem in glasbo (v čem se razlikuje od umetne glasbe) in sicer prek nekaj konkretnih ljudskih pesmi in plesov in tudi s pomočjo nekaj konkretnih ljudskih glasbil. Že med prvo uro smo spoznali nekaj Orffovih inštrumentov, kasneje tudi več le-teh in nanje seveda tudi igrali; inštrumente učenci redno uporabljajo oz. utrjujejo poznavanje le-teh preko igrice »glasbena uganka« ali ko se spremljamo ob petju pesmi.

Spoznali smo tudi nekaj glasbil (z ogledom video posnetkov) in izdelali njihove približke.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Program je potekal uspešno, učenci so osvojili znanje, ki je bilo predvideno kot pedagoški cilj.

b) Učinkovitost

Program je učinkovit, saj so stroški nizki – večinoma materiala za izdelovanje glasbil smo že imeli na voljo, potrebovali smo le še nekaj dodatnega Mekol lepila; porabila sem še cca 120 listov belega A4 papirja, na katere sem fotokopirala vsebino delovnega zvezka.

c) Dostopnost

Glasbene urice obiskujejo 4 punčke v starosti 4-5 let, tako število kot starost udeleženk je znotraj predvidenega oz. razpisanega obsega, pedagoško delo je torej lahko učinkovito.

3. Smernice za vnaprej

V prihodnjem letu se bom še naprej držala zastavljenega programa po delovnem zvezku, dodala pa še kaj sproti domišljenega, malo več pesmi, kot je predvidenih, ter ogled kakšnih glasbil v živo (jih bom prinesla sama, če bo le mogoče).

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

V programu Glasbene urice otroci v svoji razvojni fazi vpijanja znanja lahko osvojijo boljši občutek za ritem in melodijo, če za to že imajo pred dispozicijo. V primeru, da morda niso najbolj talentirani za glasbo, vseeno lahko izboljšajo ta občutek, predvsem pa spoznajo neke glasbene osnove (ritem, melodija, ljudska pesem, inštrumenti ...) in se pri tem zabavajo, saj je znanje podajano predvsem skozi igro, pesmi in ustvarjanje (izdelovanje, risanje, ...).

3.2 GLASBENA PRIPRAVLJALNICA

(januar – junij)

PEDAGOGINJA: Teja Bitenc

1. Vsebina

Programa Glasbena pripravljavnica 1 in Glasbena pripravljavnica 2 sta se razvila, ker se je pokazalo zanimanje za glasbeno izobraževanje otrok, ki so bili vključeni v program Glasbene urice. Ker so svoje zanimanje in znanje želeli nadgraditi, sta programa pripravljavnice tako

nadaljevala in nadgrajevala program in naučeno znanje pridobljeno Glasbenih uric. Program Glasbena pripravljavnica 1 je namenjen otrokom starim od 5 do 6 let, Glasbena pripravljavnica 2 pa otrokom starim od 6 do 8 let.

Programa sta namenjena otrokom, ki so se s prvimi glasbenimi koraki že srečali predhodno, a tudi tistim, ki bi radi že neko pridobljeno glasbeno znanje tudi poglobili. Od osnovnih glasbenih pojmov se tako učenje nadaljuje do glasbenih pojmov, ki naše glasbeno znanje že nadgradijo do stopnje, ko se izkaže zanimanje za igranje določenega glasbila.

Začetne ure so namenjene utrjevanju in spoznavanja ritmičnih vrednosti, nato nadaljujemo s solmizacijskimi zlogi, durovo lestvico, ki jo tudi preigravamo na različnih melodičnih glasbilih Orffovega inštrumentarija. Pri delu uporabljamo delovni zvezek, ki nam, ob zaključkih srečanj, omogoča poglobitev in utrjevanje usvojene snovi.

Otroci pridobijo samozavest in osnovno znanje glasbenega sveta, ki jim je prav gotovo dobra popotnica pri igranju izbranega glasbila.

2. Evalvacija programa/projekta

a) Uspešnost

Večina vključenih otrok se je z glasbo že predhodno začela spoznavati in tako se že neko usvojeno znanje pravzaprav nadgrajuje. Program je, prav zaradi tega, ker so vanj vključeni otroci, ki so si želeli glasbeno znanje poglobiti, precej uspešen. Ne le, da otroci raziskujejo v želji po spoznavanju glasbenega sveta, sproti ga tudi usvajajo.

b) Učinkovitost

Ker smo lani glasbeni fundus malo dopolnili, letos večjih nakupov glasbil ni bilo. Pri delu se tudi držimo načela kvaliteta nad kvantiteto in tako uporabljamo nekatera precej stara, a še vedno ustrezna glasbila. Občasno kakšno glasbilo tudi skupaj naredimo in ga nato, skozi leto, uporabljamo.

c) Dostopnost

V letošnjem šolskem letu je bilo v Glasbeno pripravljavnico 1 vpisanih 13 otrok, ki smo jih razdelili v 3 skupine. Starost otrok je bila od 5 do 6 leta. V Glasbeno pripravljavnico 2 pa je bilo vpisanih šest otrok.

3. Smernice za vnaprej

Program bo prevzela kolegica. Čeprav bo prevzela priprave in cilje, bo gotovo dodala svoje vidike in znanja in bo tako program doživel svojo novo, gotovo bogatejšo različico.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Udeleženec programa spozna glasbo kot polje neskončnega izražanja.

(september – december)

PEDAGOGINJA: Mira Petek

1. Vsebina

V prvih štirih mesecih smo z otroci dejansko izvajali vnaprej zamišljeno vsebino glede na delovne zvezke, ki so jih kupili, in glede na opis programa ob prijavi. Začeli smo s pogovori o glasbi nasploh, nato smo razvijali občutek za ritem s pomočjo koračnic, izštevanj in izvajanja ritma s ploskanjem na podlagi slikovnih simbolov, ki smo jih nato spremenili v note. Spoznali smo tudi ljudsko pesem in glasbo (v čem se razlikuje od umetne glasbe), prek nekaj ljudskih pesmi in plesov in tudi s pomočjo nekaj ljudskih glasbil.

Že med prvo uro smo spoznali nekaj Orffovih inštrumentov in nanje seveda tudi igrali; inštrumente učenci redno uporabljajopreko igrice »glasbena uganka« ali ko se spremljamo ob petju pesmi.

Razvijali smo že tudi občutek za melodijo, poznajo že tudi tri tone - DO, MI, SO.

Preko ustvarjanja smo spoznali tudi glasbili kastanjete in ropotulja, saj smo izdelali približke glasbil.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Program je v začetnih 4 mesecih potekal uspešno, učenci so osvojili znanje, ki je bilo predvideno po delovnem zvezku.

b) Učinkovitost

Program je učinkovit, saj so stroški nizki – večinoma materiala za izdelovanje glasbil smo že imeli na voljo, potrebovali smo le še nekaj dodatnega Mekol lepila, delovne zvezke pa so kupili v glasbeni trgovini na lastne stroške.

c) Dostopnost

Glasb. pripravljavnica 1: Skupino 1a obiskujejo 4 udeleženci v starosti 5-7 let, kot je bilo razpisano, tako št. udeležencev kot starost je optimalna za pedagoško delo in da otroci dobro osvajajo znanje. Skupino 1b obiskuje kar 7 otrok znotraj navedene starosti (ker jim prvi termin ni ustrezal), vendar so ti otroci malo bolj dojemljivi in zato z enako hitrostjo osvajamo načrtan program.

Glasb. pripravljavnica 2: Skupino obiskujejo 3 udeleženci znotraj predvidene starostne skupine 6-8 let, kar je sicer minimalno št. za izvajanje, a tudi kadar nekdo manjka, je z 2 udeležencema možno dobro delati in je otrokom prijetno, vseč jim je intimno vzdušje.

3. Smernice za vnaprej

V prihodnjem letu se bom držala zastavljenega programa po delovnem zvezku, dodala pa še malo več učenja pesmi ter ogled kakšnih glasbil v živo, saj sem v razgovoru z dvema staršema sklenila, da je predvidenega petja morda premalo.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

V programu lahko otroci pridobijo osnovno znanje, potrebno za začetek učenja katerega koli inštrumenta (da bodo znali brati notni zapis). Če se za igranje inštrumenta ne bodo odločili, bodo imeli vseeno precej znanja o glasbenih osnovah, zaradi katerega bodo v prednosti pred sošolci v OŠ.

3.3 UČENJE PETJA

PEDAGOGINJA: Eva Moškon

1. Vsebina

V začetku leta smo se s tečajniki intenzivno pripravljali na polletni interni pevski nastop, ki smo ga izpeljali v začetku februarja. Nato smo nadaljevali z načrtovanimi vsebinami. Izstopale so priprave 4 tečajnic na sodelovanje na glasbenem festivalu Pionirskega doma za osnovne in srednje šole, ki je potekal v zadnjem tednu v marcu. Naši tečajniki so navdušili žirante letošnjega festivala. Z nami so bili Andrej Karoli, Rok Terkaj in Gal Gjurin. Za naj izvajalko festivala so izbrali našo tečajnico pevko Ano Jovanović. Vsi nastopajoči so dobili povabilo v radijsko oddajo Živooke na Valu 202 v mesecu juniju. Po uspešni izvedbi 12. glasbenega festivala Pionirskega doma smo nadaljevali s pripravami na glasbeni nastop na zaključku mednarodnega projekta Young Theatre, katerega nosilka je bila gledališka dejavnost Pionirskega doma; nastope na zaključni jezikovni dejavnosti Pionirskega doma; glasbeno sodelovanje v radijski oddaji Živooke; veliki koncert Rock akademije na festivalu Junij v Ljubljani. Tisti, ki niso sodelovali v zgoraj omenjenih projektih, so svoj nastop uspešno izpeljali na zaključnem internem nastopu pevcev. Svoj nastop je na zaključni produkciji odlično opravila tudi tečajnica s posebnimi potrebami zaradi zmerne motnje v duševnem

razvoju. Tekom poletnih počitnic smo izvedli uspešno tedensko poletno šolo akustične Rock akademije v sodelovanju s kitaristi. Jeseni smo skupaj s tečajniki pripravili letne načrte glede na njihove želje in potrebe. Na učnih urah smo se do vključno meseca decembra intenzivno pripravljali na polletni pevski interni nastop, ki se bo zgodil v februarju 2020. Z nekaterimi tečajniki smo čas namenili tudi pripravi na nastop na slavnostni obeležitvi obletnice rojstva dr. Franceta Prešerna na Prešernovem trgu v Ljubljani. Z eno od nastopajočih tečajnic smo se za to priložnost uspeli pripraviti z njeno prvo avtorsko pesmijo z besedilom v slovenskem jeziku. Tematiko zanj je črpala iz Prešernove zadnje Gazele. Veseli nas, da smo k sodelovanju povabljeni tudi v prihodnjem letu. V jesenskem času smo za nekatere tečajnice, ki so profesionalne glasbene poti, organizirali srečanje z uveljavljenim slovenskim glasbenikom Tomažem Tropom. To je bilo njihovo prvo tovrstno srečanje, na katerem so se imele priložnost predstaviti in pogovoriti o svojih željah na nadaljnji glasbeni poti. V veliko veselje in ponos si štejemo sodelovanje glasbene zasedbe nastale pod okriljem Pionirskega doma, ki jih je naročnik slišal poleti na radijskih valovih 202, na novoletnem srečanju naročnika kot samostojni izvajalci, za kar so prejeli tudi honorar. S projektom Rock akademija Pionirskega doma smo podprli dogodek Svetovno glasbeno potovanje v sklopu festivala na Tednu vseživljenjskega učenja v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma. Med največje presežke preteklega šolskega leta lahko uvrstimo muziciranje v živo iz radijskega studia 13 Radiotelevizije Slovenija in ponovno nastajanje avtorske glasbe tečajnikov, ki je z menjavo generacije terjal potreben čas v procesu učenja.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Program je bil izpeljan v skladu z zastavljenimi individualnimi cilji in cilji skupinskih projektov. Program se je udeleževal na individualnih urah in pri skupnem muziciranju na skupnih vajah ter na nastopih in koncertih, kjer so si tečajniki nove odrske izkušnje pridobivali kot glavni ali spremljevalni vokalisti, kot pevci in instrumentalisti hkrati.

b) Učinkovitost

Ocenjujem, da smo s finančnim vložkom v glasbeno opremo dvignili učinkovitost na glasbeni dejavnosti.

c) Dostopnost

Program učenja petja ima pri vpisu starostno omejitev: 8+. Program je do konca koledarskega leta obiskovalo 26 učencev, starih nad 8 let. Prevladovala je starostna skupina mladostnikov starih med 10 in 17 let.

3. Smernice za vnaprej

Ohranjanje medsebojnega sodelovanja celotnega glasbenega oddelka (npr. ustanovitev novih glasbenih zasedb, nastajanje novih avtorskih pesmi ter novega koncertnega programa Rock Akademije); Želja po odobritvi novega programa Moja avtorska pesem, v katerem bi tečajniki imeli še več priložnosti za usvajanje znanja, samozavesti in podpore pri avtorskem udejstvovanju; Vzpodbujanje sodelovanja z drugimi dejavnostmi Pionirskega doma; Ohranjanje odrskega življenja v sklopu dogodkov Pionirskega doma ter pridobivanje nastopov »izven« oz. prijave na druge glasbene festivale, tudi z novim konceptom glasbenega programa Rock Akademije; Snemanje novega studijskega avtorskega albuma tečajnikov Pionirskega doma; Izpeljava predavanj na temo anatomije glasu ter na temo glasbene zgodovine popa in rocka.

4. Kaj udeleženelec programa pridobi od le-lega

V programu učenja petja tečajniki gradijo na zdravi samopodobi skozi proces sprejemanja lastnega glasu in izgleda; se osvobajajo odvisnosti od najstniških ali drugih zunanjih potrditev; se učijo dati vrednost samemu sebi; razvijajo čustveno inteligenco in lasten interpret; se opogumljajo v iskanju lastne edinstvenosti in izražanju le-te; se učijo glasbenega sodelovanja in dobrih medosebnih odnosov. Mnenje tečajnice A: »Učenje petja v Pionirskem domu mi pomeni ogromno. Naučila sem se veliko različnih tehnik petja, ki jih ves čas

izpopolnujem. Naučila sem se delati v skupini, poslušati, tako sebe kot druge ljudi in drugačna mnenja, iti iz svoje cone udobja in še marsikaj. Učenje petja v Pionirskem domu mi pomaga pri razvoju moje ustvarjalnosti. Začela sem ustvarjati svojo glasbo. Z vsakim nastopom sem bolj samozavestna in sproščena. A tega ne bi bilo brez učiteljice, ki me spodbuja, uči, navdihuje, nasmeji in osrečuje. Zame je najboljša mentorica na svetu».

3.4 UČENJE BAS KITARE

PEDAGOG: Gregor Cvetko

1. Vsebina

Poučevanje bas kitare s poudarkom na samostojnem raziskovanju in uvajanju konceptov skozi opazovanje in usmerjeno analizo od postavitve telesa do prstnih redov in dinamike ter nenazadnje aplikativno učenje posameznih pesmi ali delov skladb po izboru učenca z namenom amplifikacije usvajanja tehničnih vsebin. Letos sem se morda odločil za malenkost na videz svobodnejši pristop, je pa res, da so mlajši učenci pri meni že dve leti, starejši pa hitreje osvajajo teren.

Cilji, predvsem kar se tiče začetnikov, so bili sinhronizacija menjalnega udarca in ustreznega gibanja roke, ki drsi po ubiralki. Razumevanje osnovnih glasbenih terminov in prve podelitve v elementarnih metrumih. Za vse pa samostojno igranje komada, še prej pa samostojna izbira prstnih redov in leg, seveda s pomočjo pri naboru različnih variant in opazovanju detajlov. Skratka, letos je poudarek na samostojnem raziskovanju, naučiti, kako slišati glasbo, in kako uporabiti ustrezno tehniko za želen rezultat.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Poudarek na spodbujanju samostojnega razmišljanja in analiziranja glasbe in težjih tehničnih delov in potem spet samostojnega vodenega reševanja problema, se je izkazal za izredno pozitivnega. Učenci so bolj aktivni in si zelo dobro zapomnijo in bolje razumejo tudi zahtevnejše stvari. Tudi prstne rede in linije si izberejo sami, ob procesu izbire so se veliko naučili o tem, kako čim bolj učinkovit spraviti iz basa najlepši ton, z linijo, ki njim najbolj ustreza.

b) Učinkovitost

Prav vsi so pridobili na samozavesti; pridobili so osnovo za nadaljevanje in delo doma, ki zahteva določeno količino znanja, ki ga je treba uporabiti pri igranju tujih znanih skladbic. Kaže se vedno bolj široko znanje terminov in glasbenih pojmov, ki jih res ni malo.

c) Dostopnost

Letos je vpisanih sedem otrok, od tega štirje novi. Stari so od 10 do 16 let, osnovnošolci in srednješolci. Program je dostopen, popoldanski urniki so se uskladili brez posebnosti, tudi za nadomeščanja ali blok ure ter sodelovanja z bobnarji.

3. Smernice za naprej

Po rezultatih sodeč bom nadaljeval s principom samostojnega vodenega učenja. Ob tem pa poslušati in analizirati (ter igrati seveda) čim več skladb različnih glasbenih stilov, ter spodbujati učence k iskanju novih avtorskih basovskih linij in samosvojih tehničnih prijemov in posledično nenavadnih zvokov. Tesnejša povezava z bobnarji in spodbujanje skupnega glasbenega ustvarjanja v bendu s sovrstniki zunaj Pionirskega doma.

4. Kaj udeleženec pridobi od programa

Kot rečeno je poudarek na učenju samostojnega pristopa ka bas kitari in nasploh glasbi in glasbenemu ustvarjanju z improvizacijo in bendovsko izkušnjo. Znanje o poslušanju in

slišanju basovskih linij in njihovih podrobnostih skozi nabor tehničnih prijemov in njihovo izvajanje z ustrezno dinamiko in tonom. Branje različnih zapisov; note, tablature, sheme. Branje ritmazapis višine (basovski ključ) in razumevanje osnovnih glasbenih terminov, igranje lestvic, akordov, flagoletov, ghost not. Samostojna analiza; iskanje tonike, metruma, slišanje detaljev, postavitev linije, prstometa in dinamike.

3.5 UČENJE KLAVIRJA

PEDAGOGINJA: Pia Skušek

1. Vsebina

Ker gre za individualni pouk, je vsebina prilagojena tečajnikom, njihovemu predznanju in sposobnostim.

V začetku leta sem glede na Učni načrt za predmet Klavir, ki velja za javne glasbene šole, za vsako število let predznanja določila nabor repertoarja. Tečajniki so nato iz nabora sami izbrali skladbe, ki bi jih želeli igrati. Potem sem na vsaki uri spremljala njihov napredek.

Ker Učni načrt predvideva le izvajanje klasične glasbe, učenci pa so si želeli izvajati tudi popularno glasbo, sem kasneje vključila tudi možnost, da sami izberejo skladbe, ki bi jih radi igrali, in nato skupaj poiščemo primerne note. Tečajniki, ki jo zanima jazz, sem pokazala in razložila tudi nekaj osnov jazzovske harmonije in improvizacije.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Ker nimamo določenih objektivnih kriterijev uspešnosti, kot je npr. zaključni izpit, bom uspešnost ocenjevala glede na predelano snov in zadovoljstvo tečajnikov.

Obseg predelane snovi je v največji meri odvisen od vloženega truda tečajnikov. Napredek ene učenke lahko ocenim kot odličen, pohvalili so me tudi starši. Štiri učenke napredujejo prav dobro. Ena učenka nima prave motivacije za učenje klavirja. Pogovorila sem se z njo in nato s starši, ki so jo spodbudili k delu. Najmlajšemu tečajniku gre usvajanje snovi zelo počasi.

Zadovoljstvo tečajnikov in njihovih staršev ocenjujem kot dobro, saj zaenkrat ne s tečajniki ne s starši nisem imela konfliktov.

b) Učinkovitost

Učinkovitost programa je večja pri tečajnikih, ki obiskujejo 45 minutne ure (program Klavir 2). Predvsem pri začetnikih, ki nimajo predznanja iz glasbene teorije, je 30 minut premalo.

c) Dostopnost

Skupno imam 7 učencev in učenk, vsi so osnovnošolci, stari so od 8 (na začetku tečaja 7) do 13 let. Zapolnjene imam vse termine, povpraševanja sem imela še več, kar kaže na dobro dostopnost programa.

3. Smernice za vnaprej

V prihodnjem letu nameravam tečajnike spodbuditi, da si vsak najde skladbo po lastnem izboru.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Na urah pridobiva znanje klavirja in glasbene teorije, z vadenjem pa razvija sposobnost koncentracije, samodisciplino, koordinacijo in pridobiva učne navade.

PEDAGOGINJA: Brina Vogelnic

1. Vsebina

S poučevanjem klavirja v Pionirskem domu sem začela septembra 2019. Nekaj učencev je že hodilo h klavirju pred tem, dobra polovica pa se je letos prvič vpisala. Poučujem večinoma 1. razred in nekaj starejših razredov, vendar so pri klavirju vsi osnovnošolci. Program sem si zamislila tako, da z prvim razredom prva dva meseca ne igrajo po notah, ampak skozi igro spoznavajo note, violinsko in basovski ključ, lestvico, imena tonov, tempo ... Opora mi je tudi učbenik Moj prijatelj klavir, ki so ga do sedaj že vsi učenci in učenke kupili. Hkrati pa nadgrajujem vsebino z notami iz drugih virov. Predmet je večinoma sestavljen iz igranja klavirja po notah, nekaj je tudi teorije, ki jo s pripomočki čim bolj nazorno in razumljivo podajam učencem. Konec ure posvetimo igranju po svoje in učenju pesmic na pamet.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Učence skušam motivirati naj doma vadijo vsak dan vsaj malo, da se za začetek navadijo imeti stik s klavirjem vsak dan. Pri nekaterih to uspeva, vendar žal ne pri vseh. Občutno se vidi napredek pri nekaterih mlajših, ki imajo doma starše, ki opravijo svoj del spodbujanja in vadenja z otrokom doma. Imam pa tudi eno učenko, ki ima sama velik interes in kljub temu, da starši niso glasbeno izobraženi dosega dobre rezultate in lepo napreduje. Ure prilagodim na njihovo notranjo željo po igranju. Ne maram otrok silit, vendar skušam z osebnim in prijateljskim pristopom, vendar v vlogi pedagoginje in pozitivnim motiviranjem spodbuditi otroke, naj imajo čim boljši stik s klavirjem.

b) Učinkovitost

Na začetku smo se velikokrat s starši pogovarjali o odzivu otrok. Zdaj malo manj. Ko se vzpostavi kaka težava ali pozitivna stvar pa se zopet pomenimo. Z mamo neke deklice, ki je izgubila veliko volje do igranja in sem jo skušala motivirati na vse možne meni znane načine, sem se veliko pogovarjala, kaj storiti in vprašala učenko ter njeno mamo ali si sploh želi igrati klavir. Meni je že namreč zmanjkalo idej. Ko mi je učenka zagotovila, da ima klavir rada in po pogovoru učenke s starši doma, se je stanje izboljšalo. Spet pri drugi pa je mama sama izrazila navdušenje, ki ga učenka prinaša iz ure učenja klavirja. Ta učenka je sicer zelo tiha, vendar neverjetno pridna. Še ena učenka, mi kar sama pove, da ji je krasno, da se pri meni uči klavir, kar je zame kot pedagoginji zelo pomembno in lepo sporočilo.

Torej rezultat je odvisen tudi od samega otroka in podpore staršev. Jaz pa kot gradnjo glasbenega temelja skušam narediti uro čim bolj zanimivo in pestro z različnimi učnimi pripomočki. Verjamem, da so starši zadovoljni, takšen vtis mi daje tudi njihov sprotni odziv.

c) Dostopnost

Dostopnost je po mojem mnenju dobra. Kadar nekdo zboli in pri pouku klavirja manjka, lahko to uredimo z nadomeščanjem v petkovem terminu, ki je na razpolago ravno za nadomeščanja. Isto velja tudi zame. Če v primeru bolezni pouk odpade, ga nadomestimo v petek. Ostali termini so zasedeni, večjih lukenj vmes ni. Je pa čakalna vrsta precej dolga, kar je dobro, saj je s tem interes za to področje velik.

3. Smernice za vnaprej

Fino bi bilo, če bi počasi nadgradili igranje klavirja s skupinskim muziciranjem pa tudi igranjem v dvoje. Poučujem večino učenk in učencev 1. razreda, nekaj jih je tudi v višjih. Dobro bi bilo razmisliti o poučevanju učenk in učencev, ki imajo igranje klavirja za stranski predmet, ki se mu ne posvečajo povsem. Tu je cilj bolj igranje in vaja pri pouku ter zapolnitvi prostega časa kot igranje klavirja in kasneje postati pianist.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Učenec programa pridobi pozitiven odnos do igranja klavirja. S teoretskim znanjem, ki ni zastavljeno šolsko, vendar bolj skozi igro in ravno dovolj, da so jim stvari, ki jih igrajo bolj

razumljive. Za razliko od glasbenih šol, učenci tu dobijo sproščeno uro klavirja. Glasba, kot čustveni jezik omogoča gradnjo samozavesti in v sproščenem duhu krepi občutek lastne vrednosti. Imajo tudi nekaj svojega, nekaj kamor se lahko zatečejo in se v tem pokažejo. Igranje pesmic učenca izpolnjuje, verjamem, da jim zbuja veselje in srečo. Mislim, da se učenci na samih urah počutijo sprejete, pomaga pa jim lahko tudi pri občutku sprejetosti v drugačnih okoliščinah, med prijatelji, kjer se z igranjem lahko pokažejo in izkažejo. Glede na odnos, ki ga pri mojem pouku doživlja učenec, mislim, da je igranje klavirja dobrodošla obogatitev osnovnošolske vsakdanjosti.

3.6 UČENJE KITARE

PEDAGOG: Andrej Pekarovič in honorarni sodelavci

1. Vsebina

Za mlade je potekala šola igranja kitare skozi igro, za malo starejše pa zajemala učenje akordičnih spremljav, branje not, različne tehnike igranje, spoznavanje glasbenih obdobij (od klasike, svetovne glasbe, do popularne glasbe), razvijanje posluha, improvizacije in osnovne aranžiranja. Individualni pouk ponuja možnost prilagoditve programa, željam učencev. Poučevanje kitare je zajemalo učenje akordičnih spremljav, branje not, različne tehnike igranja, spoznavanje glasbenih obdobij, razvijanje posluha, improvizacija in osnove aranžiranja. Nadaljevalni tečaj je obsegal zahtevnejše tehnike in skladbe in pripravo na sprejemni izpit srednjih glasbenih šol. Prav tako se glede na želje učencev, učimo različnih načinov igranja kitare, kot tudi igranja na različne tipe kitar (klasična, akustična, električna...). Učence spodbujamo tudi k skupni igri, v duetu, triu ali manjših glasbenih skupinah. Večina učencev iz prejšnjega semestra je nadaljevala s poukom kitare.

S tistimi iz prejšnjega leta smo nadaljevali zastavljene smernice ter začeli do sedaj pridobljeno znanje še poglobljati, z novimi učenci pa smo spoznali osnove glasbenih prvin in kitarških tehnik. Predvsem smo postavili tonalno shemo odprte lege kitare in pričeli z izvajanjem nekaj tehničnih in akordičnih vaj ter z igranjem lažjih in učencem dobro poznanih pesmi. Učenci so v splošnem skozi celo leto pridno vadili in lepo napredovali, tako da bomo s poukom v prihodnjem šolskem letu nadaljevali na podoben način.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Program se je izvajal uspešno saj so učenci napredovali v svojem znanju, kreativnosti in tehniki. Z učenci smo nadaljevali z načrtanim delom. Tako smo nadaljevali s spoznavanjem različnih ritmičnih, melodičnih in harmonskih struktur, naučili smo se precej novih pesmi in za zaključni nastop pripravili tudi skupinske točke. Sicer je večina učencev za nastop poleg skupne točke pripravila še eno pesem za samostojno izvedbo. Učenci so skozi celo leto pridno vadili, sodelovali na urah in skupnih vajah in zelo dobro odigrali zaključni koncert kitaristov, ki je trajal uro in pol. Sodelovali smo tudi pri nastopih vseh drugih pedagogov s kakšno točko ali več njih, saj je povezovanje inštrumentov/petja za nas zelo pomembno.

Nastopali smo na veliko različnih odrih in pripravili obsežen program tako po dolžini kot tudi žanru. V projektu Rock Akademije (gre za interni projekt glasbene dejavnosti, kjer učenci vseh inštrumentov muzicirajo skupaj) smo pripravili širok repertoar skladb. Sledili so še, točke na zaključnem nastopu gledališkega festivala in tujih jezikov, 5 internih nastopov in 5 zaključnih (v Festivalni dvorani cca. 5 ur glasbe) in uro programa na Kongresnem trgu.

Najbolj smo ponosni na povabilo Vala 202, kjer so učenci prvič v zgodovini oddaje Živooke nastopali kot novinci in s tem pridobili lepo radijsko izkušnjo pri uredniku Andreju Karoliju. Insaoke, kot so jih poimenovali posebej za nas, so trajale dva dni in izvedli smo 6 avtorskih priredb znanih skladb. Skladbe posnete v oddaji so tudi večkrat zavrtili še po oddaji na nacionalnem radiju. Tekom poletnih počitnic smo izvedli uspešno tedensko poletno šolo akustične Rock akademije v sodelovanju s pevci. Pripravili smo prijetno poslušljiv pol urni

program in ga uspešno izpeljali v Festivalni dvorani. Jeseni smo z učenci pričeli z ponavljanjem in nadgradnjo tehnike in teorije glasbe in se kasneje že začeli intenzivno pripravljati na polletni kitarski nastop. Z nekaterimi tečajniki smo čas namenili tudi pripravi na nastop ob obeležitvi obletnice rojstva dr. Franceta Prešerna na Prešernovem trgu v Ljubljani. Veseli nas, da smo k sodelovanju povabljeni tudi v prihodnjem letu. S projektom Rock akademija Pionirskega doma smo odlično podprli dogodek Svetovno glasbeno potovanje v sklopu festivala na Tednu vseživljenjskega učenja v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma.

b) Učinkovitost

Glas o našem ustvarjanju se je razširil in imamo vse več talentiranih učencev. K temu pripomore tudi dostopna šolnina programov. Učenci pridobijo raznoliko znanje in možnost nastopanja, tako na manjših kot tudi velikih odrih.

c) Dostopnost

Vpis v glasbene programe se je letos zopet povečal in imamo v vseh programih cca. 200 učencev, od tega 70 učencev obiskuje pouk kitare, kar nas umešča v vedno bolj kompetentno ponudbo glasbenega učenja (izven državnih glasbenih šol) v Ljubljani.

3. Smernice za vnaprej

Predvsem se mi zdi nujno, da predelamo več glasbene teorije, predvsem branje notnega in ritmičnega zapisa. Z nekaterimi učenci, ki bodo nadaljevali pouk, se bomo morali posvetiti tudi izboljšanju tehnike igranja. Da bi povečali motivacijo za vajo pri učencih bom uvedel "nagradne" pesmi. Ko bodo zadovoljivo obvladali sprotno snov, bomo vzeli skladbe, ki jih poslušajo, jih prilagodili njihovemu znanju in se jih naučili. Tu mislim predvsem na spremljave popularnih pesmi. Posvetili se bomo tudi petju ob spremljavi kitare, kdor bo želel. Poskusil bom več poudarka dati na samostojnem delu učencev, seveda ko bodo zadovoljivo obvladali razumevanje skladb in tehnične prvine. Poskrbeli bomo tudi za prehod iz glasbene pripravljalnice na inštrument in vzporedno učenje dveh inštrumentov/petje.

4. Kaj udeleženelec programa pridobi od le-lega

Verjamem, da kdorkoli sprejme glasbo za svojo popotnico v življenju, pridobi širino tako na kulturnem, kot tudi osebnostnem področju. Upam, da pridobi čim več veščin za svoje glasbeno izražanje preko inštrumenta in čim globlji vpogled znotraj sveta glasbe. Udeleženci programa se naučijo igranja inštrumenta, razumevanja glasbe (ritem, tonalitete, lestvice...) in izvajanja glasbe. Tudi pred publiko, na dveh nastopih v okviru programa. Pomemben poudarek dajemo na skupno igro, se pravi sposobnost poslušanja in igranja ter izvajanja glasbe v skupini. Udeleženci programa naj bi pridobili znanje do te stopnje, da se lahko sami naučijo skladbe, ki so jim všeč in da jim tehnično ne delajo večjih težav. Seveda z upoštevanjem svojih sposobnosti in znanja. Učenje igranja na kitaro naj bi pri udeležencih krepilo zavedanje o pomembnosti samoiniciative, rednega dela in tudi potrpljenja, saj vidijo da do željenih rezultatov najlažje pridemo z rednim delom, oziroma vadbo, s postopnim reševanjem problemov in z vztrajnostjo. Pa tudi na pomembnost razumevanja tega, kar delamo, saj nas le tako rezultati dela zadovoljijo.

V veselje mi je, da poleg velikega števila vpisanih otrok, k nam z veseljem hodijo tudi odrasli in si, kljub hitremu tempu življenja, vzamejo čas za glasbo. Pedagogi občutimo, koliko učencem pomeni druženje na skupnih vajah in koncertih. Osnova je spodbujanje veselja do glasbe in igranja inštrumenta. Hkrati pa je pomembno strokovno vodstvo, da dobi učenec primerne nasvete in učni material za učinkovito vadenje kitare.

3.7 UČENJE BOBNOV

PEDAGOG: Iztok Repovž

1. Vsebina

Učenje bobnov poteka po zastavljenem programu, pri kateremu vzamemo za osnovo knjige kot so:

- Stick Control for the Snare Drummer (G. L. Stone) – tehnika, hitrost, kombinacije udarcev, bobnarski rudimenti,
- Method for Snare drum book (Bomhof) – branje not
- Method for Drumset (Bomhof) – branje not po kompletu bobnov

- Progressive Steps To Syncopation (Ted Reed) – branje not z ostinatom z nogami ali rokami, koordinacija, ...
- Solfège Rhythmique Cahier No 1 (Dante Agostini) – branje not
- The Drummer's Complete Vocabulary (Alan Dawson) - rudimenti, koordinacija
- Contemporary Drumset Phrasing (Frank Katz) – ritmi, prehodi
- Studio & Big Band Drumming (Steve Houghton) – ritmi, ritmične fraze, prehodi,...

Poleg knjig se učimo tudi pesmi različnih žanrov, kot so rock, pop, soul,... Te se naučimo bodisi s poslušanjem ali s pomočjo transkripcije.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Uspešnost poučevanja bobnov se poleg zadovoljstva učencev ter staršev, prikaže tudi na dveh letnih nastopih, v februarju in juniju. Cilj programa je povezati učence v glasbene skupine. To se poleg skupin izven obsega Pionirskega doma kaže tudi v sodelovanju učencev na Rock Akademiji.

b) Dostopnost

Petindvajset učencev je v programu bobni. Od tega sta dve punči in triindvajset fantov. Na program bobni 1 je vpisanih enajst učencev, na program bobni 2 pa štirinajst učencev.

3. Smernice za vnaprej

Želimo si ohraniti to število učencev, jih še bolj povezati v glasbene skupine med seboj. Jih pripraviti na večjo samoiniciativo pri igranju in povezovanju z drugimi glasbeniki. Bodisi v okviru Pionirskega doma, neodvisni samostojni skupin, ali pa glasbenih dejavnostih v okviru njihove osnovne ali srednje šole.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

Z učenjem inštrumenta, bobnov razvijamo motorične sposobnosti, koncentracijo, vztrajnost, občutek za ritmiko. Pri pouku vzpodbujamo ustvarjalnost in svoj način razmišljanja. Seveda moramo poznati osnove bobnanja, kasneje pa lahko učenec razvije svoj slog igranja. V igranju v skupini pa razvija socialne veščine, nauči se upoštevati ali sprejemati želje in predloge glasbenikov v skupini.

3.8 UČENJE SAKSOFONA

PEDAGOG: Miha Hawlina

1. Vsebina

Učenci na lastnih inštrumentih prihajajo k pouku enkrat tedensko, individualno. Učna ura traja 30 minut, ali 45 minut po dogovoru s starši na začetku leta. Metoda dela temelji na učbenikih, ki vsebujejo spoznavanje osnov teorije, sistematično vodijo učenca pri učenju

novih prijemov na inštrumentu, imajo razpisane tonske vaje in vsebujejo pesmi ali skladbe primerne nivoju posameznika. Po potrebi dodajamo skladbe izven zastavljenega učbenika. Vsake nekaj mesecev, ali vsaj dvakrat letno ima učenec javni nastop, za katerega pripravimo primerno skladbo s klavirsko spremljavo.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Od zastavljenega programa praviloma nihče ne odstopa in ob koncu leta večina učencev doseže cilje, določene v letnem načrtu.

b) Učinkovitost

V letošnjem šolskem letu se je septembra vpisalo 8 učencev: 5 deklic, 2 dečka in 1 odrasel. Izpisa ni bilo.

c) Dostopnost

V program se lahko vpišejo otroci ki dopolnijo 8 let, brez predznanja. Zato se mi zdi program zelo dostopen.

3. Smernice za vnaprej

V prihodnjem letu nameravamo nadaljevati z zastavljenimi vsebinskimi cilji. Povečati želimo število nastopov, saj le-ti krepijo motivacijo učencev, jih pripravljajo na splošno javno nastopanje pred občinstvom in služijo tudi kot promocija šole.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Učenje inštrumenta koristi vsem posameznikom pri razvoju delovnih navad, spoznavanju in razumevanju glasbe, izboljševanju fine motorike, generalnega občutka za ritem in javnega nastopanja. Individualno delo z mentorjem se precej razlikuje od razrednega pouka v osnovni šoli. Učenec v tesni povezanosti z učiteljem bolj koncentrirano sledi pouku, z razgovori lažje premaguje težave, ki se v učnem procesu pojavljajo in prejme neposredno pozornost učitelja pri uri. Na ta način učitelj lažje krepí posameznikovo motivacijo, deli vzgojne napotke in širi splošno razgledanost.

3.9 UČENJE VIOLINE

PEDAGOG: Dejan Gregorič

1. Vsebina

Učenje violine je zajemalo pravilno držo instrumenta, tako violine kot loka. Z desno roko smo osvajali nadzor nad lokom (uporabo celega loka, spodnje in zgornje polovice, razne tehnike kot so "pizzicato", "detache", "legato", kombiniranje vsega naučenega) s ciljem avtomatizacije motoričnih znanj.

Pri levi roki je bila pozornost usmerjena predvsem na pravilno in sproščeno držo, fluidno postavljanje prstov na ubiralko s sprotim intoniranjem. Obenem se tudi ukvarjamo z usklajevanjem leve in desne roke, ter dajemo poudarek tudi na celostno telesno držo.

2. Evalvacija programa

Učenci vidno napredujejo v znanju in tehniki, saj prej niso znali na violino odigrati ničesar, zdaj pa izvedejo kar nekaj lažjih skladb.

Učenec začetnik, se v celem letu nauči cca. 30 skladb/pesmic.

Ker so tečajniki večinoma začetniki, trenutno večina program izvaja pizzicato.

3. Smernice za vnaprej

V prihodnjem letu načrtujem izboljšati celotno tehniko učencev in povečati repertoar s težjim programom.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Učenci v takem programu pridobijo zaupanje v svoje igranje, predstavo o tem, kaj pomeni igrati violino, nadzor nad gibanjem ter občutek za izvajanje glasbe.

Vsekakor se naučijo tudi novih tehnik vadenja, poslušanja.

Vadba violine in glasba nasplošno pomagata pri razvoju možgan otrok in spodbuja k delovanju strajših.

3.10 FESTIVALNICE

1. Vsebina

Koncertni cikel FESTIVALNICE ponuja koncerte namenjene otrokom in družinam. Cikel predstavlja najbolj kakovostno glasbo iz različnih obdobj glasbene zgodovine, tudi jazza, v izvedbi domačih uveljavljenih glasbenikov in uspešnih mladih ustvarjalcev. Naša publika so torej: zahtevna odrasla publika – poznavalci in ljubitelji in najmlajši poslušalci, ki se svetu glasbe tako neposredno še niso približali.

To so krajši koncerti s prilagojenim programom opremljenim s strokovno izbranim komentarjem, ki ga mlada publika z lahkoto spremlja in v njem tudi sodeluje. Najmlajši na koncertih redko in premalokrat uživajo v priložnostni neposredni komunikaciji z že uveljavljenimi glasbeniki, zelo redko jih kje lahko sploh slišijo v živo.

Pionirski dom kot organizator omenjenih koncertov se tako aktivno vključuje v danes aktualno vprašanje, kako pritegniti in ustvarjalno vključiti mlade v svet glasbenega ustvarjanja. Obisk Festivalnic, namenjen otrokom in njihovim staršem, je omogočen za simbolično ceno. Koncerti so namenjene otrokom od 2. leta starosti naprej.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Koncerti namenjeni otrokom in staršem so bili dobro obiskani in na visokem umetniškem nivoju s posluhom za mlajše obiskovalce, ki vedno zapuščajo koncerte z nasmehom. V novi mansardni dvorani Pionirskega doma na Komenskega 9 so med drugim v letu 2019 nastopili KOSTANJEV SEKSTET: Kostanjev sekstet sestavljajo Jaka Ahačevčič na tenor in sopran saksofonu, Uroš Sever na krilnem rogu, Boštjan Franetič in Dennis Lampret na kitarah ter Vanja Dizdarević na kontrabasu in Pavel Čebašek na bobnih. Skupina vrsto let ustvarja avtorsko glasbo v pretežno jazzovski maniri. Poleg nagnjenosti k neobičajnim ritmom jih družijo tudi skupno muziciranje na obrežju Ljubljane, kjer so se utrdili kot skupina. Reden termin so imeli nekaj časa pod kostanjevim drevoredom, zato se je ta odločil in jim nadel svoje ime.

DUO ARITMIJA: Zasedbo Aritmija sta leta 2002 ustanovila kitarista Tilen Stepišnik in Šemsudin Džopa – Dino. Že ime skupine aludira na lihe ritme, ki so zelo značilni za širše področje Balkana. Zvrst glasbe, ki nam jo pričarata njuni kitari, bi lahko opisali kot "world music", saj je fuzija različnih stilov, najbolj pa se naslanja na melodiko in ritmiko etno balkanskega izročila, z načinom ritmiziranja pa vpletata tudi flamenko glasbo, čutiti pa je tudi elemente jazz in rock glasbe.

KONCERT GLASBENE ŠOLE TARTINI

b) Učinkovitost

Želimo si pripeljati še več publike (predvsem učence Pionirskega doma) na koncerte, ki jih organiziramo.

c) Dostopnost

Učenci Pionirskega doma imajo brezplačen obisk koncertov, za odrasle je cena 6 eur in za otroke 4 eur, tako da so koncerti zelo dostopni in skrbimo, da tako tudi ostane.

3. Smernice za vnaprej

Nadaljevali bomo s programom in poskušali pridobiti zanimive in kvalitetne sestave za naš cikel.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Namen cikla je obogatiti glasbeni spekter poslušalcev koncertov in širiti dobro glasbo ne glede na žanr le-te. Spoznavanje različnih glasbil in glasbenih sestavov, ter žanre od etna, jazza, popa, rocka do klasične glasbe v sproščenem vzdušju.

3.11 KITARSKI ORKESTER

PEDAGOG: Boštjan Franetič

1. Vsebina

Začetek koledarskega leta je čas za pripravo na prvi nastop, ki je bil 10.2.2019 v Festivalni dvorani. Z učenci smo vadili izbrane skladbe, obenem pa pripravljali skladbo za skupno točko kitarskega orkestra. V drugem semestru lanskega leta smo nadaljevali z izbiro novih zanimivih in bolj kompleksnih skladb, obenem pa vadili razne tehnične in akordične vaje. . Pili smo izbrane pesmi za solo točke, prav tako smo se z določenim številom najmlajših učencev, ki sodelujejo v kitarskem orkestru, pripravljali na izvedbo ljudske pesmi Zrejšo je žito. Teden dni pred nastopom smo imeli poleg rednih ur dve skupni vaji za orkestrsko točko. Poleg solo točk in orkestra smo oblikovali manjšo komorno zasedbo, ki je na nastopu lepo izvedla rockovsko skladbo skupine Led Zeppelin Stairway To Heaven. Učenci so izbrani material večinoma dobro zvadili in na nastopu dobro odgiral izbrane pesmi.

V drugem semestru smo se še bolj posvetili tehniki igranja in izpopolnitvi izvedbe izbranih skladb. Na zaključnem kitarskem nastopu v Festivalni dvorani, so najmlajši učenci zopet nastopili v orkestru in zaigrali ljudsko skladbo Regiment po cesti gre, poleg tega jih bo večina njih zaigrala še par sklad za solo kitaro, dve točki pa bosta namenjeni manjšima komornima zasedbama.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Učenci so skozi šolsko leto lepo sodelovali in pri vseh se je pokazal napredek, tako v tehničnem smislu kot tudi pri sami izvedbi, kar se tiče dinamike igranja, za kar jim gre vsa pohvala.

Učenci so vadili in skozi leto vidno napredovali, tudi za nastopa so se potrudili in lepo odigrali.

b) Učinkovitost

Z učenci si želim nadaljevati delo po zastavljeni poti, to pomeni predvsem posvečanje pozornosti tehnično in ritmično čim bolj natančni ter lepo zveneči izvedbi izbranih skladb.

Glede na napredek vseh učencev, ugotavljam, da smo dobro sodelovali. Učenci so napredovali pri igranju kitare, prav tako je pomembno, da glasbeni pouk obiskujejo z veseljem.

c) Dostopnost

Kitarski orkester je namenjen skupnemu muziciranju vse učencev vpisanih na kitarski oddelek. Predvsem se ga udeležijo začetniki in mlajši učenci saj je prvi stik z skupinsko igro, kjer morajo poslušati en drugega.

3. Smernice za vnaprej

V prihodnje bomo nadaljevali začrtano pot s poudarkom na vseh osnovnih glasbenih prvinah ter čim lepši izvedbi skladb.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Osnova je spodbujanje veselja do glasbe in igranja inštrumenta. Hkrati pa je pomembno strokovno vodstvo, da dobi učenec primerne nasvete in učni material za učinkovito vadenje kitare in udejstvovanje pri skupinski igri.

3.12 ROCK AKADEMIJA

VODJA PROJEKTA: Andrej Pekarovič

1. Vsebina

Program je namenjen povezovanju učencev, ki v Pionirskem domu že obiskujejo program inštrumenta/vokala. Zopet se je izkazal kot velika prednost in dodana vrednost našim glasbenim programom. Učenci so veliko ur z veseljem skupaj muzicirali in ustvarjali tudi avtorsko glasbo.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Dragocene odrske izkušnje so tečajniki pridobili z nastopi na tradicionalnem 12. glasbenem festivalu Pionirskega doma med zasedanjem žirije. Naši učenci so tekmovali v različnih zasedbah in Ana Jovanović je osvojila nagrado za najboljšo vokalno izvedbo, na kitari jo je spremljal Jan Pfeifer (mentorstvo Eva Moškon, Andrej Pekarovič). Učenci so nastopili na zaključnem nastopu kitaristov, bobnarjev, pevcev v Festivalni dvorani. Že peto leto zapored smo veliki koncert Rock Akademije izpeljali na odru festivala Junij v Ljubljani na Kongresnem trgu. Program je obsegal 12 priredb.

1. Bury a Friend
2. Mad About You
3. Young & Beautiful
4. Livin' On a Prayer
5. The Chain
6. Misel nate
7. Heart Shaped Box – Nirvana
8. Stairway To Heaven
9. Pearl Jam – Black
10. James Bay – Let it Go
11. Iris – Go Go Dolls
12. Ram Jam - Black Betty

Najbolj smo ponosni na povabilo Vala 202, kjer so učenci prvič v zgodovini oddaje Živooke nastopali kot novinci in s tem pridobili lepo radijsko izkušnjo pri uredniku Andreju Karoliju. Insaoke, kot so jih poimenovali posebej za nas, so trajale dva dni in izvedli smo 6 avtorskih priredb znanih skladb. Skladbe posnete v oddaji so tudi večkrat zavrtili še po oddaji na nacionalnem radiju. Z nekaterimi tečajniki smo čas namenili tudi pripravi na nastop ob slavnostni obeležitvi obletnice rojstva dr. Franceta Prešerna na Prešernovem trgu v Ljubljani.

b) Učinkovitost

Rock akademija je program, ki ga ponujamo našim učencem inštrumenta/petja brezplačno. Želeli bi več sredstev za nakup ojačevalcev zvoka in odrsko opremo. V tem šolskem letu smo pridobili odličen ojačevalec Marshall, ki nam bo služil dolga leta.

c) Dostopnost

Program je dostopen vsem našim učencem, ki si želijo prosti čas popestriti z druženjem na skupnih vajah in imajo željo po koncertnih odrih.

3. Smernice za vnaprej

Z našim programom si želimo nastopati na večjih odrih, pred širšo publiko in tudi izven Ljubljane. Obenem pa želimo vzpodbujati k pisanju avtorskih skladb in nastanku novih glasbenih skupin.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Verjamem, da kdorkoli sprejme glasbo za svojo popotnico v življenju, pridobi širino tako na kulturnem, kot tudi osebnostnem področju. V veselje mi je, da poleg velikega števila vpisanih otrok, k nam z veseljem hodijo tudi odrasli in si, kljub hitremu tempu življenja, vzamejo čas za glasbo. Pedagogi vedno bolj občutimo, koliko učencem pomeni druženje na skupnih vajah in koncertih.

Foto: Iztok Amon

Foto: Iztok Amon

4 DRUGI PROGRAMI IZOBRAŽEVANJA ZA KULTURO

4.1 FILM

PEDAGOG: Sandi Skok

1. Vsebina

Januarja smo se z učenci dogovorili, da bomo snemali malo kompleksnejši projekt za katerega bomo potrebovali scenarij. Na začetku procesa sem učencem predstavil kakšno strukturo ima scenarij in predstavil računalniški program za pisanje scenarija. Nato smo se odločili kakšen film želimo posneti in skupaj zasnovali strukturo zgodbe in filmskih likov.

Ko smo imeli okvirno zgodbo, so se učenci razdelili v tri skupine in zgodbo razdelali v prizore ter napisali dialoge.

Februarja smo začeli s snemanje filma, ki smo mu dali naslov Buliji. Najprej smo določili učenca, ki bosta igrala glavi vloge in dve učenki ter enega učenca ki bodo prevzeli vloge bulijev.

Na vsakem srečanju smo posneli en prizor. Na začetku srečanja so se učenci dogovorili kje bomo prizor snemali in kako ga bomo posneli. Razdelili so si vloge (kdo bo režiral, snemal, snemal zvok, ...). Nato smo šli do lokacije, jo po potrebi opremili z rekviziti. Učenci so nato prizor vadili in ga posneli iz večih kotov. Na koncu vsake vaje smo najprej presneli posneti material na računalnik, dali kamero polnit in se dogovorili kateri prizor bomo posneli na prihodnjem srečanju ter se dogovorili katere rekvizite moramo priskrbeti do naslednjega tedna.

Dva učena ali učenki sta na vsakem srečanju montirala/montirali prizor, ki smo ga snemali na predhodnem srečanju.

Marca smo večinoma snemali in montirali film. Izjema je bilo tretje srečanje, ki je bilo izvedeno v okviru filmskega festivala ZOOM.13. Na festivalu so se učenci udeležili delavnic scenaristike, filmske igre in filmske produkcije.

Aprila smo na vseh srečanjih snemali in montirali prizore za film Buliji.

Maja smo imeli nekaj težav z vremenom in odsotnostjo učencov saj se je bližalo nacionalno preverjanje znanja. Zato smo večkrat prestavili snemanje prizorov. Na tistih srečanjih smo se posvetili postprodukciji filma. Popravljali smo zvok, barvo, ...

Večino prizorov smo vseeno uspeli posneti. Zadnji pa nam je ostal za prvo srečanje jeseni.

Nekaj časa v mesecu maju smo posvetili tudi organizaciji avtorskega filma enega od učencev Damjana Kovačiča, ki smo ga snemali 1. in 2. junija.

Junija smo na prvem srečanju končali postprodukcijo za film Buliji. Na drugem srečanju pa smo pogledali vse filme ki smo jih posneli v tem šolskem letu in evalvirali potek delavnic.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Program je bil, glede na zastavljene cilje, skoraj v celoti izpeljan. Do manjših sprememb je prišlo, ker smo si z učenci zastavili ambiciozne cilje. Izvedba projekta je zahtevala veliko koncentracije s strani učencev saj je fragmentirano snemanje filma (uro in pol na teden) zelo komplicirano. Vseeno pa menim, da je končen rezultat, kljub nekaj težavam s kontinuiteto, koherenten izdelek.

b) Učinkovitost

Na novi lokaciji je več prostora in ločen prostor, kjer se lahko v miru montira. Poleg tega smo to šolsko leto dobili nov računalnik za postprodukcijo, ki učencem omogoča hitrejše delo in posledično bolj natančno delo.

c) Dostopnost

Delavnice to šolsko leto obiskuje 12 učenek in učencev, starih med 11 in 14 let, večina je delavnice že obiskovala, trije pa so bili to šolsko leto prvič.

3. Smernice za vnaprej

Menim, da velike spremembe niso potrebne. Vseeno pa mislim, da bomo naslednje šolsko leto zaključni projekt snemali na dveh ali treh snemalnih sobotah. Mislim, da bomo s tem dobili bolj celovit izdelek.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Udeleženec filmskih dejavnosti dobi predvsem vpogled v proces ustvarjanja filma. Nauči se tehnik, ki so osnova za pripovedovanje zgodb preko filmskega media. Poleg tega pa, upam, da mladostniki razvijejo odnos do filmske umetnosti.

Letos sem imel prvič skupino, ki jo kar nekaj učenk in učencev obiskuje že nekaj let. Pri teh učenkah in učencih opažam, da postajajo prijatelji tudi izven delavnic. Se družijo v prostem času in so tekom tedna v stiku preko socialnih omrežji.

4.2 MLADI RAZISKOVALCI

PEDAGOGINJA: Vesna Tripković

1. Vsebina

V januarju smo imeli na programu gosta Tomaža Konhajzlerja, ki je dizajniral različne predmete, da jih otroci sami sestavijo. Otroci so sestavili avtomobil na pogon, skakalnico s pristajalno stezo za frnikole in jadrnico na kolesih in s tem spoznavali osnovne konstrukcijske pojme in fizikalne pojave. Ravno zaradi navdušenja otrok in uspešnosti, ker so se posvetili konstrukciji in v njej tako lepo napredovali, smo podaljšali sodelovanje z gospodom Konhajzlerjem.

Potem smo nadaljevali z naravoslovjem in spoznavanjem svetlobnih pojavov in obravnavano temo povezali tudi s kristali in minerali. V nadaljevanju smo se preselili nazaj na vesoljske teme, saj smo spoznavali, kako odprave v vesolje negativno vplivajo na telo astronavta in kakšno je bivanje v vesoljskem plovilu.

Program je malo odstopal od načrtanega, saj je bila pomlad v začetku presenetljivo deževna. Zato smo več časa raziskovali v učilnici. Vsako presenečenje lepega vremena smo izkoristili za zunanje aktivnosti in raziskovanje. Poglobili smo se v indijansko kulturo in izdelali svoje lovilce sanj. Proti koncu šolskega leta smo dvakrat obiskali park Tivoli in opazovali prebujanje življenja v parku. Ugotovili smo, da v primerjavi z lanskim letom, tokrat nismo zasledili nobene razvojne faze žab, kar nas je zelo presenetilo. Ujeli smo pa podmladek rac in tukalic, kar je otroke zelo navdušilo in so jih z veseljem opazovali. Ob raziskovanju sem jih ves čas spodbujala k povezovanju in razmišljanju o vzrokih in posledicah. Izvedli smo nekaj vaj iz Sharing nature metode približevanja naravi. Od blizu smo raziskovali drevesa in ob tem spoznavali kako neverjetna je narava. Spoznavali smo zakonitosti vodnega sveta, oblikovanja površja in mnogo več. V starejši skupini smo ob slabem vremenu spoznavale delo v muzejih in pripravile pravo zbirko mineralov in izdelale svoj papir za kartončke z imeni posameznih mineralov.

Od jeseni vodim program, ki sem ga razdelila na različne sklope – do decembra smo spoznavali kemijo in eksperimentirali tako s plini, tekočinami kot trdimi snovmi. Oktobra smo obiskali razstavo o starogrški tehnologiji IDEJA v Cankarjevem domu, decembra pa smo, že tradicionalno, šli v Hišo eksperimentov.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Program je bil kljub nekaterim odstopanjem od načrtovanih vsebin, zelo uspešen. Otroci so med raziskovanjem uživali in se urili tudi v socialnih veščinah, kar je prednost majhnih skupin, saj lahko sproti urejamo medsebojne konflikte.

Raznolikost programa (ki pokriva veliko področij znanosti, umetnosti in družboslovja) je ta rdeča nit in glavni motiv, da ga obiskujejo otroci vrsto let zapored.

b) Učinkovitost

Letos je bilo malo manj obiskov zunanjih institucij, saj smo gostovali gospoda Tomaža Konhajzlerja in smo s tem pridobili na povečani pestrosti programa. To je bil največji strošek, saj je vsak otrok dobil svoje končne izdelke. Smo pa za preostali program uporabili večinoma že obstoječe materiale, le nekaj novih pripomočkov in knjig smo dokupili.

c) Dostopnost

Dejavnost obiskuje 18 otrok, starih od 4 do 12 let. Program omogoča individualen pristop, obiskovanje različnih znanstvenih institucij in vpogled v znanstvena področja skozi eksperimentiranje in lastno aktivnost..

3. Smernice za vnaprej

Tudi v prihodnje bomo program širili z različnimi izvajalci s področja znanosti in umetnosti.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Iz leta v leto opažam, da otroci ob obiskovanju programa dobijo več kot samo raziskovalne veščine. Razvijajo sposobnosti opazovanja, primerjanja, sklepanja, analiziranja, načrtovanja, potrpežljivosti in povzemanja. Ob vsem tem pa še mnogo drugih kompetenc in spoznanj, ki jim bodo v življenju prišle prav. Od spoznavanja prednosti individualnega dela in dela v skupini, pravičnosti, sodelovanja v skupnosti vse do iskanja rešitev.

4.3 ANIMIRANI FILM

PEDAGOGINJA: Lene Lekše

1. Vsebina

Program je bil zasnovan, kot celoletno delo na enem daljšem animiranem filmu, ki bi ga otroci od začetka (zgodbe) do konca skupaj z zvokom in montažo pripravljali sami. Zaradi izpisa nekaterih otrok med samim tečajem sva program prilagodili, da smo namesto enega filma delali več krajših v različnih tehnikah. Med drugim je ta način omogočal lažje delo tudi zato, ker se v uri in pol ne da posneti veliko, če želiš strogo slediti začrtanemu snemalnemu planu. Program sva prilagajali tudi glede na interese otrok. Spoznali so se z različnimi tehnikami animiranja. Risana, kolaž, predmetna, lutkovna animacija, 2D računalniška, pikselacija itd.

2. Evalvacija programa/projekta:

a) Uspešnost

Projekt je bil uspešno izveden, nastal je kratki animirani film sestavljen iz več krajših ter en samostojen projekt udeleženca, ki je bil največkrat prisoten in je nasploh izkazal največ zanimanja.

b) Učinkovitost

Za izvedbo tečaja smo porabili ustrezen finančni vložek glede na rezultat. Glede na obseg posameznih srečanj, tehnično opremo in materialom, ki je bil na voljo smo uspeli spoznati zelo raznolike tehnike animiranja. Materiale se je po potrebi kupovalo, kasneje pa zaradi finančno nezahtevne tehnike, ki sta jo izbrala tečajnika ni bilo več potrebe po nakupu dodatnih materialov (pikselacija – animiranje ljudi), 2D animacija in klasična risana.

c) Dostopnost

Sprva je bilo udeležencev tečaja 5, na koncu leta sta ostala 2. Individualno delo je pripomoglo k hitrejšemu napredku tečajnikov ob enem pa je bilo v začetku leta bolj živahno saj delo v skupini pripomore k večjemu dialogu in izmenjavi idej ter znanj med udeleženci.

3. Smernice za vnaprej

Program bo tokrat razdeljen na dva dela, saj se je tekom tečaja izkazalo, da je zaradi kratkih srečanj udeležencem težko ohraniti koncentracijo snemanja zgolj enega animiranega filma skozi celo leto. V prvi polovici leta bodo otroci preizkušali različne tehnike animiranega filma (nova tehnika vsak 2. ali 3. teden). Pričeli bomo z enostavnimi vajami, ki bodo pripomogle k lažji pripravi na drugo polovico leta (nekakšen kondicijski trening za animatorje). Takrat bomo pripravili zgodbo, scenografijo in like ter animacijo ustvarili kot skupina. V primeru, da bo prišlo do nesoglasij, oziroma časovnih težav pri oblikovanju zgodbe, bomo tokrat upodobili kar ljudsko pravljico ali pa kakšno basen ter jo prevedli v filmski jezik.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Pridobi na koncentraciji in vztrajnosti pri delu, če je udeležencev več, se nauči dela v skupini, razporejanja vlog ter časa, ki je potreben za izdelavo filma od ideje do končne zgodbe. Tečajnik je bolj samozavesten in artikuliran ob komentiranju drugih filmov ter začne prepoznavati in uporabljati filmski jezik. Ker gre pri nekaterih tehnikah za eksperimentiranje dobijo udeleženci tudi samozavest pri vpeljevanju novih kreativnih rešitev. Dodatno se razvijajo tudi talent za ročna dela (izdelava likov, scenografije), pripovedništvo ter pisanje zgodb (oblikovanje koncepta in zgodbe), tehnično znanje (uporaba programov), občutek za glasbo in ritem (montaža in snemanje zvočnih efektov), razumevanje in opazovanje gibanja v okolici (animacija). Cilj delavnice je, da udeleženci čimbolj samostojno in v celoti sodelujejo pri nastajanju filma, poleg profesionalnih programov in opreme jih zato naučimo uporabljati tudi enostavnejše brezplačne programe, s katerimi lahko snemajo tudi sami in svoje ideje razvijajo doma.

4.4 ZBIRKA DRAMSKIH BESEDIL ZA GLEDALIŠKO VZGOJO

1. Vsebina

Zbirka dramskih besedil Gledališke sanje je bila natisnjena in predstavljena javnosti v sklopu 17. Otroškega festivala gledaliških sanj (OFGS), ki ga organizira Pionirski dom ter je namenjena ohranitvi in uporabi kakovostnih dramskih besedil, ki so primerna za gledališko vzgojo. V knjigi so zbrana štiri dela gledaliških mentorice (Anuša Blažko, Keti Bratina, Andreja Konovšek, Katarina Klajn, Janja Lamovšek), ki so bila v prejšnjih letih festivala nagrajena s strani strokovne komisije festivala OFGS, vanjo pa je vključen tudi zmagovalec v tem šolskem letu, 2018/2019, prvič izvedenega dramskega natečaja 'Dramo zganjat', Jernej Škofec z delom Polž. Knjiga tako namenja prostor tudi mlajšim talentiranim avtorjem dramskih besedil in jim omogoča, da so za svoje umetniško ustvarjanje primerno spodbujeni. Delo Jerneja Škofca je kot zmagovalno ocenila strokovna komisija (Urša Strehar Benčina, Staša Prah, Maša Pfeifer, Eva Nina Lampič) sestavljena s strokovnjakov literarnega in gledališkega področja. Njegovo delo je ob podelitvi dobilo tudi kritiško evalvacijo, ki jo je prispevala gledališka režiserka Eva Nina Lampič.

Zbirki Gledališke sanje se bo v prihodnje pridružil tudi pedagoški dodatek Pionirskega doma, Dramaturgija za pedagoge, ki bo v pomoč mentorjem in mentoricam pri pripravi gledaliških učnih ur, delom z dramskim tekstom in ustvarjanju predstave.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost

Projekt je bil v prvi fazi izveden z izborom primernih besedil, za katerega so poskrbele: urednica zbirke ter literarna kritičarka Maša Pfeifer, gledališka pedagoginja Urša Strehar Benčina in dramaturginja Staša Prah. Omenjene sodelujoče so poskrbele, da je izbor dramskih besedil celosten in koherenten, a slogovno in vsebinsko raznolik. Besedila, ki so bila izbrana so primerna za osnovnošolske otroke, vsa pa temeljijo na izvornih pravljicnih

svetovih. Lena je pravljica o mladi in leni čarovnici, ki s časom spozna, da bo vendarle morala v šolo. Uh, ta mami! je pripoved o dveh sestrah, ki se borita za mamino pozornost in se odločita za samostojen potep, ki ga prekine pravljčni svet, v katerem nastopajo govoreče rože in zelenjava. Tri frajle in nepomita posoda, je pripoved o treh različno starih sestrah, ki ostanejo same doma, zato se seveda zgodijo nenavadne in strašljive reči – s srečnim koncem. Pravljica o vesoljni prijaznosti – Zvezde, je pripoved o zvezdah s severnega in južnega zvezdnega neba in otroke uči, ne le o tem, da si moramo med seboj pomagati, temveč tudi veliko o sami astronomiji. Pravljica Polž izpod peresa Jerneja Škufce pa je pripoved o malem polžu lazarju, ki si želi postati lep, zato poišče Čarovnico. Njegov načrt se ponesreči, ko ugotovi, da je Čarovnica vrana in mora izbirati med dvojim: lepoto ali življenjem.

Vsa dramska besedila so opremljena z naslovnimi ilustracijami ter oblikovana kot dramska besedila z zadostnim razmakom med posameznimi izjavami dramskih likov, ki omogočajo gledališkemu ustvarjalcu pisanje dramaturških in režijskih opomb. Oblikovno so zasnovana tako, da jih bralec zlahka prebira kot literarno delo ali uporabi za delo pri gledališki vzgoji.

Vse izmed pravljič so sodelujoče pri izvedbi naučile, da v slovenskem prostoru ne primanjkuje idej za dramska besedila za otroke, vendar jih načeloma težko najdemo v knjižni obliki. Tudi zato menimo, da je projekt dosegel uspeh na področju ponudbe dramskih besedil za otroke širši javnosti in s tem omogoča širjenje gledališke kulture. Za še boljše doseganje tega cilja pa bo nedvomno pripomogel tudi dramaturški pedagoški dodatek, ki bo mentorjem nudil strokoven vpogled v delo z dramskim besedilom.

b) Učinkovitost

Sredstva, ki so bila namenjena projektu so omogočala, da je izvedba nemoteno potekala na vseh ravneh. Porabljena so bila za uredniško in oblikovalsko delo, lektorski pregled ter tisk knjige. Uredniško delo je zahtevalo temeljito branje in iskanje slogovnih odločitev, oblikovanje je poskušalo slediti profesionalnim knjižnim produkcijam in knjigo opremiti vsebini primerno, lektorski pregled je omogočil jezikovno neoporečnost knjige. Pri ceni tiska smo se odločili za sicer ugodno ponudbo, vendar pri tem pazili, da je celostna podoba knjige ostala kakovostno izvedena.

c) Dostopnost

Zbirka Gledališke sanje je bila predstavljena na zaključni prireditvi 17. Otroškega festivala gledaliških sanj, 13. aprila 2019 v Festivalni dvorani. Skupaj s pedagoškim dodatkom bo predstavljena tudi na Knjižnem sejmu 2019. Predvidena je tudi promocija in oblikovanje ponudbe za šolske knjižnice, v katere bi želeli, da je zbirka dramskih besedil vključena in ponujena zainteresiranim otrokom in odraslim v branje ali izvedbo gledališke predstave.

3. Smernice za vnaprej

Pričakujemo, da bo knjiga dobila lep odziv v javnosti po predstavitvi na Knjižnem sejmu. Nadejamo se tudi uspeha s pedagoškim dodatkom, za katerega menimo, da je ključni sestavni del zbirke in bo prinesel dodano vrednost tudi v smislu strokovne literature na področju gledališke vzgoje.

Z dramskimi besedili za otroke bomo ob predvideni ponudbi za knjižnice poskušali doseči tudi tiste, ki do tovrstne literature nimajo najlažjega dostopa.

Zbirka Gledališke sanje si bo tudi v prihodnjih izdajah prizadevala zapolniti vrzel, ki jo doživlja sodobna dramatika za otroke.

4. Kaj udeleženelec programa pridobi od le-lega

Udeleženci projekta so med procesom urejanja in oblikovanja dramskih besedil v knjižno izdajo pridobili še več praktičnih izkušenj s področja priprave literarnih besedil za izdajo, oplemenitili so se z novimi dramskimi vsebinami ter spoznali širok spekter dramsko-literarne govornice. Med procesom so ustvarjalci zbirke prišli do spoznanja, kako vredno in pomembno

je omogočanje dostopnosti dramskih besedil za otroke in njihove mentorje, ki jih v slovenskem založništvu primanjkuje. Izdana knjiga, zbirka Gledališki sanj, je ekipi sodelujočih omogočila, da se sooča z vsemi vidiki založniškega procesa: od izbora besedil, uredniškega dela na besedilih, sodelovanja z avtorji besedil, iskanju primerne likovne podobe knjige in praktičnimi vidiki priprave knjige na tisk. Tisk prve zbirke Gledališke sanje daje sodelujočim pri izdaji zagon in potrditev, da lahko slovenskemu bralcu ponudi pester in kvaliteten izbor dramskih besedil, ki bodo lahko zaživela tudi skozi literarno branje in ponovno uprizorjanje.

4.5 NEKATERA SODELOVANJA PIONIRKEGA DOMA – CENTRA ZA KULTURO MLADIH IZVEN ZAVODA

1. Vsebina

Pionirski dom – Center za kulturo mladih v sodelovanju z institucijami, ki delujejo pod okriljem Mestne občine Ljubljana oziroma na njenem širšem območju pripravljajo delavnice in predstave.

Kot že tradicionalno smo januarja pričeli z ustvarjalno delavnico v času podeljevanja brezplačnih vstopnic 11. ljubljanskega festivala kulturno-umetnostne vzgoje Bobri. Izvedli smo delavnico na kateri so si otroci izdelali možička, ki je s potegom na vrvico premikal roke in noge. V okviru festivala smo s prijavitelno šolsko skupino izvedli delavnico gledališke improvizacije. V maju bi morali z literarno-gledaliških programom in ustvarjalo delavnico sodelovati na Kasaških dirkah, vendar so bile le-te zaradi slabega vremena odpovedane. 31. maja smo s projektom S pravljico okrog sveta sodelovali na 13. Mednarodnem festivalu Igraj se z mano, ki poteka v organizaciji Centra Janeza Levca Ljubljana in Društva za kulturo inkluzije. V okviru festivala je gledališka pedagoginja Urša Strehar Benčina izvedla tudi 2 impro delavnice. Prvi vikend v mesecu juniju z delavnico Plezalci po vrveh sodelovali na Znanstivalu, ki poteka pod okriljem Hiše eksperimentov. Sodelovali smo na festivalu Junij v Ljubljani – nastop Rock Akademije in s predstavo Ješ, jež?. Impro tekme, ki je potekala na Kongresnem trgu v sklopu programa, so se udeležili tudi tečajniki Pionirskega doma, ki obiskujejo ŠILA skupino. Junija smo z ustvarjalno delavnico grafike smo sodelovali na Čarobnem dnevu, ki je potekal v parku Tivoli, pod okriljem Zavoda zaupanje. Glasbeniki Pionirskega doma so z avtorskimi skladbami in priredbami sodelovali v radijskem programu Živooke na Valu 202. Julij smo zaključili z dogodkom S pravljico okrog sveta, ki je potekala na Kasaških dirkah na Hipodromu Stožice. Pripravili smo lužiško-srbsko pravljico in ustvarjalno delavnico. Na Kasaških dirkah smo sodelovali tudi v začetku septembra, ko smo pripovedovali slovensko pravljico Moj dežnik je lahko balon. V okviru evropskega tedna mobilnosti smo pripravili francosko pravljico o konju Zmagu in ustvarjalno delavnico. Na Otroškem bazarju smo za otroke pripravili predstavo Ješ, jež?. Oktobra smo se v Cankarjevem domu udeležili Festivala za 3. življenjsko obdobje, na katerem smo izvedli keramično delavnico ter predstavo Ješ, jež?. Glasbeniki Pionirskega doma pa so pripravili tudi 2 točki, ki sta bili uvrščeni v otvoritveni program festivala. Na povabilo OŠ Nove Jarše smo se udeležili Kostanjevega piknika, ki ga pripravljajo šola za učence in njihove starše. Pripravili smo delavnico izdelovanja prstnih lutk. Sodelovali smo tudi na 30. Ljubljanskem filmskem festivalu, ki je potekal v Cankarjevem domu. Skupaj z društvom Slon smo pripravili 3 filmske delavnice – delavnico animiranega filma, filmsko delavnico in delavnico scenaristike. Mesec december smo pričeli s počastitvijo našega pesnika Franceta Prešerna. V središču mesta pod Prešernovim spomenikom so tečajniki glasbenih in gledaliških programov Pionirskega doma z mentorji pripravili krajši kulturni program. Uprizorili so nekaj odlomkov Prešernovega Krsta pri Savici, pripravili lastna sporočila in misli svetu ter uglasbili Prešernova dela. Po zaključku programa sta pravljica lika prisotne popeljala do paviljona, kjer smo ob 16.30 pričeli z otvoritvenim programom Čarobnega gozda. Mesec je bil v večini posvečen izvedbi programa Čarobni gozd, ki poteka v okviru projekta December v Ljubljani. Pripravili smo ustvarjalne delavnice, ob vikendih pa smo program popestrili še s predstavami.

V paviljonu smo med ponedeljkom in četrtkom pripravili dve različni delavnici, ki so se tematsko navezovale na praznični čas. Program je potekal vsakodnevno med 16.30 in 19.00. Petke, sobote in nedelje smo dopolnili z različnimi predstavami in uprizoritvami. V letošnjem letu smo sodelovali z različnimi izvajalci in društvi, Pionirski dom pa je svojo produkcijo predstavil trikrat. Sodelovali smo z Gledališčem Unikat, pripovednim gledališčem gdč. Bazilike, Hišo otrok in umetnosti ter gledališkim igralcem Urošem Potočnikom. Pionirski dom je skupaj z ustvarjalci pripravil literarno-gledališki projekt S pravljico okrog sveta, predstavo Ješ, jež? ter mini koncert s pesmimi iz predstave Lena in Lenart. Dogajanje v paviljonu smo zaključili v nedeljo, 22. decembra, ko je obiskovalce obdaril tudi Božiček. Decembra smo v okviru Animateke v sodelovanju z društvom Slon pripravili delavnico slikofrca. S predstavami in produkcijami smo gostovali tudi drugod po Sloveniji, kjer sodelujemo tudi z vrtci in šolami.

Konec septembra pa sta se pomočnica direktorice Bjanka Kršmanc in gledališka pedagoginja Urša Strehar Benčina kot gostji udeležili mednarodne konference »Otroški kulturni forum« (Children's cultural forum) v Tampereh na Finskem, kjer sta položili temelje za sodelovanje Pionirskega doma v organizaciji ENO (European Network of Observatories of Children's Culture and Arts), ki povezuje kulturne in raziskovalne institucije po Evropi.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

V Pionirskem domu se povezujemo z zavodi in ustanovami, ki delujejo v neposredni okolici ter širimo prepoznavnost naših dejavnosti. Glede na trend vpisa v dejavnosti in obiskanost dogodkov ocenjujemo, da delo opravljamo dobro in zastavljene cilje dosegamo.

b) Učinkovitost

Število obiskovalcev na dogodkih se povečuje, kar pripisujemo uspešnejšemu sodelovanju s partnerji. Pripravljenost partnerjev na večji finančni vložek za kvalitetnejšo izvedbo se izkazuje tudi z zadovoljstvom obiskovalcev. Pionirski dom prav z namenom učinkovitosti namenja dodatna sredstva za izvedbo.

c) Dostopnost

Obiskanost dogodkov, ki so organizirani v sodelovanju z drugimi ustanovami v večji meri pogojena s promocijo, ki jo pripravi organizator dogodka. Med bolj obiskane sodita Znanstival in Junij v Ljubljani, kjer smo s svojo prisotnostjo dosegli tudi več 1000 obiskovalcev. Med bolj prepoznavne projekte sodi tudi Čarobni gozd, na katerem se v slabem mesecu zvrsti tudi 200 obiskovalcev.

3. Smernice za vnaprej

Aktivno povezovanje z ustanovami, s katerimi smo sodelovali do sedaj, nameravamo ohranjati. Z zavodi in društvi, ki določena področja kulturne vzgoje pokrivajo in poznajo bolje, pa nameravamo skozi lastne projekte vzpostaviti intenzivnejša sodelovanja. V prihodnje si želimo tesnejšega sodelovanja z zavodi in ustanovami iz celotne Slovenije. Svojo prepoznavnost pa Pionirski dom širi tudi preko meja, kjer se udeležujemo konferenc in posvetov.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Delavnice Pionirskega doma so tematsko naravnane in so osredotočene na ciljno publiko dogodka. Pri izvedbi uporabljamo metodiko dela, ki je skladna s posamezno dejavnostjo. Cilj je, da preko delavnic ljudje prepoznajo in spoznajo dejavnosti Pionirskega doma ter postanejo naš stalni obiskovalec.

4.6 IZOBRAŽEVANJA IN PREDAVANJA ZA PEDAGOGE

1. Vsebina

Ker v Pionirskem domu v okviru naših zdaj že tradicionalnih festivalov za mlade sodelujemo s številnimi učiteljicami in učitelji, mentoricami in mentorji, ki poleg svojega osnovnega pedagoškega poslanstva, našim otrokom v šolah omogočajo varna okolja in spodbude za umetniška ustvarjanja in izražanja, smo v Pionirskem domu vzeli za enega izmed svojih poslanstev tudi podporo in krepitev njihovih prizadevanj. Kot center za kulturo mladih je Pionirski dom postal dom bogatih pedagoških praks, ki jih je vredno deliti in z njimi krepiti že tako bogata pedagoška znanja osnovnošolskih in srednješolskih učiteljev in učiteljic. Rezultat so številna kvalitetna, strokovna in dobro obiskana izobraževanja Pionirskega doma na likovnem, znanstveno-umetniškem, filmskem in gledališkem področju.

Izobraževanja za gledališke pedagoge

Izobraževanje na gledališkem področju je potekalo skozi delavnice improvizacijskega gledališča v mednarodnem projektu sodelovanja Young theatre / Mlado gledališče, ki temelji na dolgoletni tradiciji poučevanja improvizacijskih tehnik v Pionirskem domu. Cilj izobraževanj je bila uporaba improvizacijskih tehnik za večje vključevanje mladih v gledališko umetnost ter s sodelovanjem med učitelji/pedagogi in gledališkimi profesionalci še obogatiti kulturne programe z mladimi za mlade. Intenzivne delavnice so v letu 2019 potekale 19. januarja 2019, 10 pedagoških ur, v prostorih Pionirskega doma. Delavnice se je udeležilo 43 mentorjev ter gledaliških profesionalcev.

Impro proces je potrebno vključiti v naše gledališko in šolsko delo, zato ker dokazujemo, da tako: se naučimo, da je neuspeh neizogiben del življenja ter kako le-tega uporabiti kot navdih in priložnost za učenje vzpostavimo dialog in utelesimo statusne razlike, enakost in razmerja moči mladini damo svoj glas se naučimo sprejemati sebe in druge spoznamo moč in podporo, ki nam jo daje skupina živimo gledališče in se igramo življenje

Izobraževanje za mentorje znanstvenega festivala

Namen izobraževanja je bil predstaviti osnove animiranega filma, saj je vstopnica za festival film, ki ga posnamejo otroci z mentorjem (eksperiment, ki se dotika rdeči niti festivala). V začetku so se udeleženci preko kratkega teoretičnega uvoda spoznali z osnovami animiranega filma in zakoni filmskega jezika. Delavnica je bila namenjena tudi tistim pedagogom, ki z izdelavo animiranega filma niso imeli predhodnih izkušenj. V primeru predhodnih znanj pa so lahko udeleženci pridobili dodatne tehnične, vsebinske in praktične napotke o tem kako animiran film učinkovito predstaviti učencem v razredu. Sledil je namreč praktični del, kjer so udeleženci skupaj pripravili zgodboris ter iz plastelina izdelali svoje animirane junake. Ko so bili liki in zgodba pripravljeni so udeleženci dobili napotke kako na svoje pametne telefone naložiti primerne aplikacije za izdelavo animiranega filma. Predstavili in preizkusili smo dva programa. Prvi, ki je namenjen izdelavi 2D risanih animiranih gifov (Animatic) ter drugi s pomočjo katerega lahko snemamo v tehniki stop-animacije (Stop motion studio). S pomočjo zadnjega smo posneli krajšo nekaj sekundno animacijo ter jo opremili tudi z zvokom. Ob koncu delavnice so si udeleženci s pomočjo aplikacije nastalo animacijo poslali na svoje elektronske naslove.

Delavnica je potekala sproščeno, udeleženci so bili željni znanja in so pokazali zanimanje za temo. Tisti ki so se z animacijo že srečevali so ob obisku delavnice izvedeli kako lahko določene stvari tehnično poenostavijo ter na kaj morajo biti pozorni pri samem animiranju. Ker gre pri animiranju za precej dolg proces je bil cilj predvsem da so udeleženci sposobni samostojno uporabljati program ter ga nato v okviru svojega predmeta čim bolj kreativno predstaviti učencem. Aplikaciji, ki smo ju uporabljali tekom delavnice sta na voljo brezplačno. Izobraževanje smo izvedli v sodelovanju z društvom Slon - Andrejo Goetz in Lene Lekše. Tri dni zaporedoma po tri pedagoške ure. Prvi dan so se delavnice udeležili 3 pedagogi, drugi dan 10 in tretji dan 5.

Izobraževanje za mentorje sodelujoče na Literarnem natečaju

Po zaključni prireditvi Literarnega natečaja Bodi pisatelj/pisateljica smo mentorjem ponudili možnost udeležbe na delavnicah kreativnega pisanja. Izobraževalno delavnico za mentorje tujih jezikov je letos vodila dr. Veronika Rot Gabrovec, lektorica na Oddelku za anglistiko in amerikanistiko na Filozofski fakulteti UL, udeležilo pa se je 13 mentorjev. Mentorje slovenskega jezika pa je tudi tokrat v svet pisane besede popeljala Marjetka Krapež, slovenistka na Gimnaziji Vič in žirantka natečaja. Izobraževanja se je letos udeležilo 10 mentoric. V okviru izobraževanja so mentorji dobili napotke, kako mlade usmerjati pred in med samim pisanjem ter kako jih spodbujati k ustvarjanju. Mentorjem z delavnicami nudimo dodatno izobraževanje in podporo pri vodenju in mentorstvu.

Izobraževanje za mentorje filmskih krožkov

V okviru mednarodnega filmskega festivala za otroke in mladostnike ZOOM smo letos pripravili delavnico, ki jo je vodil eden izmed selektorjev festivala – Sandi Skok. Zaradi širokega spektra področij, ki jih pokrivajo mentorji, ki so se udeležili delavnic, smo letos pripravili analizo filmov, ki so prispeli na natečaj. Mentorji so si ogledali filme slovenske in mednarodne produkcije, nato pa analizirani, komentirali in izmenjevali mnenja, dobili pa so tudi povratno informacijo selektorja. Delavnice se je udeležilo 9 mentorjev.

Izobraževanje likovnih pedagogov

Pomemben del likovnega festivala je tudi izobraževanje za mentorje, ki se zanje odvija v jeseni z začetkom festivala. To leto sta ga vodila vizualna umetnika in pedagoga javnega zavoda Nina Koželj in Boris Beja. Mentorjem smo predstavili tehniko »mavčnega tiska«, v obliki predavanja in tudi praktične delavnice. Boris Beja pa je s predavanjem Apropriacija; Ali je linorez še dovoljen na osnovnošolskih klopeh odprl široko polje na primerih, kako lahko linorez otrokom predstavimo na drugačen način in ne zgolj v materialu – linolej. Na izobraževanju smo se seznanili z novimi mentorji, ki na festivalu še niso sodelovali in smo jim ob druženju lahko še bolj podrobno razložili razpisano tematiko ter način dela.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost

Vsa izobraževanja so bila izvedena izjemno kakovostno, kar se je odražalo tudi pri evalvacijskih anketah, ki so pokazale zelo visoko stopnjo zadovoljstva udeležencev.

Na izobraževanja, ki so potekala že več let zapored, se praviloma vsaj polovica udeležencev vrača. Na izobraževanja, ki smo jih pripravili prvo leto, pa smo dobili predvsem pripombe glede trajanja (želeli bi si več ur, med vikendom,....).

b) Učinkovitost

V tem letu nismo za nobeno izobraževanje zaračunali kotizacije, v prihodnje pa bomo uvedli le-to. Na ta način bomo lažje pokrili stroške izobraževanj (honorarji predavateljev, materialni stroški).

c) Dostopnost

Izobraževanja smo poskušali terminsko prilagoditi udeležencem, zato smo jih kar nekaj (filmsko, naravoslovno, kreativno pisanje) umestili v čas festivala, ko so mentorji tako ali drugače že prisotni v Pionirskem domu.

3. Smernice za vnaprej

V prihodnje bomo izobraževanja časovno podaljšali in jih ponudili tudi dvakrat na leto – ob začetku šolskega leta in ob festivalu. Na ta način bodo mentorji, ki sodelujejo na naših festivalih, že na začetku leta dobili vpogled in smernice za ustvarjalne procese, ki ob koncu rezultirajo izdelek, s katerim se predstavijo na festivalih (slike, risbe, filmi, literarni prispevki, gledališke predstave, znanstveni poskusi).

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Udeleženci izobraževanj pridobijo predvsem drugačno izkušnjo – nova znanja, tehnike, metode, ki jim lahko pomagajo pri lastnem pedagoškem delu. Dodatna motivacija mentorjev je vsekakor sodelovanje na naših festivalih, zanima jih kako razviti kreativen proces z učenci, obenem pa poskrbeti za dober končni izdelek. Zato izobraževanja vsako leto ponujajo nove tehnike, metode in izkušnje predavateljev.

Foto: Iztok Amon

Foto: Iztok Amon

5 FESTIVALI

5.1 FESTIVAL ZNANOSTI HOKUS POKUS (9. – 11. januar 2019)

1. Vsebina

projekt Alreadymade umetnika Luka Savića v Mali dvorani (ki je bil na ogled od 7. do 17. januarja). Alreadymade je projekt, ki se nanaša na delo Marcela Duchampa z naslovom Kolo (1913). Ena izmed glavnih lastnosti Duchampovega kolesa je ne-funkcionalnost. V moji reinterpetaciji poskušam potencirati ne-funkcionalnost kolesa s tem, da dodam več ne funkcionalnosti (mehanična metla, ki pometa tla). Neuporabno pometanje metle naredi Duchampovo kolo še bolj neuporabno.

dopoldanske delavnice za osnovnošolce, na katerih je sodelovalo 548 otrok (od 9. do 11. januarja), kjer smo klonirali zelenjavo, izdelovali vremenske postaje in vlagomerje, spoznavali človeško telo skozi mikroskopiranje, s pomočjo tekočega dušika in kisika spreminjali oblike in vsebine predmetov, sestavljali robote in preizkušali njihovo uporabnost.

Delavnice so pripravili:

Rampa Lab/Kersnikova, Inštitut Jožef Stefan, umetnica in biologinja Špela Petrič, zavod Tehnoved, umetnika Luka Savič in Boris Beja, likovna pedagoginja Eva Jeraj.

izobraževanje za mentorje v izvedbi društva za izvajanje filmske vzgoje Slon (v dopoldanskem času od 9. do 11. januarja), na katerem so učitelji spoznali, kako s tablico ali telefonom posneti eksperiment in ga predstaviti v obliki filma.

Plesna predstava Alien Express v petek, 11. januarja, ob 18.00 v Festivalni dvorani

Duet avtorjev in plesalcev Žigana Krajnčana in Gašperja Kunška, raziskuje odnos med plesalcema ter vse kar se pojavi med njima kot posledica dveh nasprotij. Alien Express je predstava, ki gledalca razoroži in z njim ostane še dolgo po ogledu. Duet, trdno zasidran v poetično prijateljstvo, potuje med dvojnostjo in enostjo, odstranjuje prizemljene vzorce verbalnega komuniciranja in vnaša univerzalno komunikacijsko raven z namenom prikazati raznovrstnost načinov dožemanja in uravnavanja fizičnih akcije; ne glede na starost, politično, versko in nacionalno pripadnost, osebna načela in prepričanja. Spoznali boste svetlo in igrivo plat sodobnega plesa, saj plesalca povezujeta hip-hop, free-style in sodobni ples.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost

Festival je realiziral vse zastavljene cilje:

- omogočiti čim večjemu številu otrok sodelovanje na aktivnih delavnicah znanstvenih ustanov (na festivalu je bilo 700 otrok)
- spodbuditi ustvarjalnost in radovednost sodelujočih otrok (vse delavnice so bile aktivne, kjer so otroci preizkušali, opazovali, primerjali, izdelovali različne pripomočke),
- popularizirati znanost in zainteresirati širšo javnost (intermedijsko razstavo vizualnega umetnika Luke Savića je videlo 150 obiskovalcev; plesno predstavo ALien Express si je ogledalo 65 obiskovalcev.

b) Učinkovitost

Stroški festivala so bili enaki kot prejšnja leta. Udeleženci dopoldanskega programa (učitelji, šolski otroci) so bili izjemno zadovoljni, prav tako pedagogi-mentorji, ki so se udeležili izobraževanja za mentorje. Izvajalci delavnic so pohvalili brezhibno organizacijo.

c) Dostopnost

Festival je obiskalo 700 osnovnošolskih otrok. Bil je popolnoma brezplačen, v dopoldanskem času ga je lahko obiskala katerakoli skupina otrok iz vrtcev in OŠ iz Slovenije. Vsi, ki so se prijaviili pravočasno, so bili gosti festivala. Vsi ostali dogodki – interdisciplinarna razstava in petkova plesna dogodivščina so bili tudi brezplačni.

3. Smernice za vnaprej

Festival bo tudi v prihodnje ostal brezplačen. Učitelji ta dan beležijo kot naravoslovni dan in na tak način omogočijo otrokom brezplačen obisk dveh delavnic in se predstavijo z lastnim filmom, povezanim z eksperimentom na določeno temo. Prav tako bomo tudi v prihodnje izvedli **izobraževanje za mentorje**, saj smo letos zabeležili 18 mentoric/jev, kar je še enkrat več kot lani. Namen izobraževanja je bil predstaviti osnove animiranega filma. V začetku so se udeleženci preko kratkega teoretičnega uvoda spoznali z osnovami animiranega filma in zakoni filmskega jezika. Delavnica je bila namenjena tudi tistim pedagogom, ki z izdelavo animiranega filma niso imeli predhodnih izkušenj. Rdeča nit festivala ostaja povezovanje znanosti in umetnosti – tudi v prihodnje bomo povabili mednarodno priznanega umetnike/ico, da predstavijo otrokom svoj način povezovanja znanosti in umetnosti. Prav tako bo petek popoldan namenjen kulturnemu dogodku s priznanim, uveljavljenim izvajalcem, ki v svojih produkcijah povezuje znanost in umetnost.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Udeleženci – otroci OŠ šol in njihovi mentorji – spoznajo skozi določeno temo (letos ČLOVEŠKO TELO KOT STROJ) različne pristope h eksperimentiranju. Učitelji spoznajo nova društva, zavode, samostojne izvajalce, ki jih po navadi kasneje povabijo tudi na svojo šolo. Širša javnost spozna delo konceptualnega umetnika, ki pa je umeščeno v prostore Pionirskega doma in tako dobi drugačno dimenzijo. Umetnik v času razstavljanja predstavi svoje delo tako dopoldanskim organiziranim skupinam kot tudi popoldanskim obiskovalcem. Vprašalnik, ki sem ga ob koncu razdelila učiteljem/mentorjem je pokazal, da jim je vseč letošnja novost – namesto dveh kratkih delavnic so otroci ustvarjali na eni delavnici, ki pa je trajala 90 minut. Kot glavni razlog za obisk festivala navajajo program festivala, ki ponuja zanimive in raznolike aktivnosti, ki so zabavne saj otroci bolj uživajo v situacijah, ki niso tipično šolske. Prav tako jim je zelo všeč praktična naravnost delavnic, saj lahko takoj učitelji sami preizkusijo idejo v razredu.

5.2 PIONIRSKI IMPRO FEST

VODJA PROJEKTA: Urša Strehar Benčina

1. Vsebina

Tudi v letošnjem letu smo nadaljevali s polletnim nastopom gledališke improvizacije, kjer se je v dveh dneh, 5. in 6. februarja v Festivalni dvorani predstavila velika večina (vse, razen najmlajših) gledaliških skupin pod vodstvom vseh treh mentoric: Bjanke Kršmanc, Vesne Anđelković in Urše Strehar Benčina. Ker pa vedno želimo preseči zastavljeni format revijalnega nastopa, vse skupaj zavijemo v praznik improvizacije, kjer predstavimo naše glavno gledališko orodje drug drugemu in drugim obiskovalcem (večinoma staršem in prijateljem). Letos se je v torek predstavilo 6, v sredo pa 5 gledaliških skupin. Vsaka skupina je imela začetni pozdrav, oziroma predstavitev, nato pa še 2 ali 3 improvizirane prizore, ki so jih izbrali vnaprej, vendar so, kot vsako leto, ključno izhodiščno informacijo (kje se prizor igra, kakšen je odnos karakterjev, kaj je glavno izhodiščno čustvo prizora, in podobno) podali gledalci. Kot prejšnja leta, smo se poslužili sistema razporeditve od mlajših proti starejšim, oziroma od manj proti bolj izkušenim igralcem. To se je izkazalo za zelo koristno, saj tako občinstvo prejme lep vpogled, kako mladi razvijajo veščine ter napredujejo in rastejo skozi leta impro udejstvovanja. Glavne vrednote Improfesta so gotovo pogum, sproščenost, igrivost in sodelovanje, ki jih želimo spodbujati tudi v prihodnje.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost

Glavni cilj je tudi letos ostal povezovanje med člani različnih skupin gledališkega studia v Pionirskem domu, nastop pred bolj množično publiko ter priložnost za vpogled v delo drug

drugega. Razpored po starosti se je zelo dobro izkazal, čeprav se je letos to pokazalo tudi kot morebiten dvorezen meč, saj so bile nekatere starejše skupine pod velikim pritiskom ter se zato niso tako zelo izkazale, kot se znajo na vajah. Kljub temu pa je vsaka odrska izkušnja pomembna, zato sama takem nastopu ne pripisujem prav nič manjše vrednosti, celo obratno.

Smo pa tudi tokrat stremeli k sproščenosti, ki pomaga pri lažjem nastopanju na odru, v čemer so se tudi tokrat skupine odlično izkazale. Ker pa je pomembna veščina pri improvizaciji tudi soočanje z napakami, smo na evalvacijah posameznih skupin izpostavili tudi te in jih poskušali spremeniti v učne točke – kaj se lahko iz dane izkušnje naučimo in prenesemo na naslednjo podobno izkušnjo? Odzivi otrok so bili super, še posebej pa sem vesela tudi tega, kako zelo so navdušeni nad posameznimi bolj nadarjenimi, oziroma izrazitimi posamezniki, saj upam, da bo to služilo tudi kot motivacija za nadaljnje delo.

b) Učinkovitost

Dodatnih nastalih stroškov za materiale, razen uporabnine in priprave Festivalne dvorane, tehnika ter skromnejše pogostitve za nastopajoče, ni bilo, saj gre za dejavnost, ki ne potrebuje posebnih dodatnih pripomočkov. Želim si, da še bolj učinkovito izkoristimo/uporabimo Festivalno dvorano, saj ni najbolj prijazna za improviziran nastop otrok. Tehnična služba Pionirskega doma sicer poskrbi za ozvočenje, a žal dvorana, takšna kot je, v vsakem primeru predstavlja konkreten izziv za improviziran nastop mladih. Tudi improvizatorju z veseljem pričakujemo novo Gledališko dvorano.

c) Dostopnost

Prireditve v dveh dneh se je izkazala kot zelo dobra rešitev, saj so dogodki tako krajši, mladi igralci in gledalci pa veliko bolj zbrani. Končno število obiskovalcev, je bilo v dveh dneh okrog 150, nastopalo pa je 69 otrok in mladih.

3. Smernice za vnaprej

Po začetku novega šolskega leta se bomo z otroki odločili, kako želimo oplemenititi in nadgraditi naslednji Improfest. Glede na to, da je večina otrok, ki obiskuje gledališko dejavnost, pri nas več let, bomo povprašali tudi mlade udeležence, kaj si od Improfesta želijo sami. Mentorice si v prihodnjih izvedbah Improfesta želimo, da so mladi še bolj sproščeni in še bolj sproščeno pri izražanju uporabljajo svoje telo, ter predvsem, da udeleženci in občinstvo razumejo, kako velik izziv predstavlja improvizirano nastopanje. Še več pozornosti bo tako namenjeno pripravi »okvirja«, oziroma formata prireditve, znotraj katerega lahko posamezne improvizirane stvaritve in prizori še bolj zasijejo.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Improfest vsako leto ponudi mladim pomembno gledališko izkušnjo nastopanja v Festivalni dvorani ter na enem mestu združi več skupin, ki se sicer ne bi srečale. Ustvarjanje skupnosti je eden pomembnejših ciljev Pionirskega doma, še posebno gledališke dejavnosti, kjer je sodelovanje ključnega pomena za ustvarjanje. Zavedanje, da se improviziranih izzivov lotevajo tudi drugi, pomaga pri premagovanju strahu pri nastopanju, obenem pa ponuja navdih in spodbudo pri lastnem delu - še posebno stimulativen so uspešni nastopi, torej nastopi, kjer mladi kljub tremi ohranjajo, ali še povečajo glasnost govora, so telesno izrazni in energijsko močno prisotni ter ustvarijo še zanimivo in privlačno zgodbo. V vajah, ki sledijo Improfestu, mladi namreč pogosto z navdušenjem pripovedujejo o njihovih najljubših skupinah in prizorih z Improfesta, ter se tudi sami želijo preizkusiti v izzivih, ki so si jih določile druge skupine. Prav navdihovanje drug drugega in spodbuda za nadaljnje delo, pa je poleg izkušnje sproščenega nastopanja pred množično publiko, tisto, kar je pri Improfestu najpomembnejše.

Tudi za mentorice to ostaja lepa priložnost vpogleda v delo druga druge - ne glede na to, da namreč njihovi programi niso identični, so glavna sporočila gotovo enaka in prav to je tisto, kar si želimo vzdrževati - potrpežljivo, vztrajno, sproščeno, igrivo delo z otroki, pri katerem najprej poskrbimo za razvoj otroka kot posameznika z unikatnimi predispozicijami in lastnim

notranjim svetom, nato pa z gledališkimi igrami in sredstvi te predispozicije nagradimo in povežemo v skupnost, ki jo družijo ljubezen do izražanja in igranja.

5.3 LITERARNI NATEČAJ BODI PISATELJ/BODI PISATELJICA

1. Vsebina

V šolskem letu 2018/19 smo izvedli že 6. literarni natečaj, na katerega so se tudi letos mladi literati odlično odzvali. Razpis je bil objavljen na spletni strani Pionirskega doma, mentorje pa smo obveščali tudi prek elektronske pošte, javnih medijev in spletnih kanalov.

Na natečaj je prispelo 160 literarnih del (61 iz druge triade ter 99 iz tretje triade), ki jih je ocenjevala žirija v sestavi: Jane Kolarič, pisateljice in članice DSP, dr. Aksinije Kermauner, pisateljice in članice DSP ter Marjetke Krapež, slovenistke na Gimnaziji Vič. Sodelujočim je pomagalo 62 mentorjev.

Mlade pisateljice in pisatelji so v svojih literarnih zapisih morali uporabiti enega izmed treh literarnih predlog, ki jih je letos pripravil Bojan Martinec.

Besedila, ki so prispela na natečaj, se na eni strani lotevajo zelo resnih tem, kot je vsesplošno stanje v današnjem svetu, med vrstniško nasilje, depresija, samomori, po drugi strani pa so mladi literati na iskren in izredno pretanjen način uspeli zapisati in prikazati ne le teh zgodb, temveč tudi tiste, ki so bolj pozitivne in navdihujoče. Kot so se strinjali člani žirij, so sodelujoči znova dokazali, da so zrcalo družbe, da se jih tudi v teh zgodbah dotika svet, v katerem živijo, članice žirije pa so hvaležne tudi za to, da so si drznili in upali pisati o zakritih in premalo slišanih temah.

Kriteriji za ocenjevanje vsebujejo elemente ocenjevanja, s katerimi omogočamo objektivno ocenjevanje in vrednotenje prispevkov (vsebinska izvirnost, jezikovna pravilnost, besedišče, vezljivost in gradbeni učinki, inovativnost v slogu).

Zaključna prireditev je potekala 14. februarja 2019 v Festivalni dvorani, na kateri so bili razglašeni zmagovalci v posamezni kategoriji, prav tako pa so bila podeljena priznanja za posebne omembe. Letos smo prvič podelili tudi posebna priznanja za izjemno mentorsko delo in s tem nagradili mentorice, ki so letos sodelovali in vodili mlade ustvarjalce in ustvarjalce pri njihovem pisanju. Prireditev je vključevala branje nagrajenih del, ki so jih mladi literati lahko slišali iz ust dramskih igralcev – Marinke Štern in Daria Varge.

Tudi letos smo vsem sodelujočim kot tudi njihovim mentorjem ponudili možnost udeležbe na delavnicah, ki so potekale po zaključni prireditvi. Izobraževalno delavnico za mentorje je vodila Marjetka Krapež, udeležilo pa se je 10 mentorjev. Sodelujoči osnovno- in srednješolci, ki so sodelovali tudi na natečaju v tujih jezikih so se lahko udeležili delavnice gledališke improvizacije, scenaristične delavnice ter delavnice animiranega filma. Tukaj je bilo sodelujočih več kot 30.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Literarni natečaj v tujem jeziku je zelo pomemben korak v smer razvijanja in negovanja ustvarjalnih in literarnih kompetenc mladih, kar se je znova pokazalo v odzivu na sam natečaj. Veseli nas velik odziv osnovnošolcev.

Predvsem nas znova veseli tudi odličen odziv na udeležbo na delavnicah, saj so bili tako mentorji kot otroci in mladostniki nad njimi navdušeni, prav tako pa so izrazili željo po več takih delavnicah.

b) Učinkovitost

Udeležba na Literarnem natečaju je brezplačna. Podelili smo simbolične nagrade – knjiga ter vrečko in zvezek, mentorji pa so prejeli rokovnike Pionirskega doma. V mesecu juniju pa je izšel zbornik del, v katerem so objavljeni vsi nagrajeni prispevki.

c) Dostopnost

Na natečaju že vrsto let sodelujejo šole iz celotne Slovenije. Od skupno 160 prejetih del smo iz območja Ljubljane prejeli 7 del iz druge triade in 14 iz tretje. Večje število literarnih del pa so letos poslali iz OŠ Žiri.

3. Smernice za vnaprej

Zastavljen cilj je bil dosežen, natečaj smo znova nadgradili z uspešnimi delavnicami za mentorje in sodelujoče literate po prireditvi. Glede na odzive mentorjev, ki smo jih pridobili s pomočjo ankete, načrtujemo izobraževalno delavnico za mentorje že v jeseni, ko bodo mentorji svoje učence pričeli pripravljati na natečaj. S tem jim želimo ponuditi dodatno izobraževanje in podporo pri vodenju in mentorstvu.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

Natečaj omogoča mladim, da se izrazijo preko pisane besede, nagrajenci pa lahko svoja dela slišijo tudi iz ust dramskih igralcev. Udeleženci delavnic za mentorje pa pridobijo napotke za delo z mladimi in širijo svoje znanje.

5.4 LITERARNI NATEČAJ V TUJEM JEZIKU ZA SREDNJEŠOLCE IN OSNOVNOŠOLCE 3. TRIADE (ANGLEŠČINA, NEMŠČINA, FRANCOŠČINA, ITALIJANŠČINA)

1. Vsebina

Oddelek za tuje jezike in kulture Pionirskega doma je v letu 2019 izvedel 5. literarni natečaj za osnovnošolce tretje triade v angleškem in nemškem jeziku ter srednješolce v angleškem, nemškem jeziku, francoskem in italijanskem jeziku. Literarno udejstvovanje mladih predstavlja enega izmed temeljev izobraževanja mladih na kulturnem področju, obenem pa smo jim z natečajem v tujem jeziku ponudili možnost in priložnost, da pokažejo svoje jezikovne kompetence, prav tako pa tudi zmožnosti in spretnosti literarnega izražanja v tujem jeziku. Vsekakor gre za pomemben del udejstvovanja mladih nadebudnih literatov, kar vsako leto znova potrjuje tudi sodelujoči mentorji s pohvalami in pobudami za ohranitev natečaja.

Razpis za natečaj je bil objavljen na spletni strani Pionirskega doma, prav tako pa smo za pomoč pri distribuciji razpisa prosili naše partnerje (British Council, Goethe Institut, IATEFL Slovenia, Francoski inštitut idr.).

Prejeli smo 84 literarnih del iz 39 osnovnih in srednjih šol iz vse Slovenije, in sicer v angleškem in nemškem jeziku. Pri tem je sodelujočim pomagalo skupno skoraj 40 mentorjev in mentoric. Mlade pisateljice in pisatelji so v svojih literarnih zapisih morali uporabiti enega izmed treh odlomkov v tujem jeziku, in sicer smo letos izbrali odlomke iz velikih del angleške in nemške književnosti.

Besedila, ki so prispela na natečaj, se na eni strani lotevajo zelo resnih tem, kot je vsesplošno stanje v današnjem svetu, medvrstniško nasilje, depresija, samomori, po drugi strani pa so mladi literati na iskren in izredno pretanjen način uspeli zapisati in prikazati ne le teh zgodb, temveč tudi tiste, ki so bolj pozitivne in navdihujoče. Kot so se strinjali člani žirij, so sodelujoči znova dokazali, da so zrcalo družbe, da se jih tudi v teh zgodbah dotika svet, v katerem živijo, žirije pa so hvaležne tudi za to, da so si drznili in upali pisati o zakritih in premalo slišanih temah.

Kriteriji za ocenjevanje vsebujejo elemente ocenjevanja, s katerimi omogočamo objektivno ocenjevanje in vrednotenje prispevkov. Prispevke so ocenjevale komisije za posamezni jezik. K sodelovanju smo povabili tudi zunanje ocenjevalce z referencami z literarnega in

strokovnega jezikovnega področja:

NEMŠČINA:

- Jasna Šebez, profesorica angleškega in nemškega jezika v Pionirskem domu ter prevajalka
- Vera Forsthuber, profesorica nemškega jezika v Pionirskem domu ter uradna izpraševalka za izpite Goethe Instituta
- Katharina Andraschke, lektorica za nemški jezik v Pionirskem domu, prevajalka

ANGLEŠČINA:

- Jasna Šebez, profesorica angleškega in nemškega jezika v Pionirskem domu ter prevajalka
- dr. Tamara Fabjančič, profesorica in koordinatorica angleškega jezika v Pionirskem domu ter doktorica znanosti s področja angleškega jezika

Zaključna prireditev je potekala 14. februarja 2019 v Festivalni dvorani, na kateri so bili razglašeni zmagovalci v posamezni kategoriji (OŠ in SŠ), prav tako pa so bila podeljena priznanja za posebne omembe. Letos smo prvič podelili tudi posebna priznanja za izjemno mentorsko delo in s tem nagradili tudi nekatere mentorje in mentorice, ki so letos sodelovali in vodili mlade ustvarjalce in ustvarjalce pri njihovem pisanju.

Sama prireditev je vključevala branje nagrajenih del v izvirniku. K sodelovanju so bili povabljeni tudi priznani slovenski igralci ter tuji gostje, ki imajo posebne zasluge pri promociji svojega jezika tako preko različnih kulturnih organizacij kot pri sodelovanju v kulturnih in gledaliških projektih v tuje jeziku. Nagrajene prispevke v nemškem jeziku je tudi letos bral gospod Uwe Reissig, direktor Goethe Instituta v Ljubljani, odlomke v angleškem jeziku pa predstavnica Britanskega sveta v Ljubljani Sophie Burton.

Tudi letos smo vsem sodelujočim kot tudi njihovim mentorjem ponudili možnost udeležbe na delavnicah, ki so potekale po zaključni prireditvi. Izobraževalno delavnico za mentorje je letos vodila dr. Veronika Rot Gabrovec, lektorica na Oddelku za anglistiko in amerikanistiko na Filozofski fakulteti UL, udeležilo pa se je je 13 mentorjev. Sodelujoči osnovno- in srednješolci so se lahko udeležili delavnice gledališke improvizacije, scenaristične delavnice ter delavnice animiranega filma. Tukaj je bilo sodelujočih več kot 30.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Literarni natečaj v tujem jeziku je zelo pomemben korak v smer razvijanja in negovanja ustvarjalnih in literarnih kompetenc mladih, kar se je znova pokazalo v odzivu na sam natečaj. Veseli nas velik odziv osnovnošolcev.

Predvsem nas znova veseli tudi odličen odziv na udeležbo na delavnicah, saj so bili tako mentorji kot otroci in mladostniki nad njimi navdušeni, prav tako pa so izrazili željo po več takih delavnicah.

b) Učinkovitost

Kotizacije za literarni natečaj ni bilo. Podelili smo knjižne nagrade ter nagrade Pionirskega doma (vrečka, koledar). Ker gre zdaj že za uveljavljen natečaj, katerega sestavni del je tudi podelitev nagrad ter simboličen prispevek v obliki honorarja zunanjim sodelavcem v komisiji, bi veljalo razmisliti o dodatnem fondu oz. sodelovanju več različnih sponzorjev.

c) Dostopnost

Na natečaju so sodelovale šole iz vseh območij Slovenije (od Lendave do Nove Gorice). Vsekakor smo veseli, da je sodelovanje vseslovensko in ne le regionalno omejeno, saj to potrjuje, da je sam natečaj segel dovolj daleč in da imamo dobre kanale za obveščanje in distribucijo. Letos smo celo dobili prispevek iz Nemčije.

Sodelujoče šole iz območja Ljubljane: 3

Sodelujoče šole izven območja Ljubljane: 36

Sodelujoče šole iz tujine: 1 (Frankfurt, Nemčija)

3. Smernice za vnaprej

Zastavljen cilj je bil dosežen, natečaj smo znova nadgradili z uspešnimi delavnicami za mentorje in sodelujoče literate po prireditvi. Vsekakor se bomo potrudili, da zadostimo povpraševanju mentorjev in mentoric, ki vsako leto znova dajo pobude za ohranitev in tudi širitev natečaja, veseli pa smo tudi odziva širše javnosti.

Glede na odzive mentorjev, ki smo jih pridobili s pomočjo ankete, načrtujemo izobraževalno delavnico za mentorje že v jeseni, ko bodo mentorji svoje učence in dijake pričeli pripravljati na natečaj. S tem jim želimo ponuditi dodatno izobraževanje in podporo pri vodenju in mentorstvu.

5.5 MEDNARODNI FILMSKI FESTIVAL ZOOM.12 (20. – 22. marec 2019)

VODJA PROJEKTA: Vesna Tripković

1. Vsebina

V petek, 22. marca 2019 smo v Festivalni dvorani v Ljubljani podelili klape mladim ustvarjalcem, ki so se s svojimi filmskimi prispevki v tej sezoni najbolj izkazali. Nagrade, ki spodbujajo radovednost in ustvarjalnost ter nagrajujejo zrelost in izvirnost so podelili igralka Pia Zemljič, režiserka Špela Čadež in režiser Darko Štante.

ZOOM.13 je potekal od srede, 20. do petka 22. marca 2019 v prostorih Pionirskega doma. Festival je obsegal filmske delavnice, delavnico za mentorje, projekcije filmov tekmovalnega programa (slovenske in mednarodne sekcije) ter zaključno prireditev na kateri smo podelili klape najboljšim mladim filmarjem.

Na festival smo prejeli skupno 500 filmov iz 69 držav iz celega sveta, kar dokazuje, da je filmski festival Pionirskega doma postal ena izmed pomembnih platform otroški in mladinske umetnosti v srednjeevropski regiji. V ožji izbor smo tako s selektorji festivala - filmskim pedagogom Sandijem Skokom, pedagoginjo animiranih filmov Andrejo Goetz in Mojco Čampa - uvrstili 71 filmov iz Slovenije ter 456 iz tujine. Med prijavljenimi še vedno prevladujejo filmi, ki zajemajo medsebojne odnose, opozarjajo na osamljenost in izključenost iz družbe, socialne probleme v družini ter stiske, ki jih v sodobnem svetu doživljajo mladi. Otroški pogled na svet je najpogosteje prikazan z animacijo, se pa mladi lotevajo tudi igranih filmov. Prispeli so filmi vseh žanrov od igranih, animiranih, dokumentarnih ter eksperimentalnih.

Na letošnji festival smo prejeli prijave iz različnih osnovnih in srednjih šol ter sorodnih ustanov in filmskih klubov: Gledališko društvo AVIS, Mladinski dom Celovec, Društvo 2 koluta, Društvo Slon, Filmsko društvo Nina film, Zavod DaGiba, Kulturno društvo Nebo, Produkcija Laute, Film Factory, LUKSUZ PRODUKCIJA - Društvo zaveznikov mehkega pristanka in Mad about film.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Uvod v festivalsko dogajanje smo naredili z okroglo mizo, na kateri so člani žirije predvsem poudarila razliko v kvaliteti filmov, ki prihajajo iz tujine. Čeprav tehnologija danes omogoča z minimalnimi sredstvi izraziti filmsko ustvarjalnost, žirantje opažajo, da je v slovenskih filmih še vedno premalo dobrih idej in realizacije. Delo z mentorji je nujno potrebno.

Mladi filmarji so se nato lahko preizkusili na 3 različnih delavnicah iz področja filmske vzgoje, ki so jih vodili priznani ustvarjalci. Med 10. in 12. 30 uro so tako potekale delavnice filmske igre (vodila jih je Irena Kovačević), scenaristike (vodila Maja Križnik), ter delavnico animiranega filma (društvo Slon).

V letošnjem letu smo v okviru programa filmskega festivala pripravili tudi izobraževanje za mentorje, ki ga je vodil selektor Sandi Skok.

b) Učinkovitost

Delavnice in projekcije filmov so bile za udeležence brezplačne, zaključni dogodek je bil odprt za širšo javnost. Festival je sofinanciran s strani Mestne občine Ljubljana.

c) Dostopnost

Na festivalu smo v sklopu projekcij predvajali prispelle filme ter tekmovalni program slovenske sekcije in 2 sklopa filmov, ki so jih selektorji uvrstili v mednarodni tekmovalni program. Delavnic se je udeležilo 68 otrok in mentorjev, na popoldanskih projekcijah pa smo gostili skupno 250 avtorjev in obiskovalcev, zaključne prireditve pa se je udeležilo 40 obiskovalcev.

S filmskimi prispevki so se festivala udeležile različne šole: OŠ Veliki Gaber, OŠ Majde Vrhovnik, OŠ Most na Soči, OŠ Gornja Radgona, OŠ Vižmarje-Brod, OŠ Brezovica pri Ljubljani, OŠ Gorišnica, OŠ Jožeta Moškriča, OŠ Maksa Pečarja, Srednja vzgojiteljska šola in gimnazija Ljubljana, Srednja šola Slovenska Bistrica.

Opazamo, da število prijav prejetih s strani mladih, ki se s filmsko ustvarjenem ukvarjajo sami. Kvaliteta končnih izdelkov se zaradi hitrega razvoja tehnologije in dostopnosti povečuje. Skozi filmsko ustvarjanje pa mladi spoznavajo, da pogosto na določenih področjih potrebujejo pomoč vrstnikov oziroma mentorjev.

3. Smernice za vnaprej

Tudi v prihodnji ediciji bomo ponudili delavnice za otroke, izobraževanje za mentorje pa bomo dopolnili z vsebinami, kako otrokom približati filmsko vzgojo ter na konkretnih primerih analizirali filme, ki jih danes ustvarjajo mladi. Pomembno je namreč, da imajo tudi mentorji ustrezno znanje, saj so prav oni tisti, ki usmerjajo, podpirajo in širijo filmsko umetnost med mladimi. Pomembno je, da se med seboj povezujejo, delijo mnenja in izkušnje, zato želimo, da se delavnic udeležijo v čim večjem številu.

Razpis za delavnice (termine in krajšo vsebino) bomo v prihodnje objavili že v mesecu avgustu, ko pedagogi pripravljajo letne plane.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Mednarodni filmski festival za otroke in mladostnike ZOOM je letos že tretjič potekal v mednarodni različici. Namenjen je spodbujanju izobraževanja mladih na področju filmskega ustvarjanja. Na festivalu se srečajo mladi, si izmenjajo izkušnje in si ogledajo kako filme delajo njihovi sovrstniki. Na projekcijah avtorji filmov dobijo povratno informacijo članov žirije in selektorja festivala, saj so predvajani vsi prispeli filmi. Mladi se lahko udeležijo delavnic, okrogle mize in projekcij filmov tekmovalnega programa. V dvodnevem festivalskem dogajanju dobijo udeleženci priložnost, da pokažejo svoj film in hkrati vidijo dela drugih mladih režiserjev.

Najboljšim ustvarjalcem otroških in mladinskih filmov v slovenski in mednarodni sekciji smo podelili filmske klape in denarne nagrade. Vsi avtorji filmov pa prejmejo potrdila o udeležbi.

5.6 17. OTROŠKI FESTIVAL GLEDALIŠKIH SANJ 2018 (1. – 14. april 2019)

VODJA PROJEKTA: Bjanka Kršmanc

1. Vsebina

Tudi 17. Otroški festival gledaliških sanj je pod svojim okriljem dva tedna v Festivalni dvorani združeval mlade gledališke igralce in njihove vrstnike, ki so obarvali Pionirski dom v barve gledališča. V devetih dneh se je zvrstilo 56 gledaliških predstav, ki so združevale tako različne gledališke tehnike, kot tudi ples, lutke, senčno gledališče, petje in druge umetnostne zvrsti. Vsi, ki so se na festival prijavi, so se tudi predstavili na velikem odru Festivalne dvorane pred številnim občinstvom iz različnih vrtcev in osnovnih šol. Letošnja zasedba žirije je bila enaka kot lansko leto: predsednica žirije dramaturginja Staša Prah, dramski igralec

SNG Drame Klemen Janežič in plesalka in koreografinja Nina Pertot Weis. V vlogi dodatne članice žirije pa je nastopila gledališka pedagoginja Pionirskega doma Urša Strehar Benčina, ki je vsem skupinam posredovala povratne informacije v obliki improvizacijskih vaj, s katerimi lahko oplemenitijo svoje delo pri pripravi predstav in nadgradijo ustvarjalni proces. Po lanski uspešni spremembi, ko so pogovori z žirijo potekali vsak dan festivala v obliki »hitrih zmenkov«, oziroma pogovorov posameznih mentorjev s posameznim članom žirije, smo to ohranili tudi letos.

S Sanjki so bile kot običajno nagrajene 4 predstave, podeljene so bile 3 posebne nagrade za mentorsko delo in nagrade za najbolj obetavne igralce, ki sta jih poleg žirije podelila tudi znana mlada igralca, Nina Ivanišin in Vito Weiss. Prvič pa smo izvedli tudi dramski natečaj »Dramo zganjat'«, kjer je žirija v zasedbi Maše Pfeifer (kritičarka in umetnica), Staše Prah (dramaturginja), Eve Nine Lampič (režiserka) in Urše Strehar Benčina (gledališka pedagoginja) izbrala besedilo, ki je skupaj z nekaterimi izbranimi avtorskimi besedili iz prejšnjih let festivala, izšla v novi dramski zbirki Pionirskega doma »Gledališke sanje«. Nagrado je prejel Jernej Škofca (sicer star znanec festivala, ki je že dvakrat prejel nagrado za najbolj obetavnega igralca na festivalu) za svoje besedilo Polž.

Nagrade za najboljše na festivalu so nam prijazno donirale priznane profesionalne gledališke ustanove (SNG Drama Ljubljana, Mestno gledališče ljubljansko, Lutkovno gledališče Ljubljana, Šentjakobsko gledališče in Slovensko mladinsko gledališče). Največja posebnost letošnjega festivala pa je bil gotovo preplet z evropskim projektom sodelovanja Mladi gledališče, katerega nosilec je Pionirski dom. Zadnji dan festivala je namreč potekal Impro dan, kjer so mesto na odru Festivalne dvorane dobili mladi improvizatorji in tako po vzoru Improfesta, predstavili svoje improvizirane kreacije. Tudi letošnja zaključna prireditve je bila še oplemenitena in nadgrajena z obiskom mednarodnih gostov: ob času zaključne prireditve festivala je namreč potekal tudi zaključni vikend projekta, ko so Pionirski dom obiskali partnerji iz Romunije, Poljske in Srbije, obenem pa tudi člani širše mreže, ki smo jo ustvarili: posamezniki iz Hrvaške, Črne gore, Češke, Slovaške ter Makedonije.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost

Glavni cilji festivala so bili tudi tokrat doseženi - sproščeno in igrivo vzdušje, ki pomaga tudi pri bolj pogumnem in odločnem nastopu skupin, spoštljiv in profesionalen odnos cele organizacijske ekipe do otroških skupin in mladih igralcev in obratno ter ustvarjanje skupnosti posameznikov in skupin, ki podpirajo drug drugega in skupaj ustvarjajo in živijo gledališče. Gledalci so tudi tokrat nudili podporo nastopajočim ter z ogledom predstav urili svoje kritično oko in estetsko presojo. Posebnost letošnjega festivala pa je bil gotovo zadnji, Impro dan, ki je bil letos namenjen improviziranim prizorom in formatom. V maratonski, 6 ur trajajoči impro prireditvi se je predstavilo 21 skupin, ki so prišle iz različnih delov Slovenije, imeli pa smo tudi skupino najmlajših improvizatorjev iz vrtca Jelka, nastop upokojenk iz ZPM Moste ter impro nastop, kjer so se predstavili igralca Voranc Boh in Klemen Janežič ter predsednica Društva za kulturo in izobraževanje Impro Mistral Majer. Praznik improvizacije je bil namenjen zaključku in kronanju projekta povezovanja Mlado gledališče, potekal pa je v neverjetno sproščeni in navdušenem vzdušju, ki je omogočal mladim, da so se na odru Festivalne dvorane počutili še dodatno okrepljeni in pogumni.

Nasploh je bila letošnja izvedba festivala ekstremna v različnih pogledih - veliko število predstav, mednarodno občinstvo, izvedba dramskega natečaja »Dramo zganjat'«, prvi Impro dan, ipd. Organizacijski zalogaj je bil precejšen, a smo v največji možni meri zastavljeni program izpeljali, kot je bilo načrtovano ter ob tem ohranjali pomemben topel in ljubeč duh festivala, ki zaokroži vse aktivnosti s pozitivno atmosfero in občutkom pripadnosti.

b) Učinkovitost

Kotizacija za festival je kot vsako leto znašala 100 € na skupino, festival pa je bil kot vsako leto delno sofinanciran tudi s strani Mestne občine Ljubljana. S sredstvi iz kotizacije pokrijemo predvsem malice, jogurte in jabolka ter sodelovanje zunanjih sodelavcev pri organizaciji festivala. Nagrade za festival prispevajo kulturne institucije kot donacijo, v

letošnjem letu pa smo dodali tudi nekaj nagrad za najboljše improvizirane stvaritve, ki pa so bile prav tako donacija s strani impro kolektivov (Banda Ferdamana, Iglu in Društvo Impro). Nekaj finančnega vložka za Impro dan in zaključno prireditev je šlo tudi iz sredstev evropskega projekta, s čimer smo poskrbeli tudi za dodatna gradiva (npr. knjižice Go theatre yourself, priročniki).

c) Dostopnost

Na festivalu se je tokrat predstavilo 56 gledaliških skupin. Vse skupaj je nastopilo okrog 840 igralcev, predstave pa si je ogledalo več kot 10000 obiskovalcev. Obiskovalci so bili otroci iz vrtcev in osnovnih šol, kot vsako leto pa je prišlo na ogled tudi nekaj staršev ali sorodnikov nastopajočih ter nekateri predstavniki šol.

3. Smernice za vnaprej

Glavne smernice organizacije festivala ostajajo vsako leto podobne - ohranjati gladko in tekoče organizacijsko delo, ohranjati podporo mentorjem in skupinam ter predvsem poskrbeti za dodatno izobraževanje mentorjev in mentorice. Prav izobraževanja so namreč ta, ki še bolj povežejo mentorice in organizacijsko ekipo - veliko pomeni tudi to, da sta dve od izvajalk izobraževanja tudi v žiriji, saj sta s tem lahko spremljali napredek posameznih skupin pod vodstvom mentorja/ice, ki se je udeležila izobraževanja. Ohranjati in vzdrževati podporo mentorjem/icom tudi med samim šolskim letom, jim ponuditi orodja za lažji doseg ciljev ter nenazadnje, omogočiti prostor povezovanja ljudem, ki imajo podobne pogoje in težave ter s tem spodbuditi tudi medsebojno pomoč, so glavni cilji, ki jim želimo slediti za še bolj kontinuirano in reflektirano delo z osnovnošolskimi gledališkimi skupinami.

Tudi v prihodnje bomo ohranili Impro dan, saj si želimo spodbujati razvoj improviziranega gledališča ter se predvsem izmojstriti v organizaciji impro dogodka na tak način, da so vsi udeleženi in nastopajoči izpostavljeni v najboljši možni luči.

4. Kaj udeleženelec programa pridobi od le-lega

Sedemnajsti Otroški festival gledaliških sanj je bil gotovo festival presežkov. Ne samo, da se je na odru Festivalne dvorane odvilo kar 56 predstav, festival smo razširili z Impro dnevom in ga oplemenitili z mednarodnim pečatom, dodali smo dramski natečaj in pripravili še eno izjemno zaključno prireditev (kjer so na primer v čast naših projektnih partnerjev glavno vlogo nosili Nikola Tesla, Marie Curie in Grof Drakula). Prav občutek za podrobnosti in piljenje posameznih organizacijskih, vodstvenih in umetniških podrobnosti festivala je tisto, kar si še želimo razvijati in nadgrajevati.

Kot vsako leto, nam je spet uspelo pripraviti pravi praznik gledališke umetnosti, kjer gre predvsem za veselje do življenja, ustvarjanja in igranja - tako v otroškem, igrivem smislu, kot tudi v smislu prevzemanja različnih vlog, preigravanja različnih življenjskih situacij in nasploh razvijanju odnosa do življenja skozi gledališko umetnost. Obenem pa s posvečenim odnosom do umetnosti in s spoštljivim odnosom do udeležencev ustvarjamo atmosfero pomembnosti - da so prav vsi, ki se udeležijo festivala, del nečesa večjega, pomembnega, skupnega. Prav vezi so namreč tiste, ki jih festival želi stakati čim več - od povezav med posameznimi skupinami in mentorji, do povezav med skupinami, posamezniki in mentorji s Pionirskim domom.

Prav vez, ki se vzpostavlja med Pionirskim domom (oziroma organizacijsko ekipo ter žirijo) in mentoricami je zlata in tista, ki jo želimo plesti in utrjevati še naprej – vpogled v zgodbe mentorice, ki so poleg gledaliških pedagoginj tu tudi pogosto v ogromno drugih vlogah (od zagovornic otrok, mam, socialnih delavk, psihologinj, do kostumografk in scenskih mojstric), so izjemno dragocene, saj šele tako vidimo, s katerimi zapleti je začinjena pot tistih, ki se z umetnostjo ukvarjajo v vzgojno-izobraževalnih ustanovah in kako jim pri tem nuditi čim večjo oporo in pomoč. Prav zato smo še toliko bolj ponosni na naše impro izobraževanje - na Impro dnevu se je namreč pokazalo, kako pogumne so lahko mentorice in mentorji ter kako veliko prostora ponuja improvizirano gledališče kot orodje pri raziskovanju in ustvarjanju gledališča in predvsem pri procesih učenja. Neverjetno vrednost je imel impro nastop osnovnošolcev iz OŠ Srečka Kosovela Sežane, kjer je učiteljica kemije in redna udeleženka

naših izobraževanj, Tanja Pangerc Žnidaršič, pripravila in skupaj s skupino predstavila impro vaje, ki jih je oplemenitila s kemijskimi vsebinami. Zame, kot za mentorico ter tudi za ostale mentorje, je to neprecenljivo, saj je prav to glavni smisel impro izobraževanja - da nekdo nadgradi impro znanje s svojimi znanji in jim prida nov okvir. Podobno izjemen je bil tudi nastop otrok iz skupine Mavrica iz vrtca Jelka, kjer se je pokazalo, kaj lahko vse doseže motiviran mentor, ki zna motivirati svoje otroke. Vrtčevski nastop je tudi pokazal, da so najmlajši najbolj pristni odrski ustvarjalci in da v nekaterih primerih zmorejo še več, kot njihovi starejši impro vrstniki.

Še naprej tako poskušamo in bomo poskušali ostati prostor, ki pokaže gledališče v topli in igrivi luči - izkušnja mora biti tako za gledalce, kot tudi za igralce, sproščena, prijetna in igriva. Obenem pa bomo še naprej spodbujali in z različnimi orodji, pripomočki in oporami krepili vse mentorje in mentorice, saj je vedno bolj jasno, da mora biti najprej odprt, pogumen, sproščen, samosvoj ter navdušen mentor, da lahko to prenese naprej na mlade.

5.7 12. GLASBENI FESTIVAL OSNOVNIH IN SREDNJIH ŠOL (27. marec 2019)

VODJA PROJEKTA: Andrej Pekarovič

1. Vsebina

Glasbeni festival Pionirskega doma v Ljubljani je vsakoletna prireditev, ki omogoča mladim in neuveljavljenim posameznikom in skupinam slovenskih osnovnih in srednjih šol, da nastopijo pred občinstvom vrstnikov in starejših ter jim predstavijo svoje izvajanje, kot tudi avtorsko glasbeno ustvarjanje.

V dvanajstih letih Glasbenega festivala Pionirskega doma v Ljubljani smo lahko na odru Festivalne dvorane spremljali množico mladih glasbenih ustvarjalcev in izvajalcev. Za večino je bil nastop na Glasbenem festivalu Pionirskega doma prvo srečanje z odrom in občinstvom, za mnoge pa tudi prva postaja na glasbeni poti, po kateri še vedno stopajo.

Zopet so nas odlični glasbeniki in poznavalci glasbe razveselili z podporo in se odzvali vabilu festivala.

Letošnjo žirijo so sestavljali:

Andrej Karoli – legenda radijskih valov

Gal Gjurin – glasbenik

Rok Terkaj – glasbenik

Seznam nastopajočih:

Orkester OŠ Gorišnica

Ana Jovanović

ROCK'N'DOL

Zoja&Suzi

MAiDA

Dora Šandor

JANKO ROCKs

Pia, Lua in Din

Tinkara Kastelic

-Neutral+

Manca Eržen

Hinotama

Prvo nagrado je prejela skupina Hinotama z avtorsko skladbo, najboljši vokal po oceni žirije pa Ana Jovanović s priredbo skladbe Young and Beautiful.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost

Nastopajočim smo omogočili, da doživijo javni nastop na najvišjem nivoju tako glede zvoka, kot luči in cela ekipa se je zelo potrudila, da so se lahko skoncentrirali na lastno glasbo in interpretacijo.

Koncert smo avdio posneli in omogočili nastopajočim tudi profesionalne fotografije priznanega fotografa Mirana Juršiča.

b) Učinkovitost

Ocenjujem, da smo zelo uspešni glede na finančni vložek.

c) Dostopnost

Obisk festivala je brezplačen in letos nas je obiskalo cca. 200 ljudi.

Nastopajoči so imeli na razpolago dva dni za vaje in dobili neprecenljivo odsko izkušnjo, saj so nastopili na velikem odru, polnem zvoku in luči, ter pisano publiko mladih in starejših.

3. Smernice za vnaprej

Želimo si še večje razpoznavnosti na slovenski glasbeni sceni in še večje število kakovostnih avtorskih skladb.

Kljub naporom zavoda je še vedno prisoten zanemarljiv odziv medijev in nezanimanje za mladostniško ustvarjalnost, saj je bil koncert na visokem nivoju. Avtorske skladbe nastopajočih, kot tudi priredbe, so bile vredne poslušanja in pokazale so mladostniško nadarjenost v različnih glasbenih žanrih.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Udeleženci glasbenega festivala doživijo profesionalni nastop na velikem odru z ekipo odrskih tehnikov in odličnim ozvočenjem. V sproščenem vzdušju torej doživijo koncert, ki je primerljiv s profesionalnimi odri. Za večino nastopajočih je to prvi večji nastop in so pod velikim vtisom ter doživijo nepozabno izkušnjo. Prednost našega festivala je predvsem v tem, da otroke motivira k pisanju avtorskih skladb, za razliko od drugih. Pridobijo na samozavesti, odpravljajo tremo in velik poudarek je tudi na medsebojnem poslušanju in druženju z vrstniki iz katerih se kasneje oblikujejo tudi nove skupine oziroma skupni nastopi. Nagrada festivala pa pripomore k samim začetkom, saj zmagovalci dobijo bon za nakup glasbenih inštrumentov v vrednosti 300 eur. Letos je posebno nagrado (profesionalni mikrofoni) za najboljšega vokalista/vokalistko podarila glasbena trgovina, kateri se zahvaljujemo za zaupanje v kvaliteto festivala.

5.8 LIKFEST – LIKOVNI FESTIVAL

VODJA PROJEKTA: BORIS BEJA

1. Vsebina

Likovni festival Pionirskega doma, LIKfest je namenjen ljubljanskim vrtcem in osnovnim šolam. Rezultate oziroma likovne dela otrok na razpisano tematiko predstavljamo v galerijskih prostorih na Komenskega 9, kjer vsako leto zaključimo razstveni program z zaključno prireditvijo v katero vključujemo tudi mlade umetnike, ki otrokom ponudijo novo izkušnjo iz sveta likovne umetnosti.

Likovni festival je do sedaj pripravil štiri edicije. Vsako leto javnost nagovarjamo z razpisano tematiko, ki jo mentorji prevedejo in razložijo otrokom, in z njimi ustvarjajo likovna dela s katerimi sodelujejo na natečaju. Prvo leto je bila tema Ljubljana – zelena prestolnica, drugo leto smo festival ustvarjali pod naslovom Bitja. V tretjem letu so otroci ustvarjali na temo Avtoportret. V četrti ediciji smo ustvarjali pod temo (o)krog. V peti ponovitvi festivala pa je naslovna tema Svobodni.

Tesno sodelovanje z mentorji in pedagogi krepimo z izobraževanji in predavanji. V tem delu festivala mentorje ozaveščamo in spoznavamo z novimi inovativnimi tehnikami, ki so prilagojene za ustvarjanje v institucionaliziranem izobraževalnem sistemu. Velik pomen je neformalno izobraževanje tudi otrok, kjer jih na otvoritvah razstav nagovarjamo z vprašanji s katerimi spodbujamo refleksijo in likovno analizo likovnega dela.

Likovni festival LIKfest se vsako leto zaključi z velikim umetniškim dogodkom, kjer otrokom ponudimo sodelovanje z umetnikom in delom v skupini. Vsako leto smo festival zaključili v sodelovanju z umetniki iz slovenskega umetniškega prostora. Pri festivalu so sodelovali: Zora Stančič, Nina Koželj in Boris Beja. Ta del festivala se bo vključil v projekt LIBERTY, kjer bodo gostujoči umetniki povabljeni sodelovati z otroki na njihovem zaključnem dogodku likovnega festivala. Mentorji so bili v tem letu nagovorjeni z uvodnim besedilom, naslovljenim; Svobodni: Želimo biti svobodni; kot so bili naši očetje

Razstaveni projekt LIKfest bo v prihajajoči ediciji nastajal pod krovnim naslovom Svoboda (Liberty). Podnaslov, Želimo biti svobodni, kot so bili naši očetje (We Want to be as Free as the Fathers Were) pa smo našli pri naslovu dela Sigmarja Polkeja, ki nam lahko tudi danes služi kot študijski primer prevoda svobode.

Svobodo si likovni festival predstavlja kot raziskovanje, pot, ki sicer ima zaključen cilj v obliki likovnega izdelka – a na naših srečanjih smo večkrat ponovili, kako pomembna je pot v nadaljevanju, ko je delo razstavljeno in komunicira naprej v dialogu z drugimi deli v so postavitvi, z gledalcem, prostorom širše.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

LIKfest je festival, ki spodbuja kreativnost, spodbuja nove likovne tehnike, predvsem pa ne zamejuje otroške ustvarjalnosti.

Komisija v sestavi: Zora Stančič, Nina Koželj, Barbara Tacar in Boris Beja smo že konec prejšnjega leta postavili vsebinski okvir festivala, ki to leto poteka pod naslovom Svobodni. K sodelovanju smo povabili še mentorico iz Vrtca H. C. Andersena, ki nam bo pri izboru pomagala predvsem pri otroški produkciji najmlajših udeležencev. Komisija je ocenjevala izvirnost in likovno dovršenost, hkrati pa tudi kako se upodobljeni motiv navezuje na izbrano temo. Pri tem pa smo bili navdušeni, da so se vsi udeleženci držali razpisane teme, ki ni bila lahka, pa vendar je ob pomoči mentorjev bil cilj dosežen.

Pomemben del festivala je tudi izobraževanje za mentorje, ki smo ga izvedli v jeseni ob začetku festivala. To leto sta ga vodila vizualna umetnika in pedagoga javnega zavoda Nina Koželj in Boris Beja.

Eden od ciljev je tudi avtorefleksija. Pomembno se nam zdi, da otroci svoje delo uvidijo v profesionalnih prostorih, ne več na hodnikih šole ampak v galerijskem prostoru, prilagojenem za njih. In ob tem je pomembno, da svoje lastno delo otrok uvidi tudi med drugimi izbranimi deli. Likovna ustvarjalnost je svojstveno izjavljanje in izjave, ki nam jih dajejo v branje otroci so zelo pomembne, saj se preko razstav učijo tudi javnega nastopanja in na nek način izpostavljanja. Kot že prej omenjeno, gre za javni nastop, ki smo ga preko otvoritev razstav s pogovori tudi utrjevali. In te izjave, odgovori na vprašanja so bile dobro dopolnilo našega razstavnega programa. Odziv otrok pa nam pomaga, da lahko še bolj prilagodimo format festivala njim, katerim je festival tudi namenjen.

b) Učinkovitost

LIKfest ne želi izločati, eliminirati ali pa kakorkoli zavirati otrokovega razvoja, prav nasprotno. Želimo ustvarjati in utrjevati odnos najprej do vizualnega in v nadaljevanju do likovnega sveta. Zavedamo se, kako je težko v eni šolski uri udejaniti in realizirati likovni pouk, če ravno sem sam kot ustvarjalec vselej vesel, če s svojim delom tudi vzgajam oziroma približam publiko zanimanje za danes skoraj odrinjene vsebine, likovne forme, premisleke o tem, kaj smo in kam gremo, včasih tudi z omejenim časom. Gradijo se odnosi med nami in vsemi pedagogi, ki so ključni v tem elementu projekta. Naposled se gradi most med nami in otroki, odnos komisije, vseh nas do likovnih del in na zadnje odnos likovnega dela do prostora v katerem je delo razstavljeno in obstaja svojo novo pot. V tem procesu se vzgajamo mi vsi.

c) Dostopnost

Festival je odprt in na voljo vsem mentorjem, ki se želijo udeležiti našega razstavnega programa. LIKfesta se lahko udeležijo vse šole in vrtci MOL, kar je edini od pogojev, čeprav z veseljem postavimo na ogled tudi dela od drugje.

LIKfest je na ogled vsak delovnik od 14.00 do 20.00. Razstavišče je javno dostopno, tudi za osebe z ovirami in je ogled razstave brezplačen. Na voljo vsakomur, ki vstopi v poslopje Pionirskega doma na Komenskega 9. Poudariti je vredno, da smo eno redkih razstavišč v mestu, ki omogočamo vpogled v otroško produkcijo tudi ob ponedeljkih.

3. Smernice za vnaprej

Vsekakor je pomembno, da mladim ponujamo možnost razstavljanja in predstavljanja likovne produkcije v profesionalnih prostorih, pri tem pa razmišljamo, kako bi lahko še bolje in učinkoviteje nagovorili najprej mentorje in nato ob razstavi tudi otroke.

Pomembno se je zavedati, da smo odvisni od angažmaja mentorja, saj je on tisti, ki se odloči, da bo s svojimi učenci sodeloval pri programu in je pomembno, da so tudi mentorji deležni velike pozornosti in nenazadnje tudi hvaležnosti iz naše smeri. Zato smo že v tem letu za njih pripravili dvojno izobraževanje in so v naših prostorih prejeli veliko novih izkušenj. Menim, da je velika prednost festivala ta, da ga v osnovi gradimo ustvarjalci in umetniki, kjer so kreativni napredki del našega vsakdana. Tudi v prihodnje bomo veliko pozornosti namenili prav temu.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Likovna ustvarjalnost, pogosto, ne pa nujno, služi zgolj kot odraz našega časa in ustvarjalčevega osebnega raziskovanja lastne identitete in duha časa v katerem ustvarjamo likovne rešitve. Umetnosti seveda ne moremo izolirati od sveta v katerem živimo in ustvarjamo. Niti ne moremo likovnega ustvarjanja izolirati od časa v katerem ta nastaja. Čeprav se umetnost vselej izmika definiciji in želi biti pred svojim časom, je tudi zaradi tega težje dešifrirana. Ti rebusi v katerih se pretakajo različne variacije teme Svobodni, so nam ponudile v branje najprej iznajdljivost in kreativno razmišljanje mentorjev.

5.9 KALEJDOSKOP – FESTIVAL SODOBNE ODRSKE UMETNOSTI

VODJA PROJEKTA: Saša Lončar

1. Vsebina

Festival sodobne odrske umetnosti KALEJDOSKOP 2019 je bil izveden v dveh festivalskih dneh in sicer v petek 7. 6. in soboto 8. 6. 2019. V petek smo festival izvedli v baletni dvorani Pionirskega doma ter na Komenskega 9 v Ljubljani. V soboto pa je festival potekal v Festivalni dvorani in spodnji dvorani Slovenskega mladinskega gledališča. Na festivalu so se zvrstili 4 dogodki.

V petek 7. 6. smo ob 17.00 uri na Komenskega 9 izvedli delavnico FLUID BALANCE – kreativne akrobatika pod vodstvom Katjuše Kovačič (*Raziskovanje akrobatike v dialogu z drugim telesom, delo v paru kot podpora in aktivna pomoč pri izvajanju gibov. Ukvarjali se bomo z možnostmi dvigov, potiskov, vlečenj, naslanjanja in drugih pozicij ravnotežja ter kako jih izvesti stabilno glede na biomehaniko telesa. S tem razumevanjem se bomo lotili leteče akrobatike.*)

Ob 18.00 pa smo v Pionirskem domu izvedli še eno delavnico in sicer delavnico Zvočne kopeli pod vodstvom Nine Mikolič. (*Nežna zvočna vibracija bo objela, prepojila naša telesa in jih popeljala v sproščeno lebdeče stanje. Sproščenost cele Biti bo peljala na potovanje v Tibet, v Vesolje, čarobni gozd, k morju...ali pa nazaj k samemu sebi. Vsak naj ustvari svoje potovanje, ko napetosti odnese zvok.*)

Sobotni dan smo pričeli ob 18.00 z zaključno produkcijo GIBOGIB, ki je bila preplet vseh delujočih skupin znotraj Pionirskega doma – Centra za kulturo mladih skupaj z gosti iz Kud plesnega foruma Celje, Plesne Izbe Maribor in KD Qulanium Kranj. Ob 20. uri se je v mali dvorani Slovenskega mladinskega gledališča odvila mednarodna predstava PIDGIN (Mufutau Kehinde Yusuf)

Festival smo tako zaključili z izvrstno gostujočo predstavo, ki nas je ganila in premaknila v druge dimenzije.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost

7. 6. sta bili obe delavnici odlično obiskani in izpeljani. Udeleženi so dobili vpogled v kreativno akrobatiko, kjer so se srečali z različnimi elementi, ki so potencialni za nadaljnji razvoj pri ustvarjalnem gibu. Zvočne vibracije pa so pustile odmev miru in sprostitve v naših mislih in telesih.

V soboto 8. 6. je na samem festivalu nastopalo preko 50 nastopajočih od 5 leta starosti naprej.

Predstavili so se tisti najmlajši, ki so se prvič srečali s plesno ustvarjalnostjo pa vse do tistih, ki so že priznani na sodobni plesni sceni doma kot v tujini.

Plesna skupina Omaril – Željotrosci

Plesna Skupina Drobižki – Iščem

Mila Medea Črnac – Pega

Plesna Skupina Vrtavke – Spremnijanja

Plesna skupina Nitke – Blodnjak

Ana Marija Zalar in Mila Wilson - Mitoza

Plesna skupina Qaxis – Hitro hitro hitro hitrost

Plesna skupina Đuske – Maššššššššina

Mia Jenček iz Plesnega foruma Celje – Zlitje

Varja in Petja Golec Horvat iz Plesne Izbe Maribor – Skladatelj : Človeštvo (Sonata zvoka)

Filip Štepec iz KD Qulanium Kranj – Škatlikovanje

Mednarodna Plesna predstava PIDGIN (Mufutau Kehinde Yusuf)

b) Učinkovitost

Učinkovali smo glede na dane pogoje in finančne zmožnosti, ter z veliko željo po realizaciji vseh zadanih dogodkov, le te tudi izvedli na profesionalen način.

c) Dostopnost

V celoletnih plesnih delavnicah so otroci od 4. do 15. leta starosti. Letos pa smo razpisali tudi skupino za starejše, ki spodbuja ustvarjalni gib – od 18 let naprej. Plesne skupine so se predstavile ne festivalu skupaj z gosti tako iz Slovenije kot iz tujine.

Festival si je zaradi raznolikosti in razgibanosti dogodkov ogledala cela paleta različnih gledalcev. Gledalci, ki prihajajo iz različnih področji, ozadji, znanji in željo po podpori tovrstne umetnosti. Od staršev, otrok, mladostnikov, profesionalcev in kritikov, in tistih, ki spremljajo naš razvoj in delovanje skozi celo leto - Izobraževanja, ki ga skozi celoletne delavnice tudi oblikujemo in na koncu zaključimo v smiselno celoto - preko festivalske oblike kot je Kalejdoskop.

3. Smernice za vnaprej

Poskusili bomo nadaljevati s tovrstno obliko festivala, pod boljšimi pogoji in realizacijo vizije, ki si jo zastavimo že na začetku leta.

Izpostavljena je v prvi vrsti posameznikova ustvarjalnost in želja po ustvarjanju, kjer se jo na koncu leta, na kalejdoskopu lahko še bolj uresniči in ohranja živo.

Kalejdoskop je edina oblika festivala sodobne odrske umetnosti, ki podpira najmlajše, mlade in profesionalne umetnike, jim dopušča da preko lastnih kreacij ustvarjajo prostor in pot, ki pušča sledi.

Vsi cilji in procesi, ki smo jih izvedli do sedaj so smernica za nadaljevanje tovrstne oblike festivala, z željo po še boljšemu širjenju, doseganju širše publike ter boljši medijski odzivnosti.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Tako kot vsak leto je tovrstna oblika delovanja in izobraževanja najmlajših in mladih zelo pomembna za nadaljnji razvoj, za naslednje generacije...prenos informacij kjer se otroci že zelo zgodaj srečajo z odrom in delovanjem v zaodrju, ki ga izvedba takšnega festivala zahteva,

Poleg svojega nastopa imajo možnost, da si ogledajo različne predstave drugih ustvarjalcev in tako dobijo vpogled v druge umetniške panoge, ki jih lahko navdušijo. Tako dobijo širši vpogled v kaj vse je mogoče in kako se lahko zgodbe prepletajo. Prav tako je Kalejdoskop poln majhnih, barvitih delcev, ki ga nastopajoči sestavljajo in razvijajo s tem da se spogledujejo in pletejo niti z gostujočimi plesalci in umetniki širom Slovenije in tujine. Ples tako dobi novo dimenzijo polno strasti in igrivosti, ki se na koncu preslika preko domišljije vseh sodelujočih v en sam festival, festival sodobne odrske umetnosti – KALEJDOSKOP.

5.10 PIONIRSKI FESTIVAL

1. Vsebina

Dogodek smo poimenovali **Labirint nostalgije za vse generacije** in ga letos izvedli prvič na lokaciji Komenskega 9. Imel je tri glavne vsebinske poudarke

- Labirint nostalgije (LN) – doživljajska gledališka predstava z delavnico, ki smo jo izvajali po hiši od pritličja do mansarde, vsakih 40 minut
- Ustvarjalne delavnice: grafične (v kleti), slikarske, kiparske (1. nadstropje)
- Izdelava skupne likovne kreacije (na podstrehi) – zastave, ki smo jo obesili na balkonu

Festival je potekal od 16.00 do 20.00, obiskovalci so dobili Zemljevid z navodili –tloris hiše z vsemi podatki, kje potuje labirint in kje so delavnice.

2. Evalvacija projekta

Pionirski festival je lepo uspel, ugotovili smo, da ga bomo tudi v prihodnje izvajali na Komenskega 9, saj prostori omogočajo vsebine in dinamičnost, ki ju v Festivalni dvorani težje dosežemo.

a) Uspešnost izvedenega projekta

Festival je bil v izvedbeni fazi zelo uspešen. Pogrešali smo več obiskovalcev.

b) Učinkovitost

Na festivalu smo sodelovali vsi pedagogi Pionirskega doma, finančni vložek je bil minimalen.

c) Dostopnost

Kljub spremembi lokacije (ki se je izkazala za odlično odločitev) so bili na brezplačen dogodek vabljeni vsi – tečajniki, širša javnost, saj je bil namenjen vsem generacijam, ponudba delavnic je bila temu primerno strukturirana.

3. Smernice za vnaprej

Ohranili bomo koncept in dodali več spremljevalnega programa (zunaj, pred hišo).

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Pionirski festival smo pred leti začeli organizirati z namenom, da teden dni pred začetkom naših celoletnih tečajev, vsi zainteresirani spoznajo naše pedagoge in njihovo delo.

Foto: Iztok Amon

Foto: Iztok Amon

6 KULTURNI DNEVI

'FRANCOSKI IMPRESIONIZEM'

Jerneja Avsec, Eva Jeraj

1. Vsebina

Kulturni dan pod naslovom »Francoski impresionizem« obsega dve področji; likovno umetnost ter francoski jezik, ki se med seboj prepletata. V uvodnem delu je bilo predstavljeno obdobje impresionizma, glavne značilnosti in ključni umetniki slednjega gibanja. Izpostavljen je bil Cloude Monet, francoski slikar, ki je s svojimi deli eden najmočnejših predstavnikov impresionističnega slikarstva. Pogledali smo si njegova dela ter verbalno skušali povzeti bistvo. S pomočjo učnega lista smo se naučili francoskih izrazov za barve, nalogo pa nadgradili še z mešanjem barv. Poleg francoščine smo tako utrdili tudi aditivno mešanje barv, ki so ga otroci lahko uporabili pri zadnji nalogi. V naprej pripravljene predloge s slikarskimi deli Clouda Moneta smo razdelili med otroke. Njihova naloga je bila povzeti motiv na predlogi, ter ga na impresionističen način lastno interpretirati. Otroci so slikali z akrilnimi barvami na slikarska platna.

2. Evalvacija projekta

Otroci so spoznali obdobje impresionizma, se seznanili z nekaterimi predstavniki, spoznali značilnosti impresionističnega slikarstva ter se tudi sami preizkusili v njem. Naučili so se francoskih izrazov za posamezne barve, jih napisati in tudi pravilno izgovoriti. Časoven okvir nama je v začetku predstavljal kar konkreten izziv, predvsem zaradi slikarske naloge, ki zavzame veliko časa. Naloge sva prilagodili in tako časovno izredno dobro izvedli program. Program je potekal tekoče, brez težav, snov je bila zanimiva, otroci so sodelovali. Slikarska naloga je presenetljivo dobro izpadla, kljub omejenemu času (45min).

a) Učinkovitost

Slikarsko nalogo smo popestrili s slikanjem na mala slikarska platna, ki so nanesele 20 €. Drugih finančnih vložkov ni bilo.

b) Dostopnost

Kulturni dan je obiskalo 17 otrok, 9. razreda.

3. Smernice za vnaprej

Program se mi je zdel pester, vsekakor pa je povezava jezika z umetnostjo nadvse zanimiva izkušnja. Največji izziv nam je predstavljal časovni okvir, saj sva želeli, da otroci izkusijo tako francoski jezik, kot tudi slikarstvo in impresionizem. V prihodnje bi dodala morda še kakšno francosko pesmico, ter poenostavila likovno nalogo.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Otroci so spoznali osnove francoskega jezika in potegnili vzporednice med jezikom ter slikarstvom. Spoznali so predstavnike impresionizma, ter se seznanili z značilnostmi tega gibanja. Ob mešanju barvnih odtenkov so spoznavali izraze za barve v francoščini. Po zgledu slikarskih del Clouda Moneta so otroci ustvarili slikarsko delo z krajinskim motivom, pri tem pa bili pozorni, da upoštevajo elemente impresionizma.

GLEDALIŠČE

1. Vsebina

V letu 2019 so bili izvedeni štiri kulturni dnevi, pri katerih je sodelovala tudi gledališka dejavnost. 24. januarja je bil izveden gledališki kulturni dan za OŠ Lila Ljubljana v prostorih Pionirskega doma na Vilharjevi cesti. Ker gre za majhno šolo, ki ima v celoti okrog 35 učencev, smo izvedli kulturni dan za vse učence na šoli. Trajal je 5 šolskih ur za dve skupini starejših učencev in 4 šolske uri za najmlajše (1. in 2. razred). Mentorji so bili Teja Bitenc, Urh Mlakar in Urša Strehar Benčina. Ker je Lila šola zasebna šola s programom, ki spodbuja

določene izbrane teme, večine in lastnosti, sva se z eno od učiteljic prej dogovorili, katere poudarke bi si želeli izpostaviti pri posameznih skupinah: pri najmlajših je bilo to sprejemanje in podajanje povratne informacije/kritike, pri drugi skupini je bil poudarek na povezovanju skupine in upoštevanju osebnega prostora, najstarejši pa so raziskovali komunikacijo z različnimi naslovniki ter kako razumemo in upoštevamo realnosti in perspektive drugih. Takšne usmeritve in spodbude imamo zelo radi, saj lahko tako personaliziramo posamezno ustvarjalno izkušnjo in jo usmerimo v določen cilj.

Kmalu po začetku novega šolskega leta smo 25. septembra izvedli kulturni dan za OŠ na temo svetovnega dne jezikov, kjer smo se med seboj povezali pedagogi in pedagoginje iz tujih jezikov ter področja kulture. Poleg povezovanja francoščine in likovne umetnosti ter ruskega jezika in glasbe, sta pedagoginji angleškega jezika Tamara Fabjančič in gledališka pedagoginja Urša Strehar Benčina izvedli tudi delavnico, ki je povezovala gledališče (gledališko improvizacijo) in angleški jezik. Delavnica je bila izjemno uspešna, mladi pa so najprej spoznali osnove impro gledališča, pri katerih so se sprostili in nabrali pogum, nato pa so sledile zahtevnejše vaje, kjer so komunicirali v angleškem jeziku, govorni aparat smo ogreli z angleškimi "tongue twister-ji", preizkusili pa smo se tudi v pantomimi, ki je slonela na fraznih glagolih (phrasal verbs), ki imajo preneseni pomen, obenem pa tudi dobesebnega, zato so uprizoritveno še toliko bolj zanimivi. Kulturni dan je bil izjemna izkušnja pedagoškega 27. novembra smo izvedli sedaj že tradicionalni gledališki kulturni dan za OŠ Danile Kumar, kjer imajo mladi dve šolski uri gledališke improvizacije, nato pa grejo za dve šolski uri še na Slovenski knjižni sejem (ali pa obratno, najprej SKS in nato delavnica). Mentorji se pozanimamo tudi, kakšne vsebine jih čakajo na knjižnem sejmu, da lahko vsaj z eno vajo povežemo izkušnji (npr. letos so 6. razredi tako na knjižnem sejmu spoznavali zakonitosti pravljice, zato so si jih na kulturnem dnevu tudi skupaj izmišljali/jih povedali/nekateri tudi uprizorili). Kulturni dan je precejšnji organizacijski zalogaj, saj obenem dela kar do 90 otrok naenkrat (ki delajo v skupinah po 15 članov, en impro mentor in en učitelj iz šole). Mentorji so bili Tia Okič, Urh Mlakar, Eva Bezek, Urša Strehar Benčina, Jošt Cafuta Maček, Živa Ahac in Olivija Grafenauer (sodelovanje z društvom za kulturo in izobraževanje Impro).

3. decembra pa smo v prostorih Pionirskega doma na Komenskega 9 sedaj tudi že tradicionalno izvedli kulturni dan za OŠ Majde Vrhovnik, kjer se navadno najrajši odločijo za kombinacijo film, animirani film in gledališka dejavnost. Delo tako poteka v treh skupinah, kjer otroci štiri šolske ure raziskujejo eno vrsto uprizoritvene/vizualne umetnosti ter spoznajo njene zakonitosti in različne tehnike. Mentorji so bili Sandi Skok, Urša Majcen, Urh Mlakar, Anja Cimerman in Tina Zadnik (sodelovanje z Animateko).

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Glavni cilj gledališkega kulturnega dne je omogočiti vsem udeležencem aktivno in pozitivno gledališko izkušnjo. Obenem pa je gledališka improvizacija tako široko uporabna in aplikativna, da se lahko z njeno pomočjo kar najbolj prilagodimo potrebam posamezne osnovne šole. Najbolj uspešni so tisti kulturni dnevi, ki imajo določene specifične in posebnosti, morda tudi zato, ker se pedagogi še malce bolj pripravimo in izberemo bolj specifično usmerjene vaje, pomaga pa tudi, da so takrat navadno tudi otroci in mladi bolj seznanjeni s potekom kulturnega dne. Obenem se je pokazalo, da se močno pozna tudi, če se kulturni dan na isti šoli ponavlja vsako leto - četudi so otroci in mladi vsakič drugi, učitelji ostajajo, in prav njihova podpora pri izvajanju kulturnega dne (vedno pogosteje se namreč tudi sami pridružijo aktivnostim) je tista, ki lahko naredi veliko razliko pri tem, kako zavzeti so pri sodelovanju otroci. Večinoma so kulturni dnevi trajali po dve šolski uri na skupino, kar je sicer dovolj, a je za poglobljeno delo gotovo še bolje, če imamo za izvedbo na voljo tri ali štiri šolske ure.

b) Učinkovitost

Skupine so bile velike od 7-18 udeležencev. Ob vsakem mentorju je za skupino skrbel pedagog ali skrbela pedagoginja iz osnovnih šol, kar se izkazuje za zelo koristno - ne le, da se ob takih izkušnjah učenci in učitelji pogosto tudi zblížajo med seboj, temveč udeleženci

dejavnost jemljejo bolj resno, konec koncev pa tudi učitelji prejmejo nova orodja in ideje za delo s skupinami. Cena za udeležence je določena s cenikom Pionirskega doma in se razlikuje glede na dolžino kulturnega dne. Ker razen ustreznih prostorov in honorarjev za pedagoge, drugih finančnih vložkov ni, lahko rečemo, da so kulturni dnevi tudi finančno uspešni.

c) Dostopnost

Vse skupaj je bilo na štirih kulturnih dneh več kot 100 udeležencev. Vse šole prihajajo iz Ljubljane in okolice, najpogosteje pa izvajamo kulturne dni za učence od 6. do 9. razreda.

3. Smernice za vnaprej

Kulturne dni lahko trenutno razdelimo v dve skupini - v eni so splošni gledališki kulturni dnevi, v drugi pa tisti, kjer pripravimo bolj specifičen program po željah udeležencev, oziroma šole (naročnika). Pri prvi vrsti kulturnih dni smo zelo zadovoljni, ker se nekatere šole že dalj časa vračajo k nam, kar se izjemno pozna pri bolj gladki organizacijski in praktični izvedbi. Pri bolj individualno pripravljenih kulturnih dnevih, pa je izkušnja tako za mentorje kot tudi udeležence nova, kar je seveda po eni strani super in prinaša svežino, obenem pa so lahko tudi dvorezen meč, saj gre za nove, še ne do potankosti preizkušene programe - vendar smo imeli do sedaj na srečo same pozitivne izkušnje.

Zelo smo zadovoljni, ker gre trend izvajanja kulturnih dni tudi v smer daljših, celostnih kulturnih izkušenj, ki trajajo vsaj tri šolske ure in omogočijo poglobljeno umetniško izkustvo z aktivnim sodelovanjem vseh udeležencev. Tudi v nadaljevanju si želimo s kulturnimi dnevi nadaljevati na podoben način, še bolj pogosto pa si želimo omogočiti različne dejavnosti znotraj enega kulturnega dne, ter predstaviti, kako lahko k eni temi pristopamo iz več umetniških perspektiv. Tako, da so glavne smernice za vnaprej ohranjati in utrjevati vezi s šolami, ki se k nam vračajo vsako leto, ponujati možnosti prilagajanje vsebine željam šol ter še več pedagoškega sodelovanja tako na nivoju povezovanja šolskih in kulturnih pedagogov, kot tudi na nivoju povezovanja različnih kulturnih in jezikovnih pedagogov in programa znotraj Pionirskega doma.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Mnenje pedagoginje Urše Strehar Benčina: Kulturni dan gledališke improvizacije je v prvi vrsti namenjen aktivni gledališki izkušnji za osnovnošolce. Velika večina sicer pojem improvizacije pozna (da igramo brez vnaprej napisanega besedila), vendar pa povečini z njo nimajo v izkušnji ter v veliki meri nimajo predstave, kaj naj bi to sploh pomenilo. Trudimo se, da mladi udeleženci prejmejo osnovne informacije o gledališki improvizaciji, kot eni od podzvrsti gledališke umetnosti, ki s svojimi orodji omogoča praktično in sproščeno raziskovanje gledališča. Vedno večji poudarek dajemo tudi na razmislek o tem, kaj pomeni biti aktivni gledalec, kako uporabljamo svoj domišljjski aparat, svoj notranji svet in svoje življenjske izkušnje za čim bolj celostno in zanimivo umetniško izkušnjo tudi kot gledalci. Največja moč kulturnega dne pa ostaja ta, da so mladi udeleženci praktično udeleženi, aktivni in da veščine, znanje in vedenje razvijajo skozi telo in celoten senzorični aparat. S pomočjo raznolikih dinamičnih iger in vaj mladi zbudajo, raziskujejo in spoznavajo svoje telo, njegove zmožnosti in njegovo povednost, se med seboj povežejo, osvobodijo in sprostijo. S pozitivno izkušnjo nastopanja se urijo v obvladovanju treme in pridobivajo dragocene izkušnje različnih vrst in oblik komunikacij, ki jim pomagajo pri lažjem krmarjenju skozi raznolike življenjske izzive. Vedno bolj pa sem vesela, ko vidim, da se na samih kulturnih dneh kar nekaj pedagogov aktivno priključi aktivnostim in igram ter s tem krepijo svoja znanja in veščine, obenem pa izkoristijo izjemen povezovalni trenutek z učenci. Prav sodelovanje s pedagogi javnih zavodov je tisto, ki na dolgi rok utrjuje in izboljšuje izvedbo kulturnih dni, zato bomo še naprej tkali pomembne kulturno-umetniško-izobraževalne vezi, ki krepijo tako nas, pedagoge, kot še posebej učence, ki so seveda naš glavni cilj in motivacija.

Kulturni dnevi so sicer kratka, a sladka priložnost, ko lahko šoli predstavimo dejavnost gledališke improvizacije, ki žal še vedno ni tako prepoznavna, kot bi si želeli. Njena

vsestranska uporabnost, tako za spoznavanje gledališke umetnosti same, za pripravo učencev na »klasične« gledališke predstave, kot tudi za komunikacijski trening individualnih in socialnih veščin ter povezovanje skupine, je namreč tudi zaradi svoje logistične preprostosti (za njeno izvedbo poleg praznega prostora in kakšnega stola, ne potrebujemo praktično ničesar) zelo primerno (in tudi zabavno) orodje za uporabo v osnovnih šolah. Zato smo zelo veseli, ko izvedbo kulturnega dne spremljajo šolski pedagogi in pedagoginje, ki vidijo, kakšna orodja ponuja gledališka improvizacija, kako se nanje odzivajo otroci in mladi ter katere veščine spodbujajo. V veselje nam je, ko učielji po izvedenem kulturnem dnevu presenečno ugotavljajo, da so sodelovali tudi nekateri učenci, ki navadno ne želijo sodelovati, da so se oglasili tudi tisti, ki se drugače ne želijo pogosto izpostavljati ter da so bili najbolj nemirni učenci bolj obvladljivi kot so v drugih šolskih situacijah. Veseli smo tudi povratnikov, saj nam to potrjuje, da delamo kvalitetno in da gre za pravo orodje, ki ga z veseljem delimo z udeleženci in njihovimi pedagogi. Še vedno pa si želimo malce daljših kulturnih dni, saj sta dve šolski uri premalo za to, da nekemu predstavimo novo uprizoritveno umetnost, da ustvarimo dovolj sproščeno in varno okolje za svobodno ustvarjanje, da sploh povemo, kakšna so pravila, igre in vaje gledališke improvizacije, da obenem naslovimo še pomembno vlogo gledalca in kaj sploh pomeni biti gledalec v umetnosti - pa nam zaradi dobre priprave, kvalitetnega programa in predvsem vsestranskosti gledališke improvizacije, v večini vseeno uspe. Mentorji in mentorice smo po končanem kulturnem dnevu vedno precej izčrpani, a se ob sodelovanju mladih udeležencev, njihovem navdušenju, zbranosti, trudu in delavnosti, vse obrestuje, povrne in še kako izplača.

GRAFIČNI RELIEF

1. Vsebina

Kulturni dan je osnovnošolce seznanil z osnovami grafičnega medija. V nadaljevanju pa s specifikami umetnostnega ustvarjanja, predvsem v polju abstraktnega ustvarjanja. Naše srečanje je temeljilo na predmetnem svetu, ki smo ga preko opazovanja prevedli v abstraktno linijsko podobo. Linija kot likovni element je podstat vsakega ustvarjanja in je nujno, da jo mladi negujejo in predvsem začnejo v njej razmišljati. Ob tem smo poizkusili različne debeline linij, različne strukture in oblike. To je vodilo v raster in v snovanje ploskev, ki so pred nami bile v obliki abstraktnega motiva prevedene v grafično matrico.

Z mladimi osnovnošolci OŠ Livada smo našo matrico transformirali v dveh nivojih. V prvem primeru smo matrico transformirali in ji dodali novo prostorsko dimenzijo, s tem, ko smo jo z novo linijo, fizičnim rezom prepolovili. V odtisu se je zgodila prekinitvev, ki v ponovitvi ponuja novo dimenzijo klasičnega dvodimenzionalnega prostora. Hkrati pa smo v drugem primeru grafično matrico odtisnili na keramične ploščice, ki sem jih v Pionirskem domu pripravil z reliefnim odlivanjem tekoče gline.

Ob rastru, obliki, ploskvi smo tako v kulturnem dnevu preišljevali tudi komplementarne kontraste. Žgana glina v oranžni barvi je bila predloga v katero smo z modro barvo nadgradili naš likovni izdelek in ga v obliki readymade objekta povezali še s sodobnim premislekom o likovni umetnosti.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta/programa

Vsak otrok je dobil izkušnjo izrezovanja grafične matrice. Dobil je izkušnjo prerisovanja in strukturirane povečave izbranega detajla. Prav tako so se srečali otroci z avtorskim multiplom na katerega so lahko izvedli svojo likovno pripoved. Imeli so izkušnjo pravega umetniškega ateljeja, ki ni primerljiv s šolsko učilnico.

b) Učinkovitost

V danih zmožnostih dosegamo dobre rezultate.

c) Dostopnost

Kulturni dnevi so na voljo vsem zainteresiranim pedagogom. Gre za izven redne programe, ki jih je v naprej težko določiti in se tržijo po zelo dobri ceni. V primerjavi s kino vstopnico ali pa vstopnico v galerijo, je naš program zastavljen dostopno mladim.

3. Smernice za vnaprej

Iskanje novih inovativnih in učinkovitih metod posredovanja likovne izkušnje.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Udeleženci programa pridobijo nove izkušnje medija. Stik z realno likovno produkcijo in predvsem z umetniki, ki delujemo na področju likovne umetnosti profesionalno. Vsak otrok pri nas dobi drugačen pristop k vizualni ustvarjalnosti. Da je pomembno, da delamo in ustvarjamo, da je ključna pot in njena izkušnja, cilj pa se lahko prilagodi in adaptira s podporo nas pedagogov. Otroci pri takšnih programih krepijo svojo ustvarjalnost, so veliko bolj sproščeni, kot v šolskem okolju. V svobodnih zamislih iščejo preko kreativnih postopkov nove vizualizacije in se soočajo s presenečenji, ki jim jih medij grafike ponuja. Gre za pretisk, ponovitev, ki v zrcalni podobi ponuja drugačno logiko podobe, kot je bila ta videna v procesu ustvarjanja, četudi je tudi tisk v nadaljevanju lahko proces, ko v grafični list vnovič posegamo z drugimi medij, risbo, barvo, kolažem. Izdelke, ki so jih po kulturnem dnevu odnesli domov, bodo tako predmet novih premislekov in novih ustvarjalnih procesov v šolskem okolju.

PORTRET

Program oblikovala: Eva Jeraj

1. Vsebina

Vsebina zastavljenega programa, namenjenega skupinam osnovnošolskih otrok, obravnava pojem portreta v umetnosti.

Zgodovina portreta sega vse od prazgodovinskih poslikav, preko Egipčanskih mumij, grške in rimske antike in izjemne renesanse do današnjih dni. Vzroki za ustvarjanje portreta so se skozi obdobja spreminjali. V uvodnem delu smo tako ob slikovnem gradivu spoznali zgodovino portreta, njegov razvoj in vlogo v družbi. Ločili smo vrste in tipe portretov, se naučili novih likovnih pojmov ter spoznali likovna dela velikih svetovnih umetnikov z omenjeno motiviko. Nekateri slikarski portreti so, kot smo ugotovili, skrivali skrivnostne simbole. Otroci so skušali razbrati kaj pomenijo določeni simboli in atributi na slikah, ter na podlagi tega ugotoviti kdo je upodobljena oseba. Teoretičnemu uvodu je sledilo praktično ustvarjanje v dveh skupinah.

Poskus ustvarjanja portreta vedno predstavlja velik izziv. Med risanjem skušamo ujeti karakter portretiranca, njegovo počutje, čustva ter s pravilnimi proporci ustvariti podobnosti med realnostjo in risbo. Za razmerje obraza poznamo kar nekaj osnovnih teoretičnih načel, ki nam pomagajo pri risanju. S preprosto vajo, ki smo jo izvedli smo ugotovili, da se obrazna razmerja nahajajo na naši dlani. Učenci so s pomočjo oglja na papir odtisnili svojo dlan, ter iz odtisa ustvarili avtoportret. Poleg oglja so imeli na voljo tudi barvne krede. Risbe smo fiksirali, nato pa z vsemi potrebnimi informacijami v glavi, pričeli z glavno likovno nalogo.

Likovna naloga je bila narisati portret sošolca v nekoliko pop-art stilu. Ker je naloga nekoliko kompleksna, smo jo razdelili na več korakov.

1. korak: Risanje sošolca v polportretu ali portretu s frontalnim pogledom, s svinčnikom na A3 format.
2. korak: Prerisovanje portreta na PVC folijo, linijsko s črnim alkoholnim flomastrom.
3. korak: Poslikava delov portreta na PVC foliji z akrilnimi barvami.
4. korak: Ustvarjanje ozadja na papirju v poljubni tehniki.
5. korak: Združitev portreta na PVC foliji in ozadja.

Samo delo je potekalo brez večjih zapletov, nalogo pa smo izvedli v časovnem okviru.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Na splošno je program potekal brez težav, ter časovno v zastavljenem okvirju, vsi učenci so tudi končali svoje izdelke. Tehnično bi izpostavila dve malenkosti, ki bi jih lahko bolje rešili. Prva je, da je likovna naloga z ogljem rezultirala v umazane delovne površine, zato smo pred nadaljevanjem najprej morali vse mize očistiti, otroci so si morali umiti roke. Zadevo smo rešili s krajšim odmorom, vsekakor pa se rešitev lahko skriva tudi v drugačni časovni razporeditvi, ipd. Druga zadeva, ki zahteva premislek, pa je ustvarjanje ozadja pri zadnji nalogi. Nekateri otroci so namreč ozadje ustvarjali zadnjih 15 minut, kar je vodilo do tega, da slike do konca še niso bile posušene, zato so izdelke pustili pri nas in jih bodo dobili kasneje. Rešitev je vsekakor menjava likovne tehnike. V svoji skupini sem otrokom, ki so ozadje ustvarjali zadnje pol ure svetovala izbor suhih tehnik, ki ne zahtevajo sušenja.

b) Učinkovitost

Program smo izvajali štirje pedagogi, torej dva na vsako skupino (cca.17 otrok), kar je bila vsekakor pravilna odločitev. Razen fiksnih sprejev nismo nakupovali drugih materialov, saj smo vse potrebno že imeli v učilnicah.

Material: Paket A3 risalnega papirja, oglje, suhi pasteli, pvc mapice, akrilne barve

c) Dostopnost

Kulturnega dne se je udeležilo cca. 34 otrok, kar je predstavljalo dva 6. razreda iz OŠ Livada.

3. Smernice za vnaprej

Program se mi zdi kvalitetno zastavljen, vsekakor pa bi na podlagi sedanje izkušnje spremenila zadevi, omenjeni pod točko a).

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Otroci so spoznali osnovne likovne pojme, povezane s portretom, pokukali v zgodovino portretnih del, spoznali znana likovna dela z omenjenim motivom ter ugotovili njihov namen. S praktično nalogo so spoznali razmerja na obrazu, spoznali pojma simetrija in asimetrija, ter skušali z risbo ujeti karakter upodobljene osebe. Risali so tako po opazovanju, kot tudi po spominu. Ustvarjali so v različnih likovnih tehnikah, ter jih med seboj kombinirali. Usklajevali so barvne ploskve med seboj ter med njih vkomponirali linijsko risbo. Poleg novih znanj so tako tudi širili svoje kulturno-zgodovinsko obzorje ter se soočili s kompleksnimi likovnimi nalogami.

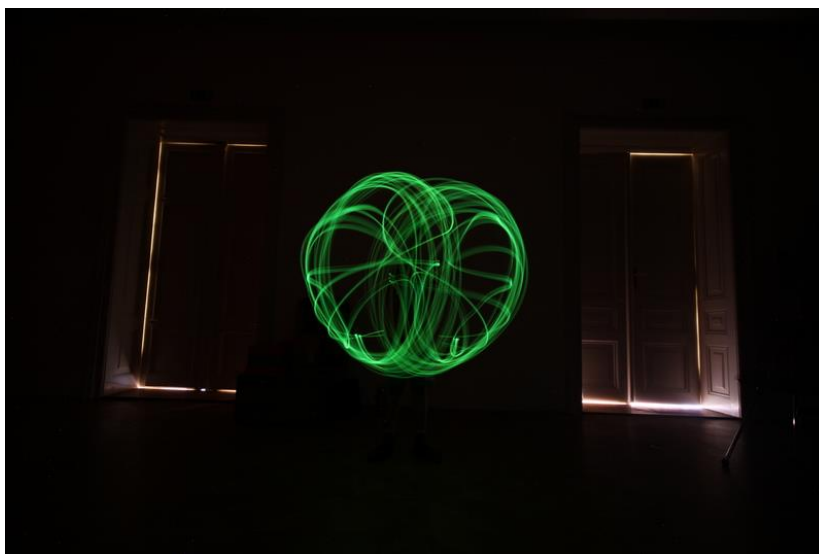

Foto: Iztok Amon

7 POČITNIŠKE ŠOLE V PIONIRSKEM DOMU – CENTRU ZA KULTURO MLADIH

1. Vsebina

V letu 2019 smo v času zimskih počitnic izvedli 2 šoli - Vselikovna šola in Radijska šola z društvom Bivak. Počitniške šole so potekale med 7.30 in 16.30. V okviru tedenskega plana smo izvedli 30 pedagoških ur, preostali čas pa smo namenili prehrani, druženju otrok, prosti igri ter ustvarjanju. Šoli smo izvedli na 2 lokacijah – Vilharjevi 11 in Komenskega 9.

Krajši opisi zimskih počitniških šol (termin: 25. 2. – 1.3. 2019)

VSELIKOVNA ŠOLA

Starost otrok: 6 do 9 let

Teden zimskih počitnic bo na Vselikovni šoli nadvse pester. Sprehodili se bomo po različnih področjih likovnega ustvarjanja ter jih med seboj tudi kombinirali. Spoznali bomo različne slikarske in risarske tehnike, risali na stojalu in se postavili v kožo Michelangela. Izdelovali bomo matrice, ki jih bomo s pomočjo grafične preše odtisnili in tako izkusili področje umetniške grafike. Da bo teden še bolj zanimiv, bomo likovno ustvarjali tudi v prostoru. Uporabljali bomo različne materiale, med drugimi tudi glino. Male ustvarjalce čaka nadvse kreativen, domišljije poln teden.

RADIJSKA ŠOLA Z DRUŠTVOM BIVAK

Starost otrok: 8 do 12 let

Otroci se bodo spoznali z različnimi radijskimi profili ter potrebno tehnično opremo, z osnovami radijskega dela (intervjuji, terensko snemanje, napovedovanje, branje, priprava glasbene opreme, programski lok, tehnična priprava in izvedba) bomo ustvarjali svoj zvočni svet. V okviru počitniške šole bomo obiskali tudi RTV. Otroci so se skozi programe na igriv in lahkoten način spoznavali z umetnostjo, zgodovino, novimi programi in se seznanjali z načinom dela na radijski postaji.

V času poletnih počitnic smo ponudili 16 počitniških šol na 2 lokacijah. Počitniške šole so bile namenjene vsem otrokom v starostnih razponih 6 – 8, 7 – 11 in 9 – 12 let. Počitniške šole so potekale v 4 terminih: 2 tedna v juliju in 2 tedna v avgustu.

Tuje jezike smo spoznavali skozi umetnost in kulturo posameznih držav, počitniško dogajanje pa so s svojimi programi popestrili različni zavodi in društva. V času počitniškega varstva so otroci uživali v senci dreves, igranju družabnih in športnih iger ter ustvarjanju na različnih delavnicah.

TERMIN: 1. – 5. JULIJ 2019

GLASBENO GLEDALIŠČE

Starost otrok: 6 – 8 let

Pedagoginja: Teja Bitenc

Poletna glasbena šola je namenjena vsem malim ljubiteljem glasbe. Prvi dan je namenjen ne le spoznavanju udeležencev, pač pa tudi spoznavanju glasbe skozi njene osnovne prvine. Kaj je ritem in kaj melodija? Na koliko načinov lahko z lastnim telesom poustvarjaš oboje? Kakšna je razlika med skladbo in pesmijo? Kaj je to taktirka? Kakšna je razlika med ksilofonom in metalofonom? Na vsa ta in še mnoga vprašanja bomo aktivno iskali odgovore, nato pa bomo pozornost namenili glasbeni pravljici, ki jo bomo skozi teden poustvarjali na najrazličnejše načine. Naučili se bomo njene pesmi, spremljali jo bomo z glasbili, ki jih bomo naredili iz odpadnega in naravnega materiala pa tudi z glasbili Carla Orffa (ksilofon, metalofon, strgalo, palčke, leseni blok...). Seveda ne bomo pozabili na sceno, s katero bomo poskušali poustvariti prostor dogajanja glasbene pravljice. Na koncu bomo spoznali še osnovna pravila gledališkega nastopanja in tako pripravili pravo glasbeno predstavo!

ČAROBNOST NEMŠČINE SKOZI GLASBO

Starost otrok: 9 – 12 let

Pedagoga: Vera Forsthuber, Rok Hozjan

V letošnji poletni šoli bomo srečali z nemško pop glasbo. Vsi poznamo večni hit 99 Luftballons, v novejšem času pa je zelo priljubljena Namika, naučili se bomo tudi njenih dveh hitov. Otroci bodo tudi sami poprijeli za glasbila ter se tako ob notah in verzih naučili osnov nemškega jezika. Ob zaključku poletne šole pripravimo krajši program, kjer otroci pokažejo, kaj so se med počitniško šolo naučili. Poletno šolo vodijo prijazni učitelji, ki pripravijo zanimiv program in pouk, približajo otrokom nemščino in nemško kulturo ter jih motivirajo za nadaljnje učenje.

ŠPANSKI FILM

Starost otrok: 9 – 12 let

Pedagoga: Sandi Skok, Tadeja Vovk

Na počitniški šoli Španski film bodo učenci posneli pravi igrani film v španščini na temo srečanj dveh kultur. Film bo nastajal sproti, učenci bodo pod vodstvom pedagogov sami napisali scenarij, igralci bodo izdelali svoje vloge, poiskali bodo lokacije za snemanje, izbrali kostume in rekvizite, se naučili uporabljati snemalno opremo, si razdelili naloge ter posneli film s sporočilom za boljši svet. Na koncu bodo učenci za starše pripravili projekcijo filma.

CIRKUŠKA ŠOLA

Starost otrok: 7 – 11 let

Pedagoga: Ravil in Natalija Sultanov

Vsi, ki imate radi cirkus in gledališče pridružite se nam v cirkuško – gledališki šoli, kjer se bomo najprej naučili osnov žongliranja, akrobatike, pantomime, vožnje z monociklom, hoje po žogi, hoduljah, vrvi, osnov klovnskega gledališča in igre. Ko bomo vse to osvojili, pa bomo skupaj raziskovali nove, drugačne možnosti in iskali nove gledališke forme, ki odpirajo pot domišljiji in spodbujajo vašo ustvarjalnost. Dobrodošli vsi, ki ste že malo glasbeniki, plesalci, igralci, pevci, akrobati in pa seveda tudi tisti, ki še niste ničesar od naštetega poskusili. Zabavno in predvsem razgibano in razigrano bo!

TERMIN: 8. – 12. JULIJ 2019

PLESNA ŠOLA

Starost otrok: 6 – 8 let

Pedagoginja: Ana Romih

Plesna šola bo omogočila otrokom raziskovanje gibanja tako, da skozi določene gibalne interpretacije ozaveščajo svojo telesno shemo. Rdeča nit celotedskega dogajanja bodo **MAGIČNE ŽIVALI**. Ples bomo združili z gledališčem in se pustili odpeljati skozi zgodbe, ki se rodijo v živalskem svetu. Otroci se bodo srečali z različnimi pojmi, kot so kompozicija, improvizacija, zavedanje prostora in časa, srečali se bodo z izdelovanjem kostumov, glasbo ter ročnimi spretnostmi, ki jih bomo prepletli z gibom. Predvsem pa je poudarek na procesu nastajanja določenih gibalnih sekvenc, kjer razvijajo svoj lasten gib, ki je nastal iz predhodnega tehničnega elementa. Ob koncu tedna bomo pripravili razstavo naših izdelkov in kratko predstavitev našega skupnega druženja.

GLEDALIŠČE PO ANGLEŠKO

Starost otrok: 9 – 12 let

Pedagoginji: Monika Mihelič, Tia Okič

Poletna šola Gledališče po angleško je zasnovana dinamično in praktično. Udeleženci poletne šole bodo obravnavali različne komunikacijske sklope in besedišče, ki jim bo prišlo prav v vsakdanjem komuniciranju v angleškem jeziku. Obravnavane tematike bodo zaživele s pomočjo različnih disciplin gledališke improvizacije, kjer bodo otroci lahko preizkusili, kako se znajdejo na primer v restavraciji, pri zdravniku ali na obisku živalskega vrta. S pomočjo Gledališča po angleško otroci vadijo tako angleški jezik kot veščine medvrstniške komunikacije in samoizražanja skozi gledališko uprizorjanje.

STRIPARSKA ŠOLA

Starost otrok: 7 – 11 let

Pedagoga: Luka Savić, Artur Logar

V prvem delu delavnic bomo najprej naredili kratek pregled slavnih likov iz stripov in risank, ter na hitro preučili njihovo sestavno obliko. Nato bo vsak dobil nalogo, da ustvari svojega junaka. Ko bomo uspeli razviti lasten lik, se bomo posvetili kreiranju kratkih zgodb. Orodje komuniciranja bo strip, saj le ta omogoča pripoved le s sliko in se tako lahko povsem izognemo pisani besedi, če ta otroku predstavlja prevelik izziv. Tu bomo na začetku naredili kratek pregled kako vse lahko oblikujemo naše slikovno polje (okence v stripu in njegove neskončne oblike) in kako pri tem pazimo na razločnost in čitljivost celote. Dolžina zgodbe in samega stripa tu ni pomembna, poudarek bo na kreativnosti in na tem, da vsak izpelje svojo zgodbo do konca.

LIKOVNA ŠOLA S FRANCOŠČINO (V Provanso, po francosko, z Van Goghom)

Starost otrok: 9 – 12 let

Pedagoga: Jerneja Avsec, Boris Beja

Vincent van Gogh je v provansalskem mestu ustvarjal približno eno leto. Pod žgočim soncem, z vonjavami sivke, z monumentalnimi spomeniki antičnega rimskega imperija je ustvarjal kulturna dela, ki so danes kapitalci umetnostne zgodovine. Rumena vila Pionirskega doma se bo v času počitniških šol spremenila v velik atelje, kjer bodo nastajala po impresionističnih zgledih pisana in izpovedna likovna dela na papirju in v obliki objektov. Naš motiv bo tihožitje, s kulturnimi sončnicami v ospredju, naš motiv bodo krajine z valovitimi in migetajočimi ozvezdji.

Likovno govorico bodo pospremile francoske besede, ki jih bomo s pridom uporabili pri zaključni predstavitvi – pravi impresionistični razstavi.

TERMIN 19. – 23. AVGUST 2019

ROBOTIKA S TEHNOVEDOM

Starost otrok: 9 – 12 let

V poletni šoli bomo skozi otroška čutila približali svet naravoslovja in tehnike ter predstavili robotiko na zanimiv in otrokom primeren način. Preizkušali se bomo na področju elektrike in se igrali z igrami programiranja. Vstopili bomo v svet robotike in z uporabnim znanjem preizkusili vrhunske igrače ter spoznali poklice, ki tovrstna znanja potrebujejo. Ob koncu tedna nas čaka mini tekmovanje, kjer bomo preizkusili pridobljena znanja.

RITEM IN RISBA (likovna šola)

Starost otrok: 7 – 11 let

Pedagoga: Iztok Amon, Eva Jeraj, Nataša Zamida

Na počitniški šoli bomo preizkušali različne zvoke in osnovne likovne materiale, iz katerih lahko privabimo zanimive eksperimentalne učinke in likovne sledi. V prvem planu sta tokrat doživetje in občutenje. Za udeležbo ni potrebno nobeno glasbeno ali likovno predznanje, prav obratno: zadovoljstvo je večje, ko se spomnimo na prvotno ustvarjalnost. V uvodu bomo spoznavali glasbila in zvočila kot vir likovnega ustvarjanja ter risali s svetlobo. Nadaljevali bomo z naravnimi materiali (risanje in slikanje s peskom in glino), izdelali bomo lasten logotip in štampiljko in poslikali okrasno masko. En dan se bomo odpravili na nabrežje Ljubljane, kjer bomo risali po opazovanju v naravi.

FRANCOSKA GLASBA (Muziciranje in francoščina)

Starost otrok: 6 – 8 let

Pedagoga: Katarina Paternost, Boštjan Franetič

Na poletni šoli Muziciranje in francoščina bomo skozi glasbo poskušali približati francoski jezik in osnovne prvine sodelovanja v glasbeni zasedbi. Posvetili se bomo francoskim otroškim ljudskim pesmim, prav tako njihovim šansonom ter tudi moderni popevki. Kar se glasbenega dela tiče, bodo na voljo različni inštrumenti (kitara, tolkala, ukulele, ksilofon,

ksilofon,...), s katerimi se bodo otroci lahko spoznali in jih tudi preizkusili. Prevedli bomo kakšno preprosto pesem v francoščino (npr. Mojster Jaka). Spoznali bomo glasbene pojme tako v slovenščini kot v francoščini. Ker nas glasba navdihne in nas ne pusti statične, se bomo veliko gibali, plesali in peli. Poskušali bomo narediti tudi edinstven otroški orkester.

RADIJSKA ŠOLA

Starost otrok: 9 – 12 let

Pedagog: Rok Kušlan

Udeleženci radijske počitniške bodo tekom enotedenskega praktičnega učenja in razvijanja medsebojnih odnosov spoznali delovanje in dinamiko radijske postaje ter sami ustvarili eno uro radijskega programa, ki ga bo moč slišati tudi v živo preko interneta. Namen počitniške šole je udeležence naučiti osnov dela na radiu, jih vzpodbuditi k pozornejšemu poslušanju in spremljanju radijskih vsebin. Ob tem bodo udeleženci okrepili občutek za delo v skupini in pridobili izkušnje za kreativno delovanje na številnih drugih področjih.

TERMIN 26. – 30. AVGUST 2019

ROCK AKADEMIJA (akustično)

Starost otrok: 9 – 12 let

Pedagoga: Eva Moškon, Andrej Pekarovič

Program je namenjen posameznikom, ki jih zanima nadgradnja igranja kitare ali pevskega znanja (zaželeno je dvoletno predznanje igranja kitare in eno leto obiskovanja učenja petja). V prvi polovici se boste kitaristi urili v preigravanju akordov, harmonizaciji in ustvarjanju prirejene/avtorske skladbe. Vokalisti se boste urili v pevski tehniki, tehniki dihanja in prepevanju že znanih in ustvarjanju novih/avtorskih vokalnih linij. V drugi polovici boste kitaristi in pevci skladbe muzicirali skupaj. Zaključek našega sodelovanja bo obeležen z nastopom in/ali avdio posnetkom. Počitniška šola je namenjena vokalistom in kitaristom (klasična kitara, akustična, ...).

ŠPANSKA MODA

Starost otrok: 9 – 12 let

Pedagoginje: Nina Žargi, Manja Jagodič, Maya Chogari

V šoli španskega jezika in mode bomo najprej obiskali Barcelono, eno izmed svetovnih prestolnic mode ter nadaljevali z najbolj znanimi španskimi modnimi kreatorji: Agatha Ruiz de la Prada, Paco Rabanne in Oscar de la Renta. Učenci bodo ustvarjali modna oblačila ob navdihih španske moderne glasbe, katera bodo tudi na koncu v sklopu modne revije predstavili v španskem jeziku.

LIKOVNA ŠOLA Z DRUŠTVOM ŠKRAT

Starost otrok: 6 – 8 let

Pedagogi: društvo Škrat in Urša Steiner

Letos se bomo zopet igrali in likovno ustvarjali na travniku pod drevesi. Risali bomo na tisoč in en način, ustvarjali z različnimi materiali, obrisovali, sestavljali, špricali, lepili, rezali, se žogali, igrali, barvali itd. Vse tako, da se bodo otroci lahko spoznali na zelo svoboden in dinamičen način, brez kaj je prav in narobe. Doživetje bo mavrično in super pestro! Ker bo zelo pisano, je priporočeno, da otroci s seboj prinesejo zaščitna oblačila oz. za preoblečt.

JAPONSKI ANIMIRANI FILM

Starost otrok: 7 – 11 let

Pedagogi: društvo Slon

Delavnica animiranega filma bo povsem japonsko obarvana. Najprej si bomo ogledali japonski celovečerni animirani film Mirai, režiserja Mamoru Hosoduja, ki je bil nominiran za oskarja za najboljši celovečerni animirani film 2019. Skozi ves teden bomo ustvarjali animirani film. Navdih za delo bomo poiskali v japonskih pravljicah. Izbrali bomo tisto, ki nam je najbolj všeč in jo skupaj priredili za film. Po njeni predlogi bomo napisali scenarij, narisali

zgodboris, ustvarili like, ozadja in vse skupaj oživali v tehniki stop animacije, kar pomeni da bomo snemali sličico po sličico. Tudi pri ustvarjanju likov in ozadij bomo izhajali iz japonske tehnike zgibanja papirja – origami. Da se še bolj približamo japonski kulturi, bo tudi govorjeni jezik v filmu japonski. Pri tem nam bo pomagala učiteljica japonščine. Tako se bodo otroci na igriv in kreativen način spoznali z ustvarjalnim procesom izdelave animiranega filma ter japonsko kulturo in jezikom.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Počitniške šole so bile dobro obiskane. Cilj, da čim več otrok spozna naše dejavnosti, dosegamo, hkrati pa se trudimo interesente motivirati toliko, da se bodo v prihodnjem letu vpisali v celoletne tečaje. V letošnjem letu smo bili prvič zaradi premajhnega števila prijavljenih primorani odpovedati Šolo nemškega jezika in glasbe. Otroke, ki so bili prijavljeni v to počitniško šolo smo preusmerili na drugo dejavnost.

b) Učinkovitost

Cena enotedenske počitniške šole znaša 90 €, kar za starše predstavlja sprejemljiv strošek. V ceno je všteto pedagoško vodenje, izvedba programa in trije obroki hrane (zajtrk, kosilo, malica). S sofinanciranjem programov nam ustanoviteljica Mestna občina Ljubljana omogoča, da otrokom ponudimo kvalitetne vsebine, ki jih vodi usposobljen kader.

c) Dostopnost

Kot družini prijazno podjetje 2 večji podjetji (Generali, NLB) ponujata naše počitniške šole. V času poletnih počitnic je naše programe obiskalo 198 otrok, v času zimskih pa 15 otrok.

3. Smernice za vnaprej

Koncept počitniških šol bomo obdržali tudi v prihodnje, šole pa bodo izvedene na 2 lokacijah. V prihodnjem letu bomo programe širili z sodelovanjem z različnimi društvi, zavodi in institucijami. Učenje tujih jezikov bomo še naprej povezovali s kulturno-umetniškimi in znanstvenimi vsebinami.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Počitniške šole v Pionirskem domu otrokom omogočajo sproščeno spoznavanje kulturno-umetniških in jezikovnih vsebin. Nudimo jim varno okolje, v katerem se naučijo novih stvari, se družijo s sovrstniki, ustvarjajo in kvalitetno preživijo prosti čas. Starši za relativno nizko ceno dobijo vpogled v delo in posamezno dejavnost. Otroci imajo dan polno zapolnjen z aktivnostmi, sami lahko izbirajo med ustvarjanjem, športnimi in družabnimi igrami ali pa druženjem s prijatelji. V času počitniških šol so si udeleženci ogledali tudi kino predstave v bližnjem Kinodvoru. Vsebina filma je sovpadala z izbranim programom šol, ogledali so si filme: Superfuzbalistični, Neverjetna zgodba o velikanski hruški, Zverjasca in Zverjaščka ter mnoge druge.

ŠTEVILO TEČAJNIKOV PO SKUPINAH V LETU 2019

KULTURNO-UMETNIŠKI PROGRAMI:	december
Mladi raziskovalci	18
Šola mode	8
Film	11
Gledališče	112
Ples	44
Slikarstvo	85
Slikarstvo - odrasli	13
Kiparstvo	30
Kiparstvo - odrasli	26
Grafika - odrasli	7
Glasbene urice	18
Kitara	77
Klavir	30
Šola petja	27
Bobni	26
Saksofon	8
Cirkus	4
Violina	9
Črkarija	6
Krajši programi	49
Počitniške šole	209
KULTURA SKUPAJ:	817

Tabela 1: število tečajnikov po skupinah v letu 2019

8 FESTIVAL KULTURNO-UMETNOSTNE VZGOJE BOBRI 2019 (sodelovanje na festivalu)

1. Vsebina

Festival Bobri je bil letos posvečen temi TELO in GIB. Pionirski dom je ponudil dva dogodka:

Plesno delavnico v izvedbi društva QULENIUM Zaplesane misli, ki pa je nismo izvedli zaradi premajhnega števila prijav.

in predstavo ter delavnico IMPRO GLEDALIŠČA. Interaktivna improvizirana predstava »Kaj pa zdaj?« je spodbudila aktivno sodelovanje občinstva in predstavila improvizirano gledališče. Impro gledališče predstavlja eno od alternativnih/manj znanih oblik gledališke umetnosti, ki spodbuja spontano skupinsko ustvarjanje, občinstvo pa predstavlja aktivnega soustvarjalca zgodb in prizorov, saj določa osnovne parametre prizora (kje se prizor dogaja, kdo so glavni akterji, in podobno).

Udeleženci so se najprej pod vodstvom najboljših mentorjev impro gledališča pri nas seznanili z zakonitostmi improvizacije ter se skupaj ogreli in aktivno pripravili na ogled predstave. Nato pa so v Festivalni dvorani Pionirskega doma sodelovali pri nastanku edinstvene improvizirane predstave, ki so jo izvedli nekateri najboljši ter najbolj izkušeni slovenski improvizatorji ter improvizatorke: Jošt Jesenovec, Juš Milčinski, Sara Šoukal in Urša Strehar Benčina. Slednja je izvedla tudi gibalno impro delavnico, ki so se je udeležili štirje udeleženci in ki je raziskovala, kako nam telo služi za različne oblike izražanja, udeleženci pa so igrali različne gibalne igre ter prizore, ogreli pa smo se z nekaj vajami iz Bobrovega dnevnika.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Program predstave je bil izveden pilotno, saj na tak način improviziranih predstav za mlade še nismo izvedli. Najprej je vsak improvizator (vsi so namreč tudi izkušeni impro mentorji) odpeljal del občinstva v svoj prostor, kjer je izvedel ogrevalno-predstavitveno delavnico. Delavnica je bila namenjena aktivni pripravi občinstva na impro predstavo, saj v veliki meri mladi ne poznajo impro gledališča in njegovih posebnosti. Tako so mentorji v 45-minutni delavnici predstavili ozadje improviziranega gledališča, kako se pripravimo na predstavo improvizatorji in kako se lahko pripravi občinstvo, del delavnice pa je bil tudi praktičen, kjer so se v preprostih igrah preizkusili tudi mladi gledalci. Nato pa smo se skupaj zbrali v Festivalni dvorani, kjer je sledila 45-minutna improvizirana predstava, pri kateri so mladi sodelovali s svojimi predlogi, nekateri pa so prišli pomagat tudi na oder.

Izvedba delavnice je bila bolj klasična, saj je telo osnovno orodje improvizatorjev, delavnice s poudarkom na gibu pa nekaj pogostega, tako da je izvedba delavnice potekala precej rutinsko. Glavna razlika je bila predvsem v tem, da so bili udeleženci samo trije, kar je vplivalo na potek delavnice, prav tako pa so imeli neenaka predznanja, tako da je bilo predvsem pomembno dobro začeti in vzpostaviti odprt prostor dela. Kmalu se je videlo, da so mladi povsem potopljeni v delavnico, da se med seboj spodbujajo in pozitivno izzivajo in na koncu je ura in pol minila kot bi mignil, dosegli pa smo vse zastavljene cilje.

b) Učinkovitost

Ker smo vsi izvajalci tudi mentorji, smo lahko hitro primerjali, kako tak način priprave občinstva na impro predstavo, vpliva tudi na samo izvedbo predstave. Prav vsi mentorji/improvizatorji so izpostavili, da je bil sprejem predstave mladega občinstva nadpovprečen, da so bili gledalci nadpovprečno vključeni in prisotni pri predstavi in da je bil sprejem opazno boljši. Mladi so namreč veliko bolj ponotranjeno razumeli, kaj se pred njimi sploh dogaja, zakaj je njihovo sodelovanje ključnega pomena in kakšne so zakonitosti umetniške izkušnje improviziranega gledališča. Tudi v prihodnje bomo spodbujali povezovanje predstavitvene delavnice, oziroma priprave občinstva, skupaj z improvizirano predstavo, saj so bili rezultati nadpovprečni.

Na delavnici smo izvedli ves program, ki si ga je mentorica zamislila in še dodali nekaj spontanih iger in vaj, saj je bilo udeležencev manj, kot načrtovano (štirje so namreč udeležbo na delavnici odpovedali en dan prej). Improvizacijsko gledališče že znotraj narave svojega dela spodbuja fleksibilnost in odzivanje na vsakokratno edinstvenost situacije, tako da se je to v tem primeru izkazalo za ključno, saj smo določene vaje, ki so jih mladi bolj posvojili, delali dlje časa, nekatere smo dodali in skratka, uspešno spodbudili mlade, da se zavedajo, da so aktivni soustvarjalci situacije in da lahko tudi sami vplivajo na svoje izkušnje.

c) Dostopnost

Obiskovalcev za predstavo ni bilo težko dobiti, saj so Bobri izjemno prepoznaven festival, kjer se šole množično prijavljajo na dogodke. Smo pa tudi mi imeli težave z odpovedmi, ki so na žalost znotraj sistema brezplačnih kart/prijav, bolj običajne, a smo imeli tudi srečo, ker se je za nas zanimala dodatna šola, ki je nato poskrbela, da je bila predstava še vedno polno zasedena (170 otrok).

Delavnica je bila še bolj izrazito podvržena odpovedim, tako da so bili na koncu trije udeleženci, a smo delavnico na srečo še lahko izvedli. Skozi izkušnje Bobrovih delavnic se je za nas izkazalo, da najbolje deluje, če se delavnice udeleži ena skupina otrok (kakšen krožek npr.), ki jo prijavi učitelj - potem je odpovedi daleč najmanj.

3. Smernice za vnaprej

Tudi vnaprej bi z veseljem sodelovali pri Bobrih, saj je množično občinstvo za impro gledališče pravo darilo. Še bolj se bomo ukvarjali s spremljevalnim programom, saj vidimo, da sta tako priprava kot evalvacija improvizirane predstave, zelo koristna za boljšo in bolj intenzivno izkušnjo mladih. Radi se tudi odzovemo posameznim temam, ki spremljajo Bobre, saj je gledališka improvizacija najmočnejša prav v aplikativnem razponu, saj se lahko odzove na različne teme, vsebine in prinaša različne poudarke.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Sodelovanje na Bobrih mladim prinese predvsem osnovno umetniško opismenjevanje in umetniške izkušnje v družbi drugih mladih gledalcev. Kratke in enkratne, a pomembne umetniške impresije, nosijo predvsem moč navdiha in ciljajo k »okužbi z virusom kulture«, kulturna izkušnja pa tako postaja potreba in ne posebnost.

Foto: Iztok Amon

PROGRAMI UČENJA TUJIH JEZIKOV IN KULTUR

9 CELOLETNI PROGRAMI

CELOLETNI PROGRAMI TUJIH JEZIKOV (ANGLEŠČINA, FRANCOŠČINA, ITALIJANŠČINA, ŠPANŠČINA, NEMŠČINA RUŠČINA, JAPONŠČINA, KITAJSČINA IN LATINŠČINA, po povpraševanju lahko vključimo tudi HRVAŠČINO, NIZOZEMŠČINO, KOREJSČINO ter ARABŠČINO)

1. Vsebina

Vsebinsko so bili programi enako zastavljeni kot predhodno, glavni cilj je doseganje ravnih znanj po Evropskem jezikovnem okviru za tuje jezike – CEFR (t.j. pri določeni starosti že dosegajo posamezne ravni, ki so merljive po evropski lestvici znanja tujega jezika – to velja za vse jezike) ter priprava na mednarodne izpite. Morebitne prilagoditve programa se izvedejo glede na posamezne skupine ter glede na nove smernice povpraševanja ter novosti znotraj poučevanja tujega jezika. Vsi programi temeljijo na strokovno izbranem materialu in na strokovno pedagoškem in didaktičnem pristopu.

Spremembe, ki smo jih uvedli na posameznih programih so se izkazale za uspešne, s tem pa smo omogočili, da učenci oz. tečajniki lažje in hitreje dosegajo višje nivoje znanja. S tem smo povečali konkurenčnost rednemu izobraževanju (osnovne in srednje šole ter gimnazije), drugim jezikovnim šolam, s pripravo in prijavo tečajnikov na mednarodne izpite pa širimo prepoznavnost na mednarodnem nivoju. Zgodnje poučevanje tujih jezikov je nedvomno prav tako pomemben člen razpoznavnosti Pionirskega doma.

Uspešno se povezujemo in sodelujemo z mednarodnimi inštituti in domačimi inštitucijami:

IATEFL Slovenia
Filozofska fakulteta
Pedagoška fakulteta v Ljubljani
British Embassy
Francoski inštitut v Ljubljani
SDUF
SDUŠ
Instituto Cervantes v Ljubljani
Goethe Institut v Ljubljani
Društvo za didaktiko japonščine v Sloveniji (FF)
Italijanski inštitut za kulturov Ljubljani
British Council Slovenia
Veleposlaništvo kraljevine Japonske
MK Oxford Center
Mladinska knjiga
Rokus Klett
Center za slovenščino kot drugi tuji jezik
Osnovna šola Grosuplje
Osnovna šola Škofljica
Osnovna šola Rihard Jakopič
RIC
VIZ Najdihojca
in drugimi.

POSEBNI PROJEKTI:

- **IZPITNI CENTER** – mednarodni izpiti iz angleškega jezika Cambridge (od 2019) in mednarodni izpiti DELE iz španskega jezika (od 2014)

Pionirski dom se ukvarja s pripravo svojih tečajnikov na mednarodne izpite iz angleškega jezika že približno 25 let, skoraj enako na mednarodne izpite iz nemškega jezika Goethe Zertifikat, francoske mednarodne izpite DELF, italijanske mednarodne izpite CILS/CELI ter že kakšnih 15 let mednarodne izpite iz španskega jezika DELE. Naši učenci so v šol. l. 2018/19 opravljali tudi mednarodne izpite JLPT iz japonskega jezika. V sklopu angleškega jezika smo do sedaj imeli že približno 2500 kandidatov, ki so uspešno opravili izpite različnih stopenj. Na španščini, ki je primerjalno z angleščino manj številčna, smo imeli že 50 kandidatov. Vsega skupaj na vseh jezikih ocenjujemo približno število kandidatov okoli 3000. Naši tečaji in programi kot dodatno vrednost že vključujejo pripravo na mednarodne izpite na različnih stopnjah od A1-C2. S tem se dokazuje tudi kakovost naših tečajev in našega dela. Po našem mnenju pretežno število tečajnikov ostaja v Pionirskem domu ravno zaradi kontinuitete in ugleda zaradi doseganja tovrstnih ravni, ki jih na koncu lahko relativno kmalu potrdijo tudi z opravljanjem omenjenih izpitov. C2 nivo je namreč nivo blizu naravnega govorca, t.j. native speakerja.

Prednost na tem področju ima Pionirski dom tudi zaradi strokovnih delavcev, ki so si pridobili licence za izpraševanje ter ustrezne dolgoletne izkušnje na tem področju:

Nada Gruden (upokojenka), sodelovanje pri izvedbi izpitov s strani British Councila od samih začetkov, izpraševalka Cambridge od preA1 do A2 stopnje)

Karmen Feher Malačič, vodja Oddelka za tuje jezike in kulture, pedagoginja angleškega jezika s strokovnim izpitom na področju izobraževanja ter mednarodnih certifikatov CPE (C2), CEIBT (poslovni C1), DELE Basico (B1-B2), DALF (C2), KDS (C1-C2), CILS 4 (C2). Pred približno 20 leti je sodelovala pri izvedbi izpitov s strani British Councila, ko so le ti potekali v prostorih Pionirskega doma, kasneje sledi pridobitev licence za izpraševanje preko Izpitnega centra British Council. Sedaj ima več kot 15 letne izkušnje iz izpraševanja za stopnje preA1 do C2. Pridobila je licenco za YL Team Leader – vodja izpraševalcev t.j. trainer in koordinator za izpraševanje na otroških izpitih Young Learners. Leta 2018 je opravila usposabljanje in postala Main Suite Exams Team Leader , tj. vodja izpraševalce vseh stopenj od preA1 do C2, vključno s poslovno angleščino Preliminary in Vantage, kar je igralo ključno vlogo tudi pri pridobitvi licence Pionirskega doma kot Izpitnega centra. S tem delom nadaljuje v Pionirskem domu.

Vera Forsthuber, koordinatorica za nemški jezik in pedagoginja nemškega jezika, izpraševalka in ocenjevalka Goethe izpitov od A1-C1 stopnje.

Tadeja Vovk, pedagoginja španskega jezika in koordinatorica, izpraševalka in vodja komisije izpraševalcev za izpite DELE pri Izpitnem centru Pionirski dom v sodelovanju z Institutom Cervantes. Ima 5 letne izkušnje na tem področju.

Jerneja Avsec, pedagoginja francoskega jezika in koordinatorica, pridobitev licence za nižje stopnje v letu 2019.

V timu imamo tudi zunanje sodelavce na tem področju: Santiago Sanchez Martin (izpraševalec od A1-C2), Katarina Paternost (izpiti DELF – francoščina), Maya Choghari (izpiti DELE – španščina).

ZAKAJ SE JE PIONIRSKI DOM LAHKO KVALIFICIRAL ZA PRIDOBITEV LICENCE ZA IZPITNI CENTER

- ker je že priznan pripravljalni center s strani Univerze Cambridge
- ker je bil zlati partner sheme Advantage, ki jo je imel British Council v Sloveniji
- ker že ima izkušenega izpitnega izpraševalca (YL, Main Suite A2-C2, BEC)
- ker že ima vodjo izpraševalcev – Team Leader ter ekipo izpraševalcev, ki so ji pripravljeni slediti v novi center
- ima že dolgo tradicijo in dejanske izkušnje priprave tečajnikov na izpite
- Pionirski dom je imel že približno 2500 kandidatov na angleških izpitih ter približno 3000 vseh skupaj

- od leta 2014 že ima licenco Instituta Cervantes za izvajanje mednarodnih izpitov DELE iz španščine
- že ima izkušene izpraševalce/ocenjevalce na mednarodnih izpitih
- ima ustrezno prostorsko kapaciteto za izvajanje mednarodnih izpitov
- želi nadaljevati priprave tečajnikov na mednarodne izpite

PREDNOSTI OPRAVLJANJA MEDNARODNIH IZPITOV

- Pridobite uraden dokument mednarodnega značaja, ki dokazuje jezikovno usposobljenost.
- Pridobite mednarodno prepoznan dokument s strani javnih in zasebnih podjetij, gospodarskih zbornic ter javnega in zasebnega izobraževalnega sistema.
- Pridobljen certifikat ali diploma vam omogoča dostop do univerz (kot dodatek k mednarodni maturi ali kot potrdilo o znanju določene stopnje tujega jezika, ko potrdilo o opravljeni maturi v tujini ni sprejet), uradnih jezikovnih šol, poslovnih šol in delovnih mest.
- Z opravljenim izpitom si pridobite kvalifikacijo za vse življenje.
- Opravljen mednarodni izpit ustreza določilom Skupnega evropskega referenčnega okvira (CEFR) in lahko olajša zemljepisno mobilnost v akademskih in strokovnih krogih ter pridobivanje štipendij.

- **Priprava materiala za revijo PIL (Vesela šola), založba Mladinska**

Na Oddelku za tuje jezike in kulture opravljamo celoletno pripravo strani v nemškem in angleškem jeziku, ki je zajemala prevod in/ali lektoriranje ter vsebinske prilagoditve. PIL izhaja od septembra do vključno junija, t.j. na šolsko leto. Zdaj že nekaj letni program se uspešno izvaja v določenih mesečnih rokih. Revija je namenjena širši javnosti predvsem pa šolskim otrokom in mladini. S pripravo strani se hkrati izvaja promocija Pionirskega doma. Delo nadaljujemo v skladu s pogodbo.

- **DRUGI PROJEKTI Oddelka za tuje jezike in kulture**

Projekt Literarni natečaj je bil v I. 2019 uspešno izveden, letošnji je v teku in se zaključuje v mesecu februarju 2020.

Projekti na področju francoščine:

1, 2, 3 CINÉ ! - februar 2019

S Francoskega Inštituta v Ljubljani smo dobili povabilo na predstavitev Festivala francoskega filma za učence in dijake, ki se učijo francoščine kot tujega jezika. Festival je plod sodelovanja med Francoskim Inštitutom in Kinodvorom. Predstavili so 5 filmov primernih za različne starosti in stopnje znanja. Pri vsakem filmu smo videli odlomek in učno pripravo z vsem dodatnim gradivom za uporabo v razredu. Gradivo je bilo dostopno na spletni strani Kinodvora za uporabo pri pouku. V učni pripravi so bile predstavljene aktivnosti za izvedbo pred in po ogledu filma. Učence smo v mesecu maju peljali gledat film *Le Petit Nicolas en vacances*.

NAREK PO FRANCOSKO – marec 2019

Francoski Inštitut in Francoska šola v Ljubljani vsako leto organizirata tekmovanje Narek po francosko. Tudi v letošnjem letu so se naši tečajniki različnih starosti udeležili tekmovanja.

BRALNA ZNAČKA SDUF - marec – april 2019

Tako kot že nekaj let zapored sodelujemo tudi pri francoski bralni znački, ki jo organizira društvo učiteljev francoščine SDUF. V letošnjem letu smo imeli 40 kandidatov, ki so uspešno rešili test in s tem osvojili priznanje za opravljeno bralno značko. Na preverjanje smo pripravljali učence različnih nivojev iz skupin. S tem želimo spodbuditi tečajnike, da berejo v tujem jeziku in predvsem, da to zmorejo.

SLAŠČIČARSKO TEKMOVANJE LE MACARON D'OR - april 2019

V mesecu aprilu smo izpeljali tekmovanje v peki slaščic po francosko. Zainteresirani slaščičarji so se odločili za eno francosko slaščico, ki jo bodo spekli ter prinesli v Pionirski dom na ocenjevanje. Opogumilo se je 6 učencev. Na dan pokušanja so se zvrstili ostali tečajniki, ki obiskujejo tečaje v okviru Pionirskega doma ter učitelji, ki so slaščice poskusili ter ocenili. Slaščice so ocenjevali v različnih kategorijah: izgled, okus, tekstura in zahtevnost recepta. Najboljši trije slaščičarji so se uvrstili v drugi krog tekmovanja, ki je potekal v okviru Francoskega Inštituta. Tam je komisija izbrala 15 najboljših na državnem nivoju. Med nagrajence sta se uvrstila tudi dva naša tečajnika.

MEDNARODNI IZPITI DELF JUNIOR – april 2019

Naše tečajnike že dolga leta pripravljamo na mednarodne izpite Delf Junior in letos ni bilo nič drugače. V tem šolske letu smo pripravljali tečajnike na treh različnih nivojih in sicer A1, B1 in B2. Na nivoju A1 smo imeli 4 kandidate, ki so se odrezali odlično – v povprečju so izpit opravili s 76,63 %. Enega kandidata smo imeli, ki se je pripravljal na izpit iz znanja na nivoju B1. Izpit je opravil z 81,50 %. Tudi kandidat na nivoju B2 se je dobro odrezal saj je izpit opravil s 73,00 %. Vse te številke kažejo, da naše tečajnike dobro pripravimo na preverjanja, saj dosegajo zavidanja vredne rezultate.

Kulturni dan – RAZSTAVA

Na Oddelku za tuje jezike in kulture v Pionirskem domu vsako leto obeležimo kulturni dan, 8. februar, z razstavo, ki jo pripravimo v sodelovanju s pedagogi vseh jezikov, ki jih pri nas poučujemo. Najprej določimo neko skupno temo, ki jo nato obdelamo pri pouku, končni izdelek pa je razstava.

Letos smo si za tematiko oziroma končni izdelek zamislili t.i. »DREVO JEZIKOV«.

Ideja je, da raziskujemo indoevropske jezike in na koncu sestavimo drevo jezikov. Namen raziskovanja pri urah je iskanje podobnosti v izvoru besed oziroma besedah samih v (živih) indoevropskih jezikih. Prvi cilj je, da - vključno z raziskovanjem maternega jezika - raziskujemo tudi onkraj meja jezika ali jezikov, ki se jih naši tečajniki učijo pri nas in si tako širimo zavest in obzorja o jezikovnih bogastvih širom po svetu.

Zamisel je, da znotraj vseh jezikov raziskujemo iste besede, da bo sledljivost oz. primerjava podobnosti in razlik lažja, zato smo na oddelku določili nekaj kategorij z različnih področij, ki bi jih bilo zanimivo primerjati in raziskati. Tečajniki bodo tako zagotovo imeli priložnost pogledati izven jezika, ki se ga pri nas učijo. Vsekakor je poudarek na izvoru besed indoevropskih jezikov in iskanju podobnosti le-teh, se bomo pa lotili tudi nam čisto tujih jezikov - od švedščine, bretonščine, irščine, furlanščine pa vse do hindijščine, albanščine, litovščine in še katerega jezika. Kot »jezikovni eksperiment« bomo iste besede raziskali še v dveh ne-indoevropskih jezikih, ki se jih je mogoče učiti pri nas, in sicer v japonščini in kitajščini in se pustimo presenetiti, kakšen bo rezultat.

Kulturni dan bomo februarja 2020 počastili z novo razstavo – projekt je v teku.

ZAKLJUČNA PRIREDITEV Oddelka za tuje jezike in kulture

Zaključna prireditev je bila uspešno izvedena 4. 6. 2019. Program prireditve je bil bogat in je zajemal tudi različne oblike izražanja v tujem jeziku. In sicer smo vključili glasbo, petje, rime, kratke skeče in gledališke točke ter film. Povezali smo se s pedagogi glasbe, gledališča in filma iz kulturnega oddelka. Priprava na prireditev je zahtevala precejšen angažma s strani učiteljev, ki so skupaj z otroci pripravili in izvedli točke. Priprava je vključevala izbor ustreznih točk, predstavitev različnih jezikov, scenografijo, kostumografijo, pripravo rekvizitov ter najpomembneje pripravo in izvedbo točke z učenci. Sama prireditev je bila osnovana na motivaciji izražanja v tujem jeziku in ne na profesionalnosti drugi umetniških smeri, skratka bistvena je bila ustrezna projekcija v tujem jeziku, zato se je pozitivno vzpodbujalo tudi otroke, ki sicer neradi nastopajo.

Zaključna prireditev oz. nastop je bil odličen, skoraj profesionalen. Vsekakor smo zelo ponosni na učitelje, katerih osnovno delo je poučevanja jezikov, da so sami pokazali izredno kreativnost ter znali izvleči kreativnost in nadarjenost otrok ne samo za jezik ampak tudi za

nastopanje v pevskih ali gledaliških točkah ter pri snemanju filmov. Otroci so vsekakor na uspešen nastop še kako ponosni in so s tem dobili še dodatno vzpodbudo za naprej. Zaključna prireditev Oddelka za tuje jezike je nujno potrebna, saj starši potrebujejo vpogled v naše delo in na podlagi tudi tega vpišejo otroke v tečaje naslednje leto.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Vsi zastavljeni cilji od januarja 2019 dalje za šol. l. 2018/19 in 2019/20 so bili doseženi.

Od januarja 2019 dalje smo uspešno izvedli sledeče skupne aktivnosti:

- uspešna izvedba vseh tečajnih oblik in programov (skupine, individualne ure, letni in krajši tečaji) in uspešen zaključek tečajev
- izvedba tečajev na lokaciji Grosuplje, VIZ Najdihojca in OŠ Riharda Jakopiča
- priprava ponudb za različne organizacije
- priprava promocijskega materiala ter dopisov za različne jezike s ciljem obveščanja o programih tujih jezikov, njihovega doprinosa ter s ciljem promocije zunajšolskega izobraževanja – učenja tujih jezikov v Pionirskem domu
- obveščanje o vpisu z zgoraj omenjenimi dopisi na ravni Oddelka za tuje jezike in kulture v mesecu juniju 2019
- redno oglaševanje dogodkov na oddelku za tuje jezike in kulture na Facebooku Pionirskega doma
- zastavitev teme ter izvedba razstave ob kulturnem prazniku 8. februarja 2018 – Drevo indoevropskih jezikov
- organizacija in izvedba literarnega natečaja v angleškem, nemškem, francoskem in italijanskem jeziku (glej tč. b krajši programi in projekti)
- ocenjevanje prispevkov za literarni natečaj; oblikovalo se je več komisij za različne kategorije (OŠ, SŠ, Gimnazija) in različne jezike
- nadgraditev programske zasnove literarnega natečaja za naslednje šolsko leto 2019/20
- izvedba zaključne prireditve – podelitve nagrad za nagrajence na literarnem natečaju
- izobraževanje učiteljev Pionirskega doma – učitelji se udeležujejo strokovnih seminarjev
- izvedba bralne značke
- priprava potrdil ter spričeval
- podelitev potrdil za bralno značko ob zaključku leta
- priprava ocen ob zaključku leta
- izvedba ur odprtega tipa za starše
- izvedba govorilnih in roditeljskih sestankov
- izvedbe pedagoških sestankov
- sodelovanje, komuniciranje ter obveščanje staršev
- pregled materialov in gradiva ter njihova evalvacija ter dogovor o nadgraditvi programov
- priprava gradiva za počitniško šolo in izvedba počitniških šol – poletje 2019 so počitniške šole tematsko povezane
- priprava gradiva in naročanje gradiva za naslednje šolsko leto 2019/20
- priprava in izvedba zaključne prireditve v tujih jezikih 4. junija 2019
- priprava urnikov za jezikovne tečaje za šol. l. 2019/20
- prilagajanje tečajnih oblik povpraševanju
- izvajanje vpisa v tečaje tujih jezikov za šol. l. od 17. junija dalje
- prijava učencev na mednarodne izpite iz angleškega, nemškega, španskega in francoskega jezika
- priprava in izvedba počitniških šol
- kadrovanje
- priprava plana dogodkov
- in drugo

Aktivnosti, ki so prevladovali v obdobju od septembra do decembra 2019 so bile:

- vpis
- prilagajanje tečajnih oblik povpraševanju
- uspešen pričetek ter izvedba pouka tečajev posameznih jezikov
- postavitve Izpitnega centra za mednarodne izpite Cambridge
- oblikovanje ter priprava spletne strani za mednarodne izpite Cambridge in DELE
- priprava in prevodi ter lektoriranje besedil za spletno stran
- izvedba prijave na mednarodne izpite
- organizacija in izvedba mednarodnih izpitov Cambridge in DELE
- obisk inšpekcije v času izvedbe mednarodnih izpitov s strani univerze Cambridge
- vključevanje sprememb pri Izpitnem centru DELE
- podaljšanje licence za izpitni center DELE
- promocija Izpitnega centra, dejavnosti ter tečajev tujih jezikov
- organizacija in izvedba literarnega natečaja v angleškem, nemškem, francoskem in italijanskem jeziku
- izvajanje bralne značke
- priprava zimske počitniške šole
- priprava jezikovno-kulturnih projektov

b) Učinkovitost

S pomočjo sredstev, ki smo jih prejeli za posodobitev tehnične opreme po učilnicah, lahko trdimo, da se je z nabavo novih avdio-vizualnih pripomočkov kot so npr. LCD z androidom, novi cd predvajalniki, računalniki ipd. pomembno izboljšala kakovost izvedbe pouka, saj je bila posodobitev zaradi zastarele opreme več kot urgentna, v kolikor smo hoteli glede na tehnološki napredek sploh konkurirati, napredovati in privabljati tečajnike.

Poleg pisarniškega materiala in strokovne literature smo pri pouku zelo ekonomični, vendar poskušamo pouk oblikovati tako, da učenci tega ne občutijo – pri pripravi šolskih ur se tako osredotočamo na možnosti, ki nam jih nudi posamezna učilnica, na predmete in pripomočke, ki jih najdemo v učilnici in so nam takrat na voljo na lastno spretnost pri uporabi ter lastno iznajdljivost, da lahko učencem nudimo kakovostno izvedeno uro. Učenci sami sodelujejo tudi pri okrašanju ob različnih praznikih. Njihove sprotne izdelke pa tudi obesimo na razstavnih panojih pred učilnicami. Same programe ob zaključku šolskega leta preverimo in ocenimo glede na izkušnje celoletnega dela na teh programih in jih po potrebi nadgradimo in posodobimo, zato lahko ocenimo, da so naši programi kakovostni in učinkoviti. Pedagoški in didaktični material za učitelje posodablamo in zagotavljamo učiteljem, saj so nujni del izvedbe pouka, tako, da tukaj ni in ne sme biti primanjkljaja, čeravno delujemo ekonomično.

c) Dostopnost

V naših tečajih sicer poučujemo od 4. (v posebnih primerih 3,5) leta starosti dalje, otroke, mladostnike in tudi odrasle. Dostopnost je zagotovljena prav vsem, v skupine jih razvrščamo, kar se da ustrezno glede na njihovo starost in predznanje. Razvrstitev poteka na podlagi pogovora s starši in tečajnikom oz. s pomočjo diagnostičnega testiranja. Vpisu in razvrstitvi tečajnikov posvečamo precej časa in se temeljito posvetimo vsakemu posamezniku, v kolikor je to potrebno. Zato pri nas veliko časa namenimo prav temu, v času rednega in naknadnega vpisa ter tudi po potrebi, ko že pouk poteka.

Zaradi novih trendov in konkurenčnosti že vrsto let izvajamo tudi vpis preko celega leta. Večinski del tečajnih oblik je celoletnih dejavnosti, zato se te skupine do konca meseca septembra in v nekaterih primerih do konca oktobra dokončno oblikujejo. Kljub temu je naknadni vpis v te skupine mogoč tekom celega leta. Čez celo leto pa je mogoč vpis v krajše tečaje, tečaje po meri, pripravljalne tečaje na mednarodne izpite ter individualne ure.

V programe tujih jezikov je bilo v šol.l. 2019/20 vpisanih sledeče število tečajnikov kot je razvidno iz tabele:

TUJI JEZIKI 2018/19		TUJI JEZIKI 2019/20	
	november		november
Angleščina	169	Angleščina	188
Angleščina - lektorske skupine	40	Angleščina - lektorske skupine	47
Angleščina - igralne urice	21	Angleščina - igralne urice	16
Nemščina	86	Nemščina	76
Nemščina - lektorske skupine	4	Nemščina - lektorske skupine	8
Nemščina - igralne urice	4	Nemščina - igralne urice	11
Francoščina	40	Francoščina	42
Francoščina - lektorske skupine		Francoščina - lektorske skupine	
Francoščina - igralne urice	4	Francoščina - igralne urice	1
Italijanščina	18	Italijanščina	22
Italijanščina - lektorske skupine		Italijanščina - lektorske skupine	
Italijanščina - igralne urice		Italijanščina - igralne urice	1
Ruščina	10	Ruščina	13
Japonščina	17	Japonščina	14
Španščina	49	Španščina	60
Španščina - lektorske skupine	6	Španščina - lektorske skupine	5
Španščina - igralne urice	13	Španščina - igralne urice	1
Latinščina	7	Latinščina	3
Kitajščina	8	Kitajščina	10
TUJI JEZIKI SKUPAJ:	496	TUJI JEZIKI SKUPAJ:	518

3. Smernice za vnaprej

Nadaljujemo z dosedanjimi programi, z določenimi posodobitvami. Dodatno se bomo še naprej posvečali ohranjanju kakovosti in promoviranju igralnih uric ter mednarodnih izpitov, ki so hkrati tudi naša zunanja referenca, ki je dokaz uspešnosti našega dela.

Načrt promocije naših tečajev in mednarodnih izpitov:

CILJNA JAVNOST/PUBLIKA:

- obstoječa notranja javnost
- strokovna javnost
- splošna javnost

NAČINI OBVEŠČANJA

- facebook
- instagram
- spletna stran (www.pionirski-dom.si) z linki npr. (<https://izpiti.pionirski-dom.si/si>)
- uporaba pridobljenih logotipov
- novičnik
- notranji elektronski sezname (e-mail seznam), vključno z inštitucijami, osnovnimi, srednjimi šolami, gimnazijami, fakultetami (tercialna raven), jezikovnimi šolami ipd.
- notranja promocija preko učiteljev vseh programov in tečajnih oblik na vseh oddelkih Pionirskega doma
- zaključne prireditve in podelitve certifikatov
- preko dogodkov Pionirskega doma

- tiskovne konference
- preko založb in knjigarn s katerimi sodelujemo
- preko ponudbe izobraževanj na področju otroku prijaznega testiranja in ocenjevanja v osnovnih šolah
- drugo

S pridobitvijo licence smo se hoteli izogniti izgubi tečajnikov, ki bi se prijavljali na izpite pri konkurenčni šoli, saj bi z nivoji, ki jih dosegajo pri nas, na dolgi rok, verjetno povzročili odliv ravno iz teh razlogov in posledično prehod k njim. Treba je vedeti, da v Pionirskem domu tečajniki ostajajo vrsto let, t.j. tudi 10 in več in da je izziv ohranjanja tečajnikov iz vidika stroškov, trendov ter poplave jezikovnih šol vsaj na jezikovnem izobraževanju vse večji. Torej pričakujemo ohranitev tečajnikov ter porast prijav na redne dejavnosti kot tudi na izključno tečaje priprave na mednarodne izpite v veliki meri med odraslo in profesionalno publiko. Logična posledica pridobitve licence in s tem priznanja kakovosti bi dolgoročno morala imeti pozitiven učinek, najmanj pa ohranitev števila že vpisanih tečajnikov. Hkrati pa Izpitni center pridobiva kandidate iz vse Slovenije, možna je prijava tudi iz drugih držav, predvsem regionalno. Vsekakor se bo ime Pionirskega doma razširil po vsej Sloveniji in tako odpiral možnosti ne zgolj za Oddelek za tuje jezike in Izpitni center, ampak tudi pomembno za kulturno umetniške dejavnosti ter druge dejavnosti Pionirskega doma, vključno z najemom Festivalne dvorane.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

Programi se osredotočajo na doseganje ravni po Evropskem okviru za tuje jezike CEFR/SEJO v teku let. Pri najmlajših se trudimo ohranjati ter povečevati motivacijo za dolgoletno učenje tujih jezikov, ki pravzaprav prinaša največje rezultate ter seveda promovira moderno stališče odprtosti do dolgoročnega učenja – »LIFE-LONG LEARNING«.

Doseganje tečajnikov posameznih ravni znanja v skladu s CEFR/SEJO po eni strani pomeni, da so naši programi kakovostni in da dosegamo cilje jezikovnega izobraževanja. Po drugi strani pa se naši tečajniki hkrati pripravijo tudi na opravljanje mednarodnih izpitov posameznih stopenj v kolikor se za to odločijo. V Pionirskem domu je v zadnjih dveh desetletjih uspešno opravilo mednarodne izpite iz angleščine, nemščine, francoščine, španščine in italijanščine že vsaj 3000 tečajnikov.

VSEBINSKE OPREDELITVE VEČ LOKACIJ ZAVODA in opredelitev programa v letu 2019

Aktivnosti zavoda so vse več kot le način preživljanja prostega časa, so stičišče generacij, stičišče programskih vsebin, interdisciplinarnosti in spodbujevalci avtorskega dela otrok in mladostnikov.

1. PLEČNIKOVA FESTIVALNA DVORANA

Festivalna dvorana je že desetletja sinonim za družabno življenje v Ljubljani in je dvorana, ki v svoji večnamenskosti združuje tradicijo, arhitekturno odličnost s prostorom namenjenim izvedbi široke palete različnih prireditev. Je tehnično opremljena za izvedbo tako zahtevnih kot manj zahtevnih dogodkov. Postavitve miz, odra, stolov ter ostalih scenskih in vizualnih elementov lahko prilagodimo glede na število obiskovalcev in vrsto prireditve. Razpolagamo z kakovostno tehnično opremo in osebjem, ki potencial dvorane in njeno vsestranskost še podkrepimo s svojim znanjem in izkušnjami. Festivalna dvorana je primerna za manjše število obiskovalcev in za večje število. V primeru manjšega števila obiskovalcev, ali želje stranke, lahko prostor razdelimo na dva dela, z ločitvijo odrskega programa in pogostitve.

V Festivalni dvorani, dvorani z bogato tradicijo in sodobno tehnično opremo, skozi celo leto potekajo številne prireditve. Od poslovnih dogodkov, domačih in mednarodnih plesnih prireditev, do gala slovesnosti, koncertov, kongresov, modnih revij, valet, maturantskih plesov, porok, gledaliških predstav in prireditev za mladostnike.

V letu 2020 želimo nadaljevati prakso preteklega leta in prispevati k bogatenju kulturno – umetniškega in gledališkega prostora v Sloveniji. Naše dejavnosti bodo tudi v letu 2020 temeljile na izvajanju programov Pionirskega doma – Centra za kulturo mladih, zaključnih produkcij oddelkov, gledaliških predstav, festivalov in glasbenih večerov, ki jih, v sodelovanju s tečajniki in pedagogi zavoda, podkrepimo tudi s priznanimi sodelujočimi izvajalci.

V Festivalni dvorani skozi celo leto potekajo številne prireditve, ki jih nameravamo gostiti in soustvarjati tudi v prihodnje.

- Festivalna dvorana je primerna za gala prireditve,
- kongresni turizem,
- enodnevne in večdnevne poslovne dogodke
- poslovne dogodke, ki se obogatijo tudi s kulturno-umetniškim programom,
- izobraževanja in predstavitve ter okrogle mize,
- humanitarne prireditve,
- modne revije,
- valet in maturantske plese, ki se lahko v dvorani nadaljujejo tudi z neformalnim delom,
- slovesnosti ob jubilejih šol in zavodov ter slovesnosti ob osebnih praznikih,
- poroke,
- koncerte,
- plesne večere,
- gledališke predstave.

Festivalna dvorana je v svoji večnamenskosti in raznolikosti, ki jo nadgradimo z sodobnim avdio/video parkom, primerna za vse želje naročnika, želimo pa si nadgradnje programa, katerega smo že okrepili v letu 2019, z:

- gledališkim, abonmajskim, programom,
- glasbenim, abonmajskim, programom,
- kontinuiteto gostujočih tematskih plesnih vsebin,
- izvedbo poročnih sejmov,
- izvedbo modnih revij,
- snemanj v komercialne namene,
- dopolnitvijo dogodkov z animacijo za otroke udeležencev,

- bolj odmevnimi medijskimi dogodki,
- tematskimi večeri za poslovne stranke,
- večjim številom dogodkov, ki jih organizira MOL.

Pri organizaciji dogodkov v Festivalni dvorani se srečujemo z izzivi:

- ni dostopa za osebe s težavami pri gibanju,
- ni dvigala za dostavo težjih predmetov v dvorano,
- slaba dostopnost do vhoda, ki ga zastira hala GR-ja,
- neurejena parkirišča,
- slaba izolacija objekta,
- dotrajanost objekta.

2. Prostori Pionirskega doma – Centra za kulturo mladih na KOMENSKEGA 9

- Prostori zavoda na Komenskega 9 so primerni za izvajanje številnih aktivnosti od strokovnih srečanj, razstav in tudi možnosti organiziranja drugih dogodkov bolj tržne narave.
- V porastu je kongresni turizem, za kar sta primerni dve lokaciji Pionirskega doma – Centra za kulturo mladih, Festivalna dvorana in prostori zavoda na Komenskega 9.
- V povezovanju s partnerji si bomo prizadevali organizirati tematske kulturno-umetniške dogodke.
- Prostor lahko tržimo kot podporo Festivalni dvorani, saj lahko uporabniki Festivalne dvorane prostor na Komenskega 9 uporabijo kot zbirališče izbranih gostov pred ali po dogodku v Festivalni dvorani in v namen izvajanja tiskovnih konferenc, oziroma srečanj pred dogodkom v Festivalni dvorani.
- Z razstavo Pogovor in predstavitevijo del naših tečajnikov se je podstreha na Komenskega 9 izkazala kot izjemen razstavni prostor.
- Prostore na Komenskega 9 bomo predstavljali širši javnosti z vodenimi ogledi in na ta način izobraževali ter si pridobivali potencialne uporabnike prostora.
- Skozi festivalsko dejavnost zavoda se bomo približali šolam in na ta način razširili možnost gostujočih kulturnih dni.

3. PLESNI CENTER JENKO

V letu 2019 smo nadaljevali prakso preteklega leta in razširili programe in dogodke v Plesnem centru Jenko in sicer na plesne programe različnih plesnih zvrsti. Aktivno bomo izvajali plesne tečaje sodobnega izraznega plesa, ki je del rednih programov Pionirskega doma. V sodelovanju z izkušenimi plesnimi učitelji pripravljamo krajše ali daljše, redne ali izredne plesne tečaje družabnih plesov, tanga in salse. Na željo izbranih šol pa v Plesnem centru Jenko v sodelovanju s plesnimi šolami izvajamo tudi priprave na vate in mature.

Eden od naših glavnih ciljev je povečati zanimanje za ples in plesne aktivnosti v Festivalni dvorani.

Plesni center Jenko je predvsem namenjen:

- Izvajanju plesnih dejavnosti Pionirskega doma – Centra za kulturo mladih – program sodobnega plesa.
- Kot nadomestni prostor za pripravo in vadbo lastnih produkcij.
- Prostor za vadbo osnovnošolcev in dijakov, ki se pripravljajo na izvedbo vate ali mature v Festivalni dvorani.
- V prostih terminih bomo prostor ponudili tudi drugim profitnim in neprofitnim zavodom ter organizacijam za izvajanje skupnih dejavnosti, ki so povezane predvsem s plesom, gledališčem in športno rekreacijo.

4. KOMUNIKACIJSKI NAČRT Pionirskega doma – Centra za kulturo mladih

V letu 2019 smo v okviru planiranih sredstev za promocijo Pionirskega doma in Festivalne dvorane izvajali različne oblike oglaševanja, izbrane glede na ciljno populacijo.

I. Ciljne skupine:

Ciljna skupina komunikacijskih aktivnosti zavoda so bili v letu 2019 obstoječi in potencialni uporabniki, iniciatorji, odločevalci, strokovna javnost, posamezniki, skupine, splošna publika, pomemben potencialen uporabnik vsebin pa je tudi bodoči tečajnik sam.

Druga ciljna skupina se nanaša na uporabnike naših tržnih dejavnosti, uporabnike Festivalne dvorane, drugih prostorov znotraj zavoda na Vilharjevi cesti 11, Plesnega centra Jenko in prostora na Komenskega 9.

II. Opredelitev vsebinskih segmentov zavoda

V sklopu celovitega tržno-komunikacijskega programa za zavod smo usmerili v:

- znamčenje Pionirskega doma – Centra za kulturo mladih,
- oglaševanje posameznih projektov,
- izpostavitve evropskih projektov, katerih nosilec smo,
- poudarek na individualnem pristopu, ki ga gojimo v zavodu,
- poudarek na avtorskem delu mladostnikov, v sklopu tečajev in festivalov zavoda,
- izpostavitve interdisciplinarnih povezovanj med programi zavoda,
- poudarek na novih izobraževalnih vsebinah zavoda, kot so izobraževanje pedagogov in mentorjev ter sodelovanje z društvi in zavodi, kjer lahko njihov program nadgradimo s programom zavoda,
- izpostavitve nosilcev projektov in posameznikov s katerimi se javnost lahko poistoveti,
- oglaševanje vpisov v novo šolsko leto,
- oglaševanje dejavnosti, ki jih izvajamo v Festivalni dvorani,
- oglaševanje dejavnosti PD na Komenskega 9.

III. Strategija in akcijski načrt

CILJ	STRATEGIJA	GLAVNE AKTIVNOSTI
Raziskava trga, določitev ciljnih javnosti in orodij za komunikacijo primerno za posamično ciljno javnost.	Uporaba brezplačnih komunikacijskih orodij, povezovanje s skupnostjo kot so posamezne organizacije znotraj šolskega sistema, združenja, ki se lahko poistovetijo z našimi aktivnostmi in z ustvarjalci javnega mnenja.	Priprava vprašalnikov za ciljnega uporabnika o stanju prepoznavnosti Pionirskega doma – Centra za kulturo mladih in o kvaliteti vsebin, ki jih v zavodu izvajamo. Znamčenje prek družbenih omrežij in spremljanje odziva uporabnikov. Spremljanje zadovoljstva soudeležencev pri projektih zavoda.
Dvig prepoznavnosti zavoda, vsebin in lokacij, kje se aktivnosti izvajajo.	Povezovanje aktivnosti zavoda z mnenjskimi voditelji in z ustvarjalci javnega mnenja; komunikacija emocij in zgodb; promocija CGP in vizualnih	Oblikovanje promocijskih materialov za komunikacijske aktivnosti. Poudarek na lastni vizualni identiteti in kontinuiteti v komunikaciji. Priprava komunikacije in kampanji v skladu s pozicijo znamke v medijih in družbenih omrežjih.

	<p>podob aktivnosti, s poudarkom na uporabi družbenih omrežij, ki jih zavod izvaja.</p>	<p>Interaktivnost pri znamčenju zavoda na družbenih omrežjih (priprava anket, nasvetov, nagradnih iger, rubrika Ste vedeli? .</p> <p>Povezovanje s partnerji, blogerji, mediji, on line skupnostmi, kjer izpostavljamo dogodke v prostorih zavoda in povezovanje vsebin.</p> <p>Gostovanje blogerjev, opinion makerjev na naši spletni strani in socialnih medijih. POP UP raziskave o zadovoljstvu uporabnikov.</p> <p>Promocijski merchandising// nagradne igre na spletni strani in na družbenih omrežjih.</p> <p>Atraktivno oglaševanje// razstave in končne produkcije, nastopi posameznikov ter povezovanje zavoda z dosežki tečajnikov in pedagogov.</p>
--	---	---

IV. Oglaševanje vsebinskih segmentov zavoda in oblika promocije

Aktivnosti in orodja za oglaševanje:

- vprašalniki za ciljnega uporabnika, tečajnika,
- spletno oglaševanje z bannerji za tematske vsebine aktivnosti zavoda,
- promocijski film, predstavitev dejavnosti zavoda,
- znamčenje, prepoznavanje znamke zavoda in njegovih vsebin,
- elektronsko gradivo, obvestila za interno javnost,
- oglasi in prispevki v medijih, obvestila za eksterno javnost,
- spletna stran kot način obveščanja ter implementacija sodelovanja z drugimi spletnimi mediji pri direktnem prenosu naših vsebin na njihove portale,
- promocijske aktivnosti tržnih dejavnosti zavoda s ciljem doseči ciljne javnosti za tematske dogodke,
- promocijske aktivnosti zavoda na Komenskega 9 s ciljem prepoznavanja lokacije kot prostora, ki je del zavoda in ki lahko omogoča ekskluzivna srečanja kot tudi vrhunske kulturno-umetniške dogodke
- uporaba družbenih omrežij, Facebook, Instagram in LinkedIn, kot podstat za informiranje in povezovanje,
- uporaba promocijskih materialov za komunikacijske aktivnosti vsebin zavoda,
- povezovanje s partnerji, blogerji, mediji, on line skupnostmi in dogodki,
- gostovanje blogerjev, opinion makerjev na naši spletni strani in socialnih medijih,
- promocijski merchandising// nagradne igre na spletni strani in na družbenih omrežjih
- atraktivno oglaševanje// razstave in končne produkcije, nastopi posameznikov ter povezovanje zavoda z dosežki tečajnikov in pedagogov.

V letu 2019 smo izvedli le del promocijskih aktivnosti, ki so v večini temeljila na pogodbenem sodelovanju z določenimi medijskimi hišami.

5. TRŽNE DEJAVNOSTI ZA PROMOCIJO LOKACIJ ZAVODA

Festivalna dvorana je v letu 2019 obdržala nivo prihodkov iz leta 2018, prav tako smo lokacijo oddali v najem ne samo za izvedbo dogodkov, ampak tudi v namen snemanj, s čimer smo pripomogli k večji prepoznavnosti, oziroma ohranjanju dobrega imena ter pridobivanju nove ciljne publike in poslovnih partnerjev.

Lokacija na Komenskega 9 se je zaradi svojih arhitekturnih značilnosti, skrbne obnove in ob tržnem razmisleku, izkazala za možnost izobraževalnega središča.

V letu 2019 smo delno uporabili modele:

ciljna skupina aktivnost in orodja za oglaševanje	splošna javnost	interna javnost
	priprava tiskovin za promocijo lokacij	♦
promocijski film, predstavitev dejavnosti zavoda in lokacij zavoda	♦	
elektronsko gradivo- obvestila o aktivnostih zavoda		♦
oglasni in prispevki v medijih o napovedih in o izvedbi dogodka	♦	
spletna stran in družbena omrežja: 3D izris lokacij zavoda in fotografije dogodkov ter povezovanje z uporabniki	♦	♦
Uporaba promocijskih materialov za komunikacijske aktivnosti vsebin in tematik, ki so primerne za specifično lokacijo zavoda	♦	
povezovanje s partnerji, blogerji, mediji, on line skupnostmi in predstavitev lokacij na dogodkih izven zavoda.	♦	
priprava ponudb za določeno tržno skupino potencialnih uporabnikov	♦	
promocijske aktivnosti, ki bodo omogočale večjo prepoznavnost sledilcem na družbenih omrežjih	♦	♦

V. Oblikovanje cen najema lokacij zavoda:

Storitve tržimo po ceniku in cenovni postavki, ki jo oblikujemo glede na vrsto najema, čas trajanja prireditve, obliko prireditve, zahtevnost scenarija prireditve in tehnično zahtevnost prireditve.

Cenovno postavko najema lokacij zavoda letno potrjuje Svet zavoda.

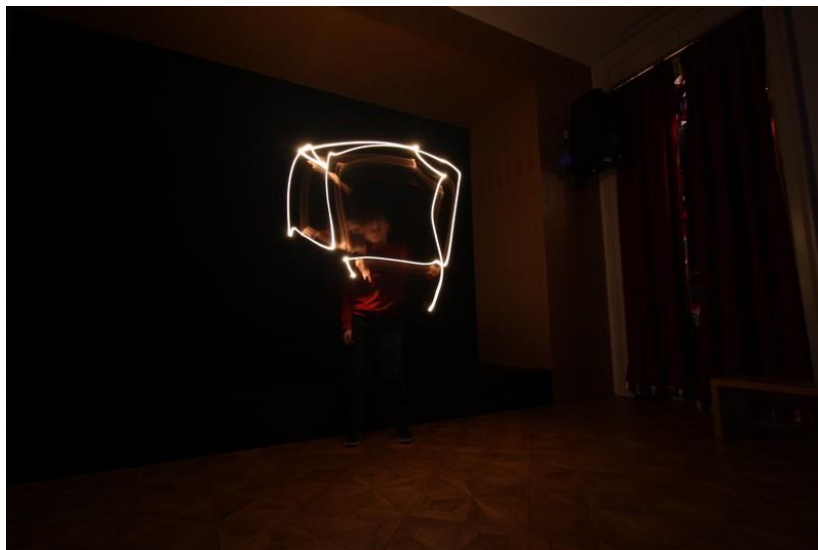

Foto: Iztok Amon

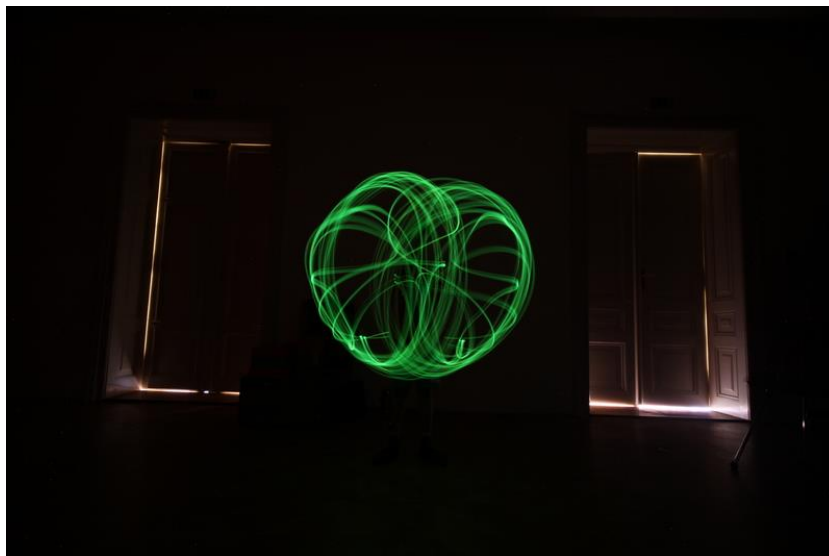

Foto: Iztok Amon

B – RAČUNOVODSKO POROČILO

UVOD

Računovodsko poročilo je pripravljeno v skladu s Pravilnikom o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 115/02 in spremembe).

Pri vodenju poslovnih knjig, vrednotenju računovodskih postavk in kontroliranju se uporabljajo:

- Zakon o javnih financah,
- Zakon o računovodstvu,
- Navodilo o pripravi zaključnega računa in metodologiji za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih,
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava,
- Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava,
- Pravilnik o načinu in rokih usklajevanja terjatev in obveznosti po 37. členu Zakona o računovodstvu,
- Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev,
- Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava.
- Navodilo o predložitvi letnih in zaključnih poročil ter drugih podatkov poslovnih subjektov

Naloge računovodsko finančnega sistema zavoda so opredeljene v:

- Pravilniku o računovodstvu z dne 28. 11. 2007 in spremembe in dopolnitve 2010
- Sodilu za obračun amortizacije osnovnih sredstev za tržno dejavnost
- Sodilu za razporejanje odhodkov na dejavnosti
- Sodilu za pasivne časovne razmejitve – kratkoročno odloženi prihodki iz naslova tečajnin.

Podatki vseh izkazov temeljijo na knjigovodskih listinah in poslovnih knjigah skladno s citiranimi predpisi.

Računovodski izkazi so sestavni del tega poročila in so dosegljivi na spletni strani <http://www.ajpes.si>.

Računovodsko poročilo obsega računovodske izkaze in pojasnila ter razkritja v zvezi z računovodskimi izkazi.

Računovodsko poročilo, skladno s 6. členom Pravilnika o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 115/02 in spremembe, v nadaljevanju: pravilnik), obsega:

- bilanco stanja,
- izkaz prihodkov in odhodkov ter
- pojasnila k obema računovodskima izkazoma.

Bilanca stanja in izkaz prihodkov in odhodkov sta pripravljena na predpisanih in s pravilnikom določenih obrazcih, ki so dosegljivi na spletni strani <http://www.ajpes.si>.

Pojasnila k izkazu določa 15. člen pravilnika, ki določa:

obvezni prilogi k bilanci stanja:

- pregled stanja in gibanja neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev in
- pregled stanja in gibanja dolgoročnih finančnih naložb in posojil.

obvezne priloge k izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov:

- izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti,
- izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka,
- izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov in
- izkaz računa financiranja določenih uporabnikov.

Naštete priloge so prav tako pripravljene na predpisanih obrazcih, ki so dosegljivi na spletni strani AJPES.

Računovodska pojasnila, ki jih opredeljuje 15. člen pravilnika, vsebinsko odgovarjajo in povzemajo določbe 26. člena pravilnika.

1 POJASNILA

1.1 POJASNILA K BILANCI STANJA NA DAN 31. 12. 2019 IN PRILOGAMI

Bilanca stanja prikazuje resnično in pošteno stanje sredstev in obveznosti do njihovih virov po stanju na dan 31. 12. 2019. Podrobnejša vsebina, členitev in oblika bilance stanja je predpisana s Pravilnikom o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava. Podlaga za prikaz so poslovne knjige, ki so usklajene s popisom.

Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju

Prikazana so dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju po sedanji vrednosti:

DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU	LETO 2018	LETO 2019	INDEKS 2019/18
Dolgoročne premoženjske pravice	130,90	59,51	45,46
Zemljišča	267.065,06	267.065,06	100,00
Zgradbe	2.071.106,66	2.007,028,45	96,90
Oprema	208.214,20	209.537,60	100,63
SKUPAJ	2.546.516,82	2.483.690,62	97,53

Amortizacija se obračunava posamično z uporabo enakomernega časovnega amortiziranja. Stopnja je določena v Navodilu o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev. Zemljišče se ne amortizira. Prav tako se ne amortizira stavba na Vilharjevi cesti 11, ker je bila razglašena za kulturni spomenik.

Stroški amortizacije se pokrivajo v breme obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje, v breme pasivnih časovnih razmejitev, če gre za donacije in tekočih stroškov glede na sprejeto sodilo, ki je opredeljeno v Pravilniku o računovodstvu.

Pri redni letni inventuri ni bilo ugotovljenih viškov ali primanjkljajev. Odpisana osnovna sredstva se bodo v skladu s sklepom sveta zavoda komisijsko uničila in odstranila.

Pionirski dom ne izkazuje dolgoročnih finančnih naložb in terjatev iz poslovanja.

Med dolgoročnimi sredstvi izkazujemo dolgoročne premoženjske pravice – računalniški programi za delo v računovodstvu in ostalo. Za neopredmetena dolgoročna sredstva v poslovnih knjigah izkazujemo posebej nabavno vrednost in posebej popravek vrednosti. Popravek vrednosti se je povečal zaradi obračuna amortizacije za leto 2019 po predpisanih stopnjah in odpisov po inventuri.

Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva:

NABAVE IN VLAGANJA V OSNOVNA SREDSTVA V LETU 2019	NABAVNA VREDNOST		
DOLGOROČNE PREMOŽENJSKE PRAVICE	0,00		
STAVBE	0,00		
OPREMA	54.386,53		
SKUPAJ	54.386,53		
VIRI FINANCIRANJA NABAV OSNOVNIH SREDSTEV V LETU 2019	PRESEŽEK PRIH. PREJŠNIH LET	DONACIJE	MOL
DOLGOROČNE PREMOŽENJSKE PRAVICE	0,00		
STAVBE	0,00		0,00
OPREMA	358,53		54.028,00
SKUPAJ	358,53	0,00	54.028,00

Kratkoročna sredstva, razen zalog in aktivne časovne razmejitve

- Denarna sredstva v blagajni - izkazujemo gotovino v višini blagajniškega maksimuma za tekoče poslovanje.
- **Dobroimetje pri bankah in drugih finančnih ustanovah** izkazujemo stanje sredstev na podračunu pri UJP št. 01261-6030358081.
- **Kratkoročne terjatve do kupcev** se v začetku izkazujejo v zneskih, ki izhajajo iz ustreznih knjigovodskih listin. Terjatve se lahko kasneje zmanjšajo s popravki vrednosti, če obstaja dvom, da ne bodo poravnane. Popravki vrednosti se oblikujejo na podlagi posamične presoje izterljivosti določene terjatve. Terjatve se izkazujejo v bilanci stanja v znesku, zmanjšanem za njihove popravke vrednosti po sklepu sveta zavoda.
- **Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta** so terjatve do ustanovitelja in ostalih uporabnikov enotnega kontnega načrta, za katere se sestavlja premoženjska bilanca države oziroma občine.
- **Druge kratkoročne terjatve** - izkazujemo terjatev do državnih in drugih institucij (refundacije nadomestila za bolniško odsotnost nad 30 dni in nego pri ZZS, terjatve do države za odbitni davek na dodano vrednost ipd.).
- **Aktivne časovne razmejitve** - Med aktivnimi časovnimi razmejitvami izkazujemo vnaprej plačane odhodke.
- **Zalog nimamo.**

Podatki o stanju neporavnanih terjatev in ukrepih za njihovo poravnavo:

- Neporavnane terjatve imamo iz naslova tečajnine ter oddaje poslovnih prostorov in Festivalne dvorane v uporabo. Terjatve, ki jih nismo uspeli izterjati z izvršbami smo odpisali po sklepu Sveta zavoda. Za terjatve za katere obstaja dvom o izterljivosti smo naredili popravek vrednosti. Terjatve, ki jih nismo mogli izterjati s pomočjo opominov smo za večje dolžnike vložili izvršbe, oziroma so še v fazi izterjave.
- **Podatki o obveznostih** - na dan 31. 12. 2019 ne izkazujemo spornih in dvomljivih obveznosti. Obveznosti se plačujejo ažurno in se upošteva plačilni rok.

- **Viri sredstev, uporabljen za vlaganja** v opredmetena in neopredmetena sredstva predstavlja presežek prihodkov iz prejšnjega leta, ki je bil po sklepu sveta zavoda razporejen za investicije in namenska sredstva za investicije od Mestne občine Ljubljana.
- **V bilančni postavki kratkoročnih pasivnih časovnih razmejitev** imamo evidentirane kratkoročno odložene prihodke iz tečajnine za pokrivanje odhodkov leta 2020.
- **Dolgoročne pasivne časovne razmejitve** imamo evidentirane odložene prihodke iz naslova EU projektov, ki bodo pokrivali odhodke v letih 2020 in 2021.
- **Naložbe prostih denarnih sredstev** nimamo.
- **Zunaj bilančna evidenca:** Zunaj bilance ne vodimo nobenih evidenc.

1.2 POJASNILA K POSTAVKAM IZKAZA PRIHODKOV IN ODHODKOV ZA LETO 2019

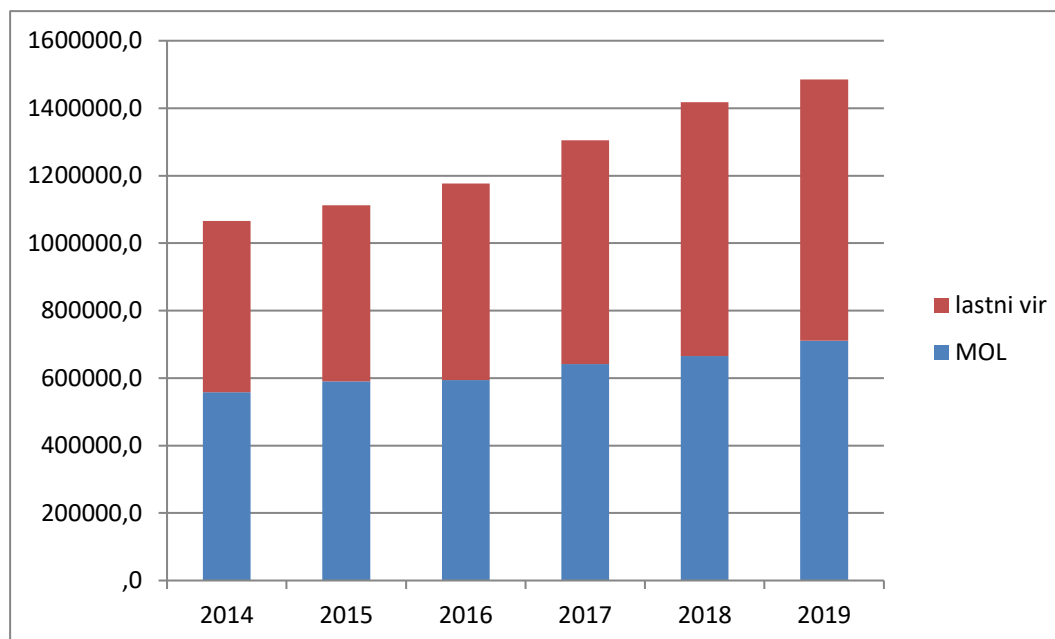
Pri ugotavljanju prihodkov in odhodkov obračunskega obdobja je upoštevano načelo nastanka poslovnega dogodka.

1.2.1 Prihodki

Delež prihodkov iz proračuna Mestne občine Ljubljana v celotnem prihodku Pionirskega doma je v letu 2019 znašal **47,85 %**, medtem ko je bil v letu 2018 ta delež nižji in je znašal **46,94 %**. Mestna občina Ljubljana financira plače za petnajst zaposlenih ter del sredstev za materialne in programske stroške. Sredstva za programske in materialne stroške iz proračuna MOL so v primerjavi z letom 2018 nižja za **2,84 %**. Plače preostalih devetnajst zaposlenih in večino materialnih stroškov je Pionirski dom pokrival s prihodki od prodaje storitev na trgu.

leto	2014	2015	2016	2017	2018	2019
skupaj	1.065.642	1.112.563	1.177.176	1.304.431	1.417.642	1.485.068
lastni vir	507.259	521.784	583.138	663.115	752.135	774.420
MOL	558.383	590.779	594.038	641.316	665.507	710.648

Pregled razmerja med **lastnimi** viri in sofinanciranjem **MOL** 2014 – 2019

Prikaz prihodkov po kontih glede na javno službo in trg

KONTO	SKUPAJ	JAVNA SLUŽBA	NA TRGU
760	1.482.180,87	1.279.417,38	202.763,49
761	552,61	552,61	0,00
762	41,33	41,33	0,00
763	0,00	0,00	0,00
764	2.292,76	2.292,76	0,00
SKUPAJ PRIHODKI	1.485.067,57	1.282.304,08	202.763,49
%	100,00	86,35	13,65

PRIHODKI	Realizacija	Realizacija	FINANČNI NAČRT	INDEKS
	2018	2019	2019	R/FN
	1	2	3	2/3
A. PRIHODKI OD POSLOVANJA	1.416.700,67	1.482.733,48	1.524.549,03	97,26
1. Prihodki od prodaje proizvodov in storitev	589.269,62	588.743,82	598.000,00	98,45
1.01. Prihodki od prodaje storitev na trgu – lastne prireditve	131.515,18	127.650,78	132.000,00	96,71
1.02. Prihodki od uporabe Festivalne dvorane	140.744,73	137.349,09	143.000,00	96,05
1.03. Prihodki od prodaje storitev - tečajnina	317.009,71	323.743,95	323.000,00	100,23
2. Prihodki iz proračuna	677.100,67	710.647,93	710.647,93	100,00
2.01. Sredstva za projekte (javni razpisi)	11.594,07	0,00	0,00	0,00
Ministrstvo za kulturo	11.594,07	0,00	0,00	0,00
2.02. MOL Oddelek za kulturo	665.506,60	710.647,93	710.647,93	100,00
stroški dela	418.506,60	470.647,93	470.647,93	100,00
splošni stroški delovanja	132.000,00	125.000,00	125.000,00	100,00
investicijsko vzdrževanje	0,00	0,00	0,00	0,00
programski materialni stroški	115.000,00	115.000,00	115.000,00	100,00
3. Prihodki za projekte (javni razpisi) - EU PROJEKTI	66.607,71	109.180,28	130.828,10	83,45
4. Prihodki od uporabe in najemnin poslovnih prostorov ter opreme	69.358,29	67.806,54	73.000,00	92,89
5. Prihodki od donacij, sponzorjev	7.140,00	3.940,00	7.200,00	54,72
6. Drugi prihodki od prodaje (obratovalni stroški SMG,...)	7.224,38	1.862,30	4.873,00	38,22
7. Prihodki od prodaje blaga in storitev (spominska knjiga, rokovnik)	0,00	552,61	0,00	0,00
B. FINANČNI PRIHODKI	205,16	41,33	0,00	0,00
1. Prihodki od obresti in drugi finančni prihodki	205,16	41,33	0,00	0,00
C. DRUGI PRIHODKI	572,00	0,00	0,00	0,00
Č. PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	164,59	2.292,76	170,00	0,00
1.01. Izterjane popravljene terjatve iz prejšnjih let	164,59	0,00	170,00	0,00
1.02. Drugi prevrednot. prihodki (odškodnina zavarovalnice, ...)	0,00	2.292,76	0,00	0,00
E. PRIHODKI SKUPAJ	1.417.642,42	1.485.067,57	1.524.719,03	97,40

Iz izkaza prihodkov in odhodkov za leto 2019 je razvidno, da so bili ustvarjeni celotni prihodki v višini **1.485.067,57 EUR**. Celotni prihodki v letu 2019 so v primerjavi s planiranimi nižji za 2,60 %, v primerjavi s prihodki preteklega leta pa so višji za 4,75 %.

Primerjava realizacije prihodkov v letu 2019 v primerjavi s planom je 97,40 %, kar pomeni, da smo plan zastavili dokaj realno in smo ga kljub stanju na trgu realizirali.

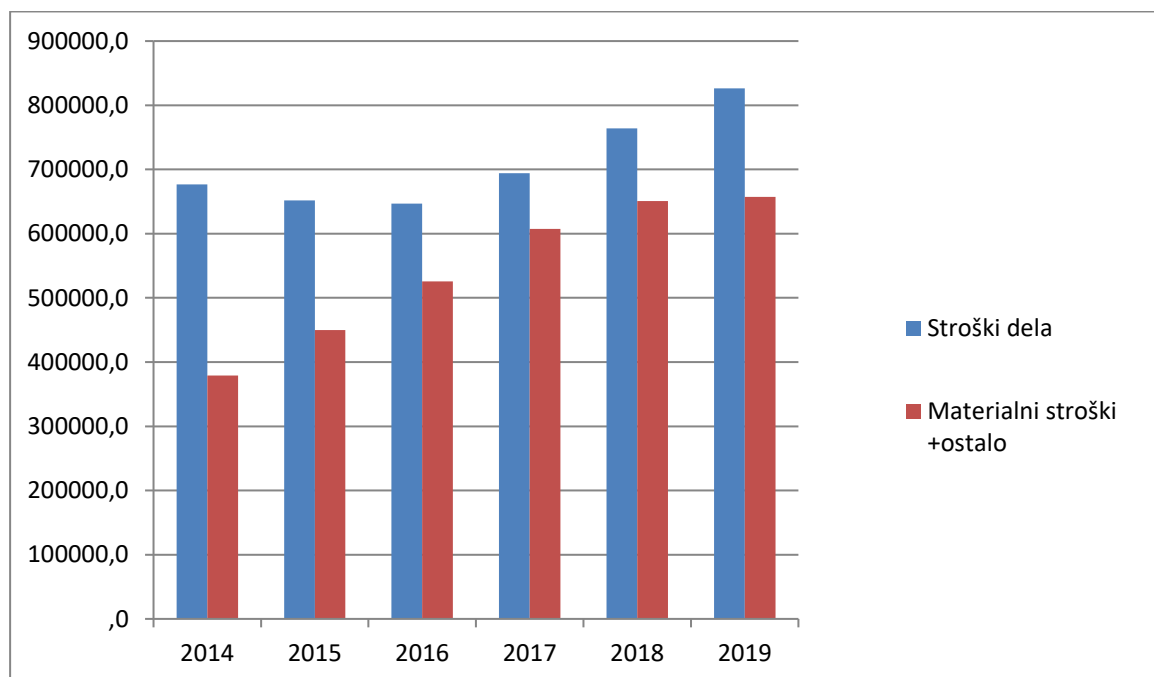
1.2.2 Odhodki

Celotni odhodki realizirani v letu 2019 so znašali **1.483.747,81 EUR** in so bili nižji za 2,66 % v primerjavi s planom 2019.

V strukturi odhodkov predstavljajo stroški materiala in storitev 43,74 % celotnih odhodkov, stroški dela 55,69 %, ostali stroški in odhodki pa predstavljajo 0,57 % celotnih odhodkov.

Leto	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ODHODKI (skupaj)	1.056.066	1.101.586	1.172.397	1.301.434	1.415.006	1.483.748
Stroški dela	676.873	651.583	646.848	694.219	763.960	826.342
Materialni stroški +ostalo	379.193	450.003	525.549	607.215	651.046	657.406

Prikaz razmerja med stroški dela in materialnimi stroški 2014 – 2019

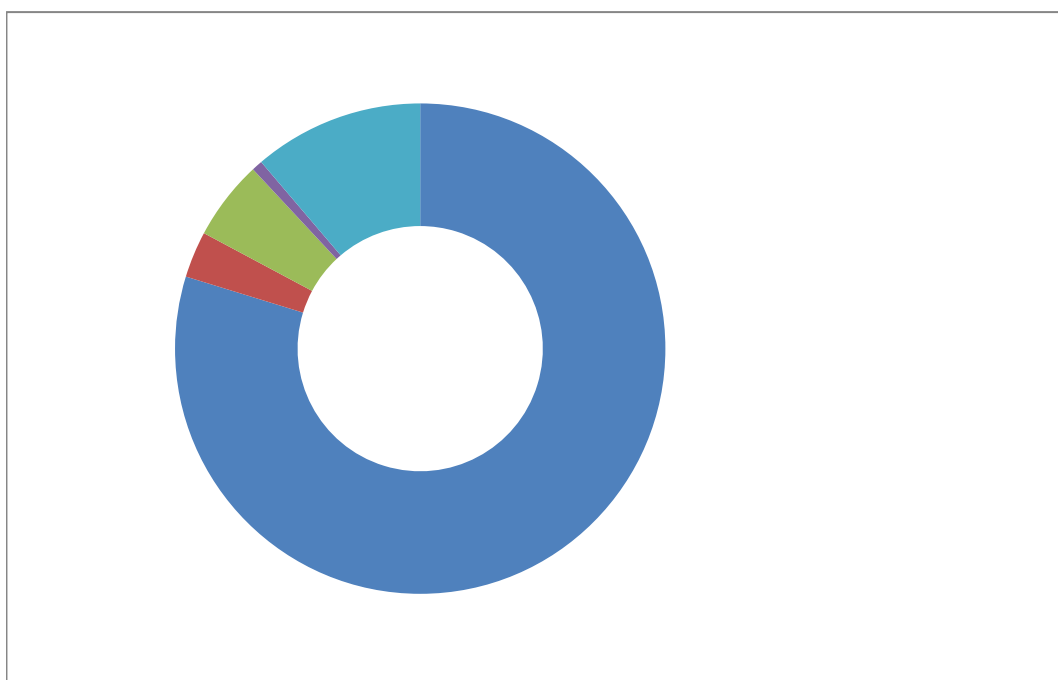

ODHODKI	Realizacija 2018	Realizacija 2019	FINANČNI NAČRT 2019	INDEKS R/FN
	1	2	3	2/3
A. STROŠKI MATERIALA IN STORITEV	645.528,10	649.094,64	681.471,28	95,25
stroški materiala	54.341,60	34.238,86	54.480,00	62,85
električna energija	11.750,02	12.531,77	12.000,00	104,43
ogrevanje	31.356,89	36.853,54	32.000,00	115,17
prevozne storitve (vzdrževanje,popravila,...)	1.611,64	866,34	1.700,00	50,96
tekoče vzdrževanje	20.468,65	16.519,60	17.200,00	96,04
investicijsko vzdrževanje	450,29	0,00	0,00	0,00
reklama in propaganda	24.723,88	26.636,84	20.000,00	133,18
komunalne storitve (odvoz odpadkov in poraba vode)	6.066,76	6.471,27	6.100,00	106,09
storitve varstvo pri delu	3.414,97	3.109,61	1.780,00	174,70
dnevnice za službena potovanja, nočnine, druga povračila	321,61	3.214,27	330,00	974,02
kilometrina	566,94	594,06	590,00	100,69
stroški storitev	326.884,02	305.388,82	314.700,00	97,04
delo preko študentskega servisa	54.568,39	54.390,55	55.000,00	98,89
stroški strokovnega izobraževanja	651,21	1.588,84	1.300,00	122,22
reprezentanca	311,07	383,75	320,00	119,92
stroški bančnega in plačilnega prometa (provizije)	639,27	693,83	679,00	102,18
telefon, poštnina	9.963,48	10.794,09	10.000,00	107,94
podjemne pogodbe , občasno delo upokojencev	5.824,86	7.383,70	6.000,00	123,06
avtorski honorarji	42.286,86	31.678,75	30.000,00	105,60
sejnine	1.293,36	790,83	1.300,00	60,83
Stroški materiala in storitev EU projekti	48.032,33	94.965,32	115.992,28	81,87
B. STROŠKI DELA	763.959,62	826.341,61	837.575,93	98,66
plače	525.825,50	588.462,56	594.226,18	99,03
nadomestila plač	12.677,46	10.522,16	0,00	0,00
prispevki in druge dajatve od plač	90.822,77	99.176,93	101.426,00	97,78
povračila stroškov prevoza na delo in z dela	19.886,38	23.570,89	21.571,00	109,27
stroški prehrane med delom	23.586,55	26.482,46	29.007,00	91,30
regres za dopust	28.047,68	30.266,24	30.636,00	98,79
sredstva za delovno uspešnost	12.606,96	0,00	13.000,00	0,00
sredstva za nadurno delo	5.718,95	4.709,25	5.000,00	94,19
jubilejne nagrade	1.010,65	0,00	0,00	0,00
odpravnina ob upokojitvi	9.957,66	12.211,65	12.326,93	99,06
kolektivno dodatno pokojninsko zavarovanje	13.237,05	13.551,33	13.517,00	100,25
plačilo za delo sindikalnega zaupnika	1.735,20	1.735,20	1.750,00	99,15
drugi stroški dela (druženje zaposlenih)	271,43	1.437,98	280,00	0,00
Stroški dela EU projekti	18.575,38	14.214,96	14.835,82	95,82
C. AMORTIZACIJA	3.174,00	2.627,00	3.200,00	82,09
Č. DRUGI STROŠKI	936,00	841,60	940,00	89,53
drugi stroški (članarine, str.iz prejšnjih obrač. obdobj, sodne takse)	936,00	841,60	940,00	89,53
D. FINANČNI ODHODKI	12,22	17,59	13,00	135,31
odhodki za obresti	5,49	10,01	6,00	0,00
stotinske in tečajne izravnave	6,73	7,58	7,00	0,00
E. DRUGI ODHODKI (odškodnine,....)	1.025,14	1.237,87	1.050,00	117,89
F. PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	371,47	3.587,50	0,00	0,00
odhodki zaradi oslabitve terjatev; poračun deleža DDV	371,47	3.587,50	0,00	0,00
CELOTNI ODHODKI	1.415.006,55	1.483.747,81	1.524.250,21	97,34

Stroški dela zaposlenih in dela zunanjih sodelavcev po pogodbah v letu 2019:

1	Plače	826.341,61
2	Avtorske pogodbe	31.678,75
3	Študentski servis	54.390,55
4	Podjemne pogodbe	7.383,70
5	Drugo – s.p., d.o.o.	116.408,08
	Skupaj	1.036.202,69

Struktura plačil za delo v zavodu:

Stroški amortizacije so v letu 2019 znašali 2.627,00 EUR in se nanašajo na tržno dejavnost.

Drugi stroški so nižji od planiranih. Med druge stroške spadajo razne članarine in sodne takse.

Drugi odhodki se nanašajo predvsem na kritje stroškov rekreacije zaposlenih v okviru varstva pri delu.

Prevrednotovalni poslovni odhodki se nanašajo na dokončni odpis terjatev do kupcev, ki ga je potrdil svet zavoda.

1.2.3. Presežek prihodkov nad odhodki

V letu 2019 smo ugotovili presežek prihodkov nad odhodki v višini **1.319,76 EUR**, ki ostane nerazporejen. O njegovi porabi bo odločal svet zavoda.

1.3 POJASNILA K POSTAVKAM IZKAZA PRIHODKOV IN ODHODKOV PO NAČELU DENARNEGA TOKA

Izkaz vsebuje podatke v obračunskem obdobju in predhodnem obračunskem obdobju. Pri ugotavljanju prihodkov in odhodkov je upoštevano načelo denarnega toka

- da je poslovni dogodek nastal in
- da je prišlo do prejema ali izplačila denarja.

Prihodki in odhodki po načelu denarnega toka so razčlenjeni na:

- prihodke za izvajanje javne službe
- prihodke od prodaje storitev na trgu
- odhodke izvajanja javne službe
- odhodke prodaje storitev na trgu.

Ta obrazec je evidenčni izkaz, ki vsebuje podatke o prihodkih in odhodkih za izvajanje javne službe ter tržne dejavnosti. Za razmejevanje odhodkov na javno službo in tržno dejavnost smo uporabili sodilo, ki je bilo sprejeto na Svetu zavoda.

Prihodki po načelu denarnega toka za leto 2019 znašajo **1.656.763,88 EUR**, odhodki pa **1.558.877,90 EUR**.

Presežek prihodkov nad odhodki po načelu denarnega toka za leto 2019 znaša **97.885,98 EUR**.

1.4 POJASNILA K IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV PO VRSTAH DEJAVNOSTI

Naziv	ZNESEK javna služba	ZNESEK trg
Prihodki od prodaje proizvodov in storitev	1.279.417,38	202.763,49
Prihodki od prodaje blaga in materiala	552,61	
Finančni prihodki	41,33	0,00
Drugi prihodki	0,00	0,00
Prevrednotovalni poslovni prihodki	2.292,76	0,00
CELOTNI PRIHODKI	1.282.304,08	202.763,49
Stroški materiala	67.610,79	20.876,59
Stroški storitev	527.733,31	32.873,95
Stroški materiala in storitev	595.344,10	53.750,54
Plače in nadomestila plač	510.515,24	99.507,82
Prispevki za socialno varnost delodajalcev	84.530,34	16.436,62
Drugi stroški dela	89.084,48	26.267,11
Stroški dela	684.130,07	142.211,54
Amortizacija	0	2.627,00
Drugi stroški	791,10	50,51
Finančni odhodki	17,59	0
Drugi odhodki	1.214,50	23,37
Prevrednotovalni poslovni odhodki	659,50	2.928,00
CELOTNI ODHODKI	1.282.156,86	201.590,95
Presežek prihodkov	147,22	1.172,54

V izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti so posebej izkazani prihodki in odhodki od izvajanja javne službe in posebej prihodki in odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu.

Prihodki po vrstah dejavnosti

Javna služba se financira iz proračunskih in ne proračunskih sredstev.

Iz proračunskih sredstev so sredstva namenjena za plače petnajstih zaposlenih ter za program in delno povračilo materialnih stroškov.

Večji del ne proračunskih sredstev pa predstavljajo plačila za tečaje, prihodki od vstopnic za kulturne prireditve in donacije.

Višina ustvarjenih prihodkov za izvajanje dejavnosti javne službe znaša **1.282.304,08 EUR**, kar predstavlja **86,35 %** vseh prihodkov, ustvarjeni prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu v višini **202.763,49 EUR** pa predstavljajo **13,65 %** vseh ustvarjenih prihodkov. Relativno majhen del v strukturi celotnih prihodkov za izvajanje javne službe in od prodaje storitev na trgu predstavljajo finančni prihodki in drugi prihodki, skupaj znašajo **0,22 %** celotnih prihodkov.

Tržno dejavnost predstavljajo prihodki od oddaje poslovnih prostorov in Festivalne dvorane v uporabo.

Odhodki po vrstah dejavnosti

Celotni odhodki za izvajanje javne službe v letu 2019 znašajo **1.282.156,86 EUR** in predstavljajo **86,41 %** celotnih odhodkov, celotni odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu pa znašajo **201.590,95 EUR** in predstavljajo **13,59 %** celotnih odhodkov.

1.5 POJASNILA K IZKAZU RAČUNA FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB DOLOČENIH UPORABNIKOV

V tem izkazu ne izkazujemo finančnih terjatev in naložb.

1.6 POJASNILA K IZKAZU RAČUNA FINANCIRANJA

V izkazu računa financiranja na dan 31. 12. 2019 izkazujemo povečanje sredstev na računu v višini **97.885,98 EUR**, in sicer razliko med prihodki in odhodki iz denarnih tokov. Na povečanje sredstev na računu je imel velik vpliv priliv sredstev za kritje stroškov EU projektov za leta 2019, 2020 in 2021.

DODATNA RAČUNOVODSKA POJASNILA, ki jih opredeljuje 15. člen pravilnika, vsebinsko odgovarjajo in povzemajo določbe 26. člena pravilnika

1. Sodila, uporabljena za razmejevanje prihodkov in odhodkov na dejavnost javne službe ter dejavnost prodaje blaga in storitev na trgu

Javni zavod Pionirski dom evidentira prihodke in odhodke, povezane z javno službo, ločeno od prihodkov in odhodkov doseženih z delovanjem na trgu.

Prihodki, povezani z izvajanjem javne službe, se izkazujejo vsi prihodki, prejeti iz sredstev javnih financ, prihodki iz naslova prodaje vstopnic, donacije, tečajnine, finančni prihodki, drugi prihodki ter prevrednotovalni poslovni prihodki.

Prihodki doseženi na trgu so prihodki iz naslova oddaje Festivalne dvorane in drugih prostorov v uporabo.

Zavod je v letu 2019 razporejal odhodke na dejavnosti:

- na podlagi neposrednih stroškov dejavnosti (po stroškovnih mestih) in
- ugotavljanje spremenljivega dela splošnih stroškov (določanje na podlagi ključa).

2. Dolgoročne rezervacije

Zavod ne oblikuje dolgoročnih rezervacij.

3. Presežek prihodkov nad odhodki v bilanci stanja ter izkazu prihodkov in odhodkov

V letu 2019 zavod izkazuje presežek prihodkov nad odhodki v višini **1.319,76 EUR**, ki ostane nerazporejen. O njegovi porabi bo odločal svet zavoda.

	Realizacija 2018	Realizacija 2019
Prihodki skupaj	1.417.642,42	1.485.067,57
Odhodki skupaj	1.415.006,55	1.483.747,81
Presežek prihodkov	2.635,87	1.319,76

4. Metoda vrednotenja zalog gotovih proizvodov in zalog nedokončane proizvodnje

Zavod nima proizvodne dejavnosti.

5. Podatki o stanju neporavnanih terjatev in ukrepih za njihovo poravnavo oziroma razlogih za neplačila

Zavod ima na dan 31. 12. 2019 v bilanci stanja izkazane naslednje kratkoročne terjatve in sicer do kupcev 101.836,43 EUR, do uporabnikov enotnega kontnega načrta 42.010,58 EUR in druge terjatve 6.672,31 EUR. Terjatve do kupcev se nanašajo na oddajanje dvorane in ostalih prostorov v uporabo ter tečajnino. Zavod ugotavlja, da se je uspešnost izterjave dolga izboljšala tudi na račun ažurnega vlaganja izvršb za dolžnike tečajnin. Večina terjatev se poravna v rokih.

Terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta predstavljajo terjatve do ustanovitelja za plače za mesec december 2019, ki bodo nakazana v januarju 2020 in terjatve do drugih uporabnikov EKN za storitve opravljene v decembru in rokom plačila v januarju 2020.

Druge kratkoročne terjatve so:

- terjatve za vstopni davek na dodano vrednost v višini 6.026,09 EUR,
- ostale terjatve v višini 646,22 EUR.

Aktivne časovne razmejitve predstavljajo kratkoročno odložene odhodke v višini 4.167,76 EUR.

Med aktivnimi časovnimi razmejitvami izkazujemo vnaprej plačano izdelavo spletne strani.

6. Podatki o obveznostih, ki so do konca poslovnega leta zapadle v plačilo in vzroki za neplačila

Zavod na dan 31. 12. 2019 izkazuje naslednje kratkoročne obveznosti v višini **252.251,42 EUR**:

• za prejete predujme	3.074,40
• do zaposlenih	63.143,34
• do dobaviteljev	66.421,22
• druge obveznosti	32.491,54
• do uporabnikov enotnega kontnega načrta	1.739,21
• kratkoročno odložene prihodke	85.381,71

Obveznosti do zaposlenih predstavljajo plače za mesec december, ki bodo izplačane v januarju 2020. Obveznosti do dobaviteljev ter do uporabnikov EKN predstavljajo neplačane obveznosti, ki imajo rok plačila v januarju 2020. Obveznosti se poravnava tekoče.

Na pasivnih časovnih razmejitev imamo evidentirane kratkoročno odložene prihodke v višini **85.381,71 EUR** iz naslova tečajnin za pokrivanje odhodkov v letu 2020.

7. Viri sredstev, uporabljenih za vlaganje v opredmetena osnovna sredstva, neopredmetena dolgoročna sredstva in dolgoročne finančne naložbe (kapitalske naložbe in posojila)

Za vlaganja v opredmetena in neopredmetena dolgoročna sredstva so bila uporabljena sredstva iz naslova presežka prihodkov nad odhodki iz prejšnjih let in namenska sredstva Mestne občine Ljubljana.

8. Naložbe prostih denarnih sredstev

Prosta denarna sredstva zavoda, ki so na računu, se dnevno vežejo preko nočnega depozita v skladu s predpisi.

9. Razlogi za pomembnejše spremembe sredstev

Do sprememb stalnih sredstev je prišlo zaradi pridobitev in odtujitev sredstev in obračunane amortizacije v letu 2019. Zavod je v letu 2019 obračunal amortizacijo v višini 117.212,73 EUR in jo v višini 114.585,73 EUR pokrila v breme obveznosti za prejeta sredstva v upravljanje in v višini 2.627,00 v breme odhodkov.

Spremembe stalnih sredstev so v pojasnilih k bilanci uspeha.

10. Vrste postavk, ki so zajete v znesku, izkazanem na kontih izven bilančne evidence.

Zavod nima izven bilančnih evidenc.

11. Podatki o pomembnejših opredmetenih osnovnih sredstvih, ki so že v celoti odpisana, pa se še vedno uporabljajo za opravljanje dejavnosti.

Zavod takih osnovnih sredstev nima.

12. Drugo pomembno za predstavitev poslovanja zavoda

Zakon o fiskalnem pravilu (ZFisP), ki je pričel veljati konec leta 2015, v 5. členu določa, da se morajo presežki, ki jih posamezna institucionalna enota sektorja država ustvari v posameznem letu, zbirati na ločenem računu in se smejo uporabiti samo za namene, ki jih določa ZFisP.

Presežek se izračuna tako, da se presežek prihodkov nad odhodki po denarnem toku zmanjša za neplačane obveznosti, namenska sredstva na časovnih razmejitvah ter neporabljena sredstva za investicije. Tako izračunan presežek se evidentira ločeno znotraj podskupine kontov 985-presežek prihodkov nad odhodki.

Pionirski dom ni ugotovil presežka prihodkov za leto 2019 v skladu z ZFisP.